

agentschap voor Innovatie
door Wetenschap en Technologie

Activiteitenverslag 2009

Inhoudstafel

Wat is het IWT / IWT-producten	3	
Deel 0	Voorwoord	5
Deel 1	Hervormingen, beleidsadviezen en nieuwe opdrachten	6
Deel 2	Globaal overzicht van de toegekende steun	8
Deel 3	steun aan O&O-projecten van Vlaamse bedrijven	13
Deel 4	Steun aan basisonderzoek	22
Deel 5	Steun aan collectief onderzoek en kennisverspreiding	32
Deel 6	Innovatiesteun op beslissing van de Vlaamse Regering	41
Deel 7	Dienstverlening en coördinatie-opdracht	52
Deel 8	Financieel en administratief verslag	77
Bijlagen		106
Lijst met afkortingen		180

IWT - agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie

WAT IS HET IWT?

Het agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie is een overheidsinstelling opgericht in 1991 door de Vlaamse Regering, voor de ondersteuning van technologische innovatieprojecten in Vlaanderen. Hiervoor beschikt het IWT over verschillende financieringsinstrumenten waarmee het jaarlijks zo'n 300 miljoen euro **financiële steun** verleent, zowel aan bedrijven als aan onderzoeksinstellingen en innovatie-actoren.

Daarnaast is er ook **dienstverlening** aan de Vlaamse bedrijven op het gebied van technologietransfer, partner search, voorbereiding van projecten in Europese programma's, enz..

Het IWT heeft ook een belangrijke **coördinatie**-opdracht die doelt op een hechte samenwerking van alle actoren in Vlaanderen die met technologische innovatie bezig zijn.

Mede door deze activiteiten bouwt het IWT zich uit tot een **kenniscentrum** inzake O&O en innovatie in Vlaanderen. Tenslotte heeft het IWT een belangrijke taak bij de **voorbereiding** en het **beheer** van de innovatie-initiatieven van de Vlaamse Regering.

IWT-PRODUCTEN EN -DIENSTEN

> Financiële steun

- Financiële steun aan O&O-projecten voor bedrijven

- O&O-bedrijfsprojecten en -haalbaarheidsstudies
- KMO-Haalbaarheidsstudies en -Innovatieprojecten
- Extra steunvoorwaarden voor: Duurzame Technologische Ontwikkeling, Lucht- en Ruimtevaart, automobielsector en samenwerking met onderzoekscentra, substantieel of internationaal samenwerken van bedrijven

- Financiële steun aan onderzoeksinstellingen en innovatie-actoren

- Baekeland mandaten (doctoraal)
- LandbouwOnderzoek
- OnderzoeksMandaten (post-doc)
- Strategisch BasisOnderzoek
- TETRA-fonds
- Strategische onderzoeksbeurzen (doctoraal)
- Toegepast Biomedisch onderzoek
- Vlaamse InnovatieSamenwerkingsverbanden

> Dienstverlening

- EEN, Enterprise Europe Network (technologietransfer)
- Infoloket
- Ondersteuning deelname internationale programma's

> Coördinator van Innovatie-actoren

- Interfacediensten universiteiten
- Internationale netwerken
- Studies ten bate van het VIN
- Thematische platformen
- Vlaams InnovatieNetwerk

> Monitoring & Analyse

- Innovatiemonitoring en -statistieken
- Studies en 'workshops'

> Voorbereiding en beheer voogdij-initiatieven

- Competentiepolen
- Strategische Onderzoekscentra
- Diversen

Voogdijminister

Mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel (tot juni 2009)

Mevrouw Ingrid Lieten, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding (vanaf juli 2009)

Raad van bestuur

Voorzitter: Paul Lagasse

Directievoorzitter: Veerle Lories (vanaf december 2009)

Leden:

- Ethel Brits
- Viviane Camphyn
- Jan Cornelis
- Renilde Craps
- Koen Debackere
- Ann Demeulemeester
- Bruno Pairen
- Jean-Pierre Timmermans
- Géry Vanlommel
- Maureen Verhue
- Eric Vermeulen

Lid met raadgevende stem: Veerle Lories (tot december 2009)

Commissaris van de Vlaamse Regering: Michèle Oleo (tot juli 2009)

Directiecomité

Veerle Lories, administrateur-generaal (vanaf december 2009)

Tania De Roeck, directeur collectief onderzoek&kennisdiffusie

Maarten Sileghem, directeur strategisch en Europees onderzoek

Leo Van de Loock, directeur bedrijfsprojecten

Michel Vandermeulen, directeur HRM & juridische zaken

Overlijden Paul Zeeuwts

Op dinsdag 17 maart 2009 overleed Paul Zeeuwts tijdens een vergadering van het directiecomité. Paul Zeeuwts was jarenlang de stuwende kracht van IWT en voortrekker van het Vlaamse innovatiebeleid.

Deel 0 - Voorwoord

2009 zal voor het IWT voor altijd het jaar zijn waarin Paul Zeeuwts is overleden. Paul Zeeuwts was jarenlang de stuwende kracht van het IWT en voortrekker van het Vlaams innovatiebeleid. Dat hij overleed tijdens het uitoefenen van zijn functie als directievoorzitter maakte het gebeuren voor iedereen des te aangrijpender. Er volgde een moeilijke periode voor het IWT, een tijdperk van bijna 20 jaar diende te worden afgesloten.

Ook de economische crisis drukte haar stempel op de werking van het IWT. Voor het eerst in vele jaren daalden de middelen beschikbaar voor Vlaamse innovatieprojecten, dit terwijl de vraag vanwege de bedrijven in stijgende lijn ging. Vooral het kmo-programma kende groot succes met een groei tot meer dan 250 projecten en een totale steun van 22 meuro, 50% meer de jaren voordien. In 2009 ging trouwens 39% van de bedrijfssteun naar kmo's. De grondige vereenvoudiging die in 2008 werd doorgevoerd in het kmo-programma heeft haar doel duidelijk niet gemist.

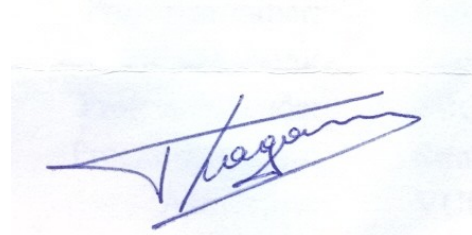
Met het aantreden van de nieuwe Vlaamse Regering werden nieuwe beleidsaccenten gelegd. Ingrid Lieten, Vlaams minister voor Innovatie wenst niettegenstaande een relatief beperkte budgettaire ruimte toch de socio-economische impact van het beleid verder te versterken. Internationalisering, stroomlijning van het innovatie-instrumentarium om de efficiëntie en slagkracht te verhogen en aandacht voor maatschappelijke thema's staan daarbij centraal.

2009 was voor het IWT het laatste jaar in zijn oude statuut van VOI of Vlaamse Openbare Instelling. Vanaf 2010 is het IWT als extern agentschap geïntegreerd in de structuur van de Vlaamse overheid na het Beter Bestuurlijk Beleid traject. De verhuis vanuit het vertrouwde Orion naar het Ellipsgebouw begin 2010 maakte deze integratie ook fysiek duidelijk.

Kortom, IWT is een organisatie die zich steeds weet aan te passen en daardoor met succes de uitdaging aangaat om in deze snel veranderende wereld innovatie in Vlaanderen verder te ondersteunen .

Veerle Lories
administrateur-generaal

Paul Lagasse
voorzitter raad van bestuur

Deel 1 - Hervormingen, beleidsadviezen en nieuwe opdrachten

1. Beleidsnota wetenschappelijk onderzoek en innovatie 2009 – 2014

Reeds in januari 2009 formuleerde de raad van bestuur van het IWT zijn concrete voorstellen voor het innovatiebeleid van de nieuwe Vlaamse Regering die in juli aan het bewind zou komen.

Rond vier invalshoeken werden een aantal ideeën gegroepeerd die in mei 2009 werden opgenomen in de bijdrage van het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie aan het regeerprogramma van de aantredende Vlaamse Regering:

- slagkrachtige en kritische massa voor innovatie;
- verruiming van de steunbare innovatietrajecten en verbreding van de bereikte actoren;
- ambitieuze budgettaire doelstellingen;
- effectieve en efficiënte overheid ten behoeve van innovatie.

In juli 2009 werd het nieuwe regeerakkoord afgesloten en in oktober 2009 deelde Viceminister-president Ingrid Lieten, als aantredend Vlaams minister bevoegd voor Innovatie haar beleidsnota mee aan het Vlaams Parlement. De belangrijke inhoudelijke krachtlijnen van deze beleidsintenties stemden goed overeen met de inzichten en voorstellen van het IWT. De budgettaire omgeving waarin tijdens de eerste jaren van de legislatuur zou moeten gewerkt worden, werden wel sterk gewijzigd. Onder druk van de dalende inkomsten werden de overheidsuitgaven ingeperkt, ook deze voor innovatie.

2. Opstart strategische onderzoekscentra en competentiepolen

Het voorbereidende werk rond de opstart van enkele nieuwe strategische onderzoekscentra werd in 2009 afgerond. Het positieve advies van de raad van bestuur van het IWT van 19 maart 2009 tot de oprichting van een nieuw strategisch onderzoekscentrum voor translationele geneeskunde (CMI - Centrum voor Medische Innovatie) leidde eind april tot de goedkeuring door de Vlaamse Regering van de opstart van CMI.

Ook het Strategisch Initiatief Materialen in Vlaanderen (SIM) doorliep dit zelfde traject in 2009.

Voor enkele van de 'eerste generatie' competentiepolen liep in 2009 het contract ten einde. Na advies van de raad van bestuur van het IWT besliste de Vlaamse Regering de competentiepolen VIL (Vlaams Instituut voor de Logistiek) en Flanders' Food te verlengen.

Er zagen ook twee nieuwe competentiepolen het licht: PlasticVision, de competentiepool voor de kunststofnijverheid en Flanders Synergy, gericht op innovatieve arbeidsorganisatie.

3. Introductie Baekelandmandaten en doctoraatsbeurzen voor strategisch basisonderzoek

In maart 2009 gaf de raad van bestuur zijn advies over het reglementaire besluit dat de nieuwe aanpak voor toekenning van doctoraatsbeurzen voor de uitvoering van projecten van strategisch basisonderzoek beschrijft. Na goedkeuring van het besluit door de regering werd het nieuwe systeem gelanceerd voor wat het basisonderzoek met economische finaliteit betreft en werd in december de eerste lichting van bursalen geselecteerd.

In 2009 werden ook voor het eerst Baekelandmandaten toegekend. In twee oproepen werden 32 mandatarissen aangesteld die in nauwe samenwerking met een Vlaams bedrijf een doctoraat voorbereiden.

4. Omvorming IWT tot extern verzelfstandigd agentschap

Op 30 april 2009 werd het decreet voor de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid bekrachtigd. Dit decreet vormt het IWT om tot extern verzelfstandigd agentschap van de Vlaamse overheid. Het decreet preciseert de missie van het IWT als volgt:

*Ondersteunen van activiteiten die gericht zijn op **innovatie in Vlaanderen**, waarbij door kennisontwikkeling of verspreiding van nieuw ontwikkelde kennis nieuwe producten, productieprocessen, wijzen van arbeidsorganisatie of diensten tot stand worden gebracht met het oog op valorisatie ter ondersteuning van economische of maatschappelijke behoeften.*

Ook de naam werd bijgesteld tot: **agentschap** voor Innovatie door Wetenschap en Technologie. Het decreet trad op 1 januari 2010 in werking.

Als extern agentschap wijzigt er weinig of niets aan de wijze van aansturing van het IWT; de raad van bestuur, het directiecomité en de administrateur-generaal staan in voor het beheer van de instelling. In de loop van 2010 zal er een beheersovereenkomst worden afgesloten tussen het IWT en de Vlaamse Regering. Door de omvorming tot EVA sloot het IWT zich ook aan bij het Vlaams Personeelsstatuut.

Na het plotse overlijden van directievoorzitter Paul Zeeuwts werd eind 2009 Veerle Lories aangesteld als nieuwe directievoorzitter van het IWT. Vanaf 1 januari 2010 nam zij de functie op van administrateur-generaal.

Deel 2 - Globaal overzicht van de toegekende steun

1. Steunvolume in 2009 en evolutie

Voor het overzicht van de vastleggingen (met doorgaans uitbetaling over meerdere jaren) van de toegekende steun dient onderscheid gemaakt te worden tussen:

- De projecten binnen de instrumenten waarvoor het IWT belast is met zowel de evaluatie als de steunbeslissing, gevolgd door de inhoudelijke, administratieve en financiële opvolging.
- De projectsteun op beslissing van de voogdijminister en/of de Vlaamse Regering, waarbij het IWT betrokken is bij de voorbereiding van het dossier en de inhoudelijke, administratieve en financiële opvolging. Een deel van de betrokken budgetten zijn niet formeel in financieel beheer van het IWT.

Daarnaast dekken de werkingsmiddelen van het IWT de eigen personeels- en werkingskosten van het instituut. De middelen hiervoor zijn veelal afkomstig van de Vlaamse Regering, maar worden ook aangevuld met projectgebonden middelen, in het bijzonder van de Europese Commissie.

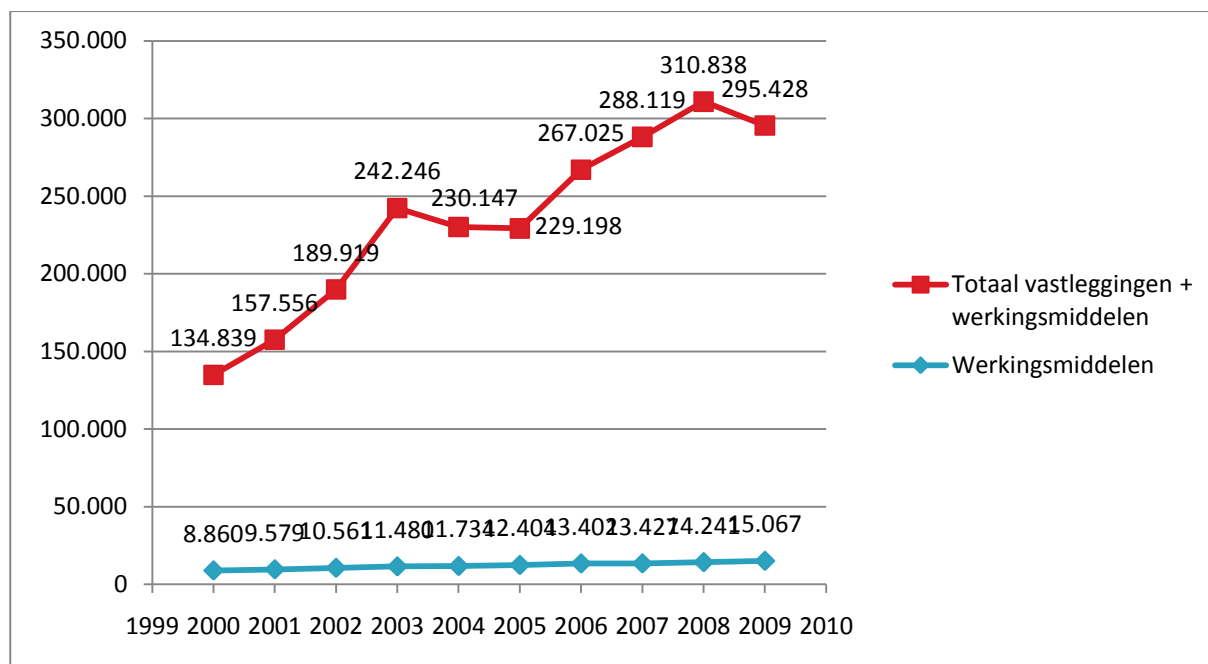
Het financieel verslag in deel 8 behandelt enkel de begrotingen in formeel financieel IWT-beheer.

Tabel 1: De evolutie van het totale steunvolume 2005 – 2009 (in K€)

Programma	2005	2006	2007	2008	2009
O&O-bedrijfsprojecten (incl. kmo-programma en achtergestelde leningen)*	80.250	94.413	106.908	115.686	117.280
VIS en universitaire interfacediensten	17.048	33.631	26.629	42.378	19.605
TETRA-fonds	5.949	7.000	7.399	8.899	8.899
Doctorale specialisatiebeurzen (SB)	20.433	21.873	23.616	26.809	28.790
Postdoctorale onderzoeksmandaten (OZM)	2.997	1.690	1.543	2.150	1.896
Strategisch BasisOnderzoek (SBO)	37.488	38.604	38.604	38.604	38.604
Landbouwonderzoek (LO)	9.602	9.602	9.602	9.602	9.594
Toegepast Biomedisch onderzoek (TBM)	-	5.000	5.000	6.000	6.000
IBBT	17.000	17.278	23.098	-	-
Competentiepolen	12.666	7.778	15.062	27.903	30.700
Mediaprojecten (e-VRT)	11.839	10.923	7.828	4.407	9.606
Overige initiatieven Vlaamse Regering	1.522	5.831	9.403	14.159	9.387
Subtotaal	216.794	253.623	274.692	296.597	280.361
Werkingsmiddelen IWT	12.404	13.402	13.427	14.241	15.067
Totaal	229.198	267.025	288.119	310.838	295.428

Het betreft hier de budgettair vastgelegde steun. Projecten met een belangrijke tussentijdse evaluatie kunnen voor het vervolgtraject pas na deze evaluaties budgettair vastgelegd worden. De vastleggingen per kalenderjaar bestaan dus uit de vastleggingen voor de projecten beslist in dat jaar en de bijkomende vastleggingen na tussentijdse evaluaties voor oudere projecten.

Figuur 2: Globale evolutie van het steunvolume 2000 – 2009 (miljoen euro)

Als gevolg van de besparingen in 2009, kende het totale steunvolume voor het eerst in jaren een terugval ten opzichte van het vorige jaar.

2. Evolutie van het aantal afgehandelde steundossiers

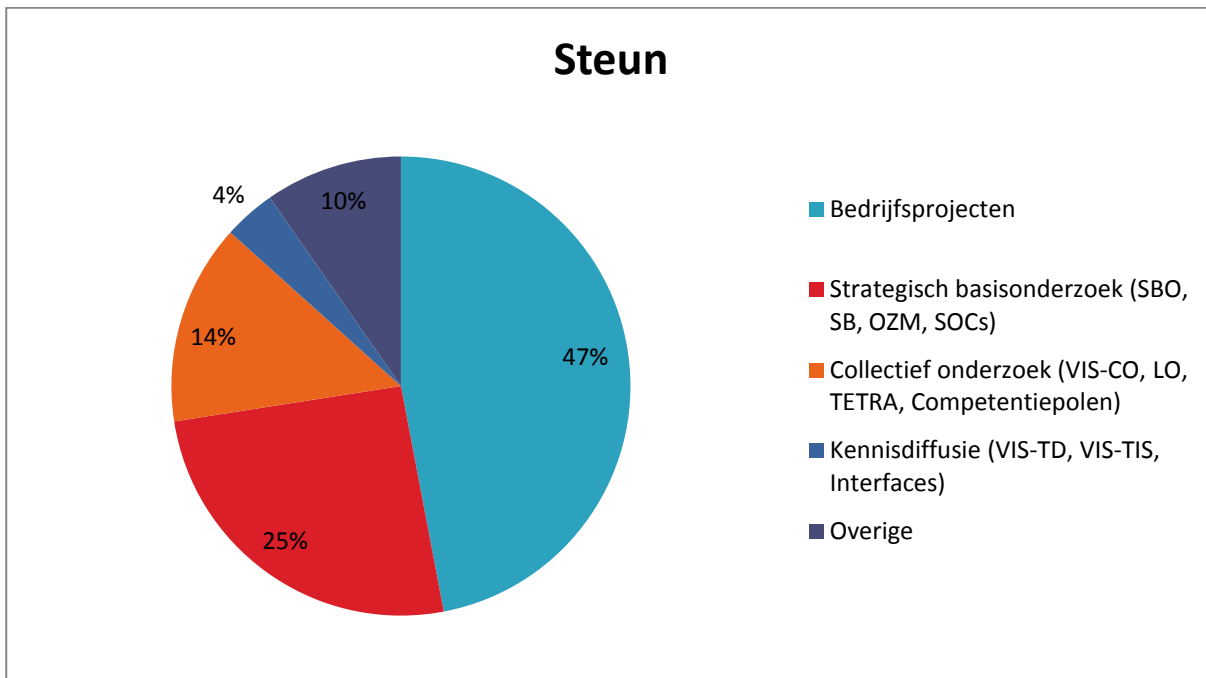
Programma	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
O&O-bedrijfsprojecten (incl. kmo-programma)	426	489	486	471	460	461	479	611
VIS en universitaire interfacediensten	122	105	105	72	88	136	135	86
TETRA-fonds	69	78	65	62	98	83	63	56
Specialisatiebeurzen	703	857	727	716	717	699	575	708
Onderzoeksmandaten	26	38	53	71	40	39	43	52
Strategisch basisonderzoek	66	182	65	51	52	43	80	88
Landbouwonderzoek	50	69	73	84	84	63	39	43
Initiatieven van de Vlaamse Regering + e-Media	16	16	19	24	24	15	15	11
Toegepast Biomedisch onderzoek	0	0	0	0	23	54	47	33
Baekelandmandaten	0	0	0	0	0	0	0	69
Innovatief aanbesteden	0	0	0	0	0	0	0	1
Diverse	0	0	10	13	31	33	0	13
Totaal	1.478	1.834	1.603	1.564	1.617	1.626	1.476	1.771

Ondanks het iets lagere budget, is het aantal behandelde aanvragen sterk gestegen. Naast de specialisatiebeurzen zijn daarvoor vooral de bedrijfsprojecten en het nieuwe Baekeland-programma verantwoordelijk.

3. Steunverlening over de actoren

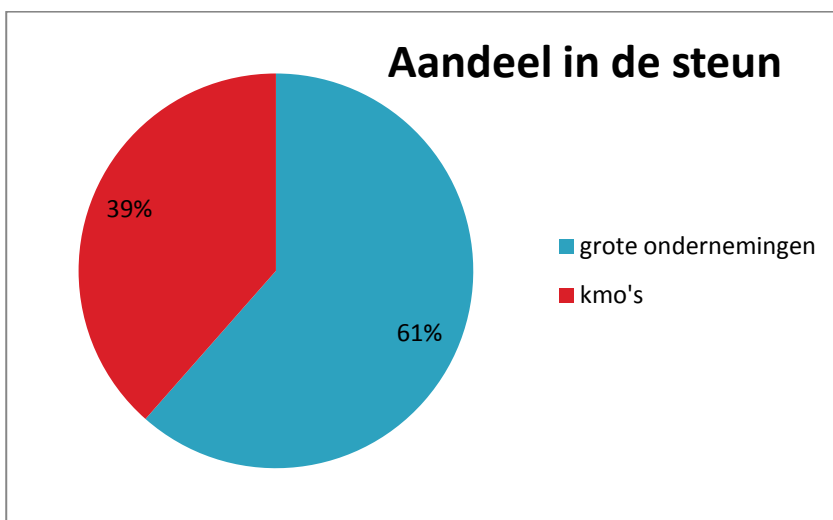
De verdeling van de totale steun over de aard van het innovatietraject is weergegeven in volgende figuur.

Figuur 3: Verdeling van de steun naar aard van de projectactiviteiten

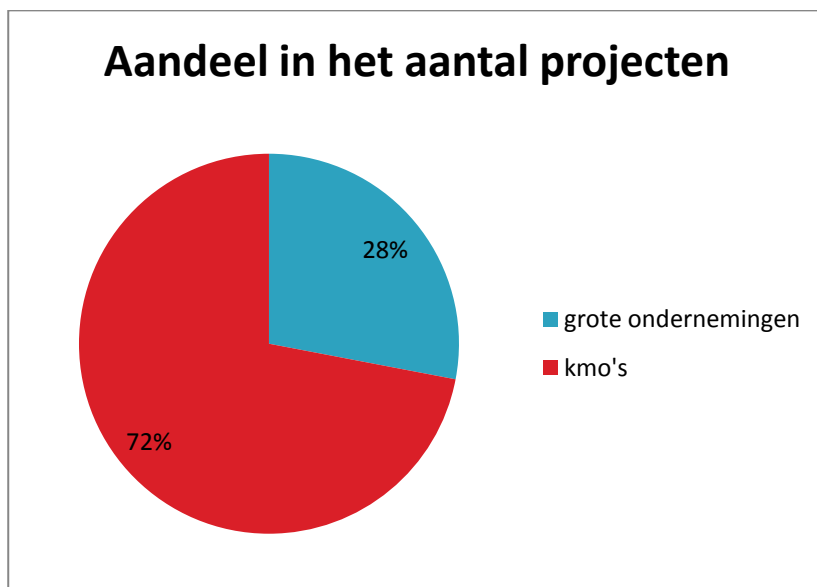
De steun aan de bedrijfsprojecten steeg t.o.v. 2008 (41%) terwijl collectief onderzoek en kennisdiffusie daalden (18% in 2008).

Figuur 4: Verdeling van de steun aan bedrijfsprojecten over kmo's en grote bedrijven

Binnen de bedrijfssteun kregen de kmo's 39% van de steun, wat aanzienlijk hoger is dan in 2008 (31%).

Figuur 5: Verdeling van het aantal bedrijfsprojecten over kmo's en grote bedrijven

4. Begroting 2010

Tabel 6: Beleidskredieten in IWT-beheer (in K€)

Programma	2007	2008	2009	2010
Dotatie werkingsmiddelen IWT (+ VCP-werking)	11.673	11.675	12.966	11.445
Bedrijfsprojecten, VIS-projecten en onderzoeksmandaten	122.030	124.471	127.471	126.423
Studie- en expertiseopdrachten VIN	829	846	846	673
Universitaire interfacediensten	2.723	2.775	---	---
TETRA-fonds	7.399	8.899	8.899	8.454
Specialisatiebeurzen (+ Baekeland 2009)	22.918	24.665	30.343	30.183
Strategisch basisonderzoek	38.604	38.604	38.604	36.674
Landbouwonderzoek	9.602	9.602	9.602	9.122
Innovatieve mediaprojecten	11.097	11.319	11.319	10.319
Acties op initiatief van de Vlaamse Regering	24.073	47.521	49.153	35.078
Toegepast biomedisch onderzoek	5.000	6.000	6.000	5.700
Totaal	255.948	286.377	295.203	274.071
IBBT (breedband)	23.098	-	-	-

De voor 2010 weergegeven begrotingen zijn de bedragen zoals vastgesteld naar aanleiding van de begrotingscontrole 2010.

Vanaf 2008 werd het beheer van de IBBT-dotatie overgedragen naar het departement (EWI) conform de geplogenheid voor de andere strategische onderzoekscentra (IMEC, VITO, VIB) en zoals voorzien in het Beleidskader van 22 juli 2005 (IWT-beheer van nieuwe initiatieven tot na de eerste tussentijdse evaluatie). 2008 was ook het laatste werkingsjaar van de interfacediensten van de Vlaamse universiteiten waarvoor het IWT instond voor de opvolging. Inmiddels is het Interfacebesluit van 2002 vervangen door een nieuw financieringsbesluit. In dit nieuwe kader heeft EWI de algemene taak tot opvolging van de IOF- en de interfaceactiviteiten zoals door de associaties ontwikkeld in de beleidsplannen voor de periode 2009-2013.

Ingevolge de besparingsmaatregelen dalen de begrotingsmiddelen t.o.v. 2009 met ca. 7% (-21.132 keuro).

Naast deze begrotingsmiddelen moeten ook de beschikbare middelen van het VINNOF gesignaleerd worden (Vlaams Innovatiefonds – PMV) die deels in combinatie met IWT-subsidies voor kmo's worden ingezet (achtergestelde leningen). Ook relatief bescheiden middelen vanuit de Europese Commissie voor IWT-projecten vervolledigen het plaatje (ERA-Net, INNO-Net, OMC-Net, EEN, ...).

Deel 3 - Steun aan O&O-projecten van Vlaamse bedrijven

1. Inleiding

In Vlaanderen gevestigde bedrijven die onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten uitvoeren en de resultaten daarvan kunnen valoriseren in Vlaanderen, kunnen rechtstreekse steun krijgen via een horizontale maatregel die open staat voor alle bedrijven. De steun wordt verleend aan de bedrijven om projecten uit te voeren die een belangrijke impact hebben op hun innovatievermogen en die zonder overheidssteun niet, met minder diepgang of trager, zouden uitgevoerd worden. De uitvoering van de projecten zelf gebeurt door de bedrijven alleen, in samenwerking met andere bedrijven of in samenwerking met onderzoeksinstituten. Het uiteindelijke doel van deze steun is het realiseren van een belangrijke toegevoegde waarde in Vlaanderen. Zowel het aanvragen van steun als de opvolging tijdens de uitvoering gebeuren met een rechtsgelijke procedure met een aanvaardbare administratieve kost.

Inhoudelijk gezien wordt een ruime waaier van thema's behandeld. De regeling staat open voor alle bedrijfstypes en alle domeinen, technologieën en sectoren. Bovendien kunnen zowel innovatieve producten als innovatieve diensten of concepten aan bod komen en wordt ook procesinnovatie gesteund. De kernactiviteit van het project moet wel het vergaren van nieuwe kennis zijn, met als doel het behalen van toepasbare resultaten met economische meerwaarde.

Onder de regeling voor bedrijfssteun worden verschillende projecttypes gebruikt, elk met een eigen rationale. In hoofdstuk 2 wordt de algemene regeling behandeld, met inbegrip van de ICON-projecten en de projecten in internationale samenwerking.

In tegenstelling tot de vorige jaren wordt nu een afzonderlijk hoofdstuk gewijd aan de O&O-haalarheidsstudies (hoofdstuk 3).

Kmo's krijgen specifieke steun op verschillende manieren. In alle projecttypes krijgen kmo's een hoger steunpercentage en een voorkeur in de selectiviteit. Voor kleinere projecten zijn er specifieke projecttypes en procedures en kunnen ze een aanvullende achtergestelde lening krijgen, binnen het zgn. kmo-programma. Dit wordt verder besproken in hoofdstuk 4.

Het basissteunpercentage dat toegekend wordt, is afhankelijk van de aard van de activiteiten. Het bedraagt 15% voor ontwikkeling en 40% voor onderzoek. Naast de 10% extra steun voor middelgrote ondernemingen en de 20% extra steun voor kleine ondernemingen, kan er ook extra steun toegekend worden voor O&O-bedrijfsprojecten die voldoen aan specifieke beleidsaccenten, bijvoorbeeld de stimulering van Duurzame Technologische Ontwikkeling (DTO) of activiteiten verbonden met lucht- en ruimtevaart of met automobiel of projecten in samenwerking met onderzoeksinstituten. Dit wordt nader uitgewerkt in hoofdstuk 5. Een laatste 10% extra steun kan tenslotte worden toegekend voor projecten waarin meerdere bedrijven substantieel samenwerken, op voorwaarde dat minstens één van hen een kmo is of er internationaal wordt samengewerkt. Al deze vormen van extra steun worden beschreven in de hoofdstukken 5, 6 en 7.

In hoofdstuk 6 wordt bovendien de problematiek van de internationale samenwerking, met o.a. de grensoverschrijdende projecten via de EUREKA-regeling en de maatregelen van de EC ter versterking van de European Research Area (ERA,) ruimer gekaderd.

2. O&O-bedrijfsprojecten

2.1 Belangrijkste evoluties

In 2008 werden voor de O&O-bedrijfsprojecten heel wat veranderingen doorgevoerd: grondige herziening van de procedures en de steunpercentages en de verwerking daarvan in nieuwe handleidingen, de uitbouw van de internationale samenwerking en de volledige hertekening van het kmo-programma (zie verder in hoofdstuk 4).

In 2009 werd hierop verder gebouwd en werden deze veranderingen geconsolideerd. De belangrijkste punten waren:

- De verdere invoering van de verruiming waarbij de focus verschuift van technologie-ontwikkeling naar kennisopbouw ten behoeve van innovatie. Dit principe vindt geleidelijk doorgang in verschillende projecten. Het wordt ook sterk benadrukt in de externe contacten.
- De afwerking van de verbeteringstrajecten rond aanpak en procedures voor O&O-bedrijfssteun. De belangrijkste trajecten hier zijn de vereenvoudiging van de aanvraagprocedures en in het bijzonder de inzet van externe deskundigen in de evaluatie en de vereenvoudiging van de opvolging van de uitvoering. De vertaling hiervan in e-opvolging, waarbij ook de begunstigden van de steun hun verslaggeving elektronisch zullen kunnen uitvoeren, wordt afgerond in 2010.
- De ontwikkeling van het concept van de ICON-projecten. Dit zijn projecten waarbij de financiering van bedrijven door het IWT gekoppeld wordt aan de financiering van onderzoeksgroepen uit andere fondsen. Dit was al in voege voor projecten van IBBT, maar met een dubbele procedure. Vanaf 2009 is een procedure op punt gezet om dergelijke gecombineerde aanvragen te behandelen, waarbij het IWT tegelijk advies geeft aan IBBT over het ganse project en beslist over de steun aan de bedrijven die in die projecten betrokken zijn. In 2009 werden met IBBT 2 oproepen georganiseerd, waarin in totaal 13 projecten werden gesteund.
- Verder werd in 2009 ook een modaliteit ontwikkeld voor het steunen van projecten van strategisch belang door bedrijven, zgn. speerpuntprojecten. De bedoeling is om belangrijke nieuwe researchinspanningen in Vlaanderen van dergelijke bedrijven te steunen. Op de valreep werd onder deze modaliteit aan één bedrijf voorwaardelijk steun toegekend.

2010 staat in de eerste plaats in het teken van het verder uitwerken van deze veranderingen. In het bijzonder kan op de volgende punten gewezen worden:

- Verdere procesverbetering, waarbij o.a. de inschakeling van externe deskundigen en de stroomlijning van het evaluatieverslag aan bod komen.
- De invoering van e-opvolging wat moet leiden tot een aanzienlijke administratieve vereenvoudiging voor de begunstigden van de projecten.
- De verdere invoering van de ICON-aanpak. Niet alleen IBBT zal met deze formule werken, maar ook voor SIM (Strategisch Initiatief Materialen) en MIP II (Milieu Innovatie Programma) wordt dezelfde aanpak gevolgd.
- Tot slot moet de internationale samenwerking binnen de verschillende instrumenten gestroomlijnd worden.

Rekening houdend met de economische toestand en de snelle veranderingen in het landschap, wordt in 2010 echter ook gewerkt aan voorbereidende trajecten voor aanpassingen van de O&O-bedrijfssteun.

2.2 Cijfermatig overzicht

Zoals vroeger wordt over het kmo-programma afzonderlijk gerapporteerd. Daarnaast worden vanaf dit jaar ook de O&O-haalbaarheidsstudies afzonderlijk behandeld. De cijfers in dit hoofdstuk hebben dus betrekking op alle overige projecten op initiatief van bedrijven. Met de groei van de internationale samenwerking (zie ook meer in detail in hoofdstuk 6) en van de ICON-projecten is de variëteit verder toegenomen t.o.v. de vorige jaren. De aantallen en bedragen worden daarom op een iets andere manier gestructureerd dan in de vorige jaarverslagen.

In de eerste plaats wordt in de onderstaande tabel een opdeling gemaakt over de gesteunde projecten.

Tabel 7: Verdeling van de steun over de verschillende types van O&O-bedrijfsprojecten

	Aantal gesteunde projecten	Toegekende steun (K€)
Projecten met een internationale samenwerking binnen een gestructureerd instrument *	22	23.844
Projecten in een ICON-procedure	16	7.910
O&O-bedrijfsprojecten die niet tot één van deze categorieën behoren	98	73.407
Totaal	136	105.162

* Daarnaast werden 5 internationale projecten via de kmo-regeling gesteund

De toegekende steun blijft hiermee op het niveau dat sinds 2007 bereikt wordt, met een sprong van ongeveer 40% t.o.v. de jaren voordien. In 2009 werd bovendien, zoals in 2008, een belangrijke bijkomende inspanning gedaan voor de vastlegging van steun na tussentijdse evaluatie voor projecten die vroeger werden goedgekeurd.

Tabel 8: Behandeling van de aanvragen voor O&O-bedrijfsprojecten

In behandeling eind 2008	Ingediend in 2009	Behandeld in 2009	Waarvan positief beoordeeld	Waarvan negatief beoordeeld	Waarvan onontvankelijk of teruggetrokken	In behandeling eind 2009
42	192	183	136	20	25	51

Het aantal aanvragen ingediend voor O&O-bedrijfssteun en de totaal gevraagde steun was opnieuw hoger dan in 2008, maar uiteindelijk waren er voldoende financiële middelen beschikbaar om alle projecten die voldoende kwaliteit hadden te steunen. De wachtlijn bleef beperkt tot 1 project dat in september ook kon gesteund worden.

Tabel 9: Overzicht van de gesteunde O&O-bedrijfsprojecten

Aantal gesteunde projecten	Aanvaarde begroting (K€)	Toegekende steun (K€)	Aantal maanden	Gemiddelde steun per project (K€)	Gemiddelde steun vs. begroting
136	242.659	105.162	20.197	773	42,6%

Het aantal gesteunde projecten binnen de O&O-bedrijfssteun steeg licht in 2009. De vastgelegde bedragen voor deze projecten bedroegen in totaal 82,7 miljoen euro. Daarnaast werd voor 12,4 miljoen euro steun vastgelegd voor periodes na tussentijdse evaluatie.

Als hier de subsidies voor de O&O-haalbaarheidsstudies worden bijgeteld, wordt de belangrijke stijging in 2007 met ongeveer 40% volledig geconsolideerd.

3. O&O-haalbaarheidsstudies

O&O-haalbaarheidsstudies zijn mogelijk sinds medio 2008 en kenden in 2009 dus hun eerste volledig werkjaar.

Dit zijn relatief kleine projecten (maximum 50.000 euro subsidie voor een studie) die bedrijven moeten toelaten de haalbaarheid van een O&O-traject te bestuderen of dit traject beter te definiëren. Inhoudelijk moeten deze studies de verschillende aspecten op het vlak van technologie, markt en business en IPR behandelen in functie van de concrete case. Een bedrijf kan ofwel een individueel project aanvragen ofwel een gegroepeerde aanvraag indienen waardoor het ruimte krijgt om over een periode van 2 jaar zelf een portefeuille samen te stellen. Voorwaarde voor dit laatste is dat het bedrijf beschikt over een beproefde interne aanpak voor het beheer van dergelijke projecten.

Tabel 10: Behandeling van de aanvragen voor O&O-haalbaarheidsstudies

In behandeling eind 2008	Ingediend in 2009	Behandeld in 2009	Waarvan positief beoordeeld	Waarvan negatief beoordeeld	Waarvan onontvankelijk of teruggetrokken	In behandeling eind 2009
8	41	42	27	7	8	7

Tabel 11: Overzicht van de gesteunde O&O-haalbaarheidsstudies

Aantal gesteunde projecten	Aanvaarde begroting (K€)	Toegekende steun (K€)	Aantal mensmaanden	Gemiddelde steun per project (K€)	Gemiddelde steun vs. begroting
27	17.191	6.906	914	256	41,11%

In 2009 werden voor 8 bedrijven dergelijke gegroepeerde aanvragen goedgekeurd en voor 19 bedrijven individuele studies. In totaal werd 6,9 miljoen euro subsidies toegekend voor O&O-haalbaarheidsstudies.

Zoals gepland bij de start in 2008, zal deze regeling medio 2010 tussentijds geëvalueerd worden.

4. Kmo-programma

4.1 Inleiding

Het kmo-programma ter stimulering van innovatie in de Vlaamse kmo's, is een deel van de algemene regeling voor steun aan O&O-projecten van bedrijven. Het programma werd reeds in 2001 opgezet om beter tegemoet te komen aan de noden naar innovatie van eerder traditionele kmo's alsook jonge en startende ondernemingen. Van bij de opstart werd expliciet gekozen voor een eenvoudiger behandelingsprocedure met (voor de innovatieprojecten en later ook de haalbaarheidsstudies voor starters) rechtstreeks contact met de deskundigen en een ruimere interpretatie van het begrip ontwikkeling.

4.2 Belangrijke wijzigingen in het kmo-programma in 2009

Op 1 januari 2009 werd een hernieuwd kmo-programma gelanceerd, dit op basis van een grondige analyse uitgevoerd in de loop van 2008. De krachtlijnen van de geïmplementeerde bijstellingen in het programma waren de volgende:

- De kleine kmo-haalbaarheidsstudies type 1 werden afgeschaft; deze kleine opdrachten door derden worden opgevangen binnen de aangepaste kmo-portefeuille (technologieverkenningen) in beheer bij het Agentschap Ondernemen.
- Voor de kmo-innovatiestudies blijft slechts één basistype over, kmo-haalbaarheidsstudie genaamd, met een steunpercentage van 50% en een maximale subsidie van 25.000 euro of 35.000 euro als voldaan wordt aan specifieke beleidsdoelstellingen of voldoende wordt samengewerkt.
- Voor de starters (kleine ondernemingen jonger dan 6 jaar) wordt bij de kmo-haalbaarheidsstudies in een zogenaamd starterspakket voorzien waarbij de maximale subsidie wordt opgetrokken tot 50.000 euro, wat moet toelaten om ook voorbereidende studiewerk voor het globale ondernemingsplan/model uit te voeren.
- Kmo's die (willen) deelnemen aan een internationaal programma, kunnen in de eerste plaats beroep doen op de vermelde kmo-portefeuille of desgevallend ook nog steeds een kmo-haalbaarheidsstudie aanvragen, waarbij de steun maximaal 10.000 euro bedraagt.
- Het kmo-innovatieprojecttype werd behouden. De steun bedraagt 35% (+ 10% voor ko's), te verhogen met 10% in geval van substantiële samenwerking tussen meerdere bedrijven, met een maximum van 200.000 euro, te verhogen tot 250.000 euro als aan specifieke beleidsdoelstellingen wordt voldaan of als substantieel wordt samengewerkt.

Medio 2009 werd ook een nieuw financieringsinstrument geïntroduceerd voor kmo's die de resultaten uit IWT gesteunde projecten beschermen: zijnde de aanvullende IE-subsidie (Intellectuele Eigendom). De voor betoelaging aanvaardbare kosten betreffen kosten verbonden aan de formele aanvraag- of registratieprocedure van diverse intellectuele eigendomsrechten (o.m. octrooien, merken, tekeningen- en modellenbescherming, kwekersrechtcertificaten). Het steunpercentage volgt het steunpercentage van het gesteunde IWT-project waarop de IE-aanvraag betrekking heeft. Enkel kmo's kunnen gebruik maken van de regeling en de steun wordt toegekend op de externe kosten verbonden aan het nemen van geregistreerde intellectuele eigendomsrechten. De steun dient aangevraagd te worden ten laatste 6 maanden na afloop van het betrokken IWT-project, en de externe kost voor de IE-bescherming dient gemaakt te worden ten laatste 24 maanden na afloop van dit project. De aanvaardbare externe kost wordt begrensd op maximum 20.000 euro.

4.3 Kmo-programma in 2009: belangrijkste cijfers

Met 377 aanvragen (298 aanvragen in 2008) kende het kmo-programma een topjaar in 2009. Nooit eerder haalde het kmo-programma dergelijk hoog aantal aanvragen. Vooral de kmo-innovatieprojecten zijn hiervoor verantwoordelijk (208 aanvragen in 2009 tegenover 129 in 2008). Het aantal aanvragen voor een studie bleef met 168 aanvragen op hetzelfde niveau als het jaar voordien (169 in 2008).

Voor het nieuwe financieringsinstrument, de aanvullende IE-subsidie, werden in 2009 reeds 29 aanvragen ingediend.

De toename in aantal aanvragen had logischerwijze ook een belangrijke toename in gevraagde steun als gevolg: t.o.v. 2008 een toename met meer dan 40%.

Tabel 12: Steunaanvragen in het kmo-programma in 2009

Projecttype	Aantal ingediende aanvragen in 2009	Gevraagde begroting (€)	Gevraagde steun (€)
Innovatieproject	208	75.582.587,39	30.637.996,81
Innovatiestudie Type 6	1	235.000,00	109.500,00
Haalbaarheidsstudie	168	12.781.239,38	5.750.508,58
IE	29	802.577,48	187.663,87
Totaal	406	89.401.404,25	36.685.669,26

De belangrijke toename aan nieuwe aanvragen in 2009 had een belangrijke impact op de toegekende steun in het kmo-programma. Abstractie makend van de IE-subsidieregeling werden 250 projecten gesteund (tegenover 207 in 2008) voor een totaal steunvolume van 21,8 miljoen euro (16,6 miljoen euro in 2008).

In de vermelde steuncijfers zijn de achtergestelde leningen die aan kmo-innovatieprojecten toegekend worden vanuit de PMV-Innovatiemezzanine niet inbegrepen. De achtergestelde leningen die het IWT toekent bij de kmo-haalbaarheidsstudies zijn wel inbegrepen. In 2009 werd aan 21 kmo-haalbaarheidsstudie een bijkomende achtergestelde lening toegekend voor een totaal bedrag van 761.535,20 euro.

Het aantal gesteunde projecten in verhouding tot het aantal besliste projecten blijft quasi stabiel. Indien men de IE-subsidie niet meerekent, bedraagt deze verhouding 77% (in 2008 was dit 80%, in 2007 78%).

Tabel 13: Projecten in het kmo-programma in 2009

Projecttype	Reeds in behandeling op 31.12.2008	Ingediend in 2009	Behandeld in 2009	Nog in behandeling op 31.12.2009	Positief	Negatief	Onontvanke lijk of teruggetrokken	Toegekende steun (incl. leningen) (€)
Innovatieproject	39	208	184	63	129	35	20	16.945.500,85
Innovatiestudie Type 1	2	0	2	0	2	0	0	13.000,00
Innovatiestudie Type 2	15	0	15	0	10	3	2	220.000,00
Innovatiestudie Type 3	18	0	18	0	15	2	1	459.254,00
Innovatiestudie Type 4	2	0	2	0	1	1	0	3.736,25
Innovatiestudie Type 5	2	0	2	0	2	0	0	46.750,00
Innovatiestudie Type 6	16	1	17	0	13	4	0	919.449,52
Haalbaarheidsstudie	1	168	121	48	78	30	13	3.215.170,44
IE	0	29	24	5	22	1	1	179.195,87
Totaal	95	406	385	116	272	76	37	22.002.056,93

Voor de kmo-innovatieprojecten die een minder positieve evaluatie kregen, werd ook in 2009 een wachtlijn gehanteerd. Slechts 3 kmo-innovatieprojecten kwamen op de wachtlijn terecht. Voor alle drie de projecten werde in september steun beslist.

De in 2009 ingediende aanvragen waren verdeeld over 324 individuele kmo-aanvragers. Daarvan kunnen er 165 als 'nieuwe klant' bestempeld worden: bedrijven die voor de allereerste keer steun voor innovatie aanvroegen bij het IWT. Of dus ongeveer 50% van de aanvragende bedrijven in het kmo-programma zijn nieuwe klanten, een cijfer vergelijkbaar met de jaren voordien. Vooral de eerdere kmo-innovatiestudies type 6, in 2009 vervangen door kmo-haalbaarheidsstudies met starterspakket, zijn een belangrijke attractiepool voor nieuwe klanten. In 2009 werden 57 dergelijke 'starterstudies' (of dus ca 1/3 van de kmo-haalbaarheidsstudies) ingediend. De cijfers maken duidelijk dat ook zonder deze starterstudies het kmo-programma een hoog percentage instroom aan nieuwe klanten bezit.

Zoals voor de O&O-bedrijfsprojecten worden de aanvragers van kmo-projecten bevroegd naar hun tevredenheid over het verloop van de aanvraagprocedure. De responsgraad en de gemiddelde tevredenheid blijven zoals voorheen hoog en stabiel.

5. Projecten met specifieke beleidsrelevantie

5.1 Overzicht van de verschillende modaliteiten

Aan projecten die een specifieke beleidsrelevantie hebben, wordt extra steun toegekend. Die extra steun bedraagt 10% en kan sinds de herziening van de steunpercentages slechts éénmaal aan een project worden toegekend. In 2009 werden projecten die bijdragen tot DTO, die aansluiten bij lucht- en ruimtevaart of automobiel, die samenwerking met onderzoeksinstellingen beogen (>20% van het steunvolume) of projecten gesteund binnen AAL als specifiek beleidsrelevant beschouwd. Dezelfde regels worden aangehouden in 2010.

Voor de kmo-haalbaarheidsstudies en kmo-innovatieprojecten is de extra steun enkel nog van belang voor het bepalen van een verhoogd maximaal steunvolume.

5.1.1 Duurzame Technologische Ontwikkeling (DTO)

De belangrijkste vorm is de extra steun voor projecten die bijdragen tot duurzame technologische ontwikkeling. De DTO-regeling werd ingevoerd na een beslissing van de Vlaamse Regering van 3 mei 2002 met als doel ondersteuning en extra budgetten te geven aan projecten die duurzame productontwikkeling en energie- en grondstoffenbesparing centraal stellen. Ook de marktintroductie van energie uit hernieuwbare bronnen moest worden ontwikkeld en aangemoedigd. De DTO-regeling werd vanaf mei 2002 ingezet voor de bedrijfsprojecten (inclusief kmo-programma) en in de oproepen van SBO, TETRA en VIS.

Voor bedrijfsprojecten is er de subsidiebonus van 10%. Daarnaast wordt de mogelijkheid geboden om een haalbaarheidsstudie te laten subsidiëren (aan een basissteun van 50%) rond de zeven weerhouden doelstellingen, die het innovatietraject verder in een milieuvriendelijke richting kunnen sturen, onder de vorm van DTO-studies, LCA- of ecodesign-studies.

De extra steun voor DTO komt door de hervorming van de regeling in concurrentie met andere toeslagen wegens beleidsrelevantie, waardoor het nut om de DTO-kwaliteit aan te tonen afneemt. Ook komen kmo-projecten niet meer voor extra DTO-toeslag in aanmerking. De extra steun voor DTO neemt dan ook af ten opzichte van de voorbije jaren. In 2009 kregen nog 21 O&O-bedrijfprojecten extra steun voor DTO, en 3 kregen een DTO-label zonder extra steun. In 2010 wordt de regeling onverminderd verdergezet.

5.1.2 Lucht- en Ruimtevaart

Het steunkanaal voor O&O-bedrijfprojecten voorziet een bijzondere regeling voor projecten, gericht op valorisatie binnen de internationale lucht- en ruimtevaartsector. De extra drempel die daar aanwezig is, verantwoordt deze specifieke regeling. Hierbij is er onderscheid tussen:

- accrediteringsprojecten, gericht op het vertalen van een aanwezige kennisbasis naar de vereiste specificaties binnen de lucht- of ruimtevaarttoepassing (10% extra subsidies);
- lanceringsprojecten, voor deelname aan nieuwe internationale toestellen zoals nieuwe Airbus-types. Ook als het hierbij engineeringactiviteiten betreft, kunnen deze gesteund worden als prototype-ontwikkeling (25% subsidie).

In 2009 genoot 1 project van deze extra steun. Deze aanpak blijft bestaan in 2010.

5.1.3 Automobiel

In 2006 besliste de Vlaamse Regering om extra steun toe te kennen aan bedrijven die bijdragen tot de competitiviteit van de voertuigsector in Vlaanderen. Gelijkaardig aan de regeling voor lucht- en ruimtevaart, kan een verhoogd steunpercentage (10% extra) worden bekomen. Deze aanpak blijft bestaan in 2010.

In 2009 werd aan 9 projecten deze extra steun toegekend.

5.1.4 Samenwerking met onderzoekscentra

Ook een samenwerking met onderzoekscentra voor meer dan 20% van de begroting geeft aanleiding tot een verhoging van de steun wegens specifieke beleidsrelevantie.

In 2009 voldeden 40 projecten aan dit criterium.

5.1.5 AAL

Projecten gesteund in de context van het internationale programma rond Ambient Assisted Living (AAL) krijgen de extra 10% wegens beleidsprioriteit.

In 2009 genoot geen enkel project daarvan.

5.2 overzicht

In totaal genoten dus 70 O&O-bedrijfprojecten of de helft van het totaal aantal gesteunde projecten van de extra steun wegens beleidsprioriteit.

6. Internationale samenwerking

Internationale samenwerking is een belangrijk gegeven voor bedrijven. Binnen de O&O-bedrijfssteun kan dit op verschillende manieren gebeuren:

- Door het opnemen van buitenlandse onderzoeksinstituten en bedrijven als onderaannemer in het budget. Deze buitenlandse organisatie wordt hierbij niet rechtstreeks gefinancierd door het IWT, maar de kosten vormen wel een subsidiabele basis in hoofd van de Vlaamse begunstigen van de steun. Voor onderzoeksinstituten zijn er in principe geen beperkingen. Voor bedrijven dient er wel nagegaan te worden of het gaat om een echte uitbesteding en de bedrijven in kwestie geen eigen valorisatierationale ontwikkelen. Dan worden de kosten immers niet als subsidieerbaar beschouwd.

- Vlaamse bedrijven kunnen ook altijd ad hoc samenwerken met buitenlandse bedrijven. De kosten van die bedrijven komen niet in aanmerking voor IWT-steun.
- Tot slot is er de meer structurele aanpak, via EUREKA en de nieuwe initiatieven van de Europese Commissie. Die betreffen essentieel 3 pistes: de ERAnetten en de gezamenlijke financiering via art.169-initiatieven en via Joint Technology Initiatives (art.171).

EUREKA is een intergouvernamenteel initiatief ter bevordering van de internationale samenwerking op het vlak van toegepast en marktgericht industrieel O&O. Het EUREKA-netwerk omvat 35 landen en de Europese Unie. EUREKA hanteert, het 'bottom up' principe: de partners in een O&O-project bepalen zelf de inhoud, het samenwerkingsverband en de timing van hun project. Het netwerk verleent, na een internationale evaluatieprocedure, een kwaliteitslabel aan de goedgekeurde projecten: de EUREKA-status. Voor cofinanciering kunnen de individuele partners terecht bij de eigen nationale of regionale overheden. EUREKA omvat daarnaast ook 'cluster'- en 'umbrella'-projecten met als doel de opbouw van subprojecten in een specifiek onderzoeksdomein of industriële sector. Het betreft hier een verzameling van individuele projecten binnen een specifieke beheersstructuur.

Bedrijven en ermee samenwerkende universiteiten of onderzoeksinstituten uit het Vlaams Gewest, kunnen voor hun deelname in een project beroep doen op het IWT. Steunaanvragen in het kader van EUREKA-projecten en de evaluatie van deze aanvragen, gebeuren conform de gebruikelijke procedures van het IWT en de modaliteiten voor O&O-bedrijfssteun of kmo-innovatieprojecten. Vlaanderen blijft met een relatief hoog aantal EUREKA-projecten en een vooraanstaande inbreng in de ICT-clusters - CATRENE, ITEA2, CELTIC en EURIPIDES - prominent aanwezig in het internationaal EUREKA-netwerk.

In 2009 werden in totaal 11 O&O-bedrijfsprojecten gesteund in de ICT-clusters en 2 binnen de bottom up aanpak van het EUREKA-programma, waarvan 1 kmo-innovatieproject.

ERAnetten zijn grensoverschrijdende netwerken van nationale/regionale subsidieverstrekkers. De Europese Commissie ondersteunt de samenwerking tussen deze partijen, maar het geld voor de subsidies zelf komt integraal van deze lokale financiers. Via de bedrijfsprojecten participeert het IWT in verschillende ERAnetten zoals EUROTRANSBIO, MANUNET, MATERA en ETRANET. In 2009 werden alles samen 4 kmo-projecten goedgekeurd.

Een meer intense vorm van samenwerking tussen de Commissie en de nationale overheden verloopt via de zgn. art.169 initiatieven. Hier dragen zowel de EC als de deelnemende lidstaten/regio's bij aan de subsidies. Het IWT neemt voor Vlaanderen deel aan de art.169 EUROSTARS en Ambient Assisted Living. EUROSTARS is een initiatief dat door EUREKA genomen werd. Het betreft een programma voor O&O-intensieve kmo's. Ambient Assisted Living (AAL) wil de levenskwaliteit van ouderen ondersteunen via ICT en dienstverlening op afstand. Hierbij worden zowel de technologische als de maatschappelijke noden in acht genomen. Het IWT wordt gemandateerd om officieel op te treden als Belgische afgevaardigde in AAL en is ook actief in het beheer van het initiatief. In EUROSTARS werden in 2009 2 projecten gesteund.

De meest complexe structuur ontstaat tenslotte in de Joint Technology Initiatives. Hier financieren de Europese Commissie en de lidstaten samen grote, strategische projecten in bepaalde sleutelsectoren. De bedrijven van hun kant zijn intens betrokken bij het opstellen van de programma's en het beheer van de initiatieven. In de ICT-sector werden in 2008 2 JTI's opgestart, namelijk ENIAC (micro- en nano-elektronica) en ARTEMIS (embedded systems). 8 projecten met Vlaamse partners werden geselecteerd in 2009 voor een totaal steunbedrag van 5,4 mln euro.

7. Andere extra steun

Naast de voordelen qua procedure in het kmo-programma, genieten kmo's van extra prioriteiten en van een verhoogd steunpercentage. In de huidige regeling sinds medio 2008 is 20% voor de ko's (kleine ondernemingen tot 50 werknemers) en 10% voor de andere kmo's (dus tot 250 werknemers). Alle projecten in het kmo-programma krijgen vanzelfsprekend die

extra steun. Onder de O&O-bedrijfsprojecten genoten 51 bedrijven van de extra steun voor kmo's, waarvan 44 ko's en 15 mo's.

Alhoewel beslist werd de basissteun voor ontwikkelingsprojecten te beperken tot 15%, is als overgangmaatregel ingevoerd dat een project dat na toepassing van de regels voor basissteun en extra steun minder dan 25% steun zou krijgen, toch altijd minstens 25% steun krijgt. In 2009 genoten 13 projecten daarvan.

Deel 4 - Steun aan basisonderzoek

1. Inleiding

Naast de steun aan projecten geïnitieerd door de bedrijven, heeft het IWT een aantal steunmaatregelen die eerder gericht zijn op het verhogen van kennis tot ondersteuning van innovatie. De gesteunde projecten worden uitgevoerd door kenniscentra of vorsers. Dit omvat de volgende steunmaatregelen:

- Subsidies voor Strategisch BasisOnderzoek (SBO)

Budgettair gezien is dit de omvangrijkste maatregel van deze groep. Binnen deze regeling worden projecten gesteund met een belangrijke potentiële economische of maatschappelijke impact op lange termijn. Ze worden in hoofdzaak uitgevoerd door onderzoeksinstituten. In 2009 werd de zevende oproep van SBO uitgevoerd. Op basis van een effectenmeting uitgevoerd in 2007 werd in 2008 het programma herzien. Deze herziening werd verder uitgewerkt in 2009 met nadruk op het stimuleren van een goede interactie tussen kennisinstellingen en de gebruikers, bij voorkeur voor de opstart van het project. De praktijkseminaries waarbij uitvoerders van verschillende projecten ervaringen kunnen delen, opgestart in 2008, werden verdergezet in 2009 en kunnen op veel bijval rekenen van aanvragers in spe.

- Mandaten en beurzen voor individuele onderzoekers (Onderzoeksmandaten - OZM - en doctoraatsbeurzen)

In tegenstelling tot SBO, dat zich richt op grotere projecten met omvangrijke consortia wordt hier de individuele vorser gesteund. Er zijn twee verschillende populaties: de ervaren onderzoeker die zijn kennis wil overdragen naar bedrijven kan beroep doen op een onderzoeksmandaat. De doctoraatsbeurzen daarentegen steunen doctoraatsstudenten, in principe aan het begin van hun onderzoekloopbaan. In 2009 werd het besluit voor toekenning van doctoraatsbeurzen gewijzigd. Hierbij zijn diplomaverensten afgeschaft en worden de beurzen toegespitst op uitvoering van strategisch basisonderzoek, namelijk vernieuwend en doctoraatswaardig onderzoek dat in geval van succes op termijn aanleiding kan geven tot toepassingen. In een eerste fase worden de beurzen beperkt tot strategisch basisonderzoek met een economische finaliteit. In het najaar 2009 werden de kandidaat-bursalen op deze basis geëvalueerd en werden voor de eerste maal beurzen voor strategisch basisonderzoek toegekend.

Het stelsel van de onderzoeksmandaten bleef ongewijzigd in 2009. Het proces werd lichtjes bijgestuurd met de mogelijkheid om de aanvragen gebundeld te behandelen, in combinatie met andere projectaanvragen.

In 2009 werden een nieuw programma gestart voor toekenning van zogenoemde Baekelandmandaten. Deze mandaten worden toegekend met het doel individuele onderzoekers de kans te bieden een doctoraat uit te voeren in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven. Bij een Baekelandmandaat is enerzijds een Vlaams bedrijf betrokken; dit bepaalt de strategische oriëntatie van het project en zorgt voor cofinanciering. Anderzijds staat een Vlaamse universiteit in voor de begeleiding naar en de toekenning van een doctoraat volgens de gangbare kwaliteitsnormen. Ook andere kennisinstellingen - strategische onderzoekscentra, onderzoeksinstituten, hogescholen, enz. - kunnen optreden als gastinstelling voor de doctorandus, indien zij samenwerken met een promotor verbonden aan een Vlaamse universiteit. Het bedrijf - dat een samenwerkingsovereenkomst afsluit met de kennisinstelling - treedt op als de hoofdaanvrager naar het IWT. Na goedkeuring wordt aan het bedrijf projectmatige steun toegekend. De werkzaamheden kunnen plaatsgrijpen bij zowel de kennisinstelling als het bedrijf. In 2009 werden 30 mandaten goedgekeurd.

- Subsidies voor Toegepast Biomedisch onderzoek met een primair Maatschappelijke Finaliteit (TBM)

In de loop van 2006 werd een nieuw programma opgestart voor financiering van toegepast biomedisch onderzoek met een primair maatschappelijke finaliteit. Dit programma richt zich naar biomedisch onderzoek dat zich reeds ver in het traject van ontdekking naar toepassing bevindt met een uitgesproken maatschappelijke maar slechts een beperkte of onbestaande industriële toepasbaarheid. Dit programma voorziet 5 miljoen euro per jaar en staat open voor

alle non-profit onderzoeksorganisaties. Gezien de focus van het programma is het evenwel vereist dat er minstens één ziekenhuis aanwezig is in een consortium van aanvragers. In 2009 werd, zoals in 2008, voor 6 miljoen euro steun toegekend.

2. Strategisch BasisOnderzoek (SBO)

Strategisch basisonderzoek is kwalitatief hoogwaardig op langere termijn gericht onderzoek dat het opbouwen van wetenschappelijke of technologische capaciteit beoogt die de basis vormt voor economische en/of maatschappelijke toepassingen in Vlaanderen. Strategisch basisonderzoek situeert zich tussen het algemeen kennisverruimend onderzoek enerzijds en de specifiek georiënteerde onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten anderzijds.

Het globaal voorziene budget voor de SBO-oproep 2008-2009 bedroeg 38,604 miljoen euro met een door de voogdijoverheid vooropgestelde 2/3 - 1/3 verdeling voor respectievelijk de projecten met een primaire economische finaliteit en deze met een primaire maatschappelijke finaliteit. De raad van bestuur van het IWT heeft op 16 juli 2009 een beslissing genomen over de steunverlening aan de projectvoorstellen van de SBO-oproep 2008-2009. Met de voorhanden budgettaire middelen konden 12 SBO-projecten gesteund worden met een primaire economische finaliteit, en 6 SBO-projecten en 6 SBO-voortrajecten met een primaire maatschappelijke finaliteit.

De belangrijkste vernieuwing met impact op het SBO-kanaal in 2009 is dat de raad van bestuur op 17 september 2009 zijn goedkeuring heeft gegeven aan een basisdocument dat de interne IWT-beleidslijn verduidelijkt omtrent het gebruik en de valorisatie van resultaten van IWT-gesteunde projecten. Op basis hiervan werd een bijlage bij de SBO-handleidingen opgesteld met de krachtlijnen die specifiek van toepassing zijn voor het SBO-programma. Zowel het breder document als deze specifieke SBO-bijlage zijn bedoeld als 'levende documenten' die in de toekomst verder kunnen aangevuld en aangepast worden.

De cruciale bekommernis van het IWT blijft het verder versterken van de economische of maatschappelijke valorisatiegerichtheid van de SBO-projecten en van de betekenisvolle interacties tussen de academische onderzoekers en de bedrijven en de betrokken maatschappelijke organisaties uit het veld. Om hiertoe bij te dragen werden in 2009 de sensibiliseringsinspanningen verder versterkt met de primaire bedoeling om vroegtijdige betekenisvolle tweerichtingsinteracties te stimuleren tussen onderzoekers en bedrijven of maatschappelijke actoren vanaf de initiële uitwerking van een projectvoorstel. Binnen dit kader organiseert het IWT op regelmatige basis ook praktijkseminaries waarin telkens een aantal projectleiders van lopende of afgeronde projecten een uiteenzetting houden over hun operationele praktische ervaringen bij de interactie met begeleidingsgroepen en de uitwerking van de valorisatietrajecten op basis van SBO-projectresultaten. Aan bod komen specifieke vragen zoals: Hoe behouden we een betekenisvolle interactie-dynamiek met de gebruikerscommissie tijdens de uitvoering van het project? Hoe detecteren we opportuniteiten voor kennisbenutting en vervolg-O&O-trajecten samen met één of enkele gebruikers? Hoe gaan we om met eventuele valorisatie barrières, knelpunten en conflicten?

Tenslotte heeft de raad van bestuur op 17 september 2009 en op 15 oktober 2009 de modaliteiten en het beoordelingskader vanaf de nieuwe SBO-oproep 2009-2010 verder verfijnd met het oog op een grotere doelmatigheid. De twee belangrijkste aanpassingen zijn:

- In de aanvraagtemplate worden vanaf nu redelijke maxima vooropgesteld voor de omvang van de delen van een SBO-projectvoorstel. Het overschrijden van deze maxima geeft aanleiding tot de onontvankelijkheid van het projectvoorstel. De bedoeling van deze bijsturing is om te vermijden dat erg breedvoerige en wollige projectvoorstellen worden ingediend waarbij de essentie en de pertinentie ten opzichte van het SBO-beoordelingskader dreigt onderbelicht te raken.
- In het economisch SBO-programmadeel wordt een pluspunt toegekend aan SBO-projectvoorstellen waarbij de indieners een zinvolle interactie kunnen aantonen met bedrijven tijdens de uitvoeringsfase van de SBO-projecten. De essentie hierbij is een duidelijke wisselwerking en synergie tussen de onderzoeksorganisaties en de bedrijven in de mogelijkheid om de finale valorisatiedoelstellingen van het SBO-project te realiseren.

3. Strategische onderzoeksbeurzen

3.1 Een nieuw reglementair kader sinds 2009

Op 29 mei 2009 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de wijziging van het stelsel van de toekenning van doctoraatsbeurzen (de vroegere specialisatiebeurzen).

Dit had tot gevolg dat het programma op een aantal punten grondige wijzigingen heeft ondergaan:

- de *diplomabeperking* viel weg, wat maakt dat een aantal (voor het IWT) nieuwe disciplines zich hebben aangemeld;
- de *finaliteit* van het programma is gewijzigd in die zin, dat vanaf 2009 enkel doctoraatsbeurzen van strategisch basisonderzoek door het IWT worden gefinancierd;
- Het *scorerooster* dat de basis vormt voor de evaluatie werd aangepast.

Ten einde potentiële aanvragers voor een 1^e termijn goed te informeren werd een intensieve informatiecampagne gehouden.

Hoewel de evaluatie voor de aanvragen voor een 2^e termijn in 2009 nog steeds gestoeld was op de vorige reglementering, werden ook hier een aantal wijzigingen doorgevoerd. De toekenning van een doctoraatsbeurs 2^e termijn gebeurde niet meer via een college van externe deskundigen, maar op advies van de promotor. De kandidaat behield echter het recht om het advies van de promotor te verwerpen en het IWT te verzoeken om de aanvraag te verdedigen voor een college van deskundigen. In 2010 zal deze procedure aangehouden worden.

3.2 Financiële aspecten

Het initiatief om vanaf 2004 200 1ste termijnbeurzen toe te kennen in plaats van 150, werd in 2009 verdergezet. Om zowel nieuwe verbintenissen en beleidsopties als vastleggingen uit het verleden financieel te kunnen nakomen werd de SB-dotatie van 26.019 keuro (2008) opgetrokken naar 28.642 keuro (2009).

Het beursbedrag voor het academiejaar 2009-2010 werd in oktober 2009 herzien en door de raad van bestuur van het IWT bekrachtigd. Het huidige maandelijks bruto-beursbedrag voor een IWT-doctoraatsbeurs 1ste termijn bedraagt 2.205,30 euro, en 2.304,20 euro voor een 2de termijnbeurs, wat een stijging tegenover 2008 voorstelt van 12,75 euro. De regeling m.b.t. de werkbonus voor lage lonen is blijvend van kracht.

Het jaarlijkse bedrag van de projectkostenvergoeding (benchfee) blijft ongewijzigd op 3 718,44 euro (sinds 1996).

3.3 Evaluatiesessies

3.3.1 Evaluatieresultaten 1ste termijn

Op 15 september 2009 werden 512 aanvragen voor een doctoraatsbeurs ontvangen. Hiervan waren 502 dossiers finaal ontvankelijk. Zeven kandidaten hebben hun beursaanvraag ingetrokken. 495 aanvragers hebben hun kandidatuur effectief verdedigd. De kandidaten werden in 63 colleges beoordeeld door circa 287 deskundigen. De slaagkans bedroeg 40,4%. In 2007 bedroeg het slaagpercentage 41,8%. 2008 is geen goede vergelijkingsbasis gezien de BAMA-hervorming het aantal afgestudeerden en dus het aantal beursaanvragen, drastisch doorkruiste.

Het slaagpercentage van de kandidaten met een diploma dat voorheen niet in aanmerking kwam voor IWT-steun bedroeg 38,5%. Dit percentage lag volledig in lijn met het globale slaagpercentage.

In 2008 werden 357 van de 382 ingediende aanvragen ook effectief verdedigd in 49 colleges. De evaluatie gebeurde toen op 4 assen, i.e. kandidaat, project, toepassingsmogelijkheden en haalbaarheid. In 2009 werd beslist de specialisatiebeurzen formeel om te vormen tot 'Doctoraatsbeurzen voor strategisch basisonderzoek', de aanvragen moesten dan ook een duidelijke economische finaliteit in zich dragen met focus op bedrijven of met een aansluiting bij één van de VRWI-clusters. De positie in het traject van onderzoek naar toepassing blijft ongewijzigd. De evaluatieprocedure werd hieraan aangepast en aanvragen worden nu beoordeeld op kandidaat, project en toepasbaarheid. Het criterium haalbaarheid wordt geïncorporeerd in de projectscore.

Voor elk van de criteria werd een uitsluitingscore voorzien. Dit betekent dat elk college van deskundigen per kandidaat en per criterium kon beslissen of de aanvraag in aanmerking kwam voor financiering. De nulscore voor toepassingsmogelijkheden kon zowel gescoord worden voor die projecten die zich niet situeerden in een mogelijke economisch toepassingsgebied als voor de projecten die te sterk ingebed bleken in een korte termijnportfolio van één individueel bedrijf. Van deze uitsluitingscores werd een aantal maal gebruik gemaakt voor elk van de drie criteria. In totaal kregen 75 aanvragen een nulscore op minstens 1 van de 3 criteria (i.e. 15%). Dit was perfect in lijn met de 15% projecten die historisch binnen de IWT-portfolio als niet-strategisch beschouwd werden.

Sinds 2004 wordt het maximaal aantal rechtstreeks toe te kennen beurzen per college vastgelegd via het zogenaamde A-quotum. De minimum voorwaarde om in het A-quotum toegelaten te worden is 16 - 2 - 2, respectievelijk op kandidaat-, project- en toepasbaarheidsscore.

Bij het niet-volledig aanwenden van de A-quota binnen een college worden de vrijgekomen beurzen toegevoegd aan de globale ranking die in een 2de fase gebeurt. In 43 van de 63 colleges werd het A-quotum niet toegewezen wat betekent dat 145 beurzen rechtstreeks toegekend zijn door de colleges en 55 beurzen via de globale ranking.

44% van de aanvragers was van de vrouwelijke sexe. Het globaal slaagpercentage van de mannelijke kandidaten bleek ca. 4% hoger dan dit van hun vrouwelijke collega's, dit is in lijn met de resultaten van 2008.

3.3.2 Evaluatieresultaten 2de termijn

Vanaf 2009 werd de gewijzigde evaluatie- en selectieprocedure voor de beursaanvragen 2de termijn geïmplementeerd. Dit houdt in dat de toekenning van een doctoraatsbeurs 2de termijn gebeurt op advies van de promotor. De kandidaat behoudt echter het recht om het advies van de promotor te verwerpen en het IWT te verzoeken om de aanvraag te verdedigen voor een college van deskundigen.

Van de 195 potentiële kandidaten voor een tweede termijn beurs, hebben er 194 een aanvraag ingediend. Hiervan hebben 193 kandidaten zich akkoord verklaard met het positief advies van de promotor.

De promotor van één kandidaat gaf een geargumenteed negatief advies. De kandidaat verwierp dit advies en verdedigde zijn voorstel voor een college van deskundigen, met negatief resultaat.

Op basis van bovenstaande gegevens bedroeg het slaagpercentage van de ingediende beursaanvragen 2de termijn voor 2009 99,5% t.o.v. 94,1% in 2008 en 91,8% in 2007. De doorstroom van de 1ste naar 2de termijn bedraagt hiermee 96,5% t.o.v. 89,4% in 2008 en 2007 wat een aanzienlijke stijging voorstelt.

3.4 Evoluties

De hierop volgende besprekingen van de evolutie van het aantal aanvragen versus beurzen en de bursalandistributie over de universiteiten heen zijn volledig gebaseerd op het jaarlijks aantal toegekende beurzen. Er werd dus geen rekening gehouden met de natuurlijke uitval van bursalen.

Tabel 14: Evolutie van de slaagpercentages van de 1ste jaarsbursalen over de Vlaamse universiteiten (2000–2003: 150 beurzen, 2004–2009: 200 beurzen)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
VU Brussel	45	44	22	32	30	47	47	45	59	36
UHasselt									46	38
UGent	43	45	31	24	37	37	36	46	59	47
KU Leuven	36	41	32	21	37	35	43	44	54	40
UA Antwerpen	40	36	22	16	22	32	26	33	55	28
Totaal	41	43	29	22	34	37	38	42	56	40
Aantal beurzen	150	150	150	150	200	200	200	200	200	200
Aantal aanvragen	370	353	521	676	585	548	524	478	357	495

Tabel 15: Slaagpercentage gewogen tegenover de gemiddelde slaagkans over dezelfde periode

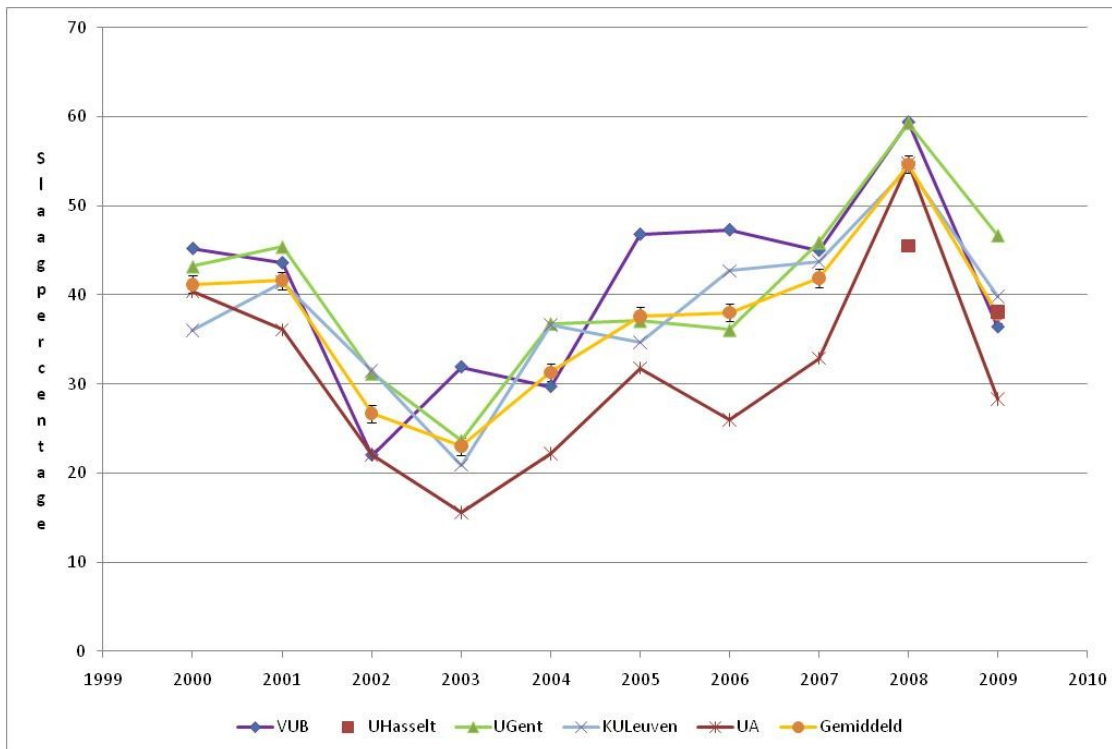
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
VU Brussel	119	114	58	84	78	123	124	118	156	96
UHasselt									119	100
UGent	113	119	82	62	97	97	95	120	156	123
KU Leuven	94	109	83	55	96	91	112	115	142	104
UA Antwerpen	106	95	58	41	58	83	68	86	144	74

Figuur 14 stelt de reële slaagpercentages van de 1ste termijn voor tijdens de laatste 10 jaar. Sinds de verhoging van de jaarlijkse instroom van 1ste termijnbeurzen van 150 naar 200 in 2004 wordt een gemiddeld slaagpercentage bereikt (41,4%) dat vergelijkbaar is met de slaagpercentages van vóór 2002 (gemiddelde 1994-2001: 39,1%). Merk ook hier de lage UA-score op.

Daar het slaagpercentage van 56% uit 2008 uitsluitend het gevolg is van een kunstmatig uitstel van afstuderen van masters in de exacte wetenschappen mag het nu al als historisch hoog worden beschouwd.

Met dit jaar een slaagpercentage van 40% zitten we volledig in lijn met de voorgaande jaren en dit in tegenstelling tot de verwachtingen. Verwacht was dat het openstellen van het programma voor alle diploma's tot een inflatie aan indienen zou geleid hebben. Deze is echter uitgebleven. Hoogst waarschijnlijk zal de volgende jaren het programma steeds beter bekend worden bij de 'nieuwe' disciplines en kan een stijgend aantal aanvragen vanuit die hoek verwacht worden.

Figuur 16: Evolutie van het slaagpercentages bij 1ste termijnaanvragen

In het academiejaar 2009-2010 bedraagt de totale bursalenpopulatie van het IWT 755 eenheden, inclusief de nieuwe 1ste jaars en geen rekening houdend met de voortijdige stopzettingen sinds de toekenning van 1ste en 2de termijnbeurzen in de loop van 2007 en 2008.

Tabel 17: Evolutie van de aanvragen en procentueel aandeel over de universiteiten tijdens de periode 2007-2009

	2007		2008		2009	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
VUBrussel	40	9	32	9	55	11
UHasselt	19	4	11	3	21	4
UGent	135	3	108	30	165	33
KULeuven	206	4	164	46	201	41
UAntwerpen	42	10	42	12	53	11
Totaal	442		357		495	

3.5 Algemene beschouwingen

De intensieve informatiecampagne die werd georganiseerd om de grondige wijzigingen aan het programma goed te communiceren was duidelijk succesvol. De nieuwe finaliteit van het programma en het daaraan gekoppelde scorerooster bleken door de overgrote meerderheid van indieners en hun promotoren juist begrepen te zijn. Het aantal indieners uit de nieuwe disciplines was beperkt. In 2009 stelde het aantal aanvragen zich terug in op het niveau van 2007 en de jaren voorheen. Dit voornamelijk als gevolg van een normalisering van het aantal afstuderende masters na de hervorming in 2008. De verwachte stijging vanwege de diplomaverruiming bleef uit. Naar de toekomst toe, wordt echter verwacht dat eens de 'nieuwe' disciplines de mogelijkheid tot beursaanvraag beter leren kennen, de instroom zal toenemen.

Bijlage 3 geeft een overzicht van de doctoraatsbeurzen die in 2009 werden toegekend.

4. Onderzoeksmandaten (OZM)

Onderzoeksmandaten van het IWT zijn persoonsgebonden post-doctorale beurzen die worden toegekend aan onderzoekers met een ruime onderzoekservaring voor het uitvoeren van projecten die kunnen bijdragen tot de industriële valorisatie van wetenschappelijke onderzoeksresultaten. Een onderzoeksmandaat duurt 2 jaar en kan uitzonderlijk met maximaal één jaar verlengd worden. Het wordt uitgevoerd onder de begeleiding van een promotor uit de academische wereld en een promotor uit de bedrijfswereld. De evaluatie ervan omvat een mondelinge verdediging van het projectvoorstel door de aanvrager voor een college van deskundigen.

Sinds begin 2003 biedt het IWT 3 OZM-types aan. OZM-type 1 is vooral gericht op de valorisatie van onderzoeksresultaten in het kader van de oprichting van een spin-off bedrijf. OZM-type 2 biedt de mogelijkheid aan onderzoekers om basisonderzoek vanuit hun wetenschappelijke onderzoeksinstellingen te transfereren naar een bestaande, Vlaamse onderneming. De meeste onderzoeksactiviteiten vinden hierbij plaats bij de industriële partner. OZM-type 3 beoogt vooral wetenschappers die aan een Vlaamse universiteit of een onderzoeksinstelling onderzoek uitvoeren, met het oog op de valorisatie van de wetenschappelijke resultaten naar het Vlaamse industriële weefsel.

In 2009 werden 61 aanvragen ingediend, wat een sterke stijging is t.o.v. de voorgaande jaren. T.o.v. de gemiddelde waarde voor 1992-2002 stelt dit een stijging voor van 33 aanvragen en een toename van 13 aanvragen in vergelijking met de periode 2003-2007.

Ongeveer 92% van de aanvragers is werkzaam aan een van de Vlaamse universiteiten, met de UGent en KULeuven als koplopers met respectievelijk 27 en 19 aanvragen. Van de 286 aanvragen die sinds maart 2003 (verruiming naar 3 OZM-types) werden ingediend, behoort 78,1% tot OZM-type 3, 12,7% tot OZM-type 2 en 9,2% tot OZM-type 1. Vrouwelijke onderzoekers vertegenwoordigden 52,5% van het aantal aanvragers, wat eveneens een sterke stijging is t.o.v. 38,1% in 2008 en 35,0% in 2007. Het aandeel buitenlandse aanvragers stijgt licht t.o.v. 2008, maar blijft met slechts 6 kandidaten (uit Bulgarije, Italië, Spanje en Hongarije) laag.

Samen met 11 aanvragen uit het laatste kwartaal van 2008 werden 40 van de 61 dossiers uit 2009 in ditzelfde jaar behandeld. Tien dossiers bleken onontvankelijk of werden vóór het college door de aanvragers ingetrokken. Het slaagpercentage in 2009 bedroeg 46,3%, wat een substantiële daling is t.o.v. 2008 (- 14,2%), en duidelijk lager dan de gemiddelde slaagkans voor 2003-2008 (- 9,0%).

Bijlage 4 geeft een overzicht van de in 2009 toegekende onderzoeksmandaten.

5. Toegepast Biomedisch Onderzoek met een primair Maatschappelijke finaliteit (TBM)

5.1 Situering

Het TBM-programma richt zich op een welbepaalde niche binnen het biomedisch onderzoek, met name het vergevorderd toepassingsgedreven biomedisch onderzoek met een uitgesproken maatschappelijke toepasbaarheid doch met slechts een beperkt potentieel voor industriële toepasbaarheid. De afwezigheid van industriële interesse kan verschillende oorzaken hebben, zoals de afwezigheid van octrooieerbaarheid, kleine patiëntenpopulaties, en patiëntspecifieke behandelingen die het onmogelijk maken een gestandaardiseerd product te verkopen.

De voornaamste reden voor deze welbepaalde focus van het TBM-programma was de vaststelling dat er slechts weinig financieringsmogelijkheden voorhanden zijn voor dit type onderzoek en dat hierdoor potentiële nieuwe behandelingen of diagnostica niet tot bij de patiënt geraken. Door dit type onderzoek te financieren wenst het TBM-programma op lange termijn bij te dragen aan de implementatie van nieuwe therapieën en diagnostieken en

beoogt het programma bijgevolg een verbetering van het welzijn van patiënten en de volksgezondheid in het algemeen.

Het voorgaande impliceert dat projecten enkel in aanmerking kunnen komen voor subsidieverlening binnen het TBM-programma indien voldaan wordt aan elk van volgende voorwaarden:

- Het onderzoek moet biomedisch zijn met een klinische toepassingsgerichtheid die zich richt naar innovatieve ontwikkelingen voor therapie en/of diagnose;
- Het onderzoek moet zich reeds ver in het traject van ontdekking naar toepassing bevinden en moet een focus hebben op vertaling van wetenschappelijke bevindingen naar klinische toepassingen, niet op de novo kenniscreatie;
- De toepasbaarheid moet een primair maatschappelijke finaliteit hebben waarvoor op het ogenblik van indiening onvoldoende industriële interesse bestaat. In elk geval moet de toepasbaarheid duidelijk verschillend zijn van een economische finaliteit waarvoor vandaag redelijkerwijs industriële financiering kan verwacht worden. De toepassing moet een meerwaarde bieden voor de Vlaamse gezondheidssituatie.

Het programma staat open voor alle Vlaamse non-profit O&O-actoren (universiteiten, ziekenhuizen, hogescholen, onderzoeksinstituten). Gezien de focus van het programma is het evenwel een vereiste dat er in een consortium van aanvragers minstens één Vlaams ziekenhuis opgenomen is. Als algemene regel worden projecten beoogd met een begroting die zich situeert tussen € 250.000 en € 750.000. De projectduur van een TBM-project kan variëren tussen 2 en 3 jaar. Het steunpercentage bedraagt 100%.

5.2 oproep 2008-2009

In de oproep 2008-2009 was een totaal budget beschikbaar van € 6 miljoen. In totaal werden 32 projectvoorstellen ingediend, voor een totale gevraagde steun van ca € 17 miljoen. Hiervan werden 27 projectvoorstellen ontvankelijk bevonden, waarvan finaal 11 projecten positief beslist werden (vergadering raad van bestuur 19 maart 2009). Volgende instellingen participeren in de 11 gesteunde projectvoorstellen:

Instelling	Aantal gesteunde projecten	
	Als lid van consortium*	Als hoofdaanvrager
Emmaus vzw	1	0
Gezondheidszorg Bermh. Jesu vzw	1	0
Hogeschool Gent	1	0
KULeuven/UZLeuven	5	5
OLV Ziekenhuis Aalst	1	0
UA/UZA	6	5
UGent/UZGent	3	0
VUB/UZ-Brussel	3	1
ZNA	1	0
ZOL Ziekenhuis Genk	1	0

* hoofdaanvrager of partner

Bijlage 11 geeft een overzicht van de projecten die binnen het TBM-programma werden goedgekeurd in 2009.

6. Baekelandmandaten

In december 2008 werd door de Vlaamse Regering het licht op groen gezet voor de lancering van een nieuw steunkanaal binnen het O&O-besluit, namelijk de Baekelandmandaten. Het Baekeland-programma wil onderzoekers de kans geven een doctoraat uit te voeren in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven. Bij de breed bekende strategische doctoraatsbeurzen voert de jonge onderzoeker veelal zijn onderzoekswerk uitsluitend uit binnen de academische instelling, en blijven de kennis en resultaten eigendom van de betrokken kennisinstelling. Met het Baekeland-programma willen we vooral de mobiliteit van onderzoekers tussen de academische wereld en het bedrijfsleven stimuleren. Het programma richt zich hierbij niet

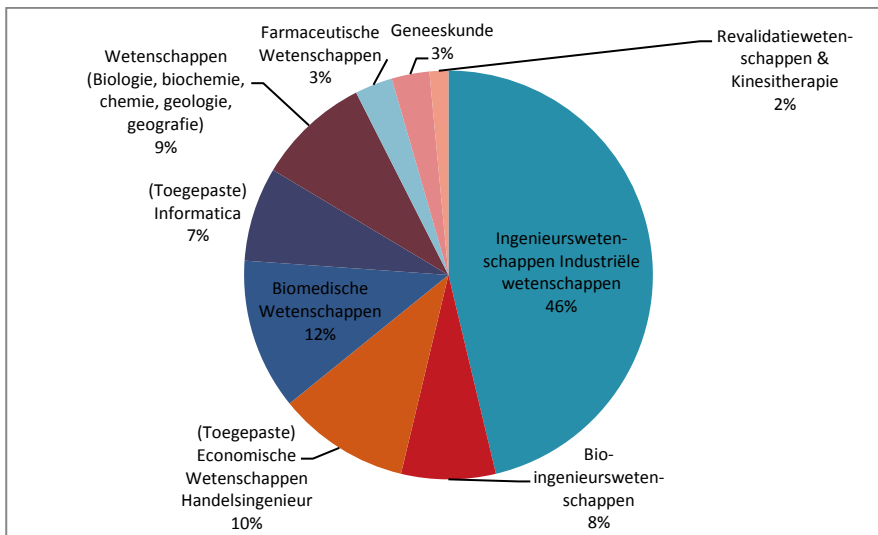
alleen tot pas afgestudeerden of jonge onderzoekers, maar ook tot werknemers binnen de bedrijven die willen doctoreren. De Baekeland-regeling maakt het mogelijk dat mensen die al heel wat jaren bij een bedrijf werken, doctoraatsonderzoek uitvoeren terwijl ze personeelslid blijven en hun loon en anciënniteitsopbouw behouden. Er bestaat dan ook geen beperking naar leeftijd of diploma's toe, en een Baekelandmandaat kan tevens op deeltijdse basis opgenomen worden. Wel moet de kandidaat toegelaten worden tot de doctoraatsopleiding aan de begeleidende Vlaamse universiteit, en moet het project uiteraard voldoende wetenschappelijke uitdagingen omvatten die een benadering van doctoraatsniveau vereisen.

Zowel de personeelskost van de mandataris als de werkingskosten die verbonden zijn met de uitvoering van het project (met een maximum van 160.000 euro werkingskost voor de hele projectduur), komen voor steun in aanmerking. Grote bedrijven krijgen 50% steun op het goedgekeurde bedrag, terwijl middelgrote ondernemingen 60% steun en kleine ondernemingen zelfs 70% steun krijgen. Het project dient aangevraagd te worden door het bedrijf, dat instaat voor de strategische oriëntatie van het project en de cofinanciering. Alle vormen van verdeling van eigendomsrechten zijn mogelijk en worden in een samenwerkingsovereenkomst tussen bedrijf en kennisinstellingen vastgelegd.

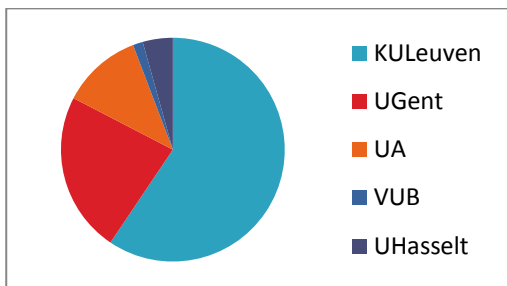
Reeds in januari 2009 werd de 1ste oproep gelanceerd voor indiening van Baekeland-projectvoorstellen in maart 2009. Een tweede oproep volgde in september 2009. Hoewel het nieuwe programma zeker nog niet ruim bekend was bij de Vlaamse ondernemers, werden in 2009 bij de eerste oproep in maart reeds 32 projectaanvragen ingediend, en in september 2009 waren dit 37 aanvragen. Deze projecten werden aangevraagd door een 60-tal verschillende bedrijven, waarvan 35 kleine en middelgrote ondernemingen.

Vrouwelijke onderzoekers vertegenwoordigden 30% van het aantal aanvragers. Ongeveer de helft van de kandidaten (44,6%) is pas afgestudeerd (minder dan 1 jaar onderzoekservaring); 26,2% van de kandidaten heeft meer dan 1 jaar onderzoekservaring en 29,2% van de kandidaten was reeds binnen het bedrijf werkzaam. De verdeling volgens masterdiploma van de kandidaten is voorgesteld in figuur 18. Figuur 19 geeft de verdeling naar begeleidende universiteit.

Figuur 18: Verdeling van de kandidaten volgens masterdiploma

Figuur 19: Begeleidende Vlaamse universiteit

Ruim de helft van de kandidaten kreeg een mandaat goedgekeurd (slaagpercentage van 50,8%). Het totale steunbedrag voor projecten, ingediend in 2009, bedraagt ruim 6,9 meuro voor de totale duurtijd van de doctoraatsprojecten (min. 4 jaren).

Bijlage 12 geeft een overzicht van de projecten die binnen het programma werden goedgekeurd in 2009.

Deel 5 - Steun aan collectief onderzoek en kennisverspreiding

1. Inleiding

Projecten collectief onderzoek en kennisverspreiding zijn erop gericht om een ruime groep van bedrijven een stap vooruit te laten zetten qua innovatie. Deze projecten zijn belangrijk als onderdeel van een uitgebalanceerd innovatiesysteem. Ze zorgen dat ook minder O&O intensieve bedrijven mee de innovatietrein kunnen nemen.

Vanuit het VIS-Besluit subsidieert IWT projecten van collectief onderzoek (CO), thematische innovatiestimulering (TIS) en technologische dienstverlening (TD) ingediend door samenwerkingsverbanden voor bedrijven. Via het TETRA-fonds wordt het hoger onderwijs ondersteund voor projecten van kennistransfer naar de bedrijven toe. Het landbouwonderzoek richt zich op onderzoeks- en praktijkinstellingen die werken voor de collectiviteit van landbouwbedrijven in Vlaanderen. De jaarlijkse oproepen voor deze projecttypes worden hierna verder toegelicht.

De steun aan de verschillende innovatie-actoren betrokken in deze projecten heeft geleid tot een uitgebouwd Vlaams Innovatienetwerk (VIN) waarop bedrijven kunnen steunen voor hun innovatievragen. Het IWT stimuleert de onderlinge samenwerking binnen het netwerk en de interactie met de bedrijven via diverse activiteiten. Dit wordt verder in dit hoofdstuk toegelicht. De innovatiecentra vervullen een belangrijke rol bij het in contact brengen van de bedrijven met de juiste expertise in het netwerk. Als frontoffice van het IWT, helpen zij bedrijven om te innoveren op een duurzame manier.

2. Het VIS-Besluit

2.1 VIS – Technologische Dienstverlening (TD)

2.1.1 Algemeen kader

Projecten technologische dienstverlening worden aangevraagd door een Vlaams InnovatieSamenwerkingsverband. Voor de uitvoering van de projecten technologische dienstverlening kan het Vlaams InnovatieSamenwerkingsverband beroep doen op een kenniscentrum. Technologische adviseerdiensten kennen een lange traditie (meer dan 20 jaar) en daardoor een sterke bekendheid bij de kmo's. De vertrouwensrelatie die de meeste adviseurs in de loop der jaren met de bedrijven hebben opgebouwd vormt een waardevolle bron van netwerking en is belangrijk voor innovatiestimulering, in het bijzonder naar de kleine en middelgrote ondernemingen toe.

2.1.2 Analyse van de prestaties in 2009

Eind 2009 waren er 56 technologische adviseerdiensten (TD) actief in 22 kenniscentra (waarvan 7 collectieve centra). In totaal bestond de personeelsinzet op de projecten TD uit circa 70 voltijds equivalenten. In tabel 20 worden een aantal kengetallen weergegeven die de prestaties van de technologisch adviseurs in kaart brengen. Deze cijfers zijn gebaseerd op de resultaatsgerichte rapportering voor de periode januari-december 2009. De totaalcijfers zijn globaal in dezelfde orde van grootte als die van vorig jaar. Het aantal punctuele interventies per VTE (kengetal 5) is merkkelijk gestegen tov van 2008, terwijl het aantal technologische/innovatie-adviezen (kengetal 8) is gedaald (incl GTA & Technologieverkenning). Mogelijks heeft de opstart van de pijler technologieverkenning in de kmo-portefeuille een tijdelijke verlaging van het aantal studies van technnologieverkenning veroorzaakt en/of werden er meer adviezen telefonisch afgehandeld

Tabel 20: Overzicht van de prestaties van de TD-adviseurs in 2009

Naam	TD	Per VTE
Algemene promotie en informatieverspreiding	733	9,4
Innovatieondersteunende publicaties/presentaties	1.013	13,1
Georganiseerde seminaries/workshops	371	4,8
Bedrijfsbezoeken	4.644	58,9
Punctuele interventies/diensten	11.886	153,3
Begeleide doorverwijzingen of Partner Matching	361	4,65
Technologieprofielen ingebracht in IRC	8	0,1
Technologische/innovatie-adviezen (met rapport, incl. GTA)	3.444	44,4
Uitgevoerde innovatie-audits	48	0,62
Uitgewerkte innovatieplannen/trajecten	555	7,15
IWT-Innovatiestudies waarvan de voorbereiding begeleid werd	42	0,54
Ingediende IWT/EU-Innovatieprojecten waarvan de indiening begeleid werd.	74	0,95
Innovatieplannen waarvan de uitvoering begeleid werd	209	2,69
Klanten (kmo, go)	6.075	78,3
Samenwerkingen met andere intermediairen.	669	8,62
Netwerkondersteunende activiteiten	337	4,34

2.1.3 Beoordeling van aanvragen en financiering van de projecten in 2009

Voor de oproep van 2008 werden de voorstellen voor het opstarten van nieuwe acties door het IWT beoordeeld in maart 2009.

Concreet werden 28 voorstellen geëvalueerd die ingediend werden door 19 verschillende samenwerkingsverbanden. Na de inhoudelijke en budgettaire evaluatie besliste de raad van bestuur van het IWT op 19 maart 2009 om 17 projecten financieel te steunen voor een totaal bedrag aan steun van € 8.572.777,8 doorgaans voor een projectduur van 4 jaar.

Bijlage 5 geeft een overzicht van de VIS/TD-projecten geselecteerd in 2009.

2.1.4 Oproep voor projecten 2009-2010

In juli 2009 werd een nieuwe oproep tot het indienen van projectvoorstellen gelanceerd. In totaal werden 23 aanvragen ingediend. De definitieve selectie gebeurt in maart 2010.

2.2 VIS - Thematische Innovatiestimulering (TIS)

2.2.1 Algemeen kader

Projecten thematische innovatiestimulering hebben tot doel bedrijven, in het bijzonder kmo's, verbonden door een gemeenschappelijke technologische problematiek, op proactieve wijze te informeren en te begeleiden bij de omschrijving en uitdieping van hun innovatieproces. Daarbij wordt het proces van het zoeken naar en het ondersteunen van mogelijke synergieën tussen enerzijds de bedrijven onderling, en anderzijds tussen bedrijven en kennisinstellingen, ondersteund en geoptimaliseerd.

2.2.2 Analyse van de prestaties in 2009

In 2009 waren er 53 projecten van Thematische Innovatiestimulering actief. Hiervan werden drie projecten geselecteerd in het kader van het Europees project INNO-NET. Omgerekend naar voltijds equivalenten waren circa 50 adviseurs werkzaam.

In tabel 21 worden een aantal kengetallen weergegeven, die de prestaties van de adviseurs in kaart brengen. Deze cijfers zijn gebaseerd op de resultaatsgerichte rapportering voor de periode januari-december 2009. Uit de cijfers blijkt dat belangrijke deeltaken van een TIS-adviseur bestaan uit proactieve innovatiestimulering, informatieverspreiding, doorverwijzing en netwerkvorming.

Tabel 21: Overzicht van de prestaties van TIS-adviseurs in 2009

Naam	TIS	Per VTE
Algemene promotie en informatieverbreiding	689	14,5
Innovatieondersteunende publicaties/presentaties	740	15,4
Georganiseerde seminars/workshops	414	8,6
Bedrijfsbezoeken	2.058	42,8
Punctuele interventies/diensten	2.242	46,6
Begeleide doorverwijzingen of Partner Matching	592	12,3
Technologieprofielen ingebracht in IRC	7	0,14
Technologische/innovatie-adviezen (met rapport, incl. GTA)	426	8,84
Uitgevoerde innovatie-audits	69	1,43
Uitgewerkte innovatieplannen/trajecten	67	1,39
IWT-innovatiestudies waarvan de voorbereiding begeleid werd	16	0,33
Ingediende IWT/EU-innovatieprojecten waarvan de indiening begeleid werd.	54	1,12
Innovatieplannen waarvan de uitvoering begeleid werd	39	0,81
Klanten (kmo, go)	2.293	47,6
Samenwerkingen met andere intermediairen.	545	11,3
Netwerkondersteunende activiteiten	421	8,74

2.2.3 Beoordeling van aanvragers en financiering van de projecten in 2009

Voor de oproep van 2008 werden 18 aanvragen van een project Thematische Innovatiestimulering door het IWT beoordeeld in maart 2009. Na de inhoudelijke en budgettaire evaluatie besliste de raad van bestuur van het IWT op 19 maart 2009 uit dit aanbod 9 projecten financieel te steunen voor een totaal bedrag aan steun van € 3.357.441,32.

Bijlage 6 geeft een overzicht van de VIS/TIS-projecten geselecteerd in 2009.

2.2.4 Oproep voor projecten 2008-2009

De negende oproep werd gelanceerd in oktober 2009. Er werden 34 projectvoorstellen ingediend. De definitieve selectie van de projecten gebeurt in maart 2010.

2.3 VIS - (sub)Regionale Innovatiestimulering (RIS)

2.3.1 Algemeen kader

De algemene opdracht van een project regionale innovatiestimulering bestaat erin alle bedrijven gelegen binnen een bepaald gebied te helpen bij het ondersteunen van hun innovatieproces en het nastreven van concrete synergie tussen de bedrijven onderling en tussen de bedrijven en de technisch-wetenschappelijke wereld.

De projecten worden in elke provincie uitgevoerd vanuit een vzw '*Innovatiecentrum naam provincie*' waarin de voor die provincie relevante bedrijfsorganisaties vertegenwoordigd zijn. Afhankelijk van de provinciespecifieke situaties werden deze innovatiecentra op verschillende momenten opgericht en de steunovereenkomsten met het IWT afgesloten. De einddatum van de projecten werd voor elke provincie gelijk gezet op 31.12.2010.

Tabel 22: Overzicht startdatum, toegekende VTE en steun van projecten innovatiecentra

Aanvrager	Startdatum project	VTE toegekend	Steun toegekend (€)
Innovatiecentrum West-Vlaanderen	1/1/2007 ¹	7	4.077.421,00
Innovatiecentrum Oost-Vlaanderen	1/6/2007	7	4.089.709,70
Innovatiecentrum provincie Antwerpen	1/6/2008	7	3.056.743,00
Innovatiecentrum Vlaams-Brabant	1/7/2007	6	3.263.047,70
Innovatiecentrum Limburg	1/6/2007	6 + 2 ²	3.532.424,00 + 800.000,00
Totaal		33+2	

2.3.2 Resultaten 2009

Na een positieve tussentijdse evaluatie eind 2008 hebben de innovatiecentra in 2009 hun werking verder uitgebouwd. De innovatiecentra maakten in 2009 ongeveer 2.700 nieuwe klanten en ze bezochten een 3.000-tal bedrijven.

Het doorverwijzen van bedrijven naar de juiste kenniscentra binnen het Vlaams Innovatienetwerk is een van de kerntaken van de innovatiecentra: in 2009 werden er dan ook 600 begeleide doorverwijzingen uitgevoerd, naast nog eens een 1.500-tal niet-begeleide (veelal telefonische of via email) doorverwijzingen. Begeleide doorverwijzingen zijn uiteraard arbeidsintensiever maar blijken ook meer resultaat te geven: 75% van de begeleide doorverwijzingen leidt tot effectieve samenwerking terwijl dit voor niet-begeleide slechts 42% is.

De innovatiecentra verstrekten in 2009 ongeveer 600 innovatieadviezen. Deze leiden in 70% van de gevallen tot een vervolgactie. Vanuit hun functie als *IWT-frontoffice* werden 180 IWT-studies en/of projecten begeleid.

Ook hun rol als netwerkfacilitator voor het Vlaams Innovatienetwerk werd goed vervuld: tijdens deze periode waren ze betrokken in ongeveer 300 samenwerkingsinitiatieven met andere spelers uit het VIN. Zoals in 2008 werden ook in 2009 een aantal 'VIN-voor-VIN' sessies georganiseerd waarin de netwerkliden met mekaar konden kennis maken.

Ondermeer inspeland op een van de aanbevelingen uit het rapport Soete rond het Vlaams Innovatieinstrumentarium hebben de Innovatiecentra en het IWT in mei 2009 een charter van goed bestuur onderschreven.

2.4 VIS – collectief onderzoek (CO)

2.4.1 Algemene context

Collectief onderzoek is onderzoek gericht op het verwerven, bundelen en vertalen van kennis tot bruikbare innovatietoepassingen ten behoeve van een ruime collectiviteit van bedrijven. Het onderzoek kan zich daarbij richten op zowel korte als middellange termijn en op de uiteenlopende fasen van onderzoek en ontwikkeling: van strategisch basisonderzoek tot en met vertaalonderzoek waarbij kennisdiffusie en valorisatie centraal staan. Projecten collectief onderzoek moeten ernaar streven om de competentie van de bedrijven te verhogen zodat de resultaten leiden tot een aantoonbare economische meerwaarde en gevaloriseerd kunnen worden voor/door een zo ruim mogelijke groep van bedrijven. De bedoeling bestaat erin dat bedrijven, in het bijzonder kmo's, door deelname aan dit programma beter in staat zullen zijn om resultaten van onderzoek om te zetten in economische kansen en op langere termijn hun concurrentiepositie kunnen versterken.

¹ Het Innovatiecentrum West-Vlaanderen vzw was al uitvoerder van het project regionale innovatiestimulering 2003-2006 en moest dus niet meer worden opgericht. De samenstelling van hun raad van bestuur werd wel uitgebreid met ondermeer Unizo.

² Het Innovatiecentrum Limburg heeft vanuit de Limburgovereenkomst 800.000 € aan extra middelen waarmee ze twee extra innovatieadviseurs kunnen bekostigen.

De projecten kunnen ingediend worden door Vlaamse Innovatiesamenwerkingsverbanden (federaties, vzw's en consortia van bedrijven of gelijkgestelde sectoriële collectieve centra). Voor de uitvoering van het project kunnen zij beroep doen op kenniscentra (collectieve centra, hogescholen, universiteiten, strategische onderzoeksinstellingen, competentiepolen, ...). Projecten collectief onderzoek duren typisch twee tot vier jaar. De overheid subsidieert 80% van de aanvaardbare projectkosten. Een project collectief onderzoek kan ook activiteiten dienstverlening en innovatiestimulering omvatten, voor zover deze activiteiten rechtstreeks betrekking hebben op disseminatie en sensibilisatie m.b.t. de onderzoeksresultaten.

2.4.2 Oproep 2008-2009: selectie en resultaten

De oproep 2008-2009, met als uiterste indiendatum 14 november 2008, was de achtste oproep Collectief Onderzoek in het kader van het VIS-Besluit. Er werden 25 aanvraagdossiers ingestuurd door 10 verschillende samenwerkingsverbanden. Het gevraagde steunvolume bedroeg € 11,3 miljoen.

Het IWT voerde de evaluatie uit op basis van de criteria uit het VIS-Besluit. De evaluatie omvatte de beoordeling van de kwaliteit van het project en het valorisatiepotentieel van het project. Voor de evaluatie van de ingediende projecten werd beroep gedaan op het advies van externe deskundigen. Er werden vijf colleges georganiseerd met in totaal 21 deskundigen. Drie aanvragen werden ingediend in het kader van de 6de oproep binnen het ERA-NET-project CORNET. Deze projectvoorstellen werden in de reguliere IWT-procedure opgenomen. In parallel werd voor deze voorstellen schriftelijk advies van een internationaal college van experts ingewonnen. De steun wordt enkel toegekend indien het project op ERA-NET-niveau goedgekeurd wordt.

Op basis van de inhoudelijke en budgettaire evaluatie besliste de raad van bestuur van het IWT, op 16 april 2009, 14 projecten te selecteren voor een totaal bedrag aan financiële steun van € 6.078.503,18.

Vanaf de 7de oproep binnen het ERA-NET-project CORNET, werd de evaluatie van de transnationale projectvoorstellen losgekoppeld van de reguliere IWT-procedure. Voor de evaluatie van de ERA-NET-projecten wordt een andere evaluatieprocedure gevolgd, waarbij de rol van het IWT beperkt is tot een uitgebreide ontvankelijkheidsanalyse met aandacht voor het Vlaams valorisatiepotentieel, de complementariteit en de inpassing van het project in het VIS/CO-programma. De ontvankelijkheid van het project betekent dat het in aanmerking komt voor verdere evaluatie door (internationale) externe deskundigen. De 7de oproep ERA-NET CORNET werd afgesloten op 30 april 2009. De vier CORNET-projecten met Vlaamse partners (gevraagde steun € 1.308.987) werden in augustus 2009 door een *independent evaluation panel* positief gerangschikt. Op 19 september 2009 werd door de raad van bestuur een bedrag van 868.116,39 euro voor de geselecteerde CORNET-projecten vastgelegd.

Bijlage 7 geeft een overzicht van de geselecteerde VIS-CO-projecten in 2009 (oproep 2008-2009 en 7de CORNET-oproep).

2.4.3 Oproep 2009-2010

In juli 2009 werd een volgende oproep voor projecten gelanceerd (oproep 2009-2010), met als uiterste indiendatum 20 november 2009. Een beslissing over de selectie van de projectvoorstellen wordt genomen in april 2010. De 8ste en de 9de CORNET-oproepen werden respectievelijk in augustus en november 2009 gelanceerd met als uiterste indiendata 30 oktober 2009 (8ste oproep) en 31 maart 2010 (9de oproep).

2.5 VIS – Haalbaarheidsstudies en samenwerkingsprojecten

2.5.1 Algemeen kader

In maart 2009 lanceerde het IWT de nieuwe handleiding voor het indienen van aanvragen voor Haalbaarheidsstudies en Samenwerkingsprojecten binnen het VIS-Programma. Met de lancering van deze handleiding werden de voorheen afzonderlijke programma's voor haalbaarheidsstudies en samenwerkingsprojecten samengevoegd en werd het type activiteiten dat ondersteund kan worden, uitgebreid.

Het projecttype Haalbaarheidsstudies en Samenwerkingsprojecten ondersteunt Vlaamse Innovatie Samenwerkingsverbanden (VIS) bij de voorbereiding van belangrijke

innovatietrajecten en bij de samenwerking tussen de verschillende spelers in het Vlaamse innovatielandschap. Dit projecttype heeft tot doel om de drempels te verlagen om tot een gemeenschappelijk en belangrijk innovatieproject te komen, welk gericht is op een grotere doelgroep. De activiteiten richten zich op onderlinge afstemming en samenwerking, afbakening van de doelgroep, correcte inschatting van de toekomstige noden van de doelgroep, het bepalen van een gezamenlijke strategie, ...

Haalbaarheidsstudies of samenwerkingsprojecten kunnen aangevraagd worden voor het onderzoeken van de haalbaarheid en het voorbereiden van omvangrijke innovatie-initiatieven, zoals bijvoorbeeld strategische onderzoekscentra, competentiepolen, proeftuinen, SBO-projecten met economische finaliteit, ... Maar ook verkenningstrajecten, zoals behoeftenanalyse en technologieverkenning die het domein van de individuele aanvragers overstijgen en het opstarten van internationale samenwerkingsverbanden, behoren tot de mogelijkheden. Hiernaast worden binnen dit VIS-programma ook samenwerkingsprojecten gesteund tussen de VIN-actoren (www.innovatienetwerk.be). Deze samenwerkingsprojecten moeten gericht zijn op verbetering van de werking van het VIN (tools, afstemming, gezamenlijke studies).

Aanvragen voor haalbaarheidsstudies of samenwerkingsprojecten kunnen continue ingediend worden bij het IWT. Een typisch project duurt tussen de 4 en 12 maanden met een maximale budget van € 200.000. Het steunpercentage bedraagt maximaal 80%.

2.5.2 Financiering projecten in 2009

In 2009 heeft de raad van bestuur van het IWT vier haalbaarheidsstudies toegekend met een totale steun van € 541.818. De toegekende haalbaarheidsstudies zijn:

- Projectplan Smart Grids Haalbaarheidsstudie (VSGP)
VOKA-VEV
- Haalbaarheidsstudie m.b.t. de noodzaak van een Kenniscentrum i.v.m. assistieve technologie
IN-HAM
- Open Innovation In Flanders: Accelerate the Sustainable Development of Consumer Goods
ESSENCIA
- Haalbaarheidsstudie Flanders Marine
FLANDERS MARINE

In 2009 werden geen nieuwe samenwerkingsprojecten ingediend. Volgend project werd in 2009 afgerond:

- Opstellen van samenwerkings- en contractmodellen voor VIS-projecten, ingediend door VLOOT (resultaten zie www.vloot.be).

Volgend project wordt in 2009/2010 uitgevoerd:

- Tot uw diensten, ingediend door de innovatiecentra binnen EFRO.

3. Landbouwonderzoek

3.1 Algemeen kader

Het programma Landbouwonderzoek beoogt het verwerven, bundelen en vertalen van wetenschappelijk-technologische kennis naar innovatieve toepassingen voor de Vlaamse land- en tuinbouw. De projecten hebben een collectief karakter omdat ze gericht zijn op de bevordering van de sector en niet op het oplossen van problemen van individuele land- en tuinbouwbedrijven. De projecten worden uitgevoerd door onderzoeksploegen van de Vlaamse universiteiten en hogescholen, onderzoeksinstituten en praktijkcentra .

Voor elke aanvraag moet een gebruikersgroep samengesteld worden die een representatieve vertegenwoordiging moet zijn van de land- en tuinbouwsector waartoe het project zich richt. De Vlaamse overheid betaalt 92,5% van de aanvaardbare projectkosten en de overige

7,5% dient bijeengebracht te worden door de leden van de gebruikersgroep. Ook bedrijven uit de agro-voedingsindustrie kunnen mede instaan voor de cofinanciering. Een project kan goedgekeurd worden voor maximaal 4 jaar, met een tussentijdse evaluatie na 2 jaar.

De in de Vlaamse land- en tuinbouw erkende praktijkcentra vormen binnen dit steunprogramma een specifieke groep van innovatie-actoren. Jaarlijks dient 25% van de budgettaire middelen voor het programma Landbouwonderzoek prioritair besteed te worden aan het praktijkonderzoek, op voorwaarde uiteraard dat deze projecten kwalitatief voldoende goed bevonden worden.

3.2 oproep 2008-2009: selectie en resultaten

In het kader van de oproep 2008-2009 werden 43 projectvoorstellen ingediend voor een totaal aan gevraagde steun van € 31,6 miljoen, waarvan € 16,7 miljoen voor de 1ste biënnale. De budgettaire enveloppe voor het programma Landbouwonderzoek bedroeg € 9.602.000 (vastleggingen 2009). Een gedeelte hiervan (€ 3,5 miljoen) diende echter vastgelegd te worden voor de verlenging van 6 lopende projecten in 2009. Bij de goedkeuring van projecten worden de kredieten namelijk maar vastgelegd voor de 1ste biënnale, in afwachting van de uitkomst van de tussentijdse evaluatie na 24 maanden. Het steunvolume beschikbaar voor de financiering van nieuwe projecten in 2009 bedroeg aldus € 6,1 miljoen.

Op 19 maart 2009 heeft de raad van bestuur steun toegekend aan 18 projecten. Voor elk van deze projecten kon tijdig een gebruikersgroep samengesteld worden die zal instaan voor de cofinanciering van 7,5% van de aanvaardbare projectkosten.

De beleidsdoelstelling om minimum 25% van deze middelen prioritair te besteden aan projecten van het type praktijkonderzoek werd hiermee gehaald. Ook aan projecten die een substantiële bijdrage leveren tot Duurzame Technologische Ontwikkeling (DTO) wordt een zekere prioriteit gegeven bij de selectie. Van de goedgekeurde projecten zijn er 7 die duidelijk gericht zijn op een meer duurzame land- en tuinbouwproductie.

Bijlage 10 geeft een overzicht van de in 2009 toegekende projecten Landbouwonderzoek.

3.3 oproep 2009-2010

Eind juni 2009 lanceerde het IWT de nieuwe oproep 2009-2010. De limietdatum voor indiening van projectaanvragen was 16 oktober 2009.

Bij deze oproep is meer dan voorgaande jaren de nadruk gelegd op het actief betrekken van de doelgroep, zowel naar projectuitvoering als naar valorisatie van de projectresultaten. Bij de indiening van de projectaanvraag diende opgegeven te worden welke bedrijven/organisaties reeds toegezegd hadden om lid te worden van de gebruikersgroep (al dan niet vergezeld van een intentieverklaring). De interacties met de gebruikersgroep dienden aangepast te zijn aan de opzet van het project en de projectdoelstellingen.

Met het oog op de valorisatie van de projectresultaten werd van de aanvragers een 'valorisatieplan' verwacht. Naast de verspreiding van de kennis naar de brede doelgroep (publicaties, studiedagen, ...), diende ook aangegeven welke activiteiten ondernomen zullen worden om de concrete toepassing van de resultaten in de praktijk te bewerkstelligen. Deze activiteiten dienden zoveel mogelijk vervat te zijn in het werkplan.

Voor deze oproep was een budgettaire enveloppe voorzien van € 9.122.000 (vastleggingen 2010). Hiervan diende een belangrijk gedeelte (€ 5.130.000) voorbehouden te worden voor de verlenging van lopende projecten in 2010. Het steunvolume beschikbaar voor de financiering van nieuwe onderzoeksprojecten bedroeg bijgevolg ongeveer € 4 miljoen.

4. TETRA-fonds

4.1 Algemeen kader

Het TEchnologie TRAnsferfonds, kortweg TETRA-fonds, is een platform om interactie en kennisuitwisseling tussen bedrijven en hoger onderwijs te stimuleren. Het doel hierbij is dubbel: door het uitvoeren van projecten wordt kennis over nieuwe technologieën overgedragen naar een zo ruim mogelijke groep eindgebruikers (bedrijven en non-profit organisaties) en het hoger onderwijs verstevigt zijn kennisbasis ten voordele van de onderwijsopdracht en de maatschappelijke dienstverlening.

Het TETRA-fonds subsidieert projectmatig, toepassingsgericht onderzoek met een economische finaliteit. Het subsidiepercentage bedraagt 92,5% van de projectbegroting. De projecten worden aangevraagd en uitgevoerd door de onderzoeksgroepen van Vlaamse instellingen van hoger onderwijs (hogescholen en universiteiten), soms in samenwerking met andere (publieke) onderzoeksinstituten. De projectresultaten worden hun eigendom, ze hebben wel de plicht om deze zo ruim mogelijk te valoriseren. Kmo's en non-profit organisaties plukken op die manier de vruchten van de projecten. Zij kunnen de kennis over de nieuwe technologie gebruiken om nieuwe producten, processen of diensten te ontwikkelen. Deze innovaties gebeuren na het TETRA-project, of starten parallel met het TETRA-project.

Elk TETRA-project wordt begeleid door een gebruikersgroep. Dit zijn bedrijven en organisaties die 'model' staan voor de Vlaamse bedrijven en organisaties die de eindresultaten kunnen gebruiken of, samen met organisaties uit diverse tussenschakels in het valorisatietraject (zoals voorschrijvers, wetgevers, technologieaanbieders, enz.). Ze zijn bereid om het project mee te financieren (7,5% van de begroting wordt betaald door de bedrijven) en participeren actief in het project tijdens het uitvoeren van casestudies of tijdens workshops in de labo's van de hogescholen of universiteiten. Elk project heeft een meerwaarde voor Vlaamse bedrijven, maar er kunnen ook bedrijven en organisaties van andere regio's of landen deelnemen via de gebruikersgroep. Samenwerking met buitenlandse onderzoeksgroepen en bedrijven wordt zelfs aangemoedigd doordat het IWT deelneemt via joint-calls aan het ERA-NET-project EraSME. Door de samenwerking met buitenlandse onderzoeksinstituten en bedrijven wordt het project groter in omvang, kan er meer kennis op een kortere tijd overgedragen worden naar de Vlaamse bedrijven en wordt internationale samenwerking tussen kmo's in Europa aangemoedigd. Het IWT subsidieert in deze projecten de Vlaamse onderzoekspartners, de buitenlandse partners worden via hun regionale (of nationale) agentschappen gesubsidieerd.

4.2 Beoordeling van TETRA-aanvragen en financiering van projecten in 2009

De Vlaamse Regering besliste dat het TETRA-fonds in 2009 kon beschikken over 8,899 miljoen euro. Er werd een oproep gelanceerd in november 2008 en die resulteerde in 57 aanvragen met een gecumuleerd budget van 16,8 miljoen euro. Er werden 47 projecten aangevraagd met de klassieke looptijd van 2 jaar, 3 projecten die gericht zijn op het voorbereiden van een 2-jarig TETRA-project en 7 projecten die een driejarig traject voorzien. Voor 4 projecten werd een internationale aanvraag ingediend via EraSME. Hiervan werden er uiteindelijk 32 projecten gesubsidieerd: 27 tweejarige projecten, 4 driejarige projecten en 2 éénjarige projecten. Van deze 32 projecten zijn er 5 die uitgebreid werden naar een EraSME-project. De meeste projecten werken samen met Duitse partners, één project werkt samen met Oostenrijkse onderzoekers en één project heeft gekozen voor samenwerking met Nederland.

4.3 Oproep TETRA-projecten 2009-2010

Het budget voor 2010 werd verlaagd tot 8,454 miljoen euro. Ongeveer een half miljoen euro ervan is nodig voor het subsidiëren van het 3de werkjaar (na een positieve tussentijdse evaluatie) van een aantal projecten die in 2008 gestart zijn. Het resterende budget (ca. 7,9 miljoen euro) wordt verdeeld over de indieningen voor de TETRA-oproep 2009-2010 en 2 internationale oproepen in het kader van EraSME. In februari 2010 werd een project goedgekeurd in het kader van EraSME en werden er 81 projecten ingediend in het kader van

de oproep 2009-2010 met een totale subsidievraag van 23 miljoen euro (beslissing juni 2010). Eind maart werden 4 projecten ingediend voor EraSME met een totale subsidievraag van ca. 1,6 miljoen euro (beslissing juli 2010).

4.4 Nulmeting en versoepeling indieningsmodaliteiten

In 2009 werd een nulmeting gedaan in het kader van de administratieve kosten voor het indienen en uitvoeren van TETRA-projecten (door de aanvragers en bedrijven) en mede hierdoor werd beslist dat de indieningsmodaliteiten versoepeld werden en wordt de belasting met betrekking tot verslaggeving verlaagd. Het is niet meer nodig om intentieverklaringen van bedrijven uit de gebruikersgroep te vragen bij indiening. Het is ook niet meer nodig om op zoek te gaan naar 4 kmo-bedrijven om een ontvankelijk project te kunnen indienen. Het engagement van kmo-bedrijven blijkt uit de kwaliteit van het projectplan en de relevantie van de projectresultaten voor de kmo's. Zeker met de hoge selectiedruk in 2010 zal er een selectief voordeel zijn voor de projecten die hierin uitblinken.

De verplichte verslaggeving wordt beperkt tot hetgeen het IWT minimaal nodig heeft om de goede voortgang van het project (werkprogramma en budget vs. uitgaven) en kwaliteit van de interactie met bedrijven te checken en om de uiteindelijke economische realisaties te kennen. Detailverslaggeving is niet nodig aan het IWT, maar kan uiteraard wel nog steeds een noodzaak zijn om projectresultaten goed over te dragen naar de gebruikers van de resultaten. De projectuitvoerders kunnen samen met hun gebruikersgroep zelf kiezen op welke manier dit het best gebeurt, het hoeft dus niet noodzakelijk een geschreven document te zijn. Het IWT vindt het verlagen van de administratieve belasting belangrijk, in de volgende jaren zullen ook de TETRA-uitvoerders hiervan profiteren.

5. Interfacediensten van de Vlaamse universiteiten

Het organiek besluit voor financiële ondersteuning van de interfacewerking van de universiteiten van 2002 is ondertussen vervangen door een nieuwe organieke regeling die nu niet enkel geldt voor de interfacewerking maar ook de industriële onderzoeksfondsen van de universiteiten regelt. Het principe van dit nieuwe besluit van 29 mei 2009 is dat het beheer van zowel de steunmaatregel van de Industriële Onderzoeksfondsen als de Interfacediensten nu in handen ligt van het departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI). Er is inbreng van het IWT bij de strategische plannen en verslaggeving, op het vlak van de samenwerking tussen de associaties onderling en de samenwerking tussen de associaties met het Vlaams innovatienetwerk in de uitvoering van de interfacewerking.

De notie interfacewerking is ten opzichte van de vorige regeling ongewijzigd gebleven. De interfacediensten van de universiteiten staan in samenwerking met de hogescholen van de betrokken associatie in voor de bevordering van de samenwerking tussen de Hoger onderwijsinstellingen en bedrijven, en voor de economische valorisatie van academische onderzoeksresultaten onder de vorm van octrooien, licentiecontracten en de oprichting van spin-off-bedrijven.

In dit activiteitenverslag gaan we enkel in op de activiteiten van interfacewerking waarin het IWT betrokken was, nl. op het vlak van de samenwerkingsplannen tussen de associaties onderling, en deze met het Vlaams innovatienetwerk. Bij een eerste beoordeling van de ingestuurde vijfjaarplannen bleek dat de samenwerkingsactiviteiten zich voornamelijk situeerden op het vlak van de onderlinge samenwerking tussen de interfacediensten van de associaties en dat er buiten kenbaarmaking van de eigen werking naar het Vlaams innovatienetwerk weinig samenwerkingsplannen met inhoudelijk karakter waren. Dit kan in nader overleg met de interfacediensten zelf verder uitgewerkt worden.

Deel 6 - Innovatiesteun op initiatief van de Vlaamse Regering

1. Inleiding

Het grootste deel van de innovatiebudgetten in IWT-beheer worden door het IWT zelf beheerd vanaf indiening tot steunselectie en opvolging. Dit alles binnen de krijtlijnen van reglementaire kaders beslist door de politieke overheid. Een kleiner deel wordt inzake steunselectie beslist door de politieke overheid zelf, m.n. de Vlaamse Regering of de verantwoordelijke minister, afhankelijk van het steunbedrag.

2. Mediaprojecten (e-VRT/PIM) VRT-Medialab

In de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT hebben de aspecten digitalisering en nieuwe media (internet en mobiel) nog een meer prominente plaats gekregen dan in de vorige beheersovereenkomst. Er is nu immers expliciet opgenomen dat de VRT moet doorgroeien naar een *digitale omroeporganisatie die zijn diensten aanbiedt via alle relevante media: radio, televisie, internet en mobiel*.

De nieuwe beheersovereenkomst met de VRT voorziet dan ook in artikel 18 een consolidering van de expertise die in de loop van de laatste vijf jaar is opgebouwd in het kader van e-VRT. In dat licht zal de VRT zijn onderzoekers groeperen in een personeelsteam Onderzoek en Innovatie (*het Personeelsteam O&I* intussen *Medialab* genoemd) dat de volgende activiteiten zal ontplooiën:

- het op de voet volgen van technologische ontwikkelingen inzake e-media en het bestuderen hoe ontwikkelingen of uitvindingen nieuw kunnen worden toegepast in Vlaanderen;
- het consolideren van de kennis die is opgebouwd binnen het kader van de in de periode 2002-2006 door de VRT uitgevoerde innovatieve mediaprojecten;
- het participeren in grotere, vraaggestuurde onderzoeksprogramma's en projecten waarvan de uitvoering buiten de VRT plaatsvindt en waarbij de VRT de resultaten van het onderzoek gevoerd met de middelen voorzien in de overeenkomst VRT 2007-2011 ter beschikking stelt van Vlaamse media-industrie.

Het onderzoek zal gaan over de volgende domeinen:

- productie: media-infrastructuur; technologie voor mediaproductie, technologie voor mediaprocessen en integratie en architectuur van mediatoepassingen.
- distributie en consumptie: mediaconsumentenplatformen en distributieplatform.

De nieuwe beheersovereenkomst voorziet in artikel 18 dat daartoe tussen de VRT en de Vlaamse Gemeenschap een overeenkomst met betrekking tot een nieuwe onderzoeks- en innovatieopdracht in het domein van de e-media (de Opdracht O&I) zal worden afgesloten. Vanuit de begroting wetenschapsbeleid wordt daartoe een bedrag van 3,979 miljoen euro voorzien voor 2009. De nieuwe beheersovereenkomst bepaalt dat de VRT bovendien een beroep zal kunnen doen op bijkomende middelen die kunnen worden ingezet als 'matching funds' voor projecten die worden binnengehaald in het kader van vraaggestuurde onderzoeksprogramma's. De Overeenkomst O&I beperkt het bedrag tot maximaal 500.000 euro per jaar.

3. MIP (Milieu- en energie Innovatie Platform)

Het Milieu- en energietechnologie Innovatie Platform werd na beslissing van de Vlaamse Regering in 2005 opgestart als een initiatief waarin de beleidsdomeinen Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) en Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) samenwerkten. Midden 2009

besliste de Vlaamse Regering om het MIP verder te zetten onder de naam MIP2 met als hoofdpdracht het 'vergroenen' van de economie.

De belangrijkste activiteit van het MIP is het steunen van projecten. Een eerste type projecten is voor bedrijven die het voortouw willen nemen in de transitie naar een 'groene' economie, samenwerken met onderzoeksinstellingen voor het sluiten van de materiaal- en proceskringlopen volgens de Cradle-to-Cradle-filosofie. De onderzoeksgroepen worden gefinancierd uit het MIP-budget, de bedrijven door het IWT. Een tweede type projecten bekijkt naast de technologische eveneens de niet-technologische aspecten, zoals: maatschappelijke, financieel/economische en juridische aspecten, maar ook veiligheid en gezondheid voor transitiebewegingen. Voor beide projecttypes werd in het najaar van 2009 een oproep gelanceerd.

Het Milieu- en energietechnologie Innovatie Platform is ondergebracht bij VITO (Vlaamse instelling voor technologisch onderzoek).

4. Competentiepolen

Competentiepolen zijn kenniscentra die zich richten op de bundeling van competenties op strategisch belangrijke thema's in Vlaanderen. De samenwerking tussen alle relevante innovatie-actoren (bedrijven, kennisinstellingen, onderzoeksinstituten) moet leiden tot versterking van bestaande competenties en verhoging van het innovatievermogen bij met name de Vlaamse kmo's. Collectief onderzoek en kennisdiffusie zijn dan ook de voornaamste activiteiten in een competentiepool.

Het programma voor de ondersteuning van Competentiepolen is gebaseerd op het beleidskader aan grote kenniscentra ten behoeve van innovatie (juli 2005). Voor de steun wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid om binnen het VIS-Besluit ook grotere geprogrammeerde initiatieven te ondersteunen. Het IWT evalueert de ingediende aanvragen voor steun aan competentiepolen en adviseert de bevoegde minister over de financiering van het initiatief. Na beslissing van de minister is het IWT verantwoordelijk voor de opvolging van de toegekende steun. Hiermee is invulling gegeven aan de behoefte aan meer transparantie bij de opzet en steun van competentiepolen.

In 2009 telde Vlaanderen 7 competentiepolen:

- Flanders' Drive;
- Flanders' FOOD;
- Flanders' InShape;
- Flanders' Mechantronics Technology Centre (FMTC);
- Vlaams Instituut voor de Logistiek (VIL);
- Vlaams Instituut voor de Mobiliteit (VIM);
- Flanders' Synergy.

Tabel 23: Aantal sleutelgegevens van de competentiepolen

	Looptijd	Steun (k€)	FTE's	Leden	Sector (S) - Horizontal (H)	Virtueel (V) - Fysiek (F)	Activiteiten (CO/TD/IS/COOperatief)*	Publieke Vlaamse subsidies buiten overeenkomst
Flanders' Drive II**	2008-2011	27.800	37	160	S	F	CO/COO/TD/IS	VIS (CO/TIS)
FMTC II**	2009-2012	15.820	28	20	S	F	CO/IS	VIS (CO, TIS), TETRA, SBO
VIL II	2009-2010	3.062	14	201	S	F	CO/IS	
Flamac	2005-2009	7.000	5	3	S	F	COO	VIS (CO,TIS), SBO
Flanders' Food II	2009-2013	11.350***	7	215	S	V	CO/TD/IS	VIS (CO,TIS,TD,SW), coll. onderzoeksinfra.
VIM	2006-2010	5.620	7	170	H	V/F	CO/IS	
Flanders' InShape	2007-2010	3.896	6	geen directe leden	H	V	CO/IS/TD	VIS (TIS), AE Brugproject
Flanders' Synergy**	2009-2012	4.825	7	89	H	V/F	TD/IS	(ESF), SBO
Plastic Vision	2010-2014	2.500	2,5	17	S	V	IS	

*In vet is aangegeven op welke activiteit de nadruk ligt, indien van toepassing

** in 2010 is een tussentijdse evaluatie voorzien

*** er dient nog € 4,15 miljoen vastgelegd te worden, waardoor de huidige overeenkomst is vastgelegd voor 2 jaar met max. subsidie van € 7,2 miljoen

Op 15 mei 2009 keurde de Vlaamse Regering de financiering goed voor de tweede overeenkomst van de competentiepolen Vlaams Instituut voor de Logistiek (VIL) en Flanders' FOOD en voor de nieuw competentiepool Flanders' Synergy (innovatieve arbeidsorganisatie). In 2009 werd ook de tussentijdse evaluatie van Flanders' InShape door het IWT uitgevoerd, op basis van welke de Vlaamse Regering akkoord ging met de verdere uitvoering van het convenant en het geactualiseerde werkplan.

In het licht van de besparingsmaatregelen van de Vlaamse Regering werd eind 2009 aan de competentiepolen gevraagd om een besparing door te voeren op de werkmiddelen voor de jaren 2010 en 2011. Hiernaast werden de budgetten en overeenkomsten voor de competentiepolen VIL en Flanders' Plastic Vision bijgestuurd volgens de uitgangspunten voor het nieuwe beleid, weergegeven in de beleidsnota Wetenschappelijk Onderzoek en Innovatie 2009-2014. Concreet betekende dit dat Flanders' Plastic Vision voor de ondersteuning van collectieve en coöperatieve onderzoeksprojecten een beroep moet doen op de reguliere kanalen. De activiteiten binnen de competentiepoolovereenkomst omvatten innovatiestimulering (visievorming, vraaggedreven programmering, initiatie en opvolging van projecten, coördinatie van de samenwerking tussen de innovatiedienstverleners), het uitvoeren van toekomstverkenningstudies en haalbaarheidsstudies en het uitvoeren van een overkoepelend project van technologische dienstverlening i.s.m. relevante actoren. Het directe subsidiebedrag werd hiermee teruggebracht tot maximum € 2,5 miljoen.

Eén van de beleidsvoornemens van de minister is het verminderen van de versnippering in het innovatielandschap. In het domein van logistiek en mobiliteit zijn een aantal verschillende competentiepolen en andere Vlaamse overheidsinitiatieven actief. Een vergaande samenwerking, c.q. rationalisatie van deze innovatieactoren, in het bijzonder VIL, VIM en Flanders' Drive, lijkt aangewezen. De minister heeft de betrokken actoren daarom gevraagd om de haalbaarheid van zo'n geconsolideerd innovatie-initiatief te onderzoeken en uit te werken, met een beoogde start van het nieuwe initiatief begin 2011. Op basis van dit

uitgangspunt besliste de Vlaamse Regering de overeenkomst voor de tweede fase van VIL te beperken tot de periode 1 september 2009 tot 31 december 2010 met een maximum subsidiebedrag van € 2,3 miljoen voor de competentiepool en additioneel € 762 duizend voor projecten collectief onderzoek.

In 2010 zijn er tussentijdse evaluaties van de competentiepolen Flanders' Drive, FMTC en Flanders' Synergy.

Meer informatie over deze competentiepolen is beschikbaar via de website van het IWT: <http://www.iwt.be/subsidies/vis-competentiepool>.

4.1 Flanders' Drive II

De eerste subsidieovereenkomst voor Flanders' Drive trad in werking op 1 januari 2002 voor een periode van 2x3 jaar. Tesaamen met de EC (EFRO) en Limburg investeerde de Vlaamse overheid € 21 miljoen in de uitbouw van een testcentrum (VETC) en het netwerkinitiatief (Flanders' Drive vzw). Oorspronkelijk richtte Flanders' Drive zich op ondersteuning van de voertuigsector via ondersteuning van de toeleveringssector, en in het bijzonder rond het thema van mechanisch ontwerp. De voorziene activiteiten van de Flanders' Drive vzw waren innovatiestimulering en collectief onderzoek in de vorm van clusterprojecten. In 2005 werd de doelgroep verbreed naar de constructeurs.

In 2007 werd de tweede subsidieovereenkomst voor de competentiepool Flanders' Drive goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De tot dan toe aparte juridische structuur van VETC en Flanders' Drive vzw werden geïntegreerd in Flanders' Drive cvba. De missie binnen de tweede overeenkomst is om uit te groeien van innovatieplatform tot internationaal erkend competentiecentrum ter ondersteuning van een slagkrachtigere voertuigindustrie en dit in vier focusdomeinen: Lightweight Materials, Clean Powertrains, Active Safety en Manufacturing. Het overgrote deel van de middelen wordt voorzien voor de uitvoering van de onderzoeksprojecten van collectieve aard. Daarnaast worden middelen voorzien voor de centrale staf, innovatiestimuleringsactiviteiten en coöperatieve onderzoeksprojecten. De oorspronkelijke beoogde verhouding tussen collectief onderzoek en coöperatief onderzoek is 80:20. Het personeelsbestand van Flanders' Drive zal oplopen van 25 VTE in 2008 tot 37 VTE in 2011. Hiernaast wordt voorzien om per jaar 40 VTE externe onderzoekers (bedrijven of kennisinstellingen) op de projecten in te zetten. De daadwerkelijk uit te voeren onderzoeksprojecten worden geselecteerd d.m.v. thematisch oproepen tot projecten. De projecten worden geselecteerd door de raad van bestuur van Flanders' Drive, na doorlichting van het IWT voor de collectieve projecten of door co-beslissing met de raad van bestuur van het IWT voor de coöperatieve projecten.

4.2 Flanders' FOOD

In 2009 werden de activiteiten van de voorbije jaren verder gezet mbt kennisontwikkeling, kennisverspreiding en valorisatie van kennis. In het kader van een mogelijke verlenging van het convenant werd een nieuw dossier ingediend bij het IWT. Dit dossier werd positief onthaald en resulteerde in de ondertekening van een tweede convenant met een looptijd van 4 jaar maar met een financiële toezegging van slechts 2 jaar.

Eind 2009 bedroeg het aantal leden (bedrijven) 215 (59% kmo, 88% < 250 werknemers, 64% < 50 werknemers). Het totaal onderzoeksgroepen van kennisinstellingen, lid van Flanders' FOOD, bedroeg 27.

In 2009 werden de 12 collectieve, toepassingsgerichte Flanders' FOOD onderzoeksprojecten afgerond. De nadruk kwam meer en meer te liggen op de valorisatie van de onderzoeksresultaten. Er werd een extra inspanning geleverd om de eerste resultaten en opgedane meer algemene kennis uit de projecten te vertalen naar de bedrijfsspecifieke situatie. Allerlei acties dienaangaande werden opgestart in samenwerking met de deelnemende bedrijven, ingrediëntenleveranciers en kennisinstellingen.

Het VIS-grote collectieve infrastructuur project 'De uitbouw van een pilootinfrastructuur voor de stimulering van innovatie in de Vlaamse agro-food industrie' werd in 2009 opgestart. In

samenspraak met de begeleidingscommissie en de bedrijven werd een inventaris opgemaakt van de te bestellen pilootapparatuur voor het eerste werkjaar. De eerste apparatuur zal begin 2010 geïnstalleerd worden.

De lopende VIS/TIS-projecten 'Smaak: de sensorische kennis van een product, een stap dichterbij innovatie' en 'IFF... Intelligence For Food' - Toepassingen van micro-elektronica in de voedingssector werden verder gezet met nadruk op kennisverspreiding via allerlei seminars, workshops en opleidingen.

Twee nieuwe VIS-projecten werden goedgekeurd en opgestart: Collectief Onderzoek 'Stevia: het gebruik van stevia als natuurlijke, kunstmatige zoetstof in levensmiddelen' en een TD-project 'HeatedFoods: Thermische behandeling bij de conservering van voedingsmiddelen: innovatie door wetenschappelijk gebaseerd ontwerp, validatie en optimalisatie'.

Via de verspreiding van kennis houdt Flanders' FOOD de bedrijven op de hoogte van recente ontwikkelingen op het vlak van product- en procesinnovaties. Onder kennisverspreiding vallen:

- de nieuwsbrief 'Science & Technology Watch' (STW): een zeer ruim aanbod van zowel commerciële als wetenschappelijke databanken en tijdschriften worden gebruikt als bron voor de STW artikels;
- individuele dienstverleningssysteem: 215 adviezen werden verleend;
- seminars en opleidingen: er werden 16 Flanders' FOOD seminars (924 deelnemers) en 4 opleidingen (8 sessies met 196 deelnemers) georganiseerd;
- samenwerking met andere industriële sectoren zoals de primaire landbouw (Boerenbond), Agoria (machinebouwers voor de voedingsindustrie), Federplast (federatie van de kunststoffen) en het Huis van de Voeding in Roeselare, resulteerde in specifieke gemeenschappelijke activiteiten ten behoeve van de Vlaamse voedingsindustrie.

De werking van de Vlaamse Voedingscluster, FoodGate een samenwerkingsverband met andere VIN+initiatieven, resulteerde in een effectievere dienstverlening voor de bedrijven via een effectieve doorverwijzing en een betere en snellere adviesverlening en begeleiding van bedrijven bij product- en procesinnovaties.

De internationale samenwerking met Nederland en Noordrijn Westfalen werd concreet ingevuld via de organisatie van grensoverschrijdende workshops rond welbepaalde innovatieve thema's waarbij bedrijven en kennisinstellingen uit de drie regio's samen gebracht werden. Ook werd een Europees Interreg IVB NWE project 'Food2Market' ingediend en goedgekeurd met de bedoeling de innovatie capaciteit van kmo's te versterken.

4.3 Flanders Inshape

Op 7 december 2006 werd een Convenant afgesloten tussen het Vlaamse Gewest en de vzw Competentiepoo Productontwikkeling en Industrieel Design - CP PO&ID (in mei 2007 werd de naam van de competentiepoo veranderd in Flanders InShape). Het convenant omvatte o.m. de missie, de doelstellingen en de opdrachten van de competentiepoo. Dit Convenant ging in op 1 januari 2007 en verstrijkt op 31 december 2010.

Flanders InShape profileert zich als het centrale aanspreekpunt voor de Vlaamse industriële bedrijven voor wat betreft productontwikkeling en industrieel design. Flanders InShape stimuleert en adviseert bedrijven in verband met productontwikkeling en industrieel design. Flanders InShape ontwikkelt daartoe de nodige kennis en instrumenten, zelf of in samenwerking met partners.

In 2009 werd zoals gepland de tussentijdse evaluatie uitgevoerd. In deze tussentijdse evaluatie werd zoals voorzien in het convenant de werking en het convergentiepad naar een volwaardige competentiepoo beoordeeld. De basis hiervoor was de zelfevaluatie die door Flanders InShape werd uitgevoerd.

Naar aanleiding van deze zelfevaluatie werden een meer afgelijnde missie en doelstellingen geformuleerd:

- Missie: Duurzame meerwaardecreatie voor de Vlaamse industrie door productontwikkeling en industrieel design.

- Doelstellingen:
 - Kennis en competentie management: Crosssectoraal en internationaal bundelen, versterken en ontsluiten van bestaande kennis, vaardigheden en attitudes binnen het domein van PO&ID.
 - Kennis en competentieontwikkeling: Opstarten, coördineren, financieren en opvolgen van vraaggedreven onderzoeksprojecten voor het ontwikkelen van relevante kennis op het gebied van productontwikkeling en design.
 - Kennisverspreiding: Overdracht van de bestaande en nieuw ontwikkelde kennis, vaardigheden en attitudes aan de Vlaamse industrie door collectieve acties, adviezen en diverse communicatiemiddelen.

4.4 FMTC (Flanders' Mechatronics Technology Centre vzw)

Het FMTC positioneert zich als het innovatieplatform voor de mechatronicasector in Vlaanderen. Deze sector is vooral actief in de productie van high-tech machines en aanverwante diensten. Belangrijke deelsectoren zijn de textielmachines, de landbouwmachines, de machines om plaatstaal te verwerken,

Gedurende de periode 2003-2008 werd de financiering voor het Flanders' Mechatronics Technology Centre geregeld in een convenant tussen de Vlaamse Regering (de minister bevoegd voor innovatie), het IWT en FMTC.

Voor de periode 2009-2012 wordt FMTC gefinancierd als competentiepool voor de mechatronica sector in Vlaanderen. Men richt zich in de eerste plaats op een 50-tal marktleiders en innovatieve bedrijven, die focussen op hightech niche machines of op de toelevering van mechatronische modules aan OEM's in Vlaanderen en in het buitenland.

FMTC stelt zich vier doelstellingen:

- het uitvoeren van collectieve onderzoeksprojecten, in overeenstemming met de vragen van de bedrijven, namelijk ecologische machines, flexibele machines en intelligente machines;
- het ontwikkelen van drie topcompetenties waarbij telkens één topcompetentie wordt gekozen binnen elk van voornoemde drie kennisdomeinen. Hierbij werden volgende topcompetenties geselecteerd: energie-efficiënte electro-mechanische aandrijvingen, draadloze controle architecturen en intelligente zelfdiagnose;
- het verspreiden van de onderzoeksresultaten via bilaterale projecten met bedrijven en met behulp van het Sirris-netwerk van adviseurs;
- het oprichten van een R&D-hub voor mechatronica onderzoek in Vlaanderen gepositioneerd in de kern van de R&D-activiteiten van de leden.

4.5 VIL (Vlaams Instituut voor de Logistiek)

Het VIL werd in 2003 opgericht. De toegekende subsidie voor deze periode bedroeg € 11,1 miljoen euro. In deze periode richtte het VIL zich in het bijzonder op de logistieke dienstverlening, met als missie het blijvend versterken van het competitief voordeel van de logistieke sector in Vlaanderen door innovatie, kenniscreatie, kennisvergaring, netwerking en begeleiding, innovatiestimulering en de uitvoering van projecten.

In september 2009 trad de tweede overeenkomst in werking voor subsidiering van het VIL met een omvang van max. € 3 miljoen. Omwille van budgettaire redenen en met het oog op het onderzoeken van de haalbaarheid van een geconsolideerd innovatie-initiatief op het vlak van logistiek en mobiliteit werd het convenant met het VIL gesloten tot 31 december 2010. Op basis van de evaluatie zijn er een aantal belangrijke bijstellingen geweest, waaronder de opname van de verladers in de raad van bestuur, de bottom-up approach, de closed loop workflow en de differentiering van de lidgelden om gemakkelijker kmo's aan te trekken. De missie werd geherformuleerd tot "Van Vlaanderen een duurzame en innovatieve logistieke topregio in Europa maken". De activiteiten in de overeenkomst zijn collectieve onderzoeksprojecten en innovatiestimulering. De projecten worden geselecteerd via een continue bottom-up proces en kaderen binnen drie domeinen: supply chain organisation, supply chain intelligence en supply chain security. In elk van de activiteiten binnen deze

domeinen ligt de nadruk steeds op vier aspecten: duurzaamheid (effectiviteit, efficiëntie en ecologie), innovatie, kenniscreatie en praktijkgericht.

4.6 VIM (Vlaams Instituut voor Mobiliteit)

Het VIM werd in 2006 opgericht met het oog op het creëren van een competentiepool die het bedrijfsleven ondersteunt bij het oplossen van het mobiliteitsprobleem en veranderingen op gang moet brengen die leiden tot een duurzamer transport- en mobiliteitssysteem. De missie van het VIM is om de mobiliteitssector in Vlaanderen te versterken door innovatie en onderzoek, door kennisoverdracht en door begeleiding van doelgroepen.

In 2009 werden de oorspronkelijke kerndomeinen van het VIM (personenmobiliteit, goederenvervoer en infrastructuur) vertaald naar zeven werkthema's: duurzame en toegankelijke steden, duurzame infrastructuur, innovatieve verplaatsingssystemen en transportconcepten, mobiliteit van bedrijven, prijsmaatregelen, slim reizen en transport en verkeersdata. Deze thema's leunen nauw aan bij het Vlaamse, federale en Europese beleidskader. In 2009 had VIM 9 projecten in uitvoering en 7 projectconcepten voor nieuwe projecten uitgewerkt. In totaal waren er zo'n 119 bedrijven betrokken bij deze projecten. Hiernaast wordt er via het Netwerk Internationale Projecten continue gezocht naar kansen om nieuwe projectideeën te integreren in Europese programma's, waarvan het Interreg IVB project NWE-project 'Watertruck' (goedgekeurd eind 2009) een voorbeeld is. Dit project richt zich op de ontwikkeling van een nieuw vaarconcept met duwboot en duwbakken, welke meer flexibiliteit biedt op het vlak van bereik en volume en een vermindering van het transport van goederen over de weg betekent.

In september 2009 voerde het VIM een zelfevaluatie uit, als onderdeel van een tussentijdse evaluatie door het IWT. Deze beoordeling heeft aanleiding gegeven tot aanpassing van de overeenkomst met de Vlaamse overheid. Gezien de wens vanuit het beleid voor een consolidatie van de innovatieactoren op het vlak van logistiek en mobiliteit, is besloten om de overeenkomst binnen het toegekende budget te verlengen tot eind 2010. Hierdoor kan het VIM zich in 2010 richten op een inpassing in dit nieuwe initiatief.

5. Projecten met cofinanciering van Europese structuurfondsen

Het IWT verzorgt de technische doorlichting voor projecten met een innovatiedoel binnen de oproepen van de Europese structuurfondsen.

5.1 EFRO

Het IWT werd in 2009 advies gevraagd bij de beoordeling van de projecten uit de EFRO oproepen Prioriteit 1 - ICT-stimulering bij kmo's en Cleantech. Het IWT was lid van de technische werkgroep die de projecten inhoudelijk beoordeelde.

5.2 INTERREG

Voor interreg werden in 2009 zes doorlichtingen uitgevoerd. Voor 2 projecten (Revalidatie Robotica II en Interegional pactII) werd door IWT ook een steunovereenkomst opgemaakt.

Interreg IVA Euregio Maas-Rijn

- ASTE 'Automotive Sustainable Training Euregio'
Vlaamse partners: Groep T internationale hogeschool Leuven, Katholieke Hogeschool Limburg, Provinciale Hogeschool Limburg, VDAB, Allanta vzw (Genk)
Doelstelling: ontwikkelen van een pakket van innovatief didactisch materiaal en opleidingsdiensten, inspelend op de veranderende noden van de automobielsector, en deze opleiding te verspreiden via het klassiek en het afstandsonderwijs.
- Organext
Vlaamse partners: UHasselt, Imec/Imomec
Doelstelling: het oprichten van een aangepaste kennisinfrastructuur en gecoördineerde, interdisciplinaire organext cluster bestaande uit industriële partners, beleidsmakers en kennisinstellingen om de euregio Maas-Rijn te stimuleren in een verdere ontwikkeling

tot toptechnologische regio in het gebied van de organische opto-electronica en zonnecellen

Interreg IVA Grensregion Vlaanderen-Nederland

- Crossroads
Vlaamse partners: Katholieke Hogeschool Limburg, DSP Valley, Groep T Leuven engineering college, Innovatiecentrum Limburg, Karel De Grote Hogeschool
Doelstelling: een duurzame grensoverschrijdende samenwerking ontwikkelen tussen maakbedrijven en kennisinstellingen in de regio Zuid-Nederland en Vlaanderen. Daarbij zich vooral richten op nanomaterialen, oppervlaktebehandeling, inkjet, embedded vision en remote diagnostics.
- Incubatorennetwerk
Vlaamse partners: Innotek, Universiteit Antwerpen, UGent, KULeuven en UHasselt
Doelstelling: het valorisatieproces van universitaire onderzoeksresultaten verbeteren door interuniversitaire en grensoverschrijdende samenwerking in de pre-start, incubatie- en groeifase, complementair aan de reeds bestaande programma's en acties.
- Euregional pact II
Vlaamse partners: KULeuven, UAntwerpen, UGent, Flandersbio
Doelstelling: de resultaten van het vorige project verder uitdiepen, opzetten van een technologieplatform om nieuwe kankermedicijnen te ontwikkelen.
- Revalidatierobotica II
Vlaamse partners: Provinciale Hogeschool Limburg, UHasselt, Revalidatie en MS centrum Overpelt, KULeuven
Doelstelling: de bekomen resultaten (in het vorige project) implementeren in de ontwikkeling van een armrevalidatierobot

Het project Waterstofregio, waarvoor de eerste doorlichting eind 2008 werd uitgevoerd, werd in 2009 na intensief overleg een co-financieringsovereenkomst afgesloten met de Vlaamse en Nederlandse overheid.

6. Diverse projecten gesteund op initiatief van de voogdijminister

Diverse initiatieven werden gesteund door de Vlaamse Regering of door de voogdijminister zoals het project "Wetenschapdorp op ACCENTA 2009", met als bijzondere thematiek de ruimtevaart, georganiseerd door de vzw 'Internationale Jaarbeurs Vlaanderen; het "Cosmopolitan Chicken Project (CCRP)" vanwege de vzw CCRP, een private vereniging opgericht in 2008 rond het kunstproject van de kunstenaar Koen Vanmechelen), met als doel een brug te slaan tussen kunst en wetenschap en waar professor emeritus Jean-Jacques Cassiman van het Centrum Menselijke Erfelijkheid Van Gasthuisberg Leuven instaat voor de technologisch-wetenschappelijke onderbouw.

Het project "Opbouw competentiecentrum ter ondersteuning van de 3C-opleiding ten behoeve van de burgerluchtvaart (VLOC21)" vanwege de vzw Vlaams Luchtvaartcentrum Oostende - Brugge (VLCOB), een private vereniging opgericht in 2005 met als doel o.m. het oprichten en uitbaten van een onderwijs-, vormings-, trainings- en opleidingscentrum dat kan instaan voor het onderwijs, de vorming, training, opleiding, bijscholing en omscholing van ondermeer studenten, werkzoekenden, werknemers, toekomstige en huidige werkgevers in de luchtvaart en in aanverwante sectoren.

Het project 'Revalidatie Robotica II' door het onderzoeksinstituut REVAL van de Provinciale Hogeschool Limburg samen met zeven partners in het kader van het Interreg IV A programma 'Grensregio Vlaanderen-Nederland 2007-2013'.

In 2009 werd het project 'GAME-O-RAMA - Innovatieve panoramische projectie voor gametechnologie' vanwege de vzw Workspace, dat onderzoek van state-of-the-art technologie koppelt aan culturele en artistieke initiatieven, opgestart in 2008 beëindigd.

7. Innovatief Aanbesteden

Op 18 juli 2008 gaf de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de opstart van het Actieplan Innovatief Aanbesteden. Opzet was om minstens één pilootproject per beleidsdomein op te starten om zo de werkbaarheid van de, door het kenniscentrum Innovatief Aanbesteden, uitgewerkte methodologie aan te tonen en de nodige leercurves uit te bouwen. Doel is dat de overheid haar innovatienoden kan invullen door het opstarten van innovatieplatformen rond specifieke projecten om vervolgens precommerciële trajecten te lanceren die finaal in een commerciële aankoop moeten resulteren.

In 2009 werden niet minder dan 50 projecten door de 13 beleidsdomeinen ingediend bij het kenniscentrum Innovatief Aanbesteden en geëvalueerd op hun innovatief karakter. Vijftien projecten werden uiteindelijk weerhouden en zullen aanleiding geven tot het oprichten van een innovatieplatform.

Verder werd de website www.innovatiefaanbesteden.be gelanceerd en werd het middenveld betrokken in het initiatief.

Doelstelling is om na dit actieplan een ruimere uitrol van het innovatief aanbesteden in alle beleidsdomeinen te voorzien. Hierbij is voorzien dat een bepaald percentage van de overheidsaanbestedingen gespendeerd wordt aan innovatief aanbesteden.

Met innovatief aanbesteden wenst de Vlaamse overheid een nieuw beleidsinstrument te lanceren dat de innovatiekracht van de Vlaamse regio versterkt. Meer specifiek beoogt innovatief aanbesteden volgende effecten:

- de overheid toegang te verschaffen tot innovatieve producten en diensten met de bedoeling belangrijke socio-economische problemen op te lossen, haar eigen operationele efficiëntie te verbeteren en markttransformaties met een positieve ecologische impact te katalyseren;
- de B2G markt te transformeren tot een attractieve markt voor innovatieve bedrijven;
- de internationale concurrentiepositie van de Vlaamse regio te verstevigen;
- een bijdrage te leveren aan het halen van de 3% O&O-doelstelling.

8. SIM

Op 30 april 2009 heeft de Vlaamse Regering haar goedkeuring gehecht aan de oprichting van het Strategisch Initiatief Materialen (SIM) en aan een budgettaire startvoorziening voor een opstartfase ten belope van 15,2 miljoen euro. De vzw Strategisch Initiatief Materialen (SIM) is op 10 juni 2009 opgestart door een statutenwijziging van de bestaande vzw Flamac, dat omgevormd werd tot de Flamac divisie in SIM. In december 2009 werd de steunovereenkomst ondertekend en werd om budgettaire reden de toegekende steun verlaagd naar 14,4 miljoen euro en de periode verlengd naar 2009-2011.

Het Strategisch Initiatief Materialen is een vraag- en programmagedreven virtuele onderzoeksorganisatie met internationale uitstraling op het vlak van materiaalonderzoek en met als primair doel het verrichten van strategisch basisonderzoek. SIM tracht hierbij een evenwicht te brengen tussen technologische innovatie en maatschappelijk relevante applicatiedomeinen.

Het initiatief richt zich op (middel)lange termijn technologieplatformen in een open innovatiestructuur en nauwe samenwerking tussen bedrijven en onderzoeksinstituten, en internationale samenwerking met centra in het buitenland. Einddoel is de bijdrage tot de competitieve positie van de materiaalindustrie in Vlaanderen met focus op maatschappelijk relevante thema's zoals energie, duurzame ontwikkeling, cradle-to-cradle, duurzame mobiliteit, gezondheid e.a.

SIM organiseert oproepen op basis van concrete onderzoeksprogramma's. Voor de zogenoemde SIM-SBO projecten wordt steun toegekend aan onderzoekorganisaties. Voor zogenoemde SIM-ICON projecten treden zowel onderzoeksinstituten als bedrijven op als uitvoerder. Het aandeel van de onderzoeksorganisaties wordt gefinancierd door SIM terwijl het aandeel van de bedrijven kan gefinancierd worden door het IWT (rechtstreekse staatssteun aan bedrijven conform de EU-bepalingen).

Een eerste SIM-oproep voor programmavoorstellen werd gelanceerd eind mei 2009. Vijf kwalitatieve programmavoorstellen werden in fase 1 ontvangen. Met behulp van een externe evaluatie werden door de raad van bestuur van SIM drie programma's weerhouden en uitgenodigd om projecten in de tweede fase in te dienen. De opstart van de eerste SIM-programma's wordt midden 2010 verwacht.

9. Centrum voor Medische Innovatie (CMI)

Op 30 april 2009 heeft de Vlaamse Regering haar goedkeuring gehecht aan de oprichting van het onderzoekscentrum translationele biomedische innovatie, inmiddels het centrum voor medische innovatie genoemd, en aan een budgettaire startvoorziening van 8 miljoen ten laste van het FFEU voor infrastructuur en 1,5 miljoen voor de werking van het centrum in een opstartfase. Het CMI werd opgericht op 19 november 2009. In december werd om budgettaire reden de toegekende steun met K€ 35 verlaagd.

Het CMI heeft als opdracht om ondersteuning te bieden voor snellere en meer efficiënte vertaling van onderzoeksresultaten naar de ontwikkeling van innovatieve strategieën voor de preventie, diagnose en behandeling van ziektes met een hoge medische nood. Hiertoe wordt in een eerste fase een BioBank uitgebouwd waarin de verschillende universiteiten en universitaire ziekenhuizen participeren. Hierdoor kunnen de Vlaamse spelers bij het aanbieden van stalen aan bv. de bedrijfswereld voor diverse onderzoeken optreden als één entiteit waarbinnen op een gecoördineerde en geïntegreerde manier stalen kunnen worden aangeboden. In de toekomst beoogt het CMI op basis van de resultaten van de BioBank o.a. onderzoek te faciliteren met een economische en/of maatschappelijke finaliteit dat kan uitgevoerd worden in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven.

Voor de uitbouw van de BioBank worden 4 *clinical research centers* (CRC's) opgericht bij de 4 universitaire ziekenhuizen waarbinnen de nodige investeringen uitgevoerd worden om patiëntenstalen te verzamelen, verwerken en stockeren (Universiteit Hasselt is geassocieerd met één van de vier centra). Het CMI zal samen met de CRC's instaan voor het ontwikkelen van een ICT backbone. Het CMI is een zogenaamd 'virtueel' centrum omdat de deelnemende onderzoeksgroepen blijven functioneren binnen de bestaande onderzoeksinstellingen waartoe ze behoren.

10. Generaties

Op 8 mei 2009 heeft de Vlaamse Regering, op advies van het IWT, ad hoc steun verleend aan projecten ingediend door het VIS-Generaties. Het betreft een bundeling van 3 initiatieven rond hernieuwbare energiebronnen en slimme energienetten.

Het project 'Intelligente Netwerken - Smart Grids' omvat het uitvoeren van onderzoek en het opzetten van pilootprojecten voor de toekomstige uitrol van slimme netwerken voor energiedistributie. Voor dit project, dat een looptijd heeft van 5 jaar, werd een steun van 9,5 miljoen euro toegekend, onder de vorm van steun aan onderzoeksinstellingen. Industriële partners dragen een parallelle financiering van ongeveer 30 miljoen euro bij.

Het project 'infrastructuur voor fotonvoltaïsch onderzoek' omvat investeringen in basisinfrastructuur voor het voeren van onderzoek naar meer performante en goedkopere zonnecellen en hun integratie in het distributienet. Voor dit project, dat een looptijd heeft van 3 jaar, werd een steun van 8,7 miljoen euro toegekend onder de vorm van steun aan onderzoeksinstellingen. Industriële partners dragen een parallelle financiering van ongeveer 4,9 miljoen euro bij.

Het project 'Offshore windonderzoeksinfrastructuur' omvat investeringen en activiteiten voor het opzetten en operationaliseren van infrastructuur voor onderzoek naar verbeterde performantie, onderhoud en levensduur van offshore installaties voor windenergie. Voor dit project, dat een looptijd heeft van 3 jaar, werd een steun van 4,8 miljoen euro toegekend

onder de vorm van steun aan bedrijven, binnen de geldende regels voor rechtstreekse staatssteun.

Tenslotte werden middelen voorzien om de koepelwerking van het VIS-Generaties te kunnen voortzetten tot het einde van de looptijd van deze projecten.

Deel 7 - Dienstverlening en coördinatie-opdracht

1. Inleiding

Naast zijn opdrachten in het kader van het beheer van financiële steun aan bedrijven, kennisinstituten en innovatie-actoren, heeft het IWT nog een aantal complementaire opdrachten. Deze vormen een eigen en rechtstreekse dienstverlening op het vlak van innovatiestimulering rond welbepaalde topics naar de verschillende onderzoeksactoren in het veld. De vermelde topics kunnen worden onderverdeeld in vier grote domeinen:

- Stimuleren van bedrijven en andere Vlaamse instellingen voor deelname aan internationale technologische programma's, en ondersteuning van hun aanvragen en projecten. Deze taak komt tot uiting in de NCP-werking voor het Europese Kaderprogramma, de ERA- en INNO-NET-projecten, en EUREKA. De NCP-werking wordt verzorgd vanuit het IWT, met speciale aandacht voor de kmo's, binnen het Vlaams Contactpunt, een samenwerkingsverband tussen het IWT en het departement Economie, wetenschap en Innovatie (EWI).
- Ondersteunen van technologische innovatie in bedrijven, door het tot stand brengen van samenwerking tussen technologie-aanbieders en vragers. Dit gebeurt voornamelijk binnen het kader van het Europese netwerk van IRC's, dat sinds 2008 werd samengevoegd met het vroegere EIC tot het Enterprise Europe Network (EEN).
- Ondersteunen en coördineren van Vlaamse actoren werkzaam in het domein van technologische innovatie en aanverwante dienstverlening (zie ook deel 5). De diverse overlegplatformen, de Innovatienetwerksite en de samenwerkingsprojecten en -studieopdrachten ten bate van het VIN worden hierna toegelicht.
- Deelname aan internationale netwerken en acties met als doel de eigen competentie te verhogen, kennis op te doen en/of de Vlaamse belangen te verdedigen. De concrete activiteiten zijn zeer divers en omvatten onder meer informatieverstrekking en sensibilisering, het beheer van informatienetwerken, adviesverlening, vertegenwoordigende opdrachten en organisatieactiviteiten bijvoorbeeld op beurzen. Naast de eigen dotatie wordt hiervoor ook dankbaar gebruik gemaakt van middelen ter beschikking gesteld door de Europese Commissie. Het IWT tracht deze geïntegreerd in te zetten en maximaal te profiteren van de onderlinge ondersteuning van de verschillende actielijnen.

In dit deel wordt ook aandacht gegeven aan het communicatiebeleid van het IWT, dat steeds meer visibiliteit krijgt in een brede waaier van media.

Tenslotte worden ook de activiteiten van de unit Monitoring&Analyse toegelicht, die via interne en externe studieopdrachten een bijdrage levert, zowel tot de onderbouwing van het innovatiebeleid als tot de concrete acties van het IWT.

2. Ondersteuning van de deelname aan internationale programma's

2.1 Het Vlaams ContactPunt Europees Kaderprogramma

Met de oprichting van het Vlaams ContactPunt Kaderprogramma (VCP) in 2002 werd een eerste initiatief genomen om de deelname van Vlaamse onderzoekers aan het Europese Kaderprogramma voor Onderzoek en Ontwikkeling te ondersteunen. Het VCP werd opgezet als een coördinatieplatform waarin de activiteiten rond Europese onderzoeks- en innovatieprogramma's van EWI en het IWT worden gecoördineerd. Binnen deze structuur is het IWT verantwoordelijk voor de activiteiten ter ondersteuning van Vlaamse actoren (industrie, onderzoeksinstituten, hogescholen en universiteiten) bij hun deelname aan Europese programma's. Voor het kaderprogramma werd het IWT door de EC erkend als National Contact Point (NCP) organisatie voor Vlaanderen.

In 2007 werd door de Vlaamse Regering een actieplan goedgekeurd om de deelname van Vlaamse groepen aan de Europese onderzoeksprogramma's in het algemeen, en aan het Kaderprogramma in het bijzonder, nog efficiënter te ondersteunen. Dit actieplan omvat NCP-activiteiten, zoals algemene sensibilisering en gerichte informatieverstrekking naar alle Vlaamse innovatie-actoren, adviesverlening en begeleiding op vraag van individuele kandidaat-deelnemers en proactieve kmo-benadering. Voor de uitvoering van dit actieplan wordt aan het VCP een jaarlijks budget van 280.000 euro ter beschikking gesteld. Dit budget dient voor de financiering van 2 VTE NCP-adviseurs en bijhorende werkingsmiddelen (incl. onderhoud website europogs.be).

In 2009 werd naast het blijvend beschikbaar stellen van gerichte informatie via de website www.europogs.be en het verschaffen van advies en begeleiding (zie ook 2.2 NCP-werking), bijzondere aandacht gegeven aan het sensibiliseren, informeren, trainen van kmo's en het genereren van projectvoorstellen (zie ook 2.3 Kmo-specifieke maatregelen). Hierbij werden telkens de mogelijkheden van verschillende financieringskanalen voor Europese projecten toegelicht, en dus niet alleen het Kaderprogramma, maar ook o.a. Eureka, Eurostars, Era-netten, Joint Technology Initiatives en zelfs IWT-financiering.

2.2 NCP-werking

Het NCP-team van het IWT maakt voor haar informatieverstrekking rond Europese programma's gebruik van een specifieke website www.europogs.be (elektronische NCP of e-NCP).

Deze website bevat informatie die complementair is met CORDIS, die bijv. relevant is voor Vlaanderen en/of die vroegtijdige opportuniteiten weergeeft, die werden opgevangen via contacten met de Europese Commissie of andere formele en informele fora.

De informatie is niet beperkt tot het kaderprogramma maar bevat ook informatie over CIP (Competitiveness and Innovation Programme), EUREKA, gezamenlijke oproepen in het kader van de ERA-Netten, artikel 169 of over buitenlandse programma's die openstaan voor deelnemers uit andere landen.

Gebruikers kunnen zich ook registreren, waardoor zij toegang hebben tot bijkomende informatie (o.a. drafts van werkprogramma's, werkdocumenten, partner verzoeken, duiding en tips). De geregistreerde gebruikers worden via nieuwsflashes op de hoogte gebracht als er nieuwe informatie in relatie tot hun interessegebied(en) beschikbaar is op e-NCP.

In december 2009 waren er 1.244 geregistreerden op e-NCP. In de loop van 2009 werden 28 nieuwsflashes (met in totaal circa 555 informatie-items) verstuurd naar de geregistreerde gebruikers.

In 2008 werd gestart met de organisatie van internationale partnering events met de bedoeling om meer actief betrokken te zijn in het genereren van Europese projecten en vooral om Vlaamse actoren maximaal te betrekken in Europese initiatieven. In dat kader werden in de loop van 2009 twee partnering events georganiseerd, één rond transport en één rond biomedische beeldvorming. Deze evenementen werden georganiseerd in samenwerking met UWE, de NCP-organisatie voor het Waals gewest en met een aantal gelijkaardige organisaties uit het buitenland zoals Frankrijk, Italië, Nederland, Oostenrijk, Polen, Spanje, Tsjechië, UK en Zwitserland. Gemiddeld waren op elk van de partnering events een 60-tal deelnemers aanwezig. De projectideeën, waar rond Europese consortia en projectvoorstellen werden ontwikkeld, waren in 1/2 à 2/3 gevallen afkomstig van Belgische deelnemers.

In 2009 kwam een nauwere samenwerking tot stand tussen het IWT-NCP team en de evaluatie-afdeling van het IWT (ook betrokken in ERA-NETten). In dit kader werd op 26 oktober 2009 een informatiesessie georganiseerd om Vlaamse bedrijven (IWT-klanten), in het bijzonder kmo's, uit de Life Sciences te sensibiliseren voor deelname aan Europese projecten. Aansluitend hierop werd op 11 december 2009 een partnering event georganiseerd rond de oproep van EuroTransBio, een ERA-net project waaraan het IWT deelneemt en dat zich richt naar kmo's uit de Biotechnologie sector.

Het is ook de bedoeling om via bijvoorbeeld de TIS-projecten meer en meer de intermediaire organisaties in te schakelen bij de organisatie van de partnering events. Zo werd voor de partnering events rond transport en biomedische beeldvorming respectievelijk het VIM en FlandersBio ingeschakeld.

Tot slot werd het IWT-NCP door intermediaire organisaties zoals Flanders Smart Hub, Innovatiecentrum Oost-Vlaanderen, e.a. regelmatig uitgenodigd voor presentaties rond Europese programma's.

2.3 kmo-specifieke maatregelen

In 2009 vonden verschillende informatiesessies plaats gericht naar bedrijven, en kmo's in het bijzonder (zie ook 2.2 NCP-werking).

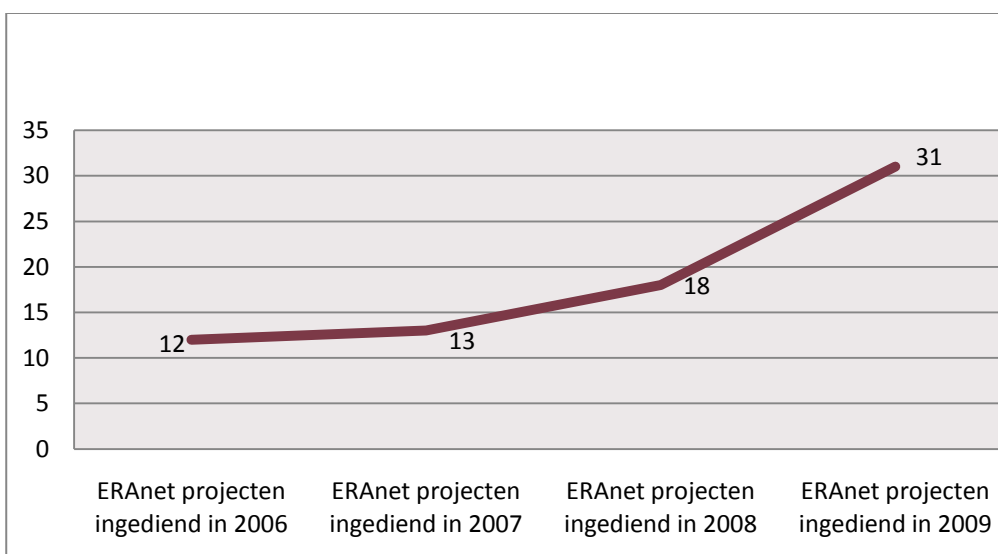
Om de kmo's te sensibiliseren voor deelname aan Europese projecten werd in het kader van het Europese E.E.N.-project, waaraan het IWT samen met het Agentschap Ondernemen deelneemt, een informatiesessie georganiseerd op 3 december 2009. Hieraan namen 49 vertegenwoordigers van Vlaamse kmo's deel. Hierbij werden de mogelijkheden van verschillende financieringskanalen voor Europese projecten toegelicht, en dus niet alleen het Kaderprogramma, maar ook o.a. Eureka, Eurostars, Era-netten, Joint Technology Initiatives en IWT-financiering.

Aansluitend hierop werd op 15 december 2009 in samenwerking met de externe consultant Single Image (UK) een trainingssessie, specifiek gericht naar kmo's, georganiseerd rond het uitwerken van een succesvol Europees projectvoorstel. Aan deze trainingssessie namen 20 kmo-vertegenwoordigers deel. In parallel werd met diezelfde consultant gestart aan het voorbereiden van een handleiding ('tutorial'), die als basis kan dienen voor de halfjaarlijkse trainingssessies, die later zullen worden georganiseerd.

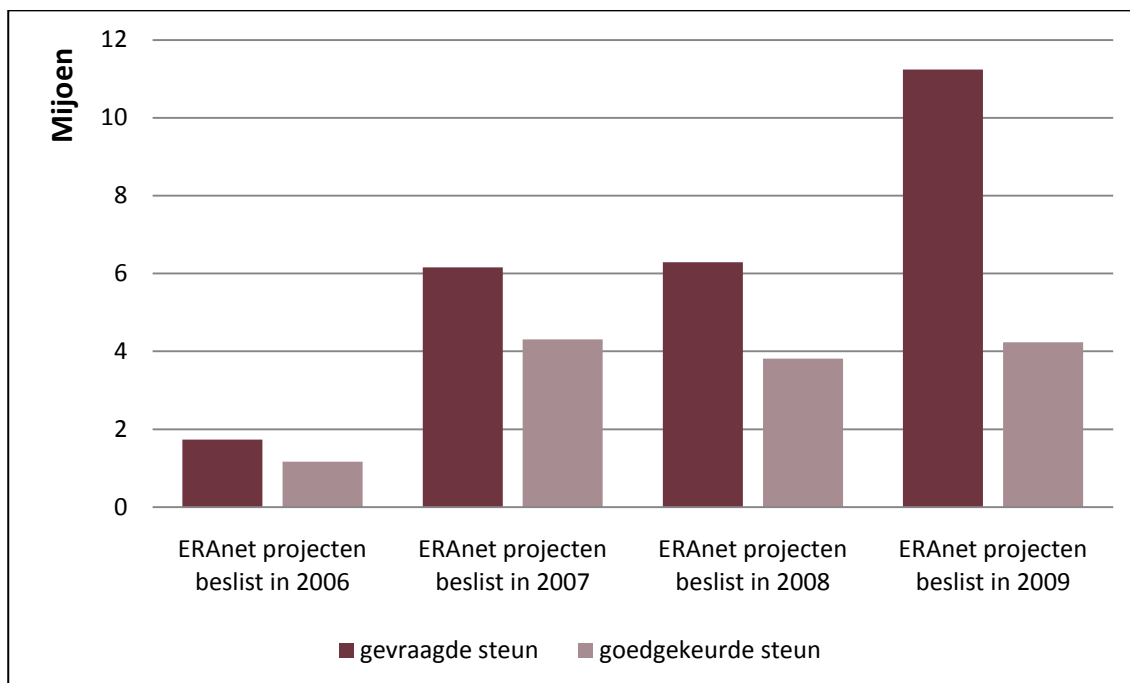
2.4 ERA-NET & INNO-NET

ERAnetten zijn grensoverschrijdende netwerken van nationale/regionale subsidieverstrekkers. De Europese Commissie ondersteunt de samenwerking tussen deze partijen, maar het geld voor de ondersteuning van de binnen de ERAnetten gegenereerde projecten komt integraal van de lokale financiers. Via zijn reguliere programma's participeert het IWT in verschillende ERAnetten: CORNET, CROSSTEXNET, ERACOBUILD, ERASME, EUROTRANSBIO, ETRANET, MANUNET en MATERA. Het aantal projecten ingediend via deze ERAnetten en de gevraagde steun kent een stijgende evolutie.

Figuur 24: Evolutie projecten ingediend binnen ERAnetten

Figuur 25: Evolutie gevraagde steun t.o.v. goedgekeurde steun

In EUROTRANSBIO, MANUNET, CORNET en ERASME werden in 2009 samen 16 projecten gesteund. De toegekende steun bedroeg in totaal K€ 4.235.

Het IWT nam in 2009 eveneens deel aan drie INNO-netten: VALOR, INNET en TACTICS. De Europese Commissie steunt deze projecten in het kader van het Pro-INNO Europe initiatief, dat Europese beleidsontwikkeling ten aanzien van innovatie in diverse domeinen beoogt. VALOR richt zich op het uitwisselen van kennis en ervaring rond transnationale, pan-Europese en internationale valorisatie. INNET heeft als doel transnationale samenwerking tussen technologieclusters te ondersteunen. TACTICS heeft de ambitie om het thema clusters hoger op de Europese beleidsagenda te plaatsen, de European Cluster Alliance verder uit te bouwen en concrete initiatieven te ontwikkelen die regionaal en nationaal ingebedde clusters uitdagen om transregionaal of –nationaal met andere clusters samen te werken.

2.5 EUREKA

Het IWT vertegenwoordigt het Vlaams Gewest in EUREKA. Dit houdt een betrokkenheid in bij de dagelijkse werking van het netwerk, en een gepaste vertegenwoordiging in de beleidsorganen van de intergouvernementele organisaties EUREKA en EUROSTARS, en in de EUREKA-Clusters CATRENE, ITEA2, EURIPIDES, CELTIC en EUROGIA+.

Het IWT organiseert hiervoor een aanspreekpunt voor Vlaamse bedrijven en instellingen. Potentiële organisatoren of deelnemers aan EUREKA en EUROSTARS-projecten kunnen bij dit aanspreekpunt terecht voor advies bij het opzetten van een internationale samenwerking en de daarmee gepaard gaande procedures en keuzes qua steunmodaliteiten. De dagelijkse werking houdt ook in dat het IWT de kwaliteitscontrole op de 'individuele' projecten uitvoert (de EUREKA-labeling), deelname van Vlaamse partners aan projecten stimuleert, en dat het zelf deelneemt aan de activiteiten van het EUREKA-netwerk. In 2009 betrof dit bijvoorbeeld de voorbereiding van de deelname aan de nieuwe cluster EUROGIA+.

De beschrijving van de goedgekeurde projecten en hun partners worden publiek gemaakt door de opname in een database welke toegankelijk is via de EUREKA en EUROSTARS-websites. De EUREKA-statistieken zijn georganiseerd per voorzitterschapsjaar. Tijdens het Portugees voorzitterschap, dat startte in juli 2008 en afliep op 1 juli 2009, verkregen 192 nieuwe projecten met een totaalbudget van 324 miljoen euro het EUREKA-label. In 6 van deze projecten participeren Vlaamse deelnemers, en in 3 projecten wendden de Vlaamse deelnemers zich voor steun tot het IWT.

In 2009 liep de 3^e oproep van het programma EUROSTARS. Er werden 279 projectvoorstellen ingediend, waarvan er 85 kunnen worden gefinancierd voor een totaalbudget van 130 miljoen euro. De oproep bevatte 17 projecten met Belgische partners, waarvan slechts 3 met Vlaamse bedrijven. Vanaf 2010 zal EUROSTARS 2 oproepen per jaar organiseren.

2.6 Nieuwe initiatieven van de Europese Commissie

Naast ERA-NET en INNO-NET heeft de Europese Commissie de ambitie om via zgn. art.169 (Commissie en lidstaten) en art.171 (Commissie en bedrijven en eventueel lidstaten) de samenwerking op het vlak van innovatie te bevorderen.

Met ARTEMIS en ENIAC wil de Europese Commissie grootschalige publiek-private samenwerking opzetten tussen de EC en de (geïnteresseerde) lidstaten enerzijds en de bedrijven anderzijds.

Door de inspanningen van de lidstaten te coördineren en zelf een belangrijke financiële bijdrage te leveren, wil men in cruciale kennisdomeinen significante vooruitgang boeken met deze Joint Technology Initiatives (JTI). Voor beide programma's werd eind 2007 de beslissing door de raad van ministers genomen om ze op te starten. Voor ARTEMIS reserveert de Commissie bijvoorbeeld € 420 miljoen tot 2013, wat samen met de bijdragen van de lidstaten en de bedrijven een programma van meer dan 3 miljard euro zou betekenen, te besteden aan strategisch onderzoek en ontwikkeling. ENIAC is van dezelfde omvang.

ARTEMIS en ENIAC behandelen respectievelijk embedded systems en micro- en nanoelectronica. Ze overlappen in belangrijke mate de thema's van de EUREKA-clusters ITEA2 en CATRENE. Vanuit de betrokkenheid in de EUREKA-clusters was het IWT van bij de start sterk betrokken bij het opzetten van ARTEMIS en later ENIAC. België heeft zich uiteindelijk aangesloten bij de beslissing en is stichtend lid van beide initiatieven. In beide gevallen was er geen directe belangstelling van de andere gewesten, zodat Vlaanderen de zetel voor België bezet. Het IWT treedt daarbij op als uiteindelijke financier en neemt de belangen van België waar in de overleg- en beslissingsorganen. Ondertussen zijn er verschillende oproepen voor projecten geweest, die gesubsidieerd worden uit de middelen voor bedrijfsprojecten.

Hetzelfde geldt voor AAL (Ambient Assisted Living) en EUROSTARS, beide art.169 initiatieven waarbij de Europese Commissie en lidstaten samenwerken.

AAL heeft tot doel via het gebruik van ICT-middelen ruimere mogelijkheden te bieden om oudere en/of zieke mensen zo lang mogelijk comfortabel in hun gewone leefomgeving te laten blijven. Los van het economisch doel draagt dit initiatief dus een belangrijk maatschappelijk doel. Ook hier treedt het IWT op namens het Vlaams gewest, dat zelf de zetel van België bezet.

EUROSTARS is eveneens een art.169, opgezet vanuit EUREKA, met de bedoeling een oplossing te vinden voor research intensieve startende ondernemingen. Omdat hier de andere gewesten interesse hebben en het EUREKA-secretariaat een grote rol speelt, blijft het IWT hier meer op de achtergrond.

De gegevens over de projecten gesteund in 2009 zijn opgenomen in deel 3 van het jaarverslag.

3. Ondersteuning van innovatie en valorisatie

3.1 Dienstverlening voor innovatiepartnering en technologietransfer

3.1.1 Situering

Innoveren en competitief sterker worden betekent meer dan ooit samenwerken, ook internationaal. Om kennis en technologieën te verwerven voor de optimalisering van een productieproces of de ontwikkeling van nieuwe producten. Of om Vlaamse onderzoeksresultaten en innovatieve technologie op de Europese markt te brengen.

Het IWT biedt ondersteuning aan bedrijven en onderzoeksinstituten die nieuwe technologieën zoeken of zelf in de markt proberen te plaatsen, en die internationale partners

hiervoor zoeken. Het IWT neemt hiervoor deel aan het Enterprise Europe Network. Via 572 organisaties in 45 landen over heel Europa en zelfs erbuiten levert dit netwerk aan bedrijven, de kmo's in het bijzonder, een breed pakket van op maat gesneden diensten rond internationaal ondernemen en innoveren.

Doel van het netwerk is een verhoging van de competitiviteit van de ondernemingen, door hen te ondersteunen bij het ontwikkelen van nieuwe producten en het aanboren van nieuwe markten, en hen te informeren over activiteiten en mogelijkheden in de EU. De Europese Commissie co-financiert dit netwerk sinds 2008 in het kader van het CIP (Competitiveness and Innovation Framework Programme). Het netwerk integreert de vroegere EIC (Euro Info Centre) en IRC (Innovation Relay Centre) netwerken. Het IWT maakte sinds 1995 deel uit van het IRC-Netwerk.

In Vlaanderen maakt het IWT samen met het Agentschap Ondernemen deel uit van dit netwerk ("Enterprise Europe Vlaanderen"). Het Agentschap Ondernemen staat in voor brede informatieverspreiding naar de kmo's over Europese regelgeving, subsidiemechanismen en zakendoen in Europa. Ondernemers worden ook geholpen bij het zoeken naar zakenpartners in andere regio's.

De hoofddoelstelling van het IWT is innovatiepartnering, met name transnationale technologieovername, enerzijds met het oog op binnenhalen van buitenlandse technologieën t.b.v. eigen innovatietrajecten, anderzijds om eigen onderzoeksresultaten en innovaties internationaal te valoriseren (incl. commercialiseren). Meer algemeen is het bieden van toegang tot en kennis over, via het netwerk, andere markten, buitenlandse innovaties, internationale platformen, ... een belangrijke toegevoegde waarde voor de innovatie-actoren in Vlaanderen.

Het IWT werkt hiervoor ook nauw samen met het Vlaams Innovatienetwerk (VIN). De Innovatiecentra en sectorgerichte intermediairen en stakeholders fungeren hierbij zowel als multiplicator en sensibilisator en als lokale antenne en aangever. Deze aanpak met bewezen resultaten werd door het netwerk in 2009 trouwens genomineerd als *Best Practice*. Ook met Flanders Investment and Trade, worden geregeld concrete acties op touw gezet.

De grote meerwaarde voor de bedrijven, en kmo's in het bijzonder, zit in de (gratis) begeleiding op maat, de verdere opvolging van contacten, het eerstelijnsadvies bij de concrete uitbouw van een relatie met innovatiepartners. De internationale netwerking van het Enterprise Europe Network biedt bedrijven een duidelijke meerwaarde (tijd én geld) ten opzichte van het alternatief: op eigen houtje internationaal op zoek gaan naar innovatiepartners.

3.1.2 Activiteiten en resultaten in 2009

Met het Agentschap Ondernemen maakt de dienstverlening voorwerp uit van een raamcontract met de EC over 6 jaar (2008-2013), waarbij een eerste *specific agreement* loopt tot eind 2010. Voor de uitvoering van het werkplan daarin beschreven ontvangt het IWT een cofinanciering van de Europese Commissie van 43%.

Communicatie, sensibilisatie en informatie

Naast algemene verspreidingsmechanismen (website, IWT- en VIN-Nieuwsbrief, persbericht) werden, vaak samen met de Innovatiecentra en andere intermediairen, een aantal gerichte acties ondernomen, waarmee 1.800 potentiële klanten bereikt werden. Er waren o.m. een presentatie voor lidbedrijven van Medianet Vlaanderen, een workshop met Sirris, en een stand op het 'Open Innovatiecentrum' van Innovatiecentrum Limburg.

In het kader van het Enterprise Europe Network zijn ook een aantal kmo sensibiliseringsacties voorzien t.b.v. deelname aan Europese onderzoeksprogramma's, nl. een studiedag "Stap voor stap naar Europees onderzoek" en een trainingssessie over schrijven van Europese projectvoorstellen.

Er werden tevens 46 individuele bedrijven en organisaties voor de eerste maal bezocht om het netwerk en de IWT-diensten hierin toe te lichten, en noden en opportuniteiten vanwege het bedrijf te bespreken. Deze bedrijven werden ofwel proactief benaderd of gesignpost door innovatieadviseurs uit het VIN.

Innovatiepartnering activiteiten

Het IWT ondersteunt de contacten die tot stand komen tijdens het volledige traject tot transnationale innovatiesamenwerking. Vlaamse bedrijven, universiteiten en onderzoekscentra kunnen hun aanbod of vraag naar technologie via het Enterprise Europe Network kenbaar

maken in Europa. In totaal werden in 2009 innovatiepartnering diensten verleend aan zo'n 300 organisaties.

Individuele partneringvoorstellen

Het IWT helpt bij het opstellen van een goede beschrijving (technologieprofiel) en bij het zoeken naar Europese partners voor technologische samenwerking of voor de commercialisering van innovatieve technologieën. Er werden in 2009 11 Vlaamse technologieprofielen in het netwerk geplaatst.

De technologiemarkt is een elektronisch platform waarop technologievragen en -aanbiedingen uit andere Europese regio's bekendgemaakt worden. Men heeft de mogelijkheid om in te tekenen op een gratis e-mailservice op maat voor het alerteren over interessante buitenlandse aanbiedingen. Er werden in 2009 meer dan 3.000 buitenlandse technologieprofielen verspreid naar 800 geregistreerde gebruikers. Aanvullend op de IWT-technologiemarkt bieden momenteel een tiental intermediaire organisaties de webinterface *Stakeholder tool* geïnstalleerd. Deze tool laat toe om een thematisch of sectorieel gerichte selectie van buitenlandse technologieprofielen op de eigen website aan te bieden. Een aantal andere intermediairen verpreidde trouwens ook geselecteerde technologiepartnering profielen via eigen (e-)nieuwsbrieven.

Er werden in 2009 via *Expressions of Interest* zo'n 250 transnationale contacten gelegd tussen Vlaamse en buitenlandse organisaties.

Ontmoetingsdagen en bedrijvenmissies

In partnering (*matchmaking*) events kunnen vraag en aanbod elkaar op een meer directe manier, door persoonlijke ontmoetingen, vinden. Zowel ad-hoc samenwerkingsvoorstellen als technologieprofielen die reeds in het netwerk circuleren worden er voorgesteld. Zulke ontmoetingsdagen worden meestal georganiseerd in de marge van een toonaangevende vakbeurs of conferentie. Vanuit het IWT werd met 55 Vlaamse bedrijven en onderzoeksinstellingen aan 24 partnering events, georganiseerd door andere netwerkpartners, deelgenomen. Bij 2 events, Eurodigimeet in Parijs en de ECTP (European Construction Technology Platform) conferentie in Brussel, was het IWT co-organisator.

Ook bedrijvenmissies en bedrijfsbezoeken in samenwerking met de leden van het netwerk en de lokale actoren vormen een gericht partnering instrument. In juli 2010 ontving het IWT samen met 8 Vlaamse bedrijven en kenniscentra een delegatie van 11 Franse bedrijven uit de regio Montpellier rond biofuels. Het IWT nam ook deel aan bedrijvenmissies naar CERN (i.s.m. FIT) en naar 'groene stad' Växjö (over energie).

Via bedrijvenmissies en matchmaking events konden in totaal 73 Vlaamse bedrijven en kenniscentra 291 gesprekken voeren met potentiële buitenlandse technologiepartners.

Resultaten

Er werden in 2009 13 transnationale *partnership agreements* met Vlaamse partners bereikt, waarvan 9 i.v.m. technologietransfer en 4 i.v.m. onderzoekssamenwerking (indienen gezamenlijk Europees projectvoorstel).

Netwerking ter ondersteuning van de dienstverlening

Ondersteunend aan de directe partnering activiteiten is het IWT ook erg actief binnen het netwerk. Internationale netwerking creëert voor het IWT visibiliteit, en biedt kansen om de Vlaamse klanten sneller en efficiënter aan de juiste partner te helpen. Het IWT draagt zo ook bij tot de verdere professionalisering en kwaliteitsverbetering van het Enterprise Europe Netwerk zelf.

Het IWT was in 2009 actief lid van de sectorgroepen Materials, Sustainable Construction (beide als coördinator), Intelligent Energy, Environment en Automotive, Transport & Logistics. Sectorgroepen bieden kansen voor de organisatie van partnering events en bedrijvenmissies, en voor gerichte uitwisseling van technologieprofielen. Ze streven ook naar capaciteits- en expertiseopbouw binnen het netwerk, en bieden ook toegang tot andere internationale platformen, zoals de Europese Technology Platforms en diverse geledingen binnen de Europese Commissie.

De uitdaging bestaat er in deze sectorgroepen als subnetwerken effectief te koppelen aan de Vlaamse kmo, vooral dan via de corresponderende geledingen binnen het VIN (bvb Vlaams Bouwplatform) en specifieke sectoriële organisaties.

Het IWT nam ook deel aan de IP-werkgroep in het netwerk, met als doel de bewustwording en skills rond IP bij de netwerkleden naar een hoger niveau te tillen. Het IWT werd ook uitgenodigd om training over technologietransfer aspecten te geven aan nieuwe netwerkleden.

Projectmanagement

Binnen de brede waaier van de door het Enterprise Europe Network aangeboden diensten vervult het IWT een zeer specifieke dienstverlening die per definitie gericht is op een beperkte doelgroep van bedrijven, onderzoeksgroepen en intermediairen. De Enterprise Europe diensten en activiteiten van het IWT en Agentschap Ondernemen zijn voornamelijk complementair, en richten zich vaak intrinsiek tot verschillende doelgroepen.

Dit impliceert een samenwerking die tegelijkertijd pragmatisch is en transparant (concept 'Enterprise Europe Vlaanderen') voor de doelgroepen. Er wordt, naast ad-hoc samenwerking op het terrein (events, client intake,...) , vooral gestreefd naar het verder ontwikkelen en exploiteren van gemeenschappelijke ondersteunende platformen voor communicatie en projectmanagement.

In dit kader is het IWT binnen het consortium verantwoordelijk voor de ontwikkeling, aangevat in 2009, van een gemeenschappelijke en modulaire ICT tool met klanten interface, CRM, communicatie en monitoring functionaliteiten. Deze tool biedt ook een nieuw raamwerk voor de technologiemarkt.

3.2 Dienstverlening op het vlak van IE

Octrooien laten een onderneming of onderzoeksinstelling toe de eigen intellectuele eigendom te beschermen, te beheren en exploiteren, ook in een internationale context. In vergelijking mbt andere Europese landen worden vanuit Vlaanderen relatief weinig internationale octrooiaanvragen ingediend zodat ondersteunende maatregelen hier aangewezen zijn.

Daarnaast is octrooieren voor menige onderneming een complexe aangelegenheid waar misverstanden en onduidelijkheid troef zijn. Dezelfde problemen stellen zich met betrekking tot de andere intellectuele eigendomsrechten. Toegankelijke informatie en praktische tools kunnen de zoektocht van de innovatieve kmo terzake in een grotere versnelling brengen. Dit vereist o.m. dat er in een, voor de leek, begrijpelijke taal instrumenten en documentatiemateriaal ter beschikking zijn voor de zoekende innovatieve kmo. Ook is het belangrijk om de te behandelen aspecten inzake intellectuele eigendom in een positief daglicht te stellen.

Het IWT publiceerde een handleiding op het vlak van intellectuele eigendom voor de innovatieve kmo. Deze handleiding **Ons Patent Boekje** genoemd, is flexibel hanteerbaar en overzichtelijk opgesteld. De publicatie werd ruim verspreid bij de intermediaire innovatieactoren en wordt haast dagelijks op de IWT-website geconsulteerd. Naast 'Ons Patent Boekje' voor de innovatieve kmo is er in 2008 binnen het Vlaams Innovatienetwerk en in uitvoering van een Europees project een pool van Trainers Intellectuele Eigendom ingericht. De trainers zijn ondertussen zo goed als volledig opgeleid door deskundigen in intellectuele eigendom vanuit de Europese Octrooiorganisatie (München) en de Europese IPR-Help Desk/ Universiteit van Alicante. De trainers zijn aanwezig bij de innovatiecentra, competentiepool Flanders InShape, de PATLIB-centra en ook de interfacediensten en de strategische onderzoekscentra – zij het wat deze laatste twee instanties betreft voor het eigen interne publiek. Ondertussen gaat er wel elke maand een lokale training 'datamining op gratis online octrooidatabanken' door. De opleiding van de trainers is een permanente activiteit: zo kregen de trainers in 2009 opleiding rond het gebruik van de IP-score-tool door het Europees Octrooibureau en rond de financieringsmogelijkheden van het Agentschap Ondernemen (IE-scan) en het IWT voor IER-gerelateerde activiteiten. Deze trainingenreeks wordt nog aangevuld met presentaties van de essentialia uit de Belgische regelgeving betreffende de verschillende types intellectuele eigendomsrechten. Hiervoor wordt beroep gedaan op de Dienst Intellectuele Eigendom van de FOD Economie.

Het IWT coördineert ook een platform voor intellectuele eigendom, IE&Co genoemd. Dit samenwerkingsinitiatief heeft als voornaamste doelstelling helderheid te creëren in het IE-dienstenaanbod van de verschillende actoren in het Vlaamse landschap voor de bedrijven, inzonderheid de kmo's. In het verlengde hiervan beoogt het initiatief tevens community-building tussen de verschillende actoren actief op het vlak van intellectuele eigendom in Vlaanderen.

4. Coördinatie van innovatie-actoren

4.1 Algemene coördinatie-opdracht

In het Innovatiedecreet wordt de coördinatie-opdracht van het IWT decretaal vastgelegd. De coördinatie-opdracht moet er mee toe bijdragen dat de middelen die de Vlaamse Regering in innovatie-ondersteuning investeert zo goed mogelijk benut worden om een zo groot mogelijk effect bij de bedrijven, in het bijzonder kmo's te realiseren.

Een belangrijk onderdeel van deze coördinatie-opdracht is gericht op het coördineren van de verschillende intermediaire organisaties die van het IWT steun ontvangen voor innovatieondersteuning, en de acties van deze actoren op elkaar af te stemmen zodat een performant innovatie-ondersteunend netwerk bekomen wordt.

Het Innovatienetwerk omvat alle actoren die betrokken zijn bij innovatieondersteuning in Vlaanderen, in de kern zijn dit:

- uitvoerders van VIS-projecten (RIS/TD/TIS/CO/CP/HS/SW);
- uitvoerders van onderzoeksprojecten ten bate van bedrijven (TETRA, SBO, TBM,LO).

Deze actoren worden op projectbasis door het IWT gefinancierd. Daarnaast dient het Innovatienetwerk nauw samen te werken met kenniscentra en andere organisaties waarvan de activiteiten nauw verbonden zijn met innovatie (Flanders DC, interface-diensten, SOC, universiteiten, hogescholen). Al deze actoren zijn verenigd in het Vlaams Innovatienetwerk.

De opvolging van de werkzaamheden van de coördinatie-opdracht werd door de raad van bestuur aan de Centrale Overleggroep toevertrouwd. De samenstelling van de Centrale overleggroep werd in 2009 herzien (zie 4.4). Het overleg rond specifieke thema's gebeurt via de werkgroepen: netwerking en communicatie.

In 2009 werd de coördinatie-opdracht ingevuld door volgende activiteiten:

- Opleiding voor de innovatie-intermediaren van het innovatienetwerk. Een bevraging bij de netwerkleden maakte duidelijk dat er behoefte is aan opleiding zowel naar kennis als naar persoonlijke vaardigheden. Een opleidingsagenda werd uitgewerkt in 2008. In 2009 werden 3 opleidingen georganiseerd:
 - Het innovatienetwerk en IWT: producten en diensten voor de Vlaamse bedrijven (17 maart en 24 april);
 - Detecteren en inschatten van innovatie-opportunities (28 mei);
 - Adviseren, kennisoverdracht, begeleiden en coachen (15 september);
- VIN voor VIN kennismaking en netwerksessies werden tweemaal opgezet in 2009 (april en december) in samenwerking met de innovatiecentra. Tijdens 3 lokaal georganiseerde ontbijt/lunch-vergaderingen werd aan de netwerkleden de mogelijkheid geboden om elkaars activiteiten te leren kennen zodat er een betere dienstverlening aan de bedrijven kan opgebouwd worden.
- Communicatie: Teneinde binnen het VIN beter op de hoogte te zijn over de communicatie activiteiten van de andere VIN-leden, en aldus opportuniteiten voor gemeenschappelijk communicatie acties te benutten, werd de COG-werkgroep- communicatie opgericht. De werkgroep kwam tweemaal samen in 2009. Deze werkgroep nam ook de taak van begeleidingsgroep op zich voor de studie-opdracht "Verzamelen van Innovatiecases" (zie verder punt 4.5).
- Netwerking: het opzetten van nieuwe acties ter bevordering van de netwerking binnen het VIN wordt besproken op de COG-werkgroep-netwerking. Deze werkgroep kwam eenmaal samen in 2009. De VIN voor VIN acties werden hier verder uitgewerkt alsook een uitwisseling omtrent het benutten van klantgegevens kwam aan bod.
- De verdere uitbouw van het elektronische innov@tienetwerk.
- Het promoten van actieve samenwerking tussen actoren via VIS-samenwerkingsprojecten.
- Het uitvoeren van studies met een gemeenschappelijke problematiek voor de netwerkleden (zie verder 4.5).
- De organisatie van overlegplatformen zoals de Centrale overleggroep die 2 keer samenkwam (zie verder 4.4).

4.2 Innovatienetwerk

Het innovatienetwerk is een internetapplicatie die moet toelaten om de beschikbare expertise rond technologische innovatie bij de intermediairen gemakkelijker aan te spreken en die daarnaast de communicatie tussen de verschillende intermediairen moet ondersteunen. Het netwerk heeft een publiek toegankelijke module (<http://www.innovatienetwerk.be>) waar de bedrijven informatie kunnen vinden over het opzet van het netwerk, haar leden, een evenementenkalender en een faq-lijst. De bedrijven kunnen hier eveneens concrete vragen stellen rond technologische innovatie: deze vragen komen in eerste instantie bij het IWT terecht en worden pas aan het netwerk voorgelegd indien dit relevant blijkt.

De publieke website heeft enkel een informatief en wervend karakter: het is de bedoeling dat bedrijven zo snel mogelijk worden doorverwezen naar de intermediair die hen het beste kan helpen (one-stop shop principe).

Eind 2005 werd vanuit de communicatiewerkgroep van het VIN gesuggereerd om dit publieke gedeelte verder uit te bouwen en te optimaliseren tot een volwaardige webtoegangspoort tot het VIN. In 2006 werd hierrond een studieproject uitgevoerd dat resulteerde in een functionele blauwdruk van de te ontwikkelen digitale toegangspoort tot het VIN.

In de loop van 2007 werd voor de ontwikkeling van deze digitale toegangspoort tot het VIN een nieuwe aanbesteding uitgeschreven: het bedrijf WICE uit Lovenjoel kreeg de opdracht toegewezen en heeft het vernieuwde publiek toegankelijke gedeelte van het Innovatienetwerk ondertussen ontwikkeld. De nieuwe website werd op 10 januari 2008 aan de leden van het Vlaams Innovatienetwerk officieel voorgesteld.

De website speelt in op de typische web2.0-trends en voorziet dus ondermeer in een blog, een wiki, geomapping en widgets. Daarnaast bieden talloze RSS-feeds aan de bezoeker de mogelijkheid om op de hoogte gehouden te worden over die items die voor hem of haar interessant zijn.

Eind 2009 waren er 945 medewerkers van de kenniscentra geregistreerd op de site (tegenover 820 eind 2008). Het aantal uniek bezoekers evolueerde van 4.675 in januari 2009 naar 5.246 in december 2009, deze stijgende trend trekt zich ook verder door over andere parameters.

Het innovatienetwerk werd in 2009 verder ontwikkeld om ook deelgroepen uit het Vlaams Innovatienetwerk een communicatieplatform te bieden waarin ze informatie rond bepaalde welgedefinieerde thema's kunnen delen. Eind 2009 waren er reeds 13 dergelijke 'deelnetwerken' operationeel.

4.3 Platformwerking

4.3.1 Voedingsplatform

Het Voedingplatform is een overleggroep die in 2005 in onderlinge afspraak opgericht werd door FEVIA Vlaanderen, Flanders' FOOD, en het IWT. Flanders' FOOD en het IWT zorgen voor een gezamenlijke aansturing.

Het Voedingsplatform richt zich naar alle uitvoerders van door IWT gesteunde projecten in groepsverband, met activiteiten ten dienste van bedrijven in de voedingssector. Hiermee mikt het platform op een 30-tal actoren.

Het platform heeft tot doelstelling de innovatiestimulering, dienstverlening, en collectieve uitvoering van activiteiten in onderzoek & ontwikkeling verder te bevorderen ten bate van de Vlaamse voedingssector. Het platform tracht invulling te geven aan deze doelstelling via het aanmoedigen en begeleiden van een verbeterde netwerking van de actoren, en dit met als oogmerk een optimaal dienstenaanbod voor de sector. Dit gebeurt o.m. via presentaties door de betrokkenen, met inhoudelijke informatie over lopende projecten, bespreking van de organisatorische problematiek van groepsprojecten, afstemming van evenementenkalenders, en uitwisseling van informatie over internationale samenwerkingsprogramma's.

In 2009 vonden twee meetings plaats waarin, gevolg gevend aan de oriëntatie-oefening uit 2008, de netwerking werd georiënteerd op actoren buiten de voedingssector.

In een eerste meeting werden door SIRRIS, het Vlaams Centrum voor Poedertechnologie, CENTEXBEL, en FlandersBio, TIS/TD-projecten voorgesteld die aanknopingspunten kunnen bieden voor bedrijven uit de voedingssector.

De doelstelling van de tweede meeting was te verkennen hoe intergewestelijke projecten zouden kunnen opgezet worden en wat de mogelijkheden zouden zijn voor gezamenlijke betrokkenheid in cofinanciering van dergelijke projecten. Hiertoe presenteerden het IWT en haar zusterorganisaties van het Waals en Brussels gewest (DG06 en IWOIB) hun belangrijkste steunprogramma's met indicaties van opportuniteiten voor deelname van bedrijven uit een ander gewest. Flanders' FOOD en haar zusterorganisaties WAGRALIM en ABO brachten daarna een overzicht van hun respectievelijke oriëntatie en activiteiten. De vergadering maakte duidelijk dat wederzijdse participaties in platformprojecten mogelijk is. Voor cofinanciering van intergewestelijke industriële projecten bestaan geen specifieke kanalen, maar mits gepast overleg en de juiste aanpak zijn er mogelijkheden.

4.3.2 Coatingplatform

Het coatingplatform, opgericht in 2003, werd ook in 2009 verder gezet. *Coatingtechnologie* in de brede zin van het woord, heeft zeker aan belang gewonnen gedurende de laatste jaren. Voorbeelden hiervan zijn zowel terug te vinden in corrosiebescherming, decoratieve aspecten, functionele deklagen voor optische en andere applicaties, e.a. Niet alleen in Vlaanderen, maar ook internationaal gezien, blijft dit een belangrijk thema.

Het coatingplatform werd opgezet met als doel de informatie-uitwisseling en de samenwerking tussen de Vlaamse actoren, die actief zijn in onderzoek, ontwikkeling of dienstverlening in coatingtechnologie, te bevorderen, inclusief de industriële wereld in Vlaanderen. Het heeft als doel gemeenschappelijke problematiek te identificeren en kan een bijdrage leveren om verschillende initiatieven op elkaar af te stemmen.

Het platform telt een 20-tal leden uit onderzoeksinstituten, universiteiten en bedrijven die allen coatingtechnologie gemeenschappelijk hebben. De opkomst blijft behoorlijk hoog. Voor elke vergadering werd een lid bereid gevonden om zijn eigen activiteiten in dit domein toe te lichten. Niet alleen de onderzoeksinstituten, maar ook verschillende bedrijven hebben zich hiertoe geëngageerd.

In navolging van enkele suggesties uit de interne evaluatie van 2007 worden de bijeenkomsten van het coatingplatform ook gehost door leden van het coatingplatform. In 2009 werden er 2 bijeenkomsten gehouden: in het voorjaar bij Flanders' Drive, waarbij ook de faciliteiten van Flanders' Drive werden bezocht. De vergadering in het najaar werd – voor een laatste keer – gehouden in de oude gebouwen van het IWT. Thema's die voorgesteld werden zijn het Strategisch Initiatief Materialen, TIS-materialen. Er werd feedback gegeven over interessante topics opgepikt op internationale beurzen oa coatings op Hannover Messe, de European Coating Show, Eurofinish. Tevens worden telkens opportuniteiten/feedback gegeven over calls/events die door het IWT gevolgd worden: oa MATERA+ en Enterprise Europe Netwerk profielen en events worden besproken/aangekondigd.

4.3.3 Vlaams Bouwplatform

Het Vlaamse Bouwplatform is een overlegforum, opgericht in juli 2006 en aangestuurd door het WTCB (Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf) en het IWT. Het platform richt zich in eerste instantie naar alle uitvoerders (en potentiële uitvoerders) van door het IWT gesteunde collectieve projecten (VIS, TETRA, SBO) met activiteiten ten dienste van en met nut voor bedrijven in de bouwsector. Het Bouwplatform vormt op die manier ook een representatieve deelgroep binnen het Vlaams Innovatienetwerk. Ook andere innovatieactoren uit de bouwsector en complementaire sectoren (ICT, elektro, materialen, energie, ...) vonden sindsdien aansluiting met het Vlaamse Bouwplatform. Eind 2009 waren 65 leden geregistreerd.

Doelstelling is het verder bevorderen van innovatiestimulering, technologisch georiënteerde dienstverlening en collectieve uitvoering van activiteiten in O&O, technologieoverdracht en kennisverspreiding ten bate van de Vlaamse bouwsector. Het Vlaamse Bouwplatform zorgt via het WTCB tevens voor aansluiting met het European Construction Technology Platform dat opgericht werd om de belangen van de bouwsector binnen de Europese Kaderprogramma's aan de orde te stellen, en met en het hieruit ontstane E2BA (Energy Efficient Building Association).

Deze doelstelling wordt ingevuld door een verbeterde netwerking van de actoren in de collectieve IWT-projecten, een maximale synergie/samenwerking tussen alle lopende

initiatieven en een optimaal dienstenaanbod voor de sector. Tevens wordt heel wat aandacht besteed aan Europese initiatieven in het kader van het 7^e Kaderprogramma, ERA-NET ERACOBUILD en het Enterprise Europe Network, meer specifiek de Sector Group Sustainable Construction, gecoördineerd door het IWT.

Er werden in 2009 2 meetings georganiseerd. De eerste vergadering vond plaats bij het WTCB en was gekoppeld aan een workshop, ook open voor bedrijven i.s.m. IWT/NCP (35 deelnemers). De focus lag hierbij op kansen voor deelname aan Europese onderzoeksprogramma's. De tweede vergadering vond plaats in het kader van de ECTP Conferentie in Brussel (10 deelnemers).

Samen innovatiedrempels verlagen: een succesverhaal

De samenwerking tussen de leden van het Bouwplatform leidde in 2009 tot een opmerkelijk succesverhaal qua valorisatie van onderzoek. De resultaten van een TETRA-project over integratie van staalplaat-betonvloeren in het bouwproces, uitgevoerd door De Nayer Instituut i.s.m. KaHo Sint-Lieven, werden door het WTCB opgepikt en omgezet naar een Technische Voorlichtingsnota. Op die manier konden de TETRA-projectresultaten echt hun weg vinden naar de sector. Voor bouwbedrijven geven Technische Voorlichtingsnota's van het WTCB immers de ultieme impuls geven om innovatieve technologieën in hun activiteiten te implementeren.

4.3.4 Netwerk competentiepolen

De doelstelling van het netwerk competentiepolen van het IWT is tweeledig. Enerzijds beoogt het netwerk de informatieuitwisseling tussen de competentiepolen en het IWT te bevorderen om zo vanuit het IWT een optimale ondersteuning aan deze initiatieven te kunnen bieden. Anderzijds is de netwerking tussen de competentiepolen onderling een belangrijke doelstelling om o.a. door de uitwisseling van best-practices een goede werking van de competentiepolen te bevorderen. De leden van het netwerk zijn de competentiepolen, de strategische onderzoekscentra en enkele initiatieven die overeenkomsten vertonen met de karakteristieken van competentiepolen, zoals gedefinieerd in de handleiding voor het indienen van aanvragen voor steun voor competentiepolen. In totaal zijn ca. 20 organisaties lid van het netwerk.

In 2009 werd één bijeenkomst van het netwerk georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst kwamen de volgende onderwerpen aan bod:

- presentatie van Flanders' Synergy, Flanders' Plastic Vision, MIP;
- impact van regelgeving op competentiepolen (Europese kaderregeling, publiekrechtelijke wet- en regelgeving, BTW);
- financiële verslaggeving;
- resultaten van samenwerkingsprojecten en IWT-studies: opstellen van samenwerkings- en contractmodellen voor VIS-projecten, internationale samenwerking van Competence Research Centres, klanten van het VIN;
- relevante internationale initiatieven, zoals COMPERA (ERA-NET over Competence Research Centres) en INNET (INNONET voor internationalisering van clusters).

4.4 Centrale OverlegGroep (COG)

De opvolging van de werkzaamheden van de coördinatie-opdracht werd door de raad van bestuur aan de Centrale OverlegGroep toevertrouwd. In 2009 werd de samenstelling van de Centrale Overleggroep bijgesteld. De huidige leden zijn:

- Allaert Koen, FIT
- Antonissen Peter, CLUSTA
- Bijmens Anne-Pascale, UHasselt
- Bil Johan, UGent
- Cuyvers Rudi, KULeuven
- De Potter Bernard, Agentschap Ondernemen
- De Pril Wilson, AGORIA
- De Roock Chris, Fedustria
- De Schepper Sandra, ILVO

- Derache Herman, VLOOT
- Haesen Sonja, VUBrussel
- Krekels Bruno, IC Limburg
- Lamot Erwin, FEVIA
- Laperre Jan, CENTEXBEL
- Lerouge Inge, Associatie Leuven
- Meel Jan, Hogeschool DE NAYER
- Redig Pascale, UAntwerpen
- Stuyven Els, Hogeschool Gent
- Tan Barbara, Associatie Antwerpen
- Thijs Tania, Associatie Brussel
- Van Cleempoel Koen, Associatie Limburg
- Van de Voorde Kris, IMEC
- Van der Auwera Carl, ESSENSCIAL
- Vanderhaeghen Francis, VITO
- Vandorpe Gilles, UNIZO
- Verboven Peter, VEV
- Vyncke Johan, WTCB

In 2009 werden twee vergaderingen georganiseerd. Hieronder een overzicht van de belangrijkste agendapunten:

- VIN-coördinatie-opdracht; feedback over de diverse activiteiten en over de werkgroep netwerking en de werkgroep communicatie;
- Studies ten bate van het VIN; feedback over de verschillende lopende studieopdrachten;
- Toelichting bij IWT-deelname aan voor het VIN relevante EU-projecten;
- Communicatie IWT en VIN;
- Publiekrechtelijke verplichtingen, BTW en co-financiering – toelichtingen;
- Verruimde haalbaarheidsstudies;
- Samenwerking Innovatiecentra/VLOOT;
- 'Code of Conduct' voor Innovatiecentra;
- Nieuw IOF-Interface-besluit.

4.5 VIN-Studieopdrachten

In de nota 'Studie- en expertise-opdrachten ten behoeve van het VIN' (RVB/06/13.07/DOC.167) gaf de raad van bestuur zijn akkoord mbt de basisprincipes van financiering van de studie-en expertiseopdrachten ten behoeve van het VIN via kredietlijn Pr.71.30 – b.a. 99.14.

De status van de in 2009 afgeronde en opgestarte opdrachten wordt hieronder kort toegelicht.

4.5.1 Overzicht in 2009 afgeronde studie-opdrachten

Studie-opdracht 2007/2008/2009: Publiekrechtelijke verplichtingen van Competentiepolen

Deze studie was een gevolg van de eerder uitgevoerde studie 'Publiek rechtelijke verplichtingen van privaatrechtelijke organisaties'(2007). In deze eerste algemene studie werden vooral bij de Competentiepolen een aantal aandachtspunten geïdentificeerd. In een eerste bijkomende studie werd daarom op expliciete vraag meer gedetailleerd onderzoek verricht naar deze probleemstelling bij de competentiepolen. De betrokken competentiepolen werden inmiddels doorgelicht en kregen een verslag van Stibbe. In een tweede uitbreiding van de studie werd nagegaan wat de implicaties op de werking van de competentiepolen is en welke wijzigingen het IWT aan het convenant kan aanbrengen om de administratieve lasten hiervan voor de competentiepolen te beperken/verminderen.

Project afgesloten op 31 mei 2009. Op basis van de bevindingen uit de studie werd door het IWT een toelichtingsdocument gemaakt dat via de website ter beschikking wordt gesteld.

Studie-opdracht 2008/2009: Onderhoudscontract voor het innov@tienetwerk

Het vernieuwde innovatieportaal (<http://www.innovatienetwerk.be>) werd inmiddels uitgebreid met enkele bijkomende sub-portalen (Bouwplatform, Coördinatie Innovatiecentra, VIN Intermediaren en sPOT (productontwikkeling)).

Om te kunnen anticiperen op nieuwe vragen van de VIN-leden, werd in voorgaande nota tevens de noodzaak aan een onderhoudscontract gemeld. Dit onderhoudscontract werd in 2009 verlengd, idem voor de hosting.

Studie-opdracht 2007/2008/2009: Studie aangaande de positionering van de producten en diensten van het VIN en Uitwerking van een marketingcommunicatieplan ten bate van de VIN-actoren

Beide opdrachten waren nauw met elkaar verbonden.

Deze studies hadden tot doel enerzijds een positioneringsanalyse uit te voeren van de IWT-producten en diensten van het VIN, en hierbij aansluitend de uitwerking van een marketingcommunicatieplan ten bate van de VIN-actoren. De eerste studie (positioneringsstudie) werd in september 2008 opgeleverd. De bevindingen van deze studie werden begin 2009 gebundeld in de IWT-studie 63: "Positionering van de IWT-producten en diensten van het VIN".

Op basis van de vaststellingen van deze positioneringsstudie werd een nieuwe studieopdracht geformuleerd om een Marketing-Communicatieplan tbv het VIN uit te werken

Studie-opdracht 2008/2009: Ontwikkeling van een output/outcome meetmethodiek als basis voor een zelfevaluatie van competentiepolen

In de loop van 2008 en 2009 dienden een aantal competentiepolen een zelfevaluatie uit te voeren.

Deze zelfevaluatie is de basis voor de tussentijdse evaluatie van iedere competentiepool die voorzien is na 2 jaar. De resultaten van de tussentijdse evaluatie kunnen aanleiding geven tot aanpassing in de overeenkomst tussen het IWT en de aanvragers. Aan het einde van het convenant van de competentiepool wordt de algemene werking van de competentiepool geëvalueerd op basis van de ingediende jaarverslagen, de gedefinieerde mijlpalen en criteria en wederom een zelfevaluatie van de competentiepool. De eindevaluatie zal circa één jaar voor het einde van het programma worden opgestart met een zelfevaluatie.

Bij de opmaak van de convenanten werd geen methodiek vooropgesteld voor het uitvoeren van een dergelijke zelfevaluatie.

Op expliciete vraag van het netwerk van competentiepolen werd daarom een studie-opdracht uitgeschreven om een uniforme output/outcome meetmethodologie uit te werken die als basis kan dienen voor de vereiste zelfevaluatie.

De studie werd inmiddels succesvol afgerond. De resultaten van deze studie werden gebundeld in een Engelse en Nederlandse publicatie IWT-studie 62 "Self-Evaluation of Competence Research Centres".

De in deze studie uitgewerkte LFA-methode (Logical Framework Analysis) werd inmiddels toegepast door de meerderheid van de Competentiepolen en (intern) het IWT op de collectieve programma's VIS-TD-TIS-CO-RIS, TETRA en Landbouwonderzoek, het kmo-programma en CIP. De Engelstalige publicatie vormde tevens een gewaardeerde input voor het COMPERA-project.

Studie-opdracht 2008: Effectmetingen Collectief Onderzoek

Aangezien de eerste cyclus van projecten VIS-collectief onderzoek afgerond was, en in navolging van de reeds uitgevoerde effectmetingen voor VIS-TIS en VIS-TD, werd een eerste onderzoek gepland naar de effecten en de werking van de sinds 2002 gesteunde VIS-CO-projecten. De studie werd inmiddels opgeleverd en de resultaten werden gebundeld in IWT-Studie 61: "Werking en effecten van Collectief Onderzoek".

Studie-opdracht 2008: Ontwikkeling van een Good Governance Model voor de RIS-werking 2008

De constellaties waarin de nieuwe innovatiecentra dienen te opereren zijn vrij complex en voor een aantal betrokken partijen nieuw. Hoewel de verschillende verantwoordelijkheden in deze uiteraard reeds beschreven zijn in de steunovereenkomsten met de projectuitvoerders wees de praktijk uit dat er behoefte is aan een *code of good governance* waarin de verantwoordelijkheden van alle betrokken partijen en hun onderlinge relaties duidelijk gesteld worden.

In het oproepdocument was ook reeds vermeld dat er een 'RIS-reglement' zou worden opgesteld waarin een aantal afspraken tussen de verschillende innovatiecentra zouden opgenomen worden en waarin een aantal verantwoordelijkheden nader zouden gespecificeerd worden. De te ontwikkelen *code of good governance* diende ook hier invulling aan geven.

Deze studie kwam ook tegemoet aan de aanbevelingen uit het rapport Soete rond het Vlaams Innovatie Instrumentarium inzake behoorlijk bestuur bij de gesteunde innovatie-actoren. In het voorjaar 2009 werd de *code of good governance* opgeleverd en ook aan de raad van bestuur ter goedkeuring voorgelegd. Project afgesloten.

4.5.2 Overzicht lopende studie-opdrachten

Studie-opdracht 2007/2008/2009: Opleidingsprogramma innovatieadviseurs (RIS)

RIS-adviseurs zijn eerstelijns-innovatieadviseurs die als missie hebben om 'Bedrijven en ondernemers aan te moedigen en te helpen/begeleiden om efficiënt te innoveren'. De kerntaken van de RIS-adviseurs zijn:

- informatie verschaffen omtrent het Vlaams innovatienetwerk;
- sensibiliseren en stimuleren: de doelgroep aanzetten tot vervolgvactiteiten;
- adviesverlening: innovatieadvies, management en aanpak van innovatie;
- individuele innovatiebegeleiding;
- ondersteunen van de netwerking binnen het VIN;
- meten van de innovatiekracht van bedrijven en identificeren van verbeteropportunities.

Om al deze taken succesvol te kunnen uitvoeren, dienen de RIS-adviseurs te beschikken over een zeer brede basis van kennis en competenties. Om hieraan te kunnen voldoen werd een opleidingspakket uitgewerkt dat kan opgesplitst worden in:

- inhoudelijke kennis (innovatie, strategie, financieel management, IPR, creativiteit, etc.);
- inter-persoonlijke skills (communicatie, luisteren, netwerking, overtuigingskracht, etc.).

Het opleidingsprogramma startte begin 2008 en wordt verder uitgevoerd in 2009. Een selectie uit het programma wordt (binnen het eerder toegekende budget) in ingekorte vorm ook aangeboden aan de andere innovatieadviseurs van het VIN. Het project loopt verder in 2010.

Studie-opdracht 2007/2008/2009: Profiel van Research Based Start-Up bedrijven

Door het toenemend belang dat gegeven wordt aan startende bedrijven, zijn ook de VIN-organisaties die tal van nuttige diensten kunnen aanbieden geïnteresseerd in het identificeren van technologische startende bedrijven. Doelstelling van deze opdracht was om de ca. 8.000 sinds 1995 gestarte bedrijven te klasseren en verder te onderzoeken naar behoeften aan innovatie-ondersteunende diensten.

Deze opdracht werd eind 2007 toegewezen aan de UGent (Myriam Knockaert). Inmiddels werd een eerste rapport opgeleverd en verwerkt tot een IWT-studie ("Fishing for carps in a goldfish pond? An analysis of R&D subsidy applicants and beneficiaries").

De evolutie van de ca. 225 high tech starters wordt verder opgevolgd, de populatie wordt systematisch verder aangevuld met bedrijven die een IWT-starter ondersteuning aanvragen. In een vervolgotraject wordt verder ingegaan op de kenmerken van het team.

Voor deze studie werd de ondersteuning ingeschakeld van prof. Bart Clarysse (Imperial College Londen) en Mirjam Knockaert (UGent).

Studie-opdracht 2008/2009: Update resultaatsgerichte rapportering

Sedert 2003 rapporteren alle VIS TIS, TD en RIS-projecten 4-maandelijks hun activiteiten via een online tool. Dit heeft geleid tot een aanzienlijke daling van de administratieve overhead zowel bij de intermediären (ca. 10%) als bij het IWT.

In 2006 werd tevens een methodiek ontwikkeld voor het opvolgen van de directe effecten van deze projecten. Dit werd nog niet geïntegreerd in de online rapportering. Ondertussen werd beslist een gelijkaardige rapportering te ontwikkelen voor onderzoeksprojecten (VIS en TETRA) en competentiepolen (voor het merendeel van competentiepolen is dit trouwens opgenomen in het convenant). Dit vereiste een aanpassing van de rapporteringstool.

Deze ontwikkeling zal in nauw overleg met de betrokkenen gebeuren en rekening houden met de reeds bestaande ontwikkelingen en tools bij de betrokkenen (zoals ORKA, het projectopvolgingssysteem voor kleinere VIS-organisaties dat middels een samenwerkingsproject ontwikkeld werd).

De specificaties werden intern IWT opgesteld, de programmatie-opdracht werd binnen het raamcontract uitbesteed aan Cronos. De ontwikkeling van het systeem kende een lichte vertraging, volgens planning zal het systeem in de loop van 2010 in gebruik genomen worden.

Studie-opdracht 2008/2009: CIP tool

Het IWT is als partner betrokken bij een project in het kader van de Europese CIP (Competitiveness & Innovation Programme), subprogramma Entrepreneurship and Innovation Programme (EIP).

Voor het IWT ligt de focus binnen het consortium op dienstverlening rond internationale innovatie. Hier is heel wat aandacht voor transnationale innovatie-partnering binnen Europa maar ook daarbuiten (cfr. FIT). Dit is samenwerking met de leden van het VIN.

Het IWT is belast met het uitwerken en implementeren van een nieuwe IT-Tool die tegemoet komt aan de toekomstige vereisten van het consortium.

Een voorbereidende studie resulteerde in een lastenboek voor een CRM-systeem voor gebruik in de CIP-context. De beoogde IT-tool, met zijn focus op interactieve gebruikersmodules, moet een belangrijke schakel worden in de koppeling VIN-EEN. De IT-tool zal actief gebruikt worden door het VIN in termen van technologywatch en -alerts, awareness over internationale samenwerkingsopportunities. Tevens wordt de VIN-adviseur een prioritaire gebruiker van de tool, ten behoeve van zijn kmo-klant, voor reacties op buitenlandse partneringvoorstellen en indienen van voorstellen door de kmo, en voor deelname aan internationale EEN-events. Op termijn wordt ook overwogen om de VIN adviseurs, inz. de Innovatiecentra, beperkte toegang te bieden tot de CRM-faciliteiten van de tool.

Studie-opdracht 2008/2009: Wetenschappelijke studie mbt segmentatie

Om potentiële doelgroepen voor IWT-projecten beter te kunnen identificeren, werd in de IWT-studie 58 "i-SPOT je klanten en bedien ze nog beter!" een relatief eenvoudige segmentatiemethode ontwikkeld. Doelstelling is op basis van een uitgebreidere gegevensset en een meer geavanceerde statistische analyse een verdere verfijning uit te voeren van deze segmentatie-oefening. De studie werd uitbesteed aan Prof. Czarnitzki van de KULeuven. Een eerste draft rapport werd opgeleverd.

Studie-opdracht 2008: Behoeftanalyse betreffende internationale samenwerking bij competentiepolen

Sinds de start van de ERA-NET en de PRO INNO Europe schema's neemt het IWT deel aan 10 ERA-NET-en 4 INNO-projecten. Eén van deze projecten is COMPERA. Het is het enige ERA-NET-project dat door het IWT gecoördineerd wordt. COMPERA richt zich op het afstemmen en coördineren van de steunmaatregelen voor competentiepolen.

Tijdens de project-uitvoering werd duidelijk dat de projectpartners sterk geïnteresseerd waren in de leerplatformfunctie van het project. In deze context werd eind 2007 de idee geformuleerd om een studie uit te voeren: "behoefteanalyse betreffende internationale samenwerking bij competentiepolen". Deze studie bestaat uit twee onderdelen:

- Een generiek deel waarbij een behoeftenpeiling wordt uitgevoerd bij competentiepolen binnen het COMPERA-consortium. Het gaat om een behoeftanalyse betreffende internationale samenwerking van CRC's, gecombineerd met het in kaart brengen van bestaande, relevante vormen van samenwerking tussen deze centra;
- Een beperkt aantal gedetailleerde case studies.

Een 10-tal landen/regio's (Baskenland, Estland, Ierland, Oostenrijk, Valencia, Vlaanderen, Noord-Ierland, Duitsland, Slovenië en Zweden) hebben formeel toegezegd de studie te cofinancieren. Elk van de partners draagt € 10.000 bij aan de financiering, waardoor er een budget van

€ 100.000, inclusief BTW, beschikbaar is voor de uitvoering ervan. Het IWT staat, als coördinator, in voor de organisatie van de offertevraag. De cofinancierende partners zullen elk hun deel van de financiering terugbetalen aan het IWT na oplevering van het eindrapport. Het draft rapport werd begin december 2009 opgeleverd, het finale rapport wordt midden januari 2010 opgeleverd.

Studie-opdracht 2009: Bevraging Micro-ondernemingen

Telkens wanneer de oefening gemaakt wordt met betrekking tot het aantal innovatieve ondernemingen in Vlaanderen (= brede IWT-doelgroep), is er het probleem van het ontbreken van een (betrouwbare) informatiebron met betrekking tot de innovatiegraad/innovatiebereidheid van micro-ondernemingen in Vlaanderen. Onder micro-

ondernemingen verstaan we deze ondernemingen met minimum 2 en minder dan 10 werknemers.

In de wetenschap dat het aantal micro-ondernemingen in België 550.000 bedraagt (inclusief zelfstandigen), kunnen we in de praktijk dan ook van een blinde vlek in onze doelgroepopulatie spreken. We mogen hierbij echter niet uit het oog verliezen dat het hierbij gaat om een zeer heterogene populatie, die zowel bestaat uit de traditionele kleinhandel als uit kleine hoogtechnologische bedrijfjes die actief zijn in specifieke marktniches.

Om een antwoord te vinden op de vraag met betrekking tot de innovatiegraad van de micro-ondernemingen, lijkt het aangeraden om vanuit het IWT zelf initiatief te nemen. Hierbij worden twee complementaire studie-opdrachten voorgesteld:

- Een eigen korte mini-enquête vanuit het IWT, in samenwerking en met ondersteuning van UNIZO en VOKA;
- De opname van de micro-ondernemingen in de steekproef van de volgende CIS-enquête.

Via een zeer korte online bevraging werden de micro-ondernemingen die lid zijn van VOKA en UNIZO bevraged. De resultaten dienen nog verwerkt. Er werd inmiddels ook beslist de steekproef van de CIS-enquête uit te breiden naar micro-ondernemingen zodat beide enquêtes kunnen gekoppeld worden.

Studie-opdracht 2009: Het verzamelen en bundelen van innovatiecases

Vanuit de COG-werkgroep netwerking/communicatie werd de vraag gesteld om te kunnen beschikken over een portfolio van innovatiecases. Deze cases kunnen dan gebruikt worden om bedrijven te tonen wat de concrete mogelijkheden van innovatieondersteuning zijn en dit door voor het bedrijf herkenbare reële voorbeelden te tonen. Alle producten en diensten van het IWT en VIN dienen hier in op evenwichtige wijze aanbod te komen.

Voor het verzamelen van de cases werd een studieopdracht gelanceerd en toegewezen aan Jansen&Janssen

20 cases werden uitvoerig beschreven (incl. foto's, korte webteksten, langere publicatietekst) en 100 cases werden korter beschreven (tekst van ca. 1 A⁴). De resultaten zijn ter beschikking van de leden van het VIN via de website <http://www.innovatiecases.be> en de website van het innovatienetwerk <http://www.innovatienetwerk.be>

Studie-opdracht 2009: Herdenkingsboek Paul Zeeuwts

In 2011 bestaat het IWT 20 jaar. In deze periode is de invulling van het begrip innovatie en het innovatiebeleid sterk gewijzigd. Paul Zeeuwts was gedurende deze periode één van de belangrijkste vormgevers van het Vlaamse innovatiebeleid.

Het overlijden van onze directievoorzitter in maart 2009 en het vooruitzicht van 20 jaar IWT, heeft het idee doen ontstaan om een boek uit te brengen rond 20 jaar Vlaams innovatiebeleid en Paul Zeeuwts.

Op deze manier kan een overzicht gegeven worden van de evolutie van het Vlaamse innovatiebeleid en IWT en gaan bovendien de ideeën van Paul Zeeuwts m.b.t. innovatie niet verloren.

Als rode draad werd gekozen voor een selectie van innovatiethema's die enerzijds de evoluties van het innovatiebeleid illustreren en anderzijds de voorzitter nauw aan het hart lagen. Voor elk van de thema's, die in afzonderlijke hoofdstukken behandeld worden, werden één of twee relevante innovatieactoren gevraagd een inhoudelijk bijdrage te schrijven en of werden interviews afgenomen die door een journalist werden verwerkt tot een artikel. Streefdatum is om tegen midden 2010 (ongeveer één jaar na het overlijden van Paul Zeeuwts) het boek te kunnen voorstellen.

Studie-opdracht 2009: CRM tbv het VIN

Via de RAP-rapportering worden door de VIS-dienstverlenende projecten ca. 10.000 bedrijfscontacten per jaar gerapporteerd. De informatie die via deze bedrijfsbezoeken ingewonnen wordt, wordt niet systematisch geregistreerd. Hierdoor blijft een belangrijk potentieel van kennisdeling en kennisverwerving over onze doelgroepen onbenut.

Aangezien het VIN uit een 100-tal verschillende actoren bestaat, is de uitwerking van een gemeenschappelijk CRM-systeem niet evident.

In deze beperkte voorstudie wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn om een dergelijk systeem te realiseren en de grenzen scherper af te lijnen. Op basis van deze eerste studie

kunnen dan verdere opdrachten uitgeschreven worden om het systeem te specificeren en te implementeren. Opdracht toegekend aan KMO-IT.

Na een eerste overleg met KMO-IT en na feedback vanuit de COG-werkgroep communicatie werd beslist de studie bij te sturen. In eerste instantie zal de studie zich focussen op het stimuleren en ondersteunen van de netwerkleden om op een meer gestructureerde manier om te gaan met de binnen iedere organisatie reeds beschikbare klantgegevens. Hiertoe zal het thema CRM een onderdeel zijn van de VIN-voor-VIN sessies en wordt een studiedag georganiseerd.

4.5.3 Nieuwe studies opgestart eind 2009

De ontwikkeling van een resultaat- en effectmetingmethode voor activiteiten die uitgevoerd worden door competentiepolen

Voor elk van de IWT-steunprogramma's met een collectief karakter is voorzien dat de resultaten en effecten van de projecten op een objectieve en meetbare wijze in kaart moeten gebracht worden. Voor de subprogramma's VIS-TIS, VIS-RIS en VIS-TD, die respectievelijk gericht zijn op innovatiestimulering en kennisverspreiding werd in het verleden al een aantal tools en indicatoren ontwikkeld. Echter voor de programma's die gericht zijn op kennisopbouw, kennisvertaling en ook voor de competentiepolen (mix van opdrachten), zijn er tot op heden geen tools en of sets van indicatoren beschikbaar om de resultaten en effecten van de projecten op te volgen.

De studie heeft tot doel een methode en een generieke set van parameters te ontwikkelen om de relevante resultaten en directe/indirecte effecten te registreren van de verschillende types van activiteiten die uitgevoerd worden in het kader van competentiepolen. Dit moet enerzijds deze projecten helpen hun werking gepast bij te sturen en hun toegevoegde waarde in het Vlaamse innovatielandschap aan te tonen en anderzijds het IWT toelaten om de resultaten en effecten van het programma competentiepolen op geaggregeerde wijze te analyseren.

De methodiek en parameters die ontwikkeld worden voor activiteiten die gericht zijn op kennisopbouw en kennisvertaling, dienen eveneens gebruikt te kunnen worden voor individuele projecten in de programma's VIS-CO en TETRA.

Na offerte-aanvraag aan 5 gespecialiseerde organisaties werd IDEA-CONSULT geselecteerd.

Impactmeting en benchmarking van de Innovatiecentra

De innovatiecentra komen uitdrukkelijk aan bod in de beleidsbrief van de nieuwe minister voor innovatie en wetenschap. In de beleidsbrief wordt er expliciet verwezen naar de nood aan een internationale benchmarking en een meting van de reële impact van de innovatiecentra op het innovatiegebeuren in Vlaanderen. Beide aspecten zullen meegenomen worden in de discussie over de verlenging van de innovatiecentra in 2010.

Bovenstaande vormt de aanleiding tot het uitvoeren van een studie die zich richt op drie blokken:

- Belichten van de huidige werking en 'impact' van de innovatiecentra met als hoofddoelstelling daaruit het belang van de IC in het Vlaams innovatielandschap te kunnen aantonen en aandachtspunten te halen voor de toekomstige werking;
- Internationaal benchmarken van de innovatiecentra met initiatieven die gelijkaardige doelstellingen nastreven;
- Hoe de economische en niet-economische impact van de innovatiecentra in de toekomst beter gemeten worden.

Na offerte-aanvraag aan 5 gespecialiseerde organisaties werd Dialogic i.s.m. UGent geselecteerd.

Ondersteuning bij econometrische studies t.b.v. het VIN

Een groot deel van de studieopdrachten t.b.v. VIN vereisen econometrische analyses (recente voorbeelden: segmentatiestudies, additionaliteitsstudies, analyse van VIN-klanten, analyse van het innovatieprofiel van micro-ondernemingen, relatie export en R&D, ...). De capaciteit en expertise bij M&A is te beperkt om deze econometrische studies voldoende efficiënt uit te kunnen voeren. Deze studies vereisen vaak ook gegevens die voor M&A niet eenvoudig of helemaal toegankelijk zijn (CIS-survey, R&D-enquête, exportgegevens, octrooidata, ...).

Daarom werd in het verleden gebruik gemaakt van de expertise aanwezig bij de Onderzoekseenheid Bedrijfseconomie, Strategie en Innovatie (MSI) en ECOOM, en meer in het bijzonder bij de onderzoeksgroep van prof. Czarnitksi.

Naar de toekomst toe is het nuttig deze samenwerking verder te bestendigen via een raamovereenkomst waarbij het IWT op afroep beroep kan doen op de expertise en capaciteit van de onderzoeksgroep van prof. Czarnitksi.

Studie ter analyse van het VIN-Vlaams Innovatienetwerk

Deze studie heeft tot doel een analyse uit te voeren van het VIN-netwerk, de positie van de actoren en hun projecten en de dynamiek van het VIN-netwerk te bestuderen.

Dit houdt in dat deze studie moet leiden tot het verkrijgen van gegevens en inzichten die leiden tot:

- Een duidelijk beeld van waar het VIN-netwerk momenteel voor staat (wat, wie) ten einde de communicatie naar het beleid en externe actoren in het algemeen te ondersteunen.
- Een voorstel voor het optimaliseren van de producten/programma's (verbeteren van bestaande en ontwikkeling van nieuwe producten/programma's in afstemming met de behoefte van de bedrijven).
- Een plan van aanpak voor het optimaliseren van de netwerking (interactie tussen actoren).
- Een plan van aanpak voor de ondersteuning en aansturing van het netwerk door het IWT (methodiek en tools).

Na offerte-aanvraag aan 5 gespecialiseerde organisaties werd Dialogic geselecteerd.

5. Internationale netwerken en acties

5.1 TAFTIE

TAFTIE (The Association For Technology Implementation in Europe) is het Europese netwerk van instellingen die in overheidsopdracht technologische innovatie ondersteunen. Na de uitbreidingen zijn er 23 leden, waaronder naast het IWT agentschappen uit Finland, Zweden, Oostenrijk, Nederland, Frankrijk, Ierland, Spanje, Denemarken, Portugal, Italië en het Verenigd Koninkrijk. Van de nieuwe lidstaten zijn er agentschappen uit Estland, Hongarije, Polen en Slovenië. Binnen de ruimere Europese context zijn er agentschappen uit Turkije, Noorwegen, IJsland, Israël en Zwitserland. PERA en VDI/VDE, respectievelijk uit Engeland en Duitsland, beheren innovatieprogramma's voor hun overheden.

Het wisselend voorzitterschap werd in 2009 uitgevoerd door RCN uit Noorwegen en ligt in 2010 bij Spanje. De activiteiten van TAFTIE spelen zich af op 3 niveau's: de Board, bestaande uit de leidinggevenden van de agentschappen, de Working Group die alle activiteiten coördineert en de Task Forces, tijdelijke werkgroepen van leden, waarin *good practices* worden uitgewisseld en specifieke thema's worden behandeld.

Het Noorse voorzitterschap stond vooral in het teken van de implementatie van de strategie, met ondermeer de TAFTIE Academy. Belangrijke aandachtspunten in 2009 waren verder de internationalisatie, de kaderregeling voor onderzoek en ontwikkeling en innovatiesteun aan kmo's.

6. Diverse vertegenwoordigingen

6.1 Algemeen

Vanuit zijn expertise aan kennis omtrent innovatie in brede zin wordt het IWT ook regelmatig gevraagd een bijdrage te leveren aan allerhande initiatieven. Te vermelden zijn:

- deelname aan en ondersteuning van de initiatieven die kaderen binnen het Onderzoekscomité Grind en BBT-EMIS.

Verdere zijn er ook nog een hele reeks externe vertegenwoordigingen. Ter illustratie:

- deelname als waarnemer aan de statutaire organen van de collectieve en gelijkgestelde centra;

- deelname aan en ondersteuning van de acties van VLOOT. Dit is een forum waar een aantal onderzoekscentra in Vlaanderen, met name de collectieve en gelijkgestelde centra, IMEC, VITO en aantal clusterinitiatieven hun activiteiten coördineren.

6.2 Externe vertegenwoordiging in Lucht- en Ruimtevaart

Het IWT is vertegenwoordigd in het begeleidingscomité van het federaal meerjarig onderzoeksprogramma voor aardobservatie door teledetectie STEREO. In 2009 werd de selectie doorgevoerd van de projecten uit de derde oproep van het programma STEREO II.

7. Infoloket

Het IWT hanteert diverse communicatiekanalen om gepaste informatie te verstrekken over haar verschillende producten (financiële steunmaatregelen en diensten) aan haar klanten.

Het eerste kanaal bij uitstek is de in de loop van 2009 grondig vernieuwde website van het IWT (www.iwt.be) waar de bezoeker een uitvoerig overzicht heeft over de verschillende steunmaatregelen en diensten. Niet alleen worden er van elke maatregel of dienst de belangrijkste kenmerken uiteengezet. Ook de meest actuele handleidingen, aanvraagdocumenten en toelichtingsdocumenten over specifieke onderwerpen kunnen er geraadpleegd worden.

Potentiële gegadigden voor steunmaatregelen die aan vaste jaarlijkse oproepen verbonden zijn, kunnen op de website terecht om de specifieke oproepgebonden informatie terug te vinden. Tevens kunnen zij ook steeds voor bijkomende informatie beroep doen op de respectievelijke coördinatoren van het IWT.

Decentraal wordt eerstelijns hulp en advies verstrekt via de talrijke Vlaamse Innovatie Samenwerkingsverbanden (www.innovatienetwerk.be) en de regionale innovatiecentra (www.innovatiecentrum.be). Naast het infoloket van het IWT vormen zij tevens een lokaal aanspreekpunt voor een eerste algemene kennismaking met de producten en diensten van het IWT.

Het infoloket van het IWT coördineert de vragen die gesteld worden met betrekking tot de steunmaatregelen van het IWT, meer specifiek deze die bedoeld zijn voor een breed industrieel spectrum, nl. het kmo-programma en de O&O-bedrijfssubsidies (waarvan de belangrijkste vragen gebundeld worden en te vinden zijn op de website onder de FAQ's).

Het infoloket organiseert ook voorbesprekingen ten behoeve van potentiële steunaanvragers. Bij de voorbesprekingen worden door een adviseur van het IWT aan een potentiële aanvrager van een projectvoorstel, nadere toelichtingen gegeven over de procedurele aspecten van een aanvraag en de behandelingsprocedure. Er kan van gedachten gewisseld worden over de inhoud van een naderhand op te stellen projectvoorstel, over het best passende IWT-projecttype, over samenwerking met externe kenniscentra, enz. Deze voorbesprekingen zijn steeds vrijblijvend en engageren noch het IWT noch de aanvrager.

De informatieverstrekking door het infoloket geschiedt steeds buiten het behandelingstraject van steunaanvragen. Voor dossiers die in evaluatie zijn of voor gesteunde projecten tijdens de projectopvolging, verzorgt de behandelende adviseur de communicatie met de aanvrager.

In 2009 gingen er 280 voorbesprekingen bij het IWT door. Het belangrijkste aandeel van deze voorbesprekingen werd ingenomen door kmo' (80%) en dan veelal bedrijven die voor het eerst denken een IWT-projectaanvraag voor te bereiden. Het resterende deel werd aangevraagd door grote ondernemingen (12%) en onderzoekinstellingen, universiteiten, hogescholen of verwante instellingen (8%).

8. Externe communicatie

De externe communicatie werkt aan de ruime bekendheid van het IWT en van zijn subsidie- en dienstenaanbod.

Als organisatie communiceert het IWT met veel verschillende doelgroepen, waaronder: O&O-actieve bedrijven, innovatie-intensieve bedrijven in het algemeen, traditionele kmo's met innovatiebehoefte, onderzoeksinstellingen, bursalen en ex-bursalen, de externe arbeidsmarkt, innovatie-actoren en -intermediairen, het gehele maatschappelijke draagvlak voor het technologisch innovatiebeleid en voor de instelling in het bijzonder, de politieke en de sociaal-economische organisaties (stakeholders), de administraties, IWT-homologen in binnen- en buitenland, potentiële partners in internationale samenwerkingsverbanden. Het is niet alleen noodzakelijk om binnen de bestaande doelgroepen, de nieuwe (potentiële) klanten te informeren over het IWT-aanbod, maar ook de bestaande klanten en de stakeholders moeten op continue basis op de hoogte gehouden worden van de snelle evolutie in de IWT-producten en -diensten.

De belangrijkste acties in 2009 waren gericht op:

- de uitreiking van de eerste IWT Innovatie Awards;
- de bouw van de nieuwe IWT-website;
- het onderhouden van de mediabelangstelling;
- de regelmatige publicatie van de e-Nieuwsbrief;
- de publicatie van het activiteitenverslag;
- de deelname aan beurzen.

8.1 De uitreiking van de eerste IWT Innovatie Awards

In 2009 organiseerde het IWT, samen met Open Bedrijvendag, voor het eerst de uitreiking van de IWT Innovatie Awards. Kmo's die een IWT-bedrijfsproject succesvol hadden afgewerkt gedurende de laatste vijf jaar, en die deelnamen aan Open Bedrijvendag, konden meedingen naar een IWT award.

Er waren zes genomineerden. Er werden in totaal drie IWT Innovatie Awards uitgereikt:

- de 'Paul Zeeuwts Award' voor het project met een belangrijk economisch succes;
- de IWT Award voor het project met een belangrijke maatschappelijke relevantie;
- de IWT Award voor het beste startersproject.

Via de uitreiking van deze awards wilde het IWT enerzijds het belang en de impact van innovatie voor de bedrijfswereld onder de aandacht brengen, en anderzijds het publiek tonen dat innovatie vandaag niet langer uitsluitend het terrein van grote ondernemingen is. De uitreiking vond plaats op dinsdag 15 september in het Vlaams Parlement, bijgewoond door de ministers Peeters en Lieten.

Alfacam uit Lint won de 'Paul Zeeuwts Award' voor het bedrijf met een belangrijk economisch succes.

De IWT Award voor het bedrijf met een belangrijke maatschappelijke relevantie ging naar **reMynd** uit Heverlee.

De IWT Award voor de beste starter ging naar **Be-Mobile** uit Zwijnaarde.

De drie winnaars en de genomineerden stelden op Open Bedrijvendag (zondag 4 oktober) hun deuren open. Zo kreeg het grote publiek vervolgens de kans om deze innovaties en hun toepassingen te ontdekken.

8.2 Een nieuwe IWT-website

Sinds begin december staat de gloednieuwe website van het IWT online. Bijzondere aandacht ging naar een laagdrempelige en gebruiksvriendelijke site, die onze bedrijfsklanten sneller naar de juiste informatie over IWT-advies, dienstverlening en subsidies leidt. De site werd

ontwikkeld in de open-source software Drupal. Als één van de belangrijkste communicatiekanalen van het IWT moet de website naast de bedrijven ook de onderzoeksinstituten, universiteiten, doctoraatsstudenten en andere actoren in het ruime domein van innovatie, sneller en eenvoudiger toegang bieden tot de voor hen relevante informatie over alle mogelijkheden betreffende IWT-advies, dienstverlening en subsidies.

Op de oude site vormde de veelheid aan informatie soms een struikelblok. Usability was daarom een cruciaal aandachtspunt, zowel voor de gebruikers van de website, als voor de auteurs bij het IWT. Het CMS achter de website is erop gericht om optimaal de grote volumes documenten en formulieren te kunnen beheren.

Door te specificeren voor welk type dienstverlening of subsidie ze interesse hebben, krijgen klanten via de nieuwe site voortaan informatie op maat. De bezoeker bepaalt zelf hoe gedetailleerd hij de informatie wil. Ook onze publicaties zijn eenvoudig terug te vinden. Een veelgevraagde publicatie zoals 'Ons Patent Boekje' vindt zo beter zijn weg naar de geïnteresseerde gebruikers.

Als CMS koos het IWT voor Drupal, een opensource web ContentManagementSysteem, waarmee het IWT een platform heeft om de online dienstverlening in de komende jaren verder uit te bouwen. De site kreeg ten slotte ook een modernere en mooiere look mee dan zijn voorganger.

8.3 Het onderhouden van de mediabelangstelling

Voor de verdere uitbouw en het onderhoud van haar persrelaties opteerde het IWT om enkel nog op projectbasis samen te werken met een PR-bureau. De uitdaging bestaat erin om de eigen contacten met de pers warm te houden om zodoende de mediaweerslag op peil te houden.

Er werden 4 persberichten uitgestuurd naar de Nederlandstalige pers. Persberichten vormen de ideale manier om een grote groep journalisten in één keer te bereiken. Afhankelijk van het onderwerp werd bekeken welke journalisten de informatie moest krijgen. Voor het verspreiden van de persberichten wordt sinds 2007 samengewerkt met het Persagentschap BELGA. De aandacht gaat ook uit naar het uitlokken van interviews. Regelmatig werden er one-to-one interviews georganiseerd, hetzij met de verantwoordelijke bij het IWT of met een klant.

Interviews laten toe, naast de aankondiging ook het achtergrondverhaal van het IWT te schetsen. Daarenboven kan het verhaal worden aangepast aan de interesse en de interesses van de journalist. Interviews geven ook aanleiding tot langere artikels dan persberichten, aangezien de informatie selectiever wordt overgebracht.

Er werd drie keer geadverteerd in bladen die themanummers uitbrachten waarin speciale aandacht ging naar o.a. Steunmaatregelen en diensten voor de kmo, Industriële Innovatie, ... wat telkens als een opportuniteit voor het IWT werd aanzien.

Al deze acties en de persoonlijke contacten met journalisten leidden in 2009 tot 524 knipsels uit dagbladen, week- en maandbladen en gespecialiseerde pers; 72 daarvan waren volledige artikels, zowat een verdubbeling ten opzichte van het vorige jaar. De IWT-knipsels zijn te situeren in de verticale pers die op specifieke verticale doelgroepen van lezers zijn gericht. Voorbeelden zijn *Proeftuinnieuws*, *Vraag&Aanbod* en *de vlaamse ondernemer (DVO)*. Opmerkelijk scoort het IWT ook beter en beter in de business pers en in de grote dagbladen. *De Tijd* blijft koploper gevolgd door *De Standaard*. Het gebruik van de mediavorm EI (electronische nieuwsbrief/internet) kende opnieuw een stijging. In totaal telden we 134 verschillende bronnen.

8.4 Het maandelijks uitsturen van de innovatienetwerk e-nieuwsbrief (IN) voor intermediairen

De snelle evolutie in de IWT-producten en -diensten vraagt een goede en continue communicatie met de verschillende doelgroepen waar het IWT mee samenwerkt.

De innovatienetwerk e-nieuwsbrief (IN) is een initiatief dat zich richt tot de doelgroep van de intermediairen & innovatie-actoren. Om de interne communicatie binnen het VIN-netwerk te stimuleren verstuurt het IWT op maandelijkse basis een e-nieuwsbrief naar alle leden van het netwerk.

Sinds oktober 2009 kreeg de e-nieuwsbrief van het innovatienetwerk een nieuwe lay-out en webbased email marketingstool om de leden van het netwerk nog beter en gericht te kunnen informeren. In elke innovatienetwerk e-nieuwsbrief vindt u voortaan 4 rubrieken, waarin nieuws voor én vanuit het innovatienetwerk nog meer aandacht krijgt. Deze rubrieken zijn:

- *Innovatienetwerk*: netwerknieuws: nieuws dat voor de VIN-netwerking van belang is, dit was voorheen te vinden onder de rubrieken algemene info en kalender;
- *IWT-nieuws*: nieuws vanuit het IWT rond de IWT-producten en -diensten specifiek gericht naar de intermediairen;
- *Nieuws uit Europa*: nieuws m.b.t de Europese programma's door het team van het NCP Europese programma's en de Europese netwerken waar het IWT actief aan deelneemt zoals het EEN-netwerk dat de taken van het vroegere IRC-netwerk integreert.
- *Innovatienetwerk*: nieuws uit het netwerk: nieuws verzorgd door de netwerkleden met elke maand een 'vis in de kijker', waarin mensen en hun projecten uit het netwerk in de kijker worden geplaatst.

Voor elk van de rubrieken wordt per IN, gemiddeld 3 tot 5 artikels voorzien en uitgestuurd rond het einde van de maand met uitzondering van de vakantiemaanden. In 2009 werden er 7 innovatienetwerk e-nieuwsbrieven verstuurd. Alle nieuwsbrieven zijn ook online ter beschikking via het archief op de innovatienetwerk-website.

8.5 Publicatie van het activiteitenverslag

De volledige versie van het activiteitenverslag wordt sinds 2007 niet meer opgemaakt en gedrukt; het is nog wel te vinden in word-format op de website van het IWT.

Een verkorte versie van het activiteitenverslag wordt sinds drie jaar gepubliceerd, zowel in het Nederlands als in het Engels. Dit verkorte jaarverslag werd verspreid naar de doelgroep van de Innovatiekrant.

8.6 Deelname aan beurzen

Het IWT nam in 2009 met een stand deel aan een 5-tal beurzen/seminaries/events van derden.

9. Monitoring&Analyse

M&A heeft als missie het IWT en zijn stakeholders te ondersteunen bij het aantonen en verhogen van de doelmatigheid van hun innovatie-opdrachten. Deze missie en doelstellingen van M&A liggen vervat in onderstaande figuur.

Om deze opdracht te kunnen vervullen, verzamelt en analyseert M&A indicatoren over de innovatie-inspanningen van zowel bedrijven als intermediaire organisaties in Vlaanderen. M&A wil er tevens toe bijdragen dat in Vlaanderen voldoende strategische intelligentie ontwikkeld wordt op het vlak van innovatie

Concrete taken van M&A zijn onder andere:

- de opvolging van (internationale) ontwikkelingen op het vlak van innovatieondersteuning en innovatiebeleid;
- de opvolging en analyse van innovatie-indicatoren ter ondersteuning van het beleid en de optimalisatie van IWT-steunprogramma's;
- de ontwikkeling van ondersteunende tools en indicatoren;
- de vertegenwoordiging van het IWT in Vlaamse, federale en internationale organen of netwerken.;
- het ontsluiten van innovatiegegevens voor het VIN-netwerk;
- het overdragen van kennis over innovatie via publicaties en seminars.

In 2009 werd één IWT-voorzicht georganiseerd: "De rol van zwaartepuntvorming in het Vlaamse innovatiebeleid"

Een 25-tal studies tbv het VIN werden opgestart en begeleid (zie deel 6 - 4.5 VIN-studieopdrachten)

M&A bouwde zijn internationaal netwerk verder uit via deelname aan 3 Europese projecten:

- Tactics (INNONET) met als onderwerp de rol van Clusters in het innovatiesysteem;
- Scinnopoli (INTERREG IV C) is een kapitalisatieproject verder bouwend op de resultaten van het Impactscan-project (met het IWT als projectleider) en gelijkaardige projecten rond het meten van de impact van het innovatiebeleid;
- Gloval (OMC) richt zich op de problematiek van internationale valorisatie van onderzoek.

Drie nieuwe publicaties werden afgewerkt:

- 62 'Zelfevaluatie van competentiepolen' (in Nederlandse en Engelstalige versie);
- 63 'Positioneringstudie van de IWT-producten en diensten van het VIN';
- 64 'Fishing for carps in a goldfish pond? An analysis of R&D subsidy applicants and beneficiaries'.

M&A verzorgde de IWT-vertegenwoordiging in tal van raden en commissies zoals CFS-Stat, de steunpunten STOIO en ECOOM, CRB, VRWB,OESO, ...

Tot slot werden een 100-tal informatievragen m.b.t. innovatiecijfers en IWT-steun behandeld. M&A profileert zich hiermee steeds meer als belangrijk kenniscentrum en dataleverancier mbt innovatie in Vlaanderen. Deze cijfers worden aangewend in het kader van provinciale innovatieprofielen, Europese projecten (bv. ERA), EWI, VIN, het beleid en interne studies. Tevens werden de boordtabellen van het IWT afgeleverd aan de raad van bestuur.

Deel 8 – Financieel en administratief verslag

1. Inkomsten

Het begrote krediet aan gewone ontvangsten voor de uitvoering van de beleidsdoelstellingen en de operationele taken van het instituut werd voor 2009 initieel vastgesteld op:

- 2.546 keuro aan werkingsmiddelen;
- 105.098 keuro aan dotatie voor de steunverlening aan O&O- en innovatieprojecten (de vroegere zgn. autonome functie);
Tevens werd het IWT ertoe gemachtigd om in het kader van de O&O-steun voor een totaal bedrag van 129.960 keuro nieuwe verbintenissen aan te gaan waarvan de vereffening deels in 2009, deels in de eerstvolgende dienstjaren ten laste van de jaarlijkse overheidstoelage zal worden uitgevoerd;
- 33.104 keuro aan dotatie voor de steunverlening aan acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse Regering;
Het totaal aan beleidsmiddelen dat voor het technologisch innovatiebeleid van de Vlaamse Regering werd voorzien bedroeg 57.898 keuro te vereffenen deels in 2009, deels in de volgende jaren;
- 9.330 keuro als dotatie voor de e- mediaprojecten gekoppeld aan 11.545 keuro beleidskrediet voor het aangaan van nieuwe verbintenissen;
- 814 keuro als vereffeningkrediet voor de studie- en expertiseopdrachten ten behoeve van het Vlaamse Innovatienetwerk (VIN) met 863 keuro vastleggingsmachtiging voor het aangaan van nieuwe engagementen;
- 392 keuro als vergoeding voor de acties en activiteiten in het kader van de VCP-werking om de deelname van Vlaamse onderzoekers aan het Europese Kaderprogramma voor onderzoek en ontwikkeling te ondersteunen;
- 10.1178 keuro betalingskrediet voor het contractueel landbouwkundig onderzoek met een totaal van 9.602 keuro beleidskrediet voor het aangaan van nieuwe verbintenissen;
- 31.909 keuro aan subsidies voor het wetenschappelijk administratief en financieel beheer van de specialisatiebeurzen voor doctorandi aan de universiteiten van de Vlaamse Gemeenschap en doctoraatsbeurzen in het kader van het Baekelandprogramma;
- 8.231 keuro speciale dotatie voor de acties ter bevordering van technologie en onderzoek door instellingen van hoger onderwijs (HOBU/TETRA) gekoppeld aan 8.899 keuro beleidskrediet;
- 25.105 keuro betalingskrediet voor het Strategisch Basisonderzoek (SBO) met 38.604 keuro beleidskrediet voor het aangaan van nieuwe verbintenissen;
- 5.825 keuro aan dotatie voor het Toegepast Biomedisch onderzoek met Maatschappelijke finaliteit (TBM) met daaraan gekoppeld 6.000 keuro als beleidskrediet.

Naar aanleiding van de derde begrotingscontrole 2009 werden volgende kredietaanpassingen doorgevoerd:

- het budget werkingsmiddelen werd, na een kredietverhoging met 59 keuro, verhoogd tot 12.605 keuro.

Verder werd het budget met de beleidskredieten volgens de aard van het innovatietraject als volgt aangepast:

- de dotatie voor projecten op initiatief van bedrijven en innovatie samenwerkingsverbanden, werd na het in mindering brengen van het begrotingsoverschot 2008 t.b.v. 94 keuro en een kredietverlaging met 2.489 keuro in het kader van de vooropgestelde besparingen verlaagd tot 102.515 keuro met een totaal van 127.471 keuro aan financiële steunmogelijkheden;
- de dotatie voor 'Acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse Regering' werd na aanpassing en rekening houdend met het begrotingsoverschot 2008 t.b.v. 11.201 keuro en een bijpassing met 255duizend herleid tot 22.158 keuro met de mogelijkheid om voor 49.153 keuro aan nieuwe verbintenissen aan te gaan;

- de dotatie voor e-mediaprojecten werd na correctie met het begrotingsoverschot 2008 t.b.v. 1.055 keuro en rekening houdend met het effect van de besparingsnorm met 2.281 keuro verlaagd tot 7.049 keuro gekoppeld aan een vastleggingsmachtiging van 11.319 keuro;
- wat de begrotingslijn 'Studie- en expertiseopdrachten ten behoeve van het VIN' betreft werd het dotatiebedrag na correctie met het begrotingsoverschot 2008 t.b.v. 169 keuro en een bijkomende besparing met 17 keuro, herleid tot 628 keuro met een beleidskrediet dat na toepassing van de besparingsnorm werd herleid tot 846 keuro;
- het budget voor het toekennen van specialisatiebeurzen en doctoraatsbeurzen in het kader van het Baekelandprogramma werd het initiële bedrag van 31.909 keuro met 1.566 keuro verlaagd tot 30.343 keuro met een voorafname van maximaal 2% als vergoeding voor de beheerskosten;
- de speciale dotatie IWT voor de actie ter bevordering van technologietransfer en onderzoek door instellingen van hoger onderwijs (TETRA) werd na aanpassing en het in mindering brengen van het begrotingsoverschot 2008, met 891 keuro verlaagd en na aanpassing definitief vastgesteld op 6.8401 keuro (GOK) gekoppeld aan 8.899 keuro (GVK) vastleggingskrediet;
- bij het programma Strategisch Basisonderzoek (SBO) werd het vereffeningskrediet na herraming en het in mindering brengen van het begrotingsoverschot 2008 herleid tot 25.063 keuro. Hierbij bleef het vastleggingskrediet onveranderd vastgesteld op 38.604 keuro;
- het krediet voor het wetenschappelijk en technologisch onderzoek met landbouwkundig doel (LO) waarvoor in het kader van de uitvoering van het Lambermontakkoord een bedrag van 10.117 keuro (GOK) was voorzien met hieraan gekoppeld een beleidskrediet van 9.602 keuro (GVK) werd na aanpassing met het begrotingsoverschot 2008 verlaagd tot 7.495 keuro (GOK) met behoud van de 9.602 keuro (GVK) als beleidskrediet;
- het budget voor steun aan het Biomedisch onderzoek met maatschappelijke finaliteit werd na het in mindering brengen van het begrotingsoverschot 2008 en een extra besparing met 500 keuro herleid tot 5.296 keuro betalingskrediet gekoppeld aan 6.000 keuro beleidskrediet;
- tenslotte werd het voorziene krediet ter ondersteuning van de Vlaamse deelname aan de Europese programma's, na het in mindering brengen van het begrotingsoverschot 2008 t.b.v. 31 keuro definitief vastgesteld op 361 keuro.

Naast de werkingskredieten en de budgetten onder IWT-beheer waren er nog de ontvangsten uit de Europese gesteunde programma's ter ondersteuning van de deelname aan internationale programma's waaronder de ERA-en INNO-Net-projecten, de ontvangsten ter ondersteuning van de innovatie en valorisatie activiteiten in het kader van het EEN-netwerk, de inkomsten uit de terugbetalingen van teveel ontvangen steun door bedrijven, onderzoekers en onderzoeksinstituten, de terugstorting van vergoedingen en verzekeringspremies, de middelen voor de betaling van de EFRO-steun, de overdracht van de saldi vorige dienstjaren en de gelegheidsontvangsten.

Aldus bedroeg het totale beschikbare budget, door het IWT zelf te besteden voor 2009: 245.459 keuro tegenover 245.591 keuro in 2008.

Tabel 26: Inkomsten van het IWT - Overzicht van sluiting 2008 en 2009

	2008 (in K€)		2009 (in K€)	
	begroot	aangerekend	begroot	aangerekend
Ontvangsten werkingsmiddelen	11.340	11.340	12.800	12.800
Dotatie O&O en innovatieprojecten	105.442	105.442	102.515	102.515
Dotatie acties van technologische innovatie	23.870	26.013	22.158	22.158
Innovatieve mediaprojecten	9.330	9.330	7.049	7.049
Specialisatiebeurzen	27.018	27.018	30.343	30.343
HOBU/TETRA-fonds	6.691	6.691	6.840	6.840
Generisch Beleidsonderzoek (GBOU)	176	176	0	0
Strategisch Basisonderzoek (SBO)	22.971	22.971	25.063	25.063
Landbouwkundig onderzoek	9.996	9.996	7.495	7.495
Universitaire interfacediensten	2.775	2.775	0	0
VCP-werking	335	335	361	361
Studie- en expertiseopdrachten VIN	613	613	628	628
Toegepast Biomedisch Onderzoek (TBM)	5.106	5.106	5.296	5.296
EFRO	661	408	211	211
Inkomsten uit HERMES	6.855	5.108	9.931	4.040
Subtotaal	233.179	233.322	230.690	224.799
Ontvangsten uit EU gesteunde acties				
▪ IRC/EEN+afgeleide actie (Lean en Stake)	425	476	345	26
▪ Impactscan	15	168	0	0
▪ ERA- en INNO-Net-projecten	1.082	881	777	328
▪ ERIK-plus	2	2	0	0
Subtotaal	1.524	1.527	1.122	354
Terugbetaalde steun bedrijven	1.864	2.056	787	617
Inkomsten uit terugbetalingen van privaatrechtelijke instellingen	707	570	770	905
Terugvorderingen van steun uit onderzoeksmandaten, landbouwkundig onderzoek + specialisatiebeurzen en generisch basisonderzoek		617	203	258
Overdracht saldi vorige dienstjaren				
▪ Werking	679	679	-150	-150
▪ VIN	201	201	169	169
▪ VCP-werking	49	49	31	31
▪ O&O en innovatieprojecten	979	979	94	94
▪ Specialisatiebeurzen	1.095	1.095	1.017	1.017
▪ HOBU/TETRA-fonds	1.119	1.119	892	892
▪ Innovatieve mediaprojecten	8	8	1.056	1.056
▪ Universitaire interfacediensten	549	549	565	565
▪ Acties van technologische innovatie	990	990	11.201	11.201
▪ GBOU	736	736	653	653
▪ SBO	59	59	43	43
▪ Landbouw	72	72	1.623	1.623
▪ TBM	55	55	29	29
▪ Europese acties (EEN + ERA-NET)	499	499	525	525
▪ Impactscan	295	295	164	164
▪ EFRO	-79	-79	-162	-162
Subtotaal	10.256	10.549	19.510	19.530
Gelegenheidsontvangsten + Hercules	542	193	733	776
Subtotaal	542	193	733	776
TOTAAL	245.501	245.591	252.055	245.459

(*)Inclusief de beheersvergoeding voor de verleende bijstand bij de evaluatie van de projecten bij de Herculesstichting.

2. Uitgaven volgens jaarrekening

De aangerekende betalingen op de inkomsten 2009 betreffen:

- de werkingskosten;
- de uitgaven op de dotatie voor O&O- en innovatieprojecten;

- de uitgaven voor innovatieve acties vanwege de Vlaamse Regering;
- de uitgaven voor de e-mediaprojecten (IM);
- de uitgaven in het kader van de VCP-werking;
- de uitgaven voor de universitaire interfacediensten (UI);
- de uitgaven voor de studie- en expertiseopdrachten ten behoeve van het Vlaams InnovatieNetwerk (VIN)
- de uitgaven voor de projecten in het kader van het Generisch Basis Onderzoek (GBOU);
- de uitgaven voor het Strategisch BasisOnderzoek (SBO);
- de uitgaven in het kader van de acties ter bevordering van technologietransfer en onderzoek door instellingen van hoger onderwijs (HOBU/TETRA);
- de specialisatiebeurzen en de doctoraatsbeurzen in het kader van het Baekelandprogramma;
- de uitgaven voor wetenschappelijk en technologisch onderzoek met landbouwkundig doel (LO);
- de uitgaven in het kader van het Toegepast Biomedisch onderzoek met Maatschappelijke finaliteit (TBM);
- de uitgaven voor acties in het kader van de Europese programma's (dienstverlening);
- de uitgaven in het kader van het HERMES-fonds;
- de EFRO-steun.

2.1 werkingskosten

Deze omvatten zowel de personeels- en centrale beheerskosten gedekt door de werkingsdotatie als de loon - en werkingskosten van het wetenschappelijk en administratief personeel vergoed lastens de middelen die in het kader van de opdrachtstelling rond de deelname aan Europese programma's en het beheer van de specialisatie- en doctoraatsbeurzen die in het kader van het Baekeland-programma aan het IWT werden toegekend.

Voor de kosten verbonden aan de opdrachten waarmee het IWT deelneemt aan een reeks Europese initiatieven waaronder de acties in het kader van EEN (European Enterprise Network), het ERA- (European Research Area) met het INNO-Net gebeuren en het beheer van de specialisatie- en Baekelandbeurzen, werd telkens een afzonderlijk krediet voorzien.

Tabel 27: Overzicht van de geboekte uitgaven op basis van de voorlopig afgesloten jaarrekening en balans

	Uitgaven 2008		Uitgaven 2009	
	K€	in %	K€	in %
Via dotatie (incl. Hercules + innovatief aanbesteden)				
▪ Personeel	8.804	61,8	9.701	64,4
▪ Werkings- en uitrustingskosten	3.627	25,5	3.574	23,7
Subtotaal	12.431	87,3	13.275	88,1
VCP-werking				
▪ Personeel	314	5,5	352	2,3
▪ Werkings- en uitrustingskosten	40	0,3	11	0,07
Subtotaal	354	2,5	363	2,4
EEN + ERA- en INNO Net(*)				
▪ Personeel	789	5,5	641	4,3
▪ Werkings- en uitrustingskosten	171	1,2	112	0,7
Subtotaal	960	6,7	753	5
Specialisatiebeurzen				
▪ Personeel	337	2,4	392	2,6
▪ Werkings- en uitrustingskosten	159	1,1	226	1,5
Subtotaal	496	3,5	618	4,1
Innovatief Aanbesteden				
▪ Personeel	0	0	0	0
▪ Werkings- en uitrustingskosten	6	0,04	59	0,4
Subtotaal	6	0,04	59	0,4
Totaal	14.247	100	15.068	100

(*) Exclusief de doorstorting van de beheersvergoeding (K€ 116) aan buitenlandse partners.

De totale uitgaven voor de organisatiemiddelen en werking van het instituut ten bedrage van 15.068 keuro (exclusief de 116 keuro beheersvergoeding a/d buitenlandse partners ERA-Net) bleven met 138 keuro ruimschoots beneden het beschikbare budget van 15.206 keuro (13.386,5 keuro dotatie + 627,2 keuro beheersvergoeding specialisatiebeurzen + 391,5 keuro werkingskrediet ter ondersteuning van de VCP-werking + 57,5 keuro diverse ontvangsten uit de actie Innovatief Aanbestreden + 743,4 keuro diverse ontvangsten uit beheersvergoedingen voor deelname aan Europese acties: IRC/EEN, ERA-Net en INNO-Net-projecten en Impactscan) en liggen in totaliteit 827 keuro hoger dan de uitgaven in 2008. Deze stijging wordt verklaard door het gecombineerd effect van:

- enerzijds de hogere personeelsuitgaven (+842 keuro) door o.m. het full cost effect van de indexaanpassingen in 2008, de verdere uitvoering van de CAO's 2005-2007 en 2008-2009, de gebruikelijke wijzigingen in de prestatieregimes, samen met een stijging van de exploitatiekosten met in totaal +287,4 keuro: waarin o.m. zijn begrepen de kosten voor studie- en expertiseopdrachten (+196,4 keuro), de gestegen huurprijs (+16,2 keuro), de investeringsuitgaven (+20,4 keuro), de beurs- en tentoonstellingskosten (+57,9 keuro);
- anderzijds de minder uitgaven voor de aankoop van niet duurzame goederen en diensten (-303 keuro), met o.m. publicaties en publiciteit (-96,3 keuro), de beheerskosten voor huisvesting (-55,2 keuro), verplaatsingen (-43,1 keuro), wervingskosten (-40,1 keuro), onderhoud en herstelling materieel (-33,8 keuro), communicatiekosten (-27,9 keuro).

De uitgaven voor lonen en wedden, ten bedrage van 11.085 keuro, stegen tegenover 2008 met 842 keuro. De werkings- en uitrustingskosten daarentegen dalen met 0,4% tot 3.982 keuro. Het aandeel van de personeelsuitgaven in het geheel van de werkingskosten bedroeg 73,5% tegenover 71,9% in 2008. De werkings- en uitrustingskosten in 2009 bedroegen in totaal 3.982 keuro tegenover 3.997 keuro in 2008. De kosten voor de uitvoering van de beheersopdrachten (gedeeltelijk) gefinancierd vanuit de EC zoals IRC/EEN-programma, de ERA- en INNO-Net-projecten, ... zijn t.o.v. vorig jaar met 207 keuro gedaald door het beëindigen of de niet verlenging van een aantal specifieke acties. De kosten voor de VCP-werking blijven in vergelijking met 2008 nagenoeg ongewijzigd.

2.2 Uitgaven voor wetenschappelijk onderzoek met een economische finaliteit

De uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling omvatten specifiek de volgende actielijnen:

- de O&O-projecten van bedrijven, ingediend op eigen initiatief, in alle industriële sectoren samen met de projecten van collectief onderzoek en van technologische dienstverlening en de postdoctorale onderzoeksmandaten;
- de acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse Regering.

2.2.1 Uitgaven voor steun aan O&O- en innovatieprojecten

Het betreft de uitgaven die werden aangerekend op het krediet onder het programma EF9912B en EF4101B dat de middelen groepeerd die volgens art. 5 van het Innovatiedecreet worden toegekend aan de raad van bestuur van het IWT binnen de reglementaire krijtlijnen zoals bepaald door de Vlaamse Regering.

Het bedrag dat hiervoor in het aangepaste begrotingsdecreet 2008 werd voorzien bedroeg 105.442 keuro. Dit bedrag dient verder verhoogd met het niet aangewend saldo vorig dienstjaar t.b.v. 979 keuro plus de 2.569 keuro aan terugstortingen, kredietaflossingen en intrestontvangsten uit de eerder toegekende achtergestelde leningen, samen 108.990 keuro.

Hierbij werd voor een totaal van 153.328 keuro aan nieuwe verbintenissen aangeaan waarvan de vereffening deels in 2008 deels in de eerstvolgende dienstjaren ten laste van de jaarlijkse overheidstoelage zal worden uitgevoerd.

Tabel 28: Vergelijkend overzicht van de aangerekende betalingen volgens aard van de toegekende steun voor 2008 en 2009

	2008	2009
Steun aan industrieel basisonderzoek	13.338.879	26.066.886
Steun aan prototype onderzoek	12.497.104	13.385.400
Steun aan gemengd onderzoek	31.349.792	14.476.685
Steun aan kmo-haalbaarheidsstudies	----	
Steun aan kmo-innovatieprojecten	----	
Onderzoeksmandatarissen	1.293.578	1.592.420
Collectieve centra		
EUREKA(MEDEA,ITEA,CELTIC,CATRINE)	12.602.049	9.378.020
WTO-haalbaarheid	----	2.752.214
Kmo-studies	3.760.929	3.785.949
Kmo-innovatieprojecten	8.661.950	10.084.686
Achtergestelde leningen	----	195.016
VIS-projecten	25.007.708	19.717.485
Andere (VAL, EFRO-dossiers buiten kustgebied, AAL)	383.719	828.345
Totaal	108.895.708	102.263.106

Uit dit overzicht blijkt dat de IWT-uitgaven voor O&O- en innovatiesteun t.o.v. 2008 met ruim 5,6 miljoen euro zijn gedaald.

2.2.2 Uitgaven voor acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse Regering

Deze actielijn omvat de uitgaven voor acties die sinds midden 2000 binnen het kader van het Innovatiedecreet door de Vlaamse Regering worden beslist en waarvan het administratief en financieel beheer aan het IWT werd toevertrouwd (EBO EF100 9999 en EBO EF106 4141). De rol van het IWT in dit kader verschilt van actie tot actie. Afhankelijk van de opdracht blijft de rol van het IWT beperkt tot ofwel een opvolgings- en kassiersfunctie ofwel het beheer van de volledige actie met inbegrip van de selectie, de opvolging en de evaluatie van de individuele projecten.

De uitgaven ten belope van 34.251 keur werden aangerekend op de hiervoor voorziene begrotingsmiddelen ten bedrage van 34.302 keur. Hierin zijn begrepen het dotatiebedrag van 22.158 verhoogd met het begrotingsoverschot 2008 ten belope van 11.200 keur, de 944 keur aan terugstortingen, kredietaflossingen en intrestontvangsten uit de eerder toegekende achtergestelde leningen, hetzij een totaal van 27.084 keur aan beschikbare betalingsmiddelen.

Van het hieraan gekoppelde bedrag van 49.153 keur aan machtigingen waarin ook de 1.205 keur middelen zijn begrepen voor de verdere uitvoering van het luik Innovatie en Mobiliteit uit het Limburgplan, werd eind 2009 voor een totaal van 40.087 keur aan nieuwe verbintenissen aangeaan te vereffenen deels in 2009, deels in de eerstvolgende jaren. Daarnaast werd voor een totaal van 9.066 keur aan vastleggingsmachtigingen overgedragen naar de begrotingslijn ten behoeve van de O&O- en innovatieprojecten.

Tabel 29: Vergelijkend overzicht van de aangerekende betalingen in 2008 en 2009

Acties	2008	2009
Generisch BasisOnderzoek (GBOU)	337.116	102.380
Strategisch BasisOnderzoek (SBO)	---	2.935.874
GIS-Vlaanderen	553.426	270.359
Diverse (Proeftuinen – Landb.- Subs.ITG – Living - Tomorrow-- Modellen van O&O samenwerking coaching UNIZO – Living tomorrow- Innovatievoucher 'Interreg Euregio Benelux)	398.320	14.215
VIS-projecten	552.560	----
Portcommunity System Services Portal	867.224	----
Studieopdrachten (EVIO-project)		101.324
Competentiepool FLAMAC	462.883	26.016
Competentiepool Flanders' FOOD	1.536.164	4.427.302
Competentiepool KMO - IT	1.223.860	462.080
<i>Specifieke acties 2006</i> (I-City, VIM, Spectrometer IS- - HS, Flanders'In Shape, Close The Gap,...)	1.307.816	2.818.066
<i>Specifieke acties 2007</i> (financiering I-City, VIM, RIS-werking , Flanders' Drive, BELNET, EIS-projecten Plantentuin Meise ...)	7.342.483	4.516.556
<i>Specifieke acties 2008</i> (I-City, VIM, deelname aan beurzen v. technologische innovatie, VIS innovatiecentrum Limburg)	1.301.920	2.379.125
<i>Specifieke acties 2009</i> (Univ interface Hasselt-SO-kwadraat- Strategisch initiatief materialen-SIM)	0	16.198.204
VIL II- NERF – Flanders' inShape- 2 Interreg projecten –Inceptum Spaceweek op Accenta, ...		
Totaal	15.883.772	34.251.501

In 2009 besliste de Vlaamse Regering haar goedkeuring te hechten aan volgende steunovereenkomsten:

Ter ondersteuning van Kenniscentra en Competentiepolen

- Strategisch Initiatief Materialen in Vlaanderen (SIM) met dit project - waarvoor een budget van 15,231 miljoen euro werd vrijgemaakt – wordt de basisfinanciering vooropgesteld van een nieuw virtueel onderzoekscentrum gericht op strategisch en industrieel onderzoek rond materiaaltechnologie voor energietoepassingen, duurzame structurele materialen of ondersteunende nanotechnologie;
- Centrum voor Medische Innovatie (CMI) waarvan de impact voor deze financiering werd bepaald op 1,5 miljoen euro – met als opzet het translationeel en biomedisch onderzoek in Vlaanderen ondersteunen en stimuleren. De oprichting van CMI kadert binnen de 'Vlaanderen in actie'- strategie meer bepaald binnen de implementatie van de VIA-doorbraak 'Medisch Centrum Vlaanderen';
- Neuro-Electronics Research Flanders (NERF) waaraan 975.000 euro steun werd toegekend, situeert zich als onderzoeksproject in een specifieke niche waarbij wordt nagegaan hoe de neurologische cellen en neuronale netwerken functioneren en communiceren in een complex drie dimentioneel sterk gereguleerde structuur.
- Vlaams Instituut voor de Logistiek (VIL) waaraan onder bepaalde voorwaarden 6,2 miljoen euro bijkomende steun werd toegekend voor de realisatie van de drie kerndoelstellingen (nl. toegevoegde waarde realiseren voor de logistieke sector door de implementatie van innovatieve concepten en technologie in collectieve projecten –het positioneren en promoten van de regio als voorkeur voor logistieke investeringen voor buitenlandse bedrijven– het VIL ontwikkelen tot een algemeen erkend Europees competentiecentrum in het domein van de Logistiek);
- Flanders' FOOD II dat met 4,150 miljoen euro werd gesteund voor de realisatie van de missie waarmee naar analogie met deze van het voorafgaande project gestreefd wordt naar het versterken van de competitiviteit van de ondernemingen van de Vlaamse voedingsindustrie;
- Flanders' InShape dat zich met 2,094 miljoen euro aan steun voor de komende twee jaar verder wenst te profileren als het centrale aanspreekpunt voor de Vlaamse industriële bedrijven voor wat betreft productontwikkeling en industrieel design;

- MIP-2 (2009-2010) dat met de toegewezen 3,6 miljoen euro steun, onder de noemer MIP 2, het vervolgprogramma wenst te realiseren met als nieuwe thematische focus een verdere 'vergroening' van de Vlaamse economie en industrie.

In het kader van de verdere uitvoering van het Limburgplan 2006-2010 werden verder gesteund

- ter versterking van de werking van de universitaire interfacedienst Hasselt met een bedrag van 250 duizend euro;
- het Vlaams Instituut voor de Mobiliteit (VIM) met een subsidie van 1 miljoen euro.

Diverse andere projecten waaronder

- de Multimediale site 'Waalse Krook' in Gent met een steunbedrag van 2,5 miljoen ter voorbereiding en de realisatie van een masterplan en een haalbaarheidsstudie voor de ontwikkeling van de site 'Waalse Krook' in twee fasen nl. een gezamenlijke financiering van een haalbaarheidsstudie en vervolgens een uitvoering van het project;
- ter ondersteuning van het project 'Innovatief aanbesteden' werd een bedrag van 1,5 miljoen euro vastgelegd als startbudget voor de werking van de verschillende innovatieplatformen die binnen de Vlaamse overheid de mogelijkheid wil laten onderzoeken om in Vlaanderen een regionale cluster tot stand te brengen rond duurzame technologieën.
- andere initiatieven die werden gesteund zijn:
 - een overbruggingsfinanciering voor de vzw SO Kwadraat t.b.v. 149.500 euro om de continuïteit van de werking veilig te stellen van de vzw die sinds 2005 gratis intensieve begeleiding biedt aan jonge startende high-tech ondernemers;
 - ter ondersteuning van het project 'Wetenschap op ACCENTA 2009' waarbij op initiatief van de vzw Internationale Jaarbeurs van Vlaanderen aan het brede publiek informatie wordt verstrekt over de kennismaatschappij, waarvoor een bedrag van 149.781 euro werd vrijgemaakt;
 - het studieproject Coaching waaraan 73.800 euro steun werd toegekend. Een studieproject gericht op het bekijken welke het aanbod en de in te vullen noden aan begeleiding zijn voor startende en jonge ondernemingen met groeiambitie;
 - een opleidingsproject waaraan 148.716 euro subsidie werd toegekend ter ondersteuning van de 3C-opleiding ten behoeve van de burgerluchtvaart (VLOC21) met als uiteindelijk doel om op 3 à 4 jaar, in samenwerking met partners uit de sector, te komen tot een competentiecentrum, vooral afgestemd op toekomstprojecten voor de luchtvaartactiviteit in Vlaanderen;
 - het INTERREG-IV project 'Revalidatie Robotica II bij MS-patiënten' voor een bedrag van 364.425 euro;
 - het INTERREG-IV project 'Euregional PACT II ter bevordering van het onderzoek naar hoogwaardige technologieën voor innovatieve anti-kanker geneesmiddelen voor een bedrag van 650.000 euro.

2.2.3 E-mediaprojecten

Het IWT beheert ten behoeve van de Vlaamse Regering de middelen toegewezen aan de VRT voor het project e-VRT, zijnde het onderzoeks- en ontwikkelingsforum dat gericht is op het organiseren, begeleiden, verspreiden en opvolgen van nieuwe activiteiten op het vlak van de media.

Met de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VRT 2002-2006 verbond de Vlaamse Gemeenschap zich ertoe om drie e-VRT-projecten en de algemene werking van e-VRT te steunen. Het gaat om het proefproject Digitaal Thuisplatform, het onderzoeksprogramma MPEG (Moving Picture Expert Group) voor de Vlaamse audiovisuele sector en het project oprichting van een ASP (Application Service Provider) voor de Vlaamse audiovisuele sector.

De huidige beheersovereenkomst met de VRT (2007-2011) voorziet in een consolidering van de expertise die tijdens de voorgaande periode 2002-2006 werd opgebouwd en voorzagt hiervoor in 2009 een bedrag van 3.979 keuro.

Daarnaast werd een krediet voorzien ter financiering van het onderzoeksprogramma Innovatieve Media (PIM), waarvan de uitvoeringsmodaliteiten op 12 december 2008 door de Vlaamse Regering werden goedgekeurd.

Voor de financiering van de e-VRT projecten, het aflopend BOM-programma (Bewaring en ontsluiting van multimedale data in Vlaanderen) als voor de projectfinanciering in het kader

van het Programma Innovatieve Media werd in de begroting 2009, na aanpassing, een budget voorzien van 7.049 keuro (+ 1.055 saldo vorig dienstjaar). Het hieraan gekoppelde krediet om nieuwe verbintenissen aan te gaan werd vastgesteld op 11.319 keuro.

Met het vereffeningskrediet werd voor een totaal van 7.632 keuro aan betalingen uitgevoerd nl.:

- m.b.t. de huidige beheersovereenkomst VRT - Vlaamse Gemeenschap: 4.000 keuro;
- m.b.t. het BOM (bewaring/ontsluiting/multimedia) Vlaanderen project: 2.312 keuro;
- m.b.t. het programma Innovatieve Media: 1.320 keuro.

2.2.4 Universitaire interfacediensten

2008 was het laatste werkingsjaar van de interfacediensten van de Vlaamse universiteiten waarvoor het IWT instond voor de opvolging. Inmiddels is het Interfacebesluit van 2002 vervangen door een nieuw financieringsbesluit. In dit nieuwe kader heeft het dept EWI de algemene taak tot opvolging van de IOF- en de interfaceactiviteiten zoals door de associaties ontwikkeld in de beleidsplannen voor de periode 2009-2013.

In 2009 werd door het IWT nog een bedrag van 565.400 euro aan deze diensten uitbetaald. De uitgave betrof de vrijgave van het saldobedrag à rato van 20% van het subsidiebedrag 2008 waarmee in uitvoering van het besluit van 13 september 2002 de werking van de universitaire interfacediensten vanuit het IWT werd gefinancierd.

	(in €)		
	Voorzien	Vereffend in 2008	Saldo te vereffenen in 2009
KU Brussel	18.592,50	14.804,32	3.788,18
KU Leuven	1.148.850,00	914.774,40	234.075,60
UHasselt	93.795,00	74.684,48	19.110,52
UAntwerpen	377.400,00	300.505,60	76.894,40
UGent	809.745,00	644.761,28	164.983,72
VU Brussel	326.617,50	260.069,92	66.547,58
Totaal	2.775.000,00	2.209.600,00	565.400,00

2.2.5 Studie- en expertiseopdrachten ten behoeve van het Vlaams Innovatienetwerk

Tot eind 2005 werden de noodzakelijke middelen voor studie- en expertiseopdrachten ten behoeve van het Vlaams Innovatienetwerk (VIN) – naargelang hun aard en omvang – gehaald uit de IWT-werkingsmiddelen begroting ofwel uit de begrotingslijn bedoeld voor innovatieve acties vanwege de Vlaamse Regering.

Om een meer structurele oplossing te geven aan dit probleem wordt hiervoor jaarlijks sinds 2006 een krediet voorzien van 814 keuro. Hiermee werden in 2009 in totaal 20 welomschreven studie- en expertiseopdrachten goedgekeurd voor een totaal van 546 keuro. Dit resulteerde in volgend totaal aan uitgaven:

	in €
Uitgaven m.b.t. studieopdrachten 2006	
▪ Ondersteuning van de EIS-adviseurs	6.216
Uitgaven m.b.t. studieopdrachten 2007	
▪ Organisatie opleidingsprogramma RIS	77.215
▪ Positionering v/d IWT-producten en diensten v/h VIN	
▪ Opstellen v/e marketing-communicatieplan	
▪ Identificatie van research based start-up bedrijven	
▪ Juridische afwikkeling overgang VLAO vs RIS	
▪ Consultancy sharepoint	
▪ Doelmatigheidsanalyse van de innovatie-audit	3.999
▪ Publiekrechtelijke verplicht.v. privaatrechtel. organisaties	
▪ Digitale toegangspoort tot het VIN	
Subtotaal	81.214
Uitgaven m.b.t. studieopdrachten 2008	
▪ Publiekrechtelijke verplichtingen van competentiepolen	
▪ onderhoud digitale toegangspoort tot het VIN	21.141
▪ Positioneringsstudies (extra infosessies)	6.500
▪ Advies m.b.t. gebruik en selectie van CRM-systemen	
▪ Ontwikkeling van de front-office van de collectieve projecten m.b.t. e-opvolging	29.710
▪ Documentenopslag binnen e-opvolging voor de collectieve projecten onder MOSS	16.238
▪ Output/outcome-meting competentiepolen	
▪ Vertaling zelfevaluatie-methodiek vr. competentiepolen	2.142
▪ CIP-Tool voorstudie	8.319
▪ CIP-Tool implementatie (raming)	30.227
▪ Effectmetingen collectief onderzoek	
▪ Ontwikkeling v/e good governance model vr de RIS-werking	2.808
▪ Wetenschappelijke studie m.b.t. segmentatie	30.129
▪ Behoeftanalyse i.v.m. internationale samenwerking bij CP	80.182
Subtotaal	227.396
Uitgaven m.b.t. studieopdrachten 2009	
▪ Verlenging documentenopslag binnen e-opvolging (coll. Proj)	13.285
▪ Innovatiegraad van kleine ondernemingen	531
▪ Verlenging ontwikkeling front-office coll. proj. m.b.t. e-opv	12.708
▪ Innovatiecases	61.383
▪ Verlenging onderhoudscontract digitale toegangspoort VIN	10.571
▪ Publiekrechtelijke verplichtingen van competentiepolen	4.544
▪ Hosting www.innovatienetwerk.be	6.534
▪ Piloot-LFA-workshop vr. de VIS-programma's TETRA/LO	11.127
▪ Boek 20 jaar innovatiebeleid	18.045
▪ Bevraging innovatiegraad kleine ondernemingen	18.150
▪ Verlenging ontwikkeling e-opvolging	26.498
▪ High Tech Starters	24.404
▪ Effectmetingsmethodiek CP en collectief onderzoek	29.621
▪ Impactmeting en benchmarking innovatiecentra	30.804
▪ Analyse van het VIN	30.485
Subtotaal	298.690
Totaal	613.516

2.3 Strategisch en beleidsgericht onderzoek

In de initiatieven ter ondersteuning van het Strategisch basisonderzoek zijn onder meer begrepen:

- het programma Generisch Basisonderzoek (GBOU);
- het programma Strategisch Basisonderzoek (SBO);
- het programma voor de acties ter bevordering van technologietransfer en onderzoek door instellingen van hoger onderwijs (HOBUT/TETRA);
- de specialisatie- en doctoraatsbeurzen in het kader van het Baekelandprogramma;
- het wetenschappelijk en technologisch onderzoek met landbouwkundig doel (LO);
- het toegepast biomedisch onderzoek met een primair maatschappelijke finaliteit (TBM).

2.3.1 Generisch BasisOnderzoek

Met de eindafrekening van het laatste GBOU-project kon het programma definitief worden afgesloten met de terugstorting aan het dept EWI van het saldobedrag ten bedrage van 588.443 euro.

2.3.2 Strategisch Basisonderzoek

In 2003 werd voor de eerste keer steun toegekend vanuit het nieuwe financieringskanaal voor Strategisch Basisonderzoek. De voorloper van dit financieringsinstrument was voorvermeld GBOU-programma (Generisch Basisonderzoek aan de Universiteiten). De belangrijkste nieuwigheden in vergelijking met het vorige programma waren:

- de verruimde indieningsmogelijkheden waarbij naast universiteiten ook bedrijven projecten kunnen indienen;
- de voorziene incentives bij organisatie-overschrijdende samenwerking.

Het beheer van dit nieuwe financieringskanaal werd toevertrouwd aan het IWT. Verder werd ervoor geopteerd om de eerste SBO-oproep 2002-2003 te beperken tot wetenschappelijk-technologische projecten met een economische of maatschappelijke finaliteit. Dit beantwoordde in een eerste fase aan een continuïteit met het GBOU-programma. Om aan deze basisdoelstelling te kunnen voldoen werd voor de eerste SBO-oproep 2003 een budgettaire enveloppe voorzien van 35.000 keuro aan steunmogelijkheden waarvan 16.840 keuro op de kredietlijn SBO (Pr. 71.3 - b.a. 12.30) en 18.160 keuro op de kredietlijn Vlaamse Regering (Pr. 71.3 - b.a. 99.11) met hieraan gekoppeld een vereffeningskrediet van 1.263 Keuro.

In 2004 werd het SBO-programma zowel inhoudelijk als budgettair verruimd tot het menswetenschappelijk basisonderzoek met een economische of maatschappelijke finaliteit. Voor 2005 werd het steunbudget bepaald op 37.488 keuro met een vereffeningskrediet dat, rekening houdend met het begrotingsoverschot 2004, werd vastgesteld op 11.153 keuro. Sinds 2006 wordt eenzelfde bedrag van 38.604 keuro aan steunmogelijkheden voorzien gekoppeld aan een vereffeningskrediet dat in 2009 werd vastgesteld op 25.200 keuro (incl. saldo-overdracht 2008). Hiervan werd in totaal 25.088 keuro aan steun uitbetaald.

2.3.3 HOBU/TETRA

Sinds 1997 loopt deze actie voor de bevordering en ondersteuning van technologisch onderzoek aan de Hogescholen in Vlaanderen (het HOBU-fonds). Het doel van dit initiatief was, zoals eerder aangegeven, het opwaarderen van technologisch onderzoek aan de Vlaamse hogescholen en anderzijds het bevorderen van de verspreiding van technologiekennis via de hogescholen naar Vlaamse bedrijven en kmo's in het bijzonder.

Zoals voor het HOBU werd het beheer van dit TETRA-fonds aan het IWT toegewezen dat ook de modaliteiten voor het organiseren van de oproepen en de selectie van de projectvoorstellen uitwerkte.

De Vlaamse Regering voorzag voor de oproep 2008-2009 8,899 miljoen euro. Dit budget werd verlaagd met 5% tot 8,454 miljoen euro voor de oproep 2009-2010. De oproep 2008-2009 werd gelanceerd in november 2008 en resulteerde in 57 aanvragen met een gecumuleerd budget van 16,8 miljoen euro. Rekening houdende met de budgettaire ruimte om projecten te steunen, werden de 32 beste aanvragen gesteund. Hiervan werden 4 projecten gesteund in het groter kader van een Europees (Era-SME) project. De oproep 2009-2010 werd gelanceerd in november 2009 met dezelfde modaliteiten.

Tabel 30: overzicht van het steunverloop over de laatste drie jaar

Hogescholen	Toegekende projectsteun			Uitbetaald		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Erasmushogeschool Brussel	251.137	0	152.625	105.968	226.743	50.000
Hogeschool Antwerpen	794.710	0	340.076	520.837	369.019	433.932
Hogeschool Gent	751.010	1.376.895	1.494.479	557.457	983.493	703.162
Hogeschool Limburg	60.920	0	0	100.006	98.742	12.184
Plantijn Hogeschool	0	106.532	277.725	0	42.500	153.500
Hogeschool voor Wetenschap en Kunst -Campus De Nayer/ Gent	952.600	1.934.708	963.495	774.014	903.057	1.015.835
Hogeschool West-Vlaanderen - Vl. aut. Hogeschool	1.362.620	794.258	1.732.746	817.855	1.035.924	1.153.169
Karel de Grote-Hogeschool - Kath. Hogesch. A'pen	267.072	1.294.643	240.079	319.096	543.483	507.000
Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende	480.658	289.782	696.433	209.664	210.332	598.832
Katholieke Hogeschool Kempen	437.433	91.033	1.105.623	522.647	303.292	462.682
Katholieke Hogeschool Limburg	275.480	576.765	311.666	209.846	106.384	304.922
Katholieke Hogeschool Mechelen	0	0	0	292.903	102.710	93.463
Katholieke Hogeschool Sint-Lieven	1.251.139	1.560.557	1.068.649	1.305.629	1.125.298	1.299.041
Katholieke Hogeschool Zuid West Vlaanderen	0	0	0	0	9.880	0
Groep T Leuven	0	743.327	418.815	70.358	191.216	398.281
Arteveldehogeschool	0	71.688	0	45.434	185.214	65.594
Provinciale Hogeschool Limburg	0	663.220	0	68.579	158.001	260.000
UAntwerpen	0	0	0	58.090	40.080	0
VU Brussel	0	0	0	93.768	46.885	0
UGent	514.221	0	357.367	178.034	236.034	256.009
KU Leuven	0	0	0	0	0	0
Onderzoeksinstn, intermediaire org.	0	0	0	0	0	0
Totaal	7.399.000	9.503.408	9.159.778	6.250.185	6.918.287	7.767.606

Het totaal van inkomsten bedroeg in 2009: 6.840.000 euro (dotatie) + 891.863 (saldo 2008) + 64.351 (terugbetaalde steun) = 7.796.214 euro waardoor de TETRA-rekening kon worden afgesloten met een begrotingsoverschot van 28.608 euro.

2.3.4 Strategische onderzoeksbeurzen en doctoraatsbeurzen in het kader van het Baekeland-programma

Onder de voorwaarden bepaald in het Besluit van de Vlaamse Regering van 26 januari 1994 is het IWT sinds 1 oktober 1994 belast met het wetenschappelijk, administratief en financieel beheer van het stelsel van de specialisatiebeurzen voor doctorandi aan de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap.

Daarnaast werd eind 2008 het licht op groen gezet voor de lancering van een nieuw steunkanaal binnen het O&O-besluit, namelijk de Baekelandmandaten. Een programma dat onderzoekers de kans wil geven een doctoraat uit te voeren in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven.

Voor het bekostigen van deze beurzen was in de begroting 2009 een bedrag voorzien van in totaal 31.319 keuro. Op basis van:

- het besluit van de Vlaamse Regering 29 mei 2009 tot regeling van de toekenning van doctoraatsbeurzen voor de uitvoering van projecten van strategisch basisonderzoek;
- het reglement voor het toekennen van de specialisatiebeurzen;
- de adviezen van de commissies van externe deskundigen;
- de toepassing van de rangschikkings- en selectieprocedure voor kandidaatbursalen zoals goedgekeurd door de raad van bestuur van het IWT;

bedraagt het totaal van de aangerekende betalingen op dit krediet (inclusief beheerskosten): 29.407 keur. Het begrotingsoverschot 2009 voor de specialisatiebeurzen bedraagt aldus 1.909 keuro.

2.3.5 Het wetenschappelijk en technologisch onderzoek met landbouwkundig doel

Bij de overheveling van de landbouwbevoegdheden in het kader van het Lambermontakkoord werd in 2001 het contractueel landbouwkundig onderzoek door de Vlaamse Regering toegewezen aan het Beleidsdomein Wetenschappen en Technologische Innovatie. Het beheer en de opvolging van het contractueel landbouwkundig onderzoek werd opgedragen aan het IWT. In het begin werd voor de projecten uit de oproepen 2002 tot en met 2004 steun verleend op basis van een ad hoc regeling waarbij de maximale projectduur telkens werd beperkt tot twee jaar.

Op basis van de conclusies en de aanbevelingen van een externe doorlichting van de onderzoeks- en praktijkcentra in land- en tuinbouw in Vlaanderen werd een nieuwe aanpak voor de organisatie en de financiering van het landbouwkundig onderzoek uitgewerkt. Dit resulteerde in een nieuw reglementair besluit betreffende de projectmatige financiering van toegepast collectief onderzoek voor de land- en tuinbouwsector zoals op 18 februari 2005 door de Vlaamse Regering goedgekeurd en inmiddels bij besluit van 12 december 2008 werd gewijzigd.

Voor de oproep 2008 werd een budgettaire enveloppe voorzien van 9.602 keuro (GVK) om nieuwe verbintenissen aan te gaan en 7.495 keuro, verhoogd met het begrotingsoverschot 2008 en de extra ontvangsten uit de terugstortingen van teveel uitbetaalde steun tot 9.144 keuro (GOK) aan betalingskrediet, om het peil van het onderzoek op dezelfde hoogte te houden als de voorbije jaren.

Er werden 43 projectaanvragen ingediend voor een totaal van 31,6 miljoen euro aan gevraagde steun (waarvan 16,7 miljoen euro voor de eerste biënnale). Zoals in 2008 moest een belangrijk deel (3,5 miljoen euro) van het voorziene bedrag (9,6 miljoen euro) worden benut voor de verlenging van lopende projecten. Met het resterende bedrag van 6,1 miljoen euro door het relatief hoge beschikbare budget in verhouding tot het aantal aanvragen kon uiteindelijk aan 18 positief gerangschikte projecten steun worden toegekend. Samen met de vergoeding van de projecten uit de vorige oproepen werd over het ganse jaar voor een totaal van 9.132 keuro steun aan landbouwkundige projecten uitbetaald.

2.3.6 Toegepast biomedisch onderzoek met maatschappelijke finaliteit

Op 15 september 2006 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de lancering van dit nieuwe financieringsprogramma bedoeld om meer inzicht te verwerven in de basis van ziekte en gezondheid bij de mens. Omdat voor dergelijk onderzoek onvoldoende financieringsmogelijkheden bestaan werd bij de lancering van dit nieuwe programma voor 2006 en 2007 eenzelfde enveloppe van telkens 5 miljoen euro voor projectmatige steun voorzien.

Bij de eerste oproep werden om begrotingstechnische redenen de 2 budgetjaren samengevoegd met een totale middelenenveloppe van 10 miljoen euro (2006 + 2007). De oproep werd als één samengevoegde oproep beschouwd met een gefaseerde indiening en twee sluitingsdata.

In de eerste indieningsronde werden 23 projectvoorstellen ingediend voor een totale begroting van ongeveer 11,9 miljoen euro. Van de 19 ontvankelijk verklaarde werden er 9 projecten positief beslist. Bij de tweede indieningsronde werden er 38 nieuwe projectvoorstellen ingediend die samen met de overblijvende 10 projecten uit de eerste indieningsronde resulteerden in een totaal gevraagd steunbedrag van 25,8 miljoen euro. Na evaluatie werden na deze indieningsronde opnieuw 9 projecten positief beoordeeld. Voor de oproep 2008 en

2009 werd telkens 6 miljoen euro aan steunmogelijkheden voorzien gekoppeld aan een vereffeningsbudget van in totaal 5.324 keuro.

Op basis van de positief besliste dossiers werd in 2009 voor een totaal van 5.262 keuro aan projectsteun uitbetaald.

2.4 Ondersteunen van deelname aan internationale programma's

2.4.1 Enterprise Europe Network

Om op hetzelfde élan met de jarenlang opgebouwde expertise als Innovation Relay Centre (IRC-Vlaanderen) te kunnen verder gaan heeft het IWT samen met het Agentschap Economie en de VLAO (via de vijf provinciale kantoren) sinds 1 april 2008 de handen in elkaar geslagen om als consortium deel te nemen aan het verruimde kader van Enterprise Europe Network (EEN) om in Vlaanderen mee gestalte te geven en ondersteuning te bieden aan de internationalisering en de transnationale innovatie-netwerking van bedrijven, in het bijzonder van de kmo's. Deze complementaire expertises laten toe een 'no wrong door' dienstverlening voor internationale partnering en EU-informatieverspreiding te garanderen voor de Vlaamse bedrijven en andere business- en innovatie-actoren. De beheerskost voor deelname aan dit programma dat vanuit de Europese Commissie mee wordt ondersteund werd voor 2009 berekend op 239.102 euro.

2.4.2 ERA-NET

ERA-Net is één van de activiteiten die werd opgezet in het kader van het Europese Zesde Kaderprogramma met als doel het stimuleren en ondersteunen van netwerken, de coördinatie van nationale en regionale maatregelen en het uitwerken en implementeren van gezamenlijke activiteiten.

Het IWT nam in 2009 deel aan 9 van deze projecten, voor één ervan vanuit een coördinerende rol voor de andere acht met een ondersteunende functie. Elk van de projecten wordt voor 100% gefinancierd vanuit de EC.

Het totaal van de hiervoor ontvangen beheersvergoedingen bedroeg in 2009 622 keur waarop voor een bedrag van 360 keur aan beheerskosten werd aangerekend.

2.4.3 INNO-NETten

Om de coördinatie tussen nationale/regionale innovatieprogramma's en -maatregelen van de lidstaten te bevorderen heeft de Europese Commissie (DG Industry and Enterprise) in 2005 het PRO INNO EUROPE initiatief gelanceerd. Vlaanderen is, via het IWT, actief betrokken bij verscheidene projecten die in deze context in 2006 werden opgestart (Inno-Net en Inno-Action) en vooral gefocust zijn op valorisatie van onderzoeksresultaten, technologietransfer en de optimalisering van de interacties tussen de innovatie-actoren (interactieve netwerking).

In 2009 werd voor een totaal van 73 keuro aan beheerskosten voor de INNO-NET-projecten in rekening genomen. Waardoor de IWT-rekening 2009 met een openstaande vordering van 220 keuro ten opzichte van de Europese Commissie werd afgesloten.

2.4.4 OMC-NET

De opzet van dit project dat voor 100% vanuit de Europese Commissie wordt gefinancierd is het ontwikkelen van geharmoniseerde activiteiten (Open Method of Coordination) rond beleidscoördinatie met de bedoeling via impact-assessments de financiering van onderzoek, ontwikkeling en innovatie op een hoger niveau te tillen zodat ze in beleid kunnen worden omgezet.

In 2009 werd voor een totaal van 93 keur aan beheerskosten voor de OMC-NET-projecten in rekening genomen. Waardoor op basis van de geregistreerde ontvangsten ten bedrage van 31 keurde IWT-rekening 2009 met een openstaande vordering van 62 keuro ten opzichte van de Europese Commissie werd afgesloten

2.5 Andere initiatieven

2.5.1 Hermes-fonds

In 2003 werden bij beslissing van de Vlaamse Regering een aantal nieuwe excellentiecentra - Vlaams Instituut voor de Logistiek, 'Flanders' Mechatronics Technology Center en 'Incubatiepunt

GEO-informatie- opgericht met financiering vanuit het Hermes-fonds of Fonds voor het Flankerend Economisch Beleid (ED 41.41 C).

Het IWT dat van in het begin nauw betrokken is geweest bij zowel de uitwerking en de evaluatie van elk van deze initiatieven, de opmaak van de betreffende convenanten als de controle op de uitvoering ervan werd ook belast met de uitbetaling van de toegekende steun. Het IWT heeft in 2009 ten behoeve van deze excellentiecentra voor een totaal van 4.040 keuro aan uitgaven gefinancierd lastens de kredietlijn van het Hermesfonds.

2.5.2 EFRO-initiatieven

Betreft de steun die als toeslag wordt toegekend aan technologie- en innovatieprojecten die worden uitgevoerd in de doelstelling 2-gebieden en binnen het kader van INTERREG in aanmerking komen voor een bijkomende steunverlening. In 2009 werd aan de lopende projecten voor samen 49.098 euro EFRO-steun effectief uitbetaald.

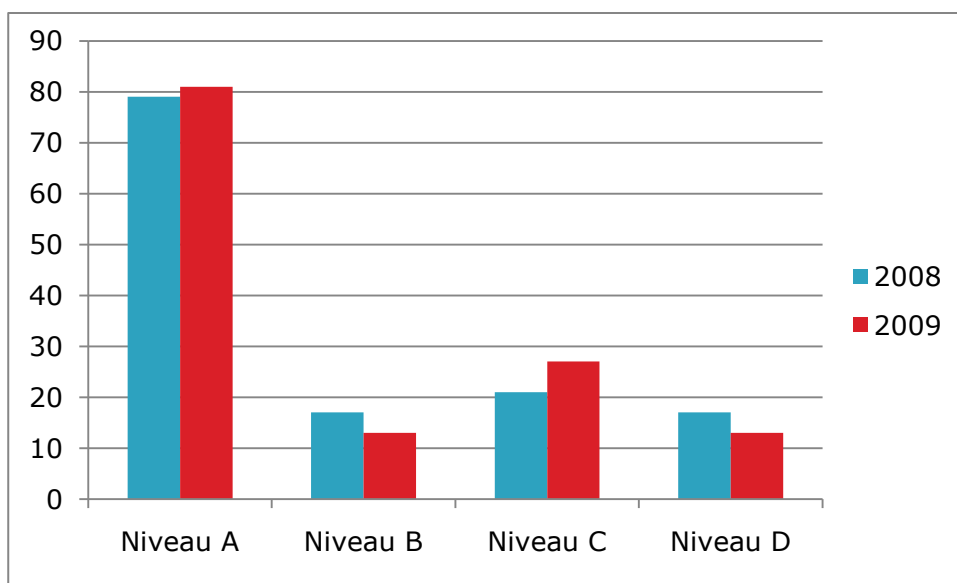
2.6 Samenvattend overzicht van de totale uitgaven volgens jaarrekening 2008-2009

	2008 (in K€)	2009 (in K€)
Wedden en vergoedingen		
▪ Statutair en contractueel personeel (Incl. IP4INNO)	8.704	9.701
▪ Andere vergoedingen (rvb)	16	12
▪ HERCULES	100	0
▪ VCP-werking	314	352
▪ EG gesteunde projecten	789	641
▪ Specialisatiebeurzen	337	392
Subtotaal	10.260	11.098
Werkingskosten		
▪ Decretale opdrachten (incl.IP4INNO en IA)	3.514	3.445
▪ VCP-werking	40	11
▪ EG gesteunde projecten (incl. 742 keuro beheersverg. buitenlandse partners)	804	228
▪ Specialisatiebeurzen	159	226
Subtotaal	4.517	3.910
Investeringskosten		
▪ Meubelen en kantoormachines	2	1
▪ Informatica (hard- en software)	92	117
▪ Dienstvoertuigen	---	---
▪ Inrichting kantoren	4	0
Subtotaal	98	118
Uitgaven voor steun aan projecten op initiatief van bedrijven en innovatie samenwerkingsverbanden		
▪ steun aan industrieel basisonderzoek (BO)	13.339	26.067
▪ Steun aan prototype onderzoek (PO)	12.497	13.385
▪ Steun aan gemengd onderzoek (GO)	31.349	15.477
▪ Onderzoeksmandatarissen (OZM)	1.294	1.592
▪ Collectieve centra	---	---
▪ EUREKA	12.602	9.378
▪ WTO-haalbaarheid	---	2.752
▪ Kmo-studies	3.761	3.786
▪ Kmo-innovatieprojecten	8.662	10.085
▪ Achtergestelde leningen	---	195
▪ VIS-projecten	25.008	19.718
▪ Andere (vroegere FIOV-steun, Flanders' Drive en Vlaams Kunststofcentrum)	384	828
Subtotaal	108.896	103.263
Uitgaven voor acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse Regering	15.814	34.251
Universitaire interfaces	2.759	565
Innovatieve mediaprojecten	8.282	7.632
Studie- en expertiseopdrachten ten behoeve van het VIN	645	613
Uitgaven voor de bevordering en ondersteuning van technologisch onderzoek aan de hogescholen in Vlaanderen (HOBU/TETRA)	6.918	7.768
Uitgaven voor de financiering van het generisch basisonderzoek aan de universiteiten (STWW/ GBOU)	568	588
Strategisch basisonderzoek	22.988	25.089
Specialisatiebeurzen	26.809	28.790
Wetenschappelijk en technologisch onderzoek met landbouwkundig doel	8.510	9.132
Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie.	0	0
Hermes-fonds	5.108	4.040
EFRO-toeslag	490	49
Uitgaven voor Toegepast Biomedisch onderzoek	5.143	5.263
Totaal	227.805	242.169

3. Personeel en prestaties

3.1 Personeelseffectief³ per 31.12.2009

	2008	2009
Niveau A	79	81
Directie	5	5
Adviseur	67	65
Directeur	2	2
A1	5	9
Niveau B	17	15
Niveau C	21	25
Niveau D	17	13
	134	134

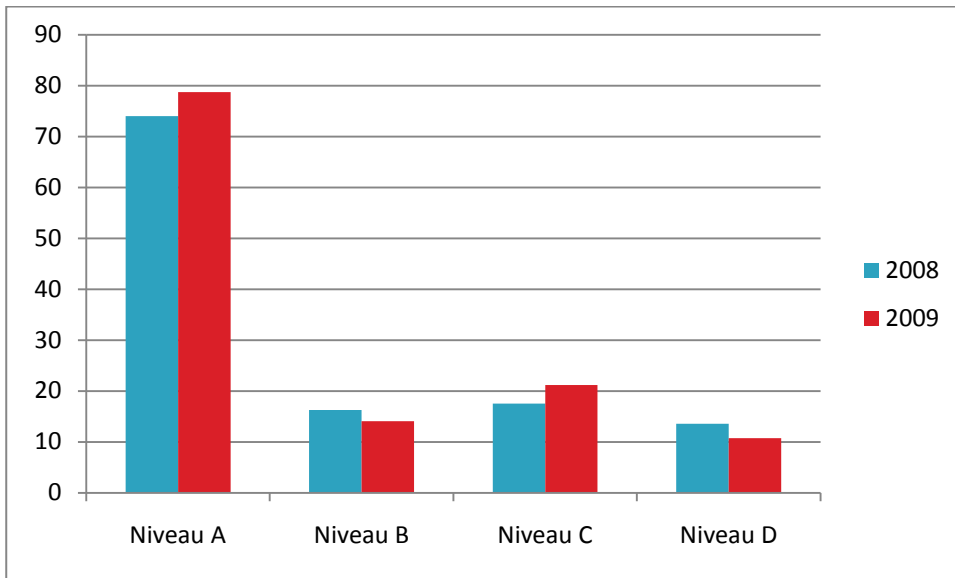

3.2 Evolutie van het beschikbaar effectief⁴ in VTE (stand op 31.12.2009)

	2008	2009
Niveau A	74	78,7
Directie	5	5
Adviseur	62,2	63,1
Directeur	2	2
A1	4,8	8,6
Niveau B	16,3	14,1
Niveau C	17,5	21,2
Niveau D	13,56	10,76
	121,36	124,76

³ voltijdse loopbaanonderbrekers en verlofgangers in opdracht niet inbegrepen en inclusief langdurig zieke personeelsleden

⁴ contractueel personeel op externe kredieten inbegrepen

Bovenstaande cijfers geven de toestand met inbegrip van alle betaalde afwezigheden en personeel op externe kredieten. Wanneer de effectief voor het IWT beschikbare netto tijd als uitgangspunt wordt genomen, bedraagt het netto inzetbare effectief op 31.12.2009 98,29 VTE (2008: 102,77).

3.3 Evolutie van het personeelsbestand in 2009

3.3.1 Nieuwe personeelsleden in dienst gekomen in 2009

Contractueel		Statutair		Totaal	
Voltijds	Deeltijds	Voltijds	Deeltijds	Voltijds	Deeltijds
6	1	1		7	1

Het betreft 2 medewerkers, 1 universitair niveau A1 en 5 adviseurs en de directievoorzitter.

3.3.2 Personeelsleden uit dienst gegaan in 2009

Contractueel		Statutair		Totaal	
Voltijds	Deeltijds	Voltijds	Deeltijds	Voltijds	Deeltijds
4	1	1	2	5	3

Het betreft de directievoorzitter, 5 adviseurs, 1 deskundige en 1 medewerker.

3.4 Naamlijst van de medewerkers die in 2009 prestaties leverden

Deze lijst vermeldt de naam van de personen, ongeacht of hun tewerkstelling voltijds of deeltijds was, voor zover zij presteerden in 2009.

3.4.1. Directiecomité

LORIES VEERLE in dienst 01.12.2009
 DE ROECK TANIA
 SILEGHEM MAARTEN
 VAN DE LOOCK LEO
 VANDERMEULEN MICHEL
 ZEEUWTS PAUL Overleden op 17.03.2009

3.4.2. IWT-adviseurs

ALLEWIJN KRISTEL

ARENDS INGE	
BAETEMAN MONIQUE	
BIEBAUT GARY	
BILSEN GREET	gecontingenteerd verlof voor proef vanaf 01.03.2009
BORGERS JOZEF	
BRUYNSEELS MARIA	
CALLENS MIA	
CARCHON DONALD	
CARCHON GEERT	
CAUWENBERG VEERLE	
CELEN JOZEF	
CLAESSENS MARIANNE	in dienst 01.07.2009
COUCKE PETER	
DARDENNE FREDDY	
DE BONDT HENDRIK	in dienst 01.08.2009
DE BRABANDERE ANNE	
DE BUYSER LUC	
DE CAESEMAEKER BART	
DE CLERCQ ELSIE	
DE DONCKER GODELIEVE	
DE MAEYER ANNELIES	
DE RIDDER LUC	
DE VOS JOHAN	
DE VUSSER FREDERIK	
DE WILDE WILLY	
DE WITTE HILDE	
DEBLAUWE NICO	
DELEENER ALAIN	
DEPREZ FRANCIS	
DEZITTERE DRIES	
FAIGNET STEPHANE	
FIERS JEROEN	
GHIJSELEN JOZEF	
GOOSSENS KAREL	
GORIS KATHLEEN	
HEIREMANS TOM	
LAROSSE JAN	
LAVRIJSEN KAREL	uit dienst 25.06.2009
LEGERMANN BARBARA	
LUCAS CARINE	
MASYN YVON	
MENTEN PATRICIA	
MERCHIE BERT	in dienst 01.04.2009 - uit dienst 31.08.2009
MICHIELS JOHAN	
MONTENY FRANK	uit dienst 31.07.2009
NEVENS FRANK	gecontingenteerd verlof voor proef vanaf 01.05.2009
OLEO MICHELE	in dienst 01.08.2009
OTTE DIRK	
PARENT MAGALI	

PELGRIMS ELLEN

POLLET MARC

uit dienst 31.12.2009

RENDERS ANNIE

SCHAMP TOM

SCHREURS PAUL

SLEECKX ERIC

SOORS FERDI

STASSIJNS FRANCOIS

STEEMAN HERMAN

STEVENS RUDIGER

STRUJK CORNELIA

SWERTS KATRIEN

THEVISSSEN PETER

THIELEMANS ALAIN

VAN BAUWEL HERMAN

VAN BREMPT WIM

VAN ISACKER FILIP

VAN RANSBEECK BART

VAN STEENKISTE DANIEL

VAN WASSENHOVE FREDY

VEELAERT DIRK

VEYS CHRISTOPHE

3.4.3. Ander personeel van niveau A

COLLIER JOCHEN

FOSTIER KRISTOF

in dienst 01.01.2009

GHYS FERDINAND

LOOSVELT MICHELINE

MAECKELBERGHE DIRK

MAES JAN

PIOT WIM

POLLET HANS

POLLEUNIS LUDO

VANDE VYVERE DANNY

WYNS HELGA

3.4.4. Administratief-technisch personeel

BAUWENS PATRICK

BUGGENHOUDT KAREN

DE MAESSCHALCK RIA

DE MARREZ PHILIP

DE SMEDT KURT

DE VOS CHRISTINE

DE VOS JOERI

DEVOLDERE NATHALIE

DRIEGHE KARLIEN

FRANCO HERLINDE

GHEVONDYAN LUSINE

GHYS FERDINAND

GIES LUC
GOOVAERTS GERLINDE
GRIETEN BART
JANSSENS JAN
JORIS ANN
KRENS ANOUK in dienst 01.04.2009
LAUWERYS ANNELIES
LELEUX CORINE
LIETAERT RIK
MELS JOHAN
MERCKX GERDA
MIGO MOHAMED
MORET ERWIN
PIOT WIM
PODEVYN GERTHY
RAES MARLEEN
ROSVELDS MARCEL
SCHELFHOUT ELS
SCHOOF NANCY
SERNEELS INGRID
SPRANGERS CARMEN
SWERTS ANN
TORSIN JAN
VAN DE GAER DIRK
VAN DE VELDE CONNY
VAN DEN BOSSCHE LUTGARDE
VAN DEN BREMT SANDRA
VAN NIJLEN GRIETJE
VANDE BERGH MONIQUE
VANDERSTRAETEN SUZY
VEKEMANS ANITA
VERMEIR ANNEMIE
VERVOORT CARMEN
VOETS ANN
WATTEZ KATTY
WIJNS FABIENNE

3.4.5. Onderhoudspersoneel

AMMARTI FATIMA
DE RIDDER JACQUELINE
DONGLEUR DOMINIQUE
MEIRLEVEDE LUC
VANDEBORNE FABIENNE
VANDERROOST JACQUELINE

3.4.6. Personeel zonder prestaties

BAEYENS LIESBETH voltijdse loopbaanonderbreking
DE COCK OLIVIER conventionele schorsing arbeidsovereenkomst
DE GREVE KARINE gecontingenteerd verlof voor proef, uit dienst 28.02.2009

DERUYTTERE ASTRID	ziekteverlof (volledig jaar)
KLOECK BENJAMIN	conventionele schorsing arbeidsovereenkomst
KREKELS BRUNO	conventionele schorsing arbeidsovereenkomst
VAN DEN BOSCH ANNE	gecontingenteerd verlof
VAN DEN BREMT ANN	gecontingenteerd verlof voor proef, uit dienst 30.06.2009
VAN GASTEL MARC	onbetaald verlof

3.5 Situatie op 31.12.2009

Loonklas	deeltijds*	voltijds	Totaal
A	9	72	81
B	3	12	15
C	13	12	25
D	9	4	13
Totaal	34	100	134

* inclusief gecontingenteerd verlof (20 d)

Inclusief personeel aangeworven via externe middelen.

3.6 Situatie van de personeelsbezetting in VTE over het jaar volgens niveau en geslacht incl. personeel op externe middelen

	man		subtotaal A	vrouw		subtotaal	Totaal
	niveau A	B C D		B C D			
jan	54,6	17,8	72,4	22,6	28,61	51,2079	123,61
feb	54,6	17,8	72,4	22,6	28,61	51,2079	123,61
maa	54,1	17,8	71,9	22,6	28,41	51,0079	122,91
apr	55,4	17,8	73,2	21,8	29,21	51,0079	124,21
mei	54,4	17,8	72,2	22,6	29,21	51,8079	124,01
jun	54,4	17,8	72,2	21,6	30,01	51,6079	123,81
jul	52,2	17,8	70	22,8	31,01	53,8079	123,81
aug	55	18,8	73,8	23,8	30,51	54,3079	128,11
sep	52,55	15,8	68,35	24	30,56	54,5579	122,91
okt	54,85	15,8	70,65	24	30,06	54,0579	124,71
nov	54,85	15,6	70,45	24,2	30,06	54,2579	124,71
dec	53,5	15,6	69,1	25,2	30,46	55,6579	124,76

De VTE van 124,76 in december 2009 komen overeen met 98,29 VTE effectief beschikbaar.

3.7 Tewerkstelling volgens juridische grondslag° (situatie per 31.12.2009)

Loonklas	contractueel	Deeltijds/voltijds		Totaal
		statutair		
A	24	57		81
B		15		15
C	9	16		25
D	7	6		13
Totaal	40	94		134

In niv. A inclusief de opstartformatie die een vaste betrekking in de personeelsformatie bezetten

3.8 Afwezigheid wegens ziekte

	2005	2006	2007	2008	2009
Dagen afwezigheid*	786.5	872	903	898	1774,5
Voltijdse equivalenten (VTE)	113.05	115.51	114.91	120.62	124,26 ⁵
Gemiddeld per personeelslid (VTE)	6.96	7.55	7.86	7.44	14.28

* de afwezigheid ingevolge ziekenhuisopname, zwangerschap of arbeidsongeval niet meegerekend maar inclusief deeltijdse werkhervatting om gezondheidsredenen

De arbeidsongeschiktheid is gestegen van 7,86 dagen naar 14.28 dagen gemiddeld per personeelslid-VTE. De stijging is te wijten aan de langdurige afwezigheden van meer dan 1 maand. Er waren tevens net geen 200 dagen deeltijdse prestaties met het oog op reïntegratie na langdurige of ernstige ziekte. Voor 2009 gaat om 6 personeelsleden in een gelijkaardig regime.

De hospitalisatie zelf zit niet in de cijfers van het verzuim, de revalidatie wel voor zover het geen aaneensluitende periode met de hospitalisatie betreft.

4. Vorming

De vormingsinspanning wordt hier geduid aan de hand van begrotingsuitgaven en het formeel geregistreerde aantal opleidingen en vorming.

De cijfers hierna omvatten aldus maar een deel van de vormings- en opleidingsinspanningen: uit de aard van hun functie hebben IWT-adviseurs vanzelfsprekend hun bronnen om kennis en vaardigheden te verwerven en up to date te houden zonder dat hiertegenover budgettaire uitgaven staan.

Daarnaast bestaan voor adviseurs ook interne kennisplatformen, waar aan uitwisseling en deling van kennis wordt gedaan vanuit vakdomeinen. Ook die inspanning zit niet in deze cijfers, noch in de analyse hierna.

De totale uitgaven voor vorming bedroegen in 2009 25.370 euro. Dit bedrag is terug heel wat minder dan het bedrag in 2008.

Bij de interpretatie van deze evolutie moet ook worden meegenomen dat 2009 voor het IWT een jaar is geweest waarbij via cocreatie een reeks interne veranderingstrajecten is ingezet om leemtes te vullen na het overlijden van directievoorzitter Paul Zeeuwts. Hierin zat ook een deel collectieve vorming en soms individuele begeleiding, maar deze uitgaven werden niet geboekt als vorming of opleiding en dus ook niet in deze statistieken terug te vinden.

4.1 Algemene cijfers

	Aantal betrokken werknemers	Aantal gevolgde opleidingsuren	Kosten voor het IWT (€)
Contractuelen	15	327	7.771
mannen	9	167	4.872
vrouwen	6	160	2.899
Statutairen	34	1.078	17.599
mannen	20	467	6401
vrouwen	14	611	11198
Totaal	49	1.405	25.370

Het aantal uren vorming en opleiding bedroeg 1.405 uren of ongeveer 185 dagequivalenten.

⁵ Dit is de gemiddelde bruto VTE over 2009.

4.2 Toelichting

Volgende berekeningen betreffen de momenten van formele vormingsregistratie (betalend, door het IWT besteld of tegen betaling afgenomen bij derden alsook interne opleidingsmomenten). Dit is een vrij formeel beeld van de vormingsinspanning, maar ook de gemakkelijkste vorm voor de presentatie ervan. Overigens blijkt uit de activiteitenregistratie van IWT-adviseurs (niveau A) dat de formele registratie zo'n 50% is van de totale vormingstijd. Die totale vormingstijd omvat dan ook de tijd voor vakliteratuur, externe kosteloze seminaries, vakbeurzen, e.a. De trendanalyse gebeurt hier dus alleen op de formele vormingactiviteiten (zoals vorige jaren).

In deze cijfers zit ook het statutaire vormingsverlof, te weten maximum 120 uur per jaar voor individuele trajecten.

Omschrijving	Besteed bedrag (€) ^o		Dagen vorming	
	2008	2009	2008	2009
Individuele opleidingsinitiatieven	27.494	14.577	223	120
Collectieve opleidingsinitiatieven	8.003	0	53	0
Seminaries/studiedagen buitenland	35	35	2	1
Seminaries/studiedagen binnenland	7.898	10.758	45	64
Totaal	43.430	25.370	323	185

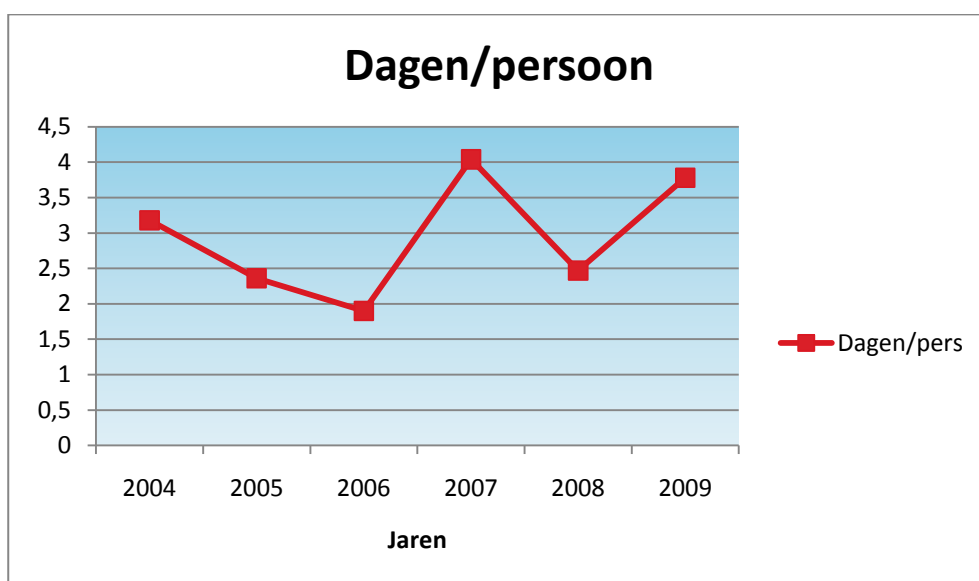
^o directe extra kost

Het totale aantal dagen vorming is sterk afgenomen t.o.v. 2008 door verdere daling van zowel individuele als van collectieve opleidingen.

Het totaal aantal dagen opleiding is gedaald. Er waren geen collectieve opleidingsinitiatieven in het IWT zelf, maar enkele personeelsleden tekenden wel in voor opleidingen uit het collectief van MOVI-vorming en van het aanbod van AgO.

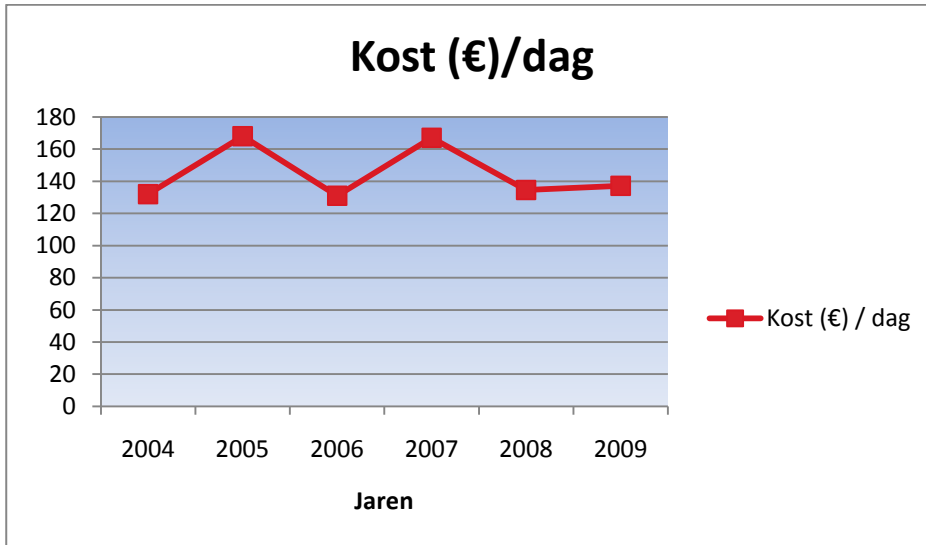
Jaar	Uitgave (€)	Dagen	Kost (€) ^o /dag	Dagen/pers
2003	57.449	408	141	3,6
2004	49.678	376	132	3,18
2005	49.557	295	168	2,36
2006	32.521	248,5	131	1,90
2007	33.058	198	167	4,04
2008	43.430	323	134,5	2,47
2009	25370	185	137,1	3,78

^o directe extra kost

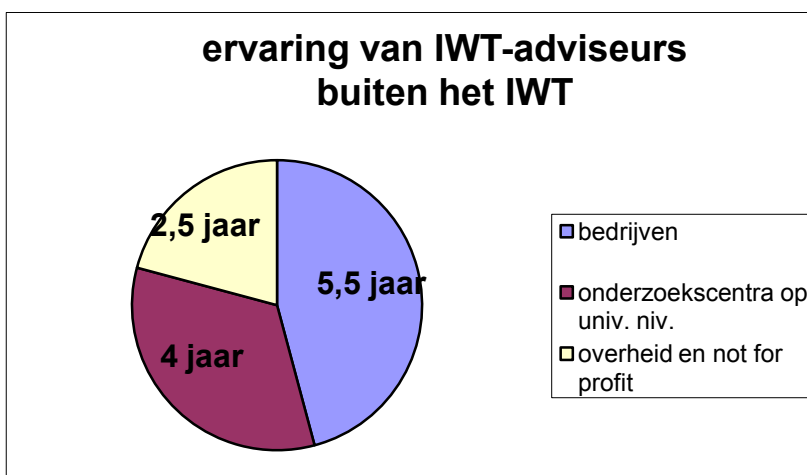
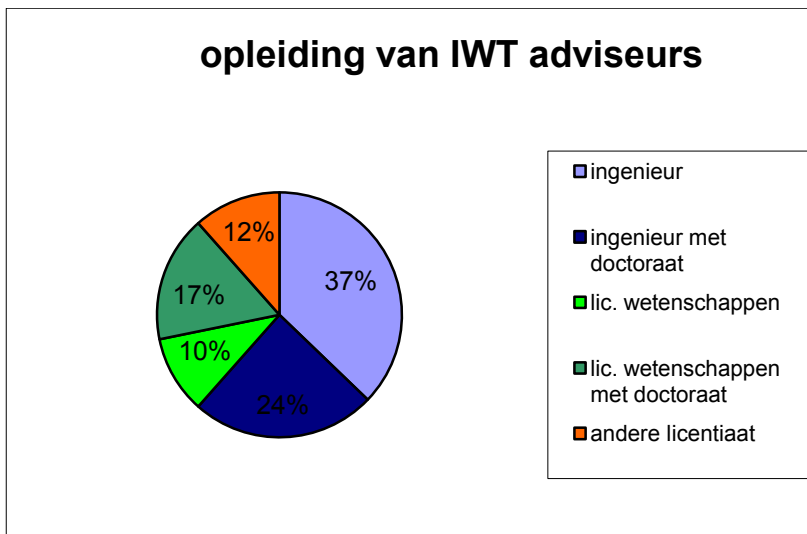
Het aantal vormingsdagen per persoon is gestegen, maar het totaal aantal deelnemers aan opleidingen was gedaald.

Het objectief om gemiddeld minstens 5% expliciete vormingstijd te voorzien per personeelslid is wel nog niet gehaald.

De kost per individuele opleidingsdag is een beetje gestegen t.o.v. 2008. Dit is het gevolg van iets minder, maar wat duurdere opleidingen.

5. Competenties in het IWT

Er werd een totaal nieuw overzicht gemaakt aan de hand van de opgevraagde informatie met betrekking tot de opleidingen van de wetenschappelijke adviseurs. Het overzicht opleidingen in de grafiek is dan ook aangepast en vertoont verschillen ten opzichte van vorig jaar gezien de in- en uitdiensttredingen en de analyse van de diploma's in het personeeldossier. Wat de ervaring van IWT-adviseurs buiten het IWT betreft is er echter geen significante wijziging door de in- en uitdiensttredingen.

6. Toelichting bij de HRM-aspecten

6.1 Invulling van de personeelsformatie

In de loop van 2008 actualiseerde het IWT het personeelsplan, dat gesteund was op een proces- en takenanalyse, situatie 2001, wat leidde tot volgende evolutie (in VTE) in de behoefte aan vast (op termijn ambtenaren) personeel voor permanente opdrachten van het IWT:

'Vaste' personeelsleden	PP 2008	PP 2002	Vershil
Niveau A	79 [□]	64	+15
Directie ¹	5	5	+0
directeur of verantwoordelijke adviseur (A2) ²	68	54	+14
adjunct/beheerder	6	5	+1
Niveau B	22	17	+5
Niveau C	16	18	-2
Niveau D ³	7	7	
Totaal	124	106	+18

□ exclusief contractueel personeel voor tijdelijke opdrachten (Europese Commissie)

1 het PP2002 bevatte ook al 5 directiefuncties (conform het innovatiedecreet)

2 inclusief adviseur landbouwonderzoek en Hercules-stichting als nieuwe permanente opdracht vanaf 2008 met aparte financiering

Het betreft hier 124 VTE via personeel met een permanente opdracht (ook al is op dit ogenblik niet al dit personeel reeds ambtenaar).

2009 was het eerste jaar van voorzichtige uitvoering van deze beweging: naast een klein aantal aanwervingen, waren er ook bevorderingen voor administratief personeel, geslaagd via overgangsexamens.

Effectieve bezetting per 31.12.2009.

Deze cijfers zijn inclusief de VTE's tewerkgesteld op externe opdrachten. Door de VTE berekening omvat dit ook contractueel personeel dat afwezige ambtenaren of ambtenaren met deeltijdse tewerkstelling vervangt.

Een aantal contractuele functies (leidend ambtenaar, directielid en directeur, en adviseurs zijn contractueel dienst verduidelijkt dat het personeelsleden van de (uitdovende) opstartformatie betreft. Binnen deze personeelsgroep zijn er nog 4 wetenschappelijke adviseurs.

Het IWT werft principieel altijd voor onbepaalde duur aan.

	functie proper	contr.	vast	Totaal
A	A1	0,8	7,8	8,6
	adviseur	18,6	44,5	63,1
	directeur	1	1	2
	directie	3	2	5
		23,4	55,3	78,7
B			14,1	14,1
C		8,8	12,4	21,2
D		5,6579	5,1	10,7579
Totaal		37,8579	86,9	124,7579

6.2 Loopbanen

Het aantal statutaire personeelsleden bedraagt op 31.12.2009 94 op 134 of 70%. Ter vergelijking in 2008 bedroeg het percentage statutairen 72%.

6.3 Syndicale relaties

Het syndicaal BasisOverlegComité (BOC) vergaderde 6 keer. Deze vergaderingen behandelden onder meer:

- de vernieuwing van het evaluatiegebeuren (nieuwe kaarten, invoering van differentiërende rolkaarten) en de toepassing hiervan in 2009, m.i.v. de Futo-toekenning;
- opvolging van de werkzaamheden rond preventie en welzijn in de suborganen WECOM en IPC;
- de opvolging van de personeelsbezetting met het oog op aanwervingen ter vervanging of ter aanvulling van de noodzakelijke personeelsformatie;
- diverse reglementen en procedures rond selectieprocedures en bevorderingen;
- de toekomst van het IWT als extern verzelfstandigd agentschap;
- het vormingsbeleid;
- opvolging van de ziekteafwezigheid en de werkdruk;
- het arbeidsreglement, inzonderheid voor wat betreft de werkuurregeling, de overuren, de prikklok, de verloven en dienstvrijstellingen;
- de betrokkenheid van het personeel.

6.4 Veiligheid en preventiebeleid

De praktische voorbereiding en gecoördineerde uitvoering van het veiligheids- en preventiebeleid wordt geadviseerd door de Interne Preventiecommissie (IPC). Dit is een gemeenschappelijk werkorgaan van de directie, vakverenigingen en interne preventieadviseur. Dit overlegorgaan vergaderde 3 keer.

Als voornaamste acties kunnen worden vermeld:

- voorbereiding (leermoment) in het kader van de jaarlijkse evacuatieoefening;
- de actualisering van de interventie- evacuatie- en inzonderheid de EHBO-ploeg;
- de samenwerking met de externe preventiedienst, de externe preventieadviseur psychosociale aspecten en rondgang van de arbeidsgeneesheer;
- bijsturing van de risicoanalyse en van het meerjarenplan inzake preventie;
- opvolging van het onderhoud in het algemeen en de hygiëne van de sanitaire installaties in het bijzonder;
- voorbereiding en advisering in verband met de verhuis van de organisatie in 2010.

6.5 Evaluatiegebeuren

Eind 2008 was er een herziening rond het evaluatiegebeuren. De belangrijkste hervorming was naast de actualisatie van de beschrijving van de basisfuncties in het IWT, de toevoeging van rolkaarten rond bijzondere verantwoordelijkheden. Dit om beter te beantwoorden aan de gedifferentieerde inzet van personeel die het IWT nodig heeft.

De jaarlijkse evaluatie werd normaal afgewerkt. Er werden geen onvoldoendes of loopbaanvertragingen toegekend.

Er werd beslist om de functioneringstoelagen toe te kennen op basis van de gebleken functieinvulling volgens de nieuwe kaarten. De toelagen werden vastgesteld vertrekkend van schijfbedragen van € 200 (tot max. € 1600 per personeelslid behalve dan voor medewerkers van niveau D waarvoor het statuut het minimum voorziet van 5% van het jaarloon). De toelage werd toegekend aan 29 personen (23 van A-niveau, en 6 andere personeelsleden).

6.6 welzijns-, emancipatie-, en diversiteitsbeleid

WECOM, letterwoord voor de welzijns- en emancipatiecommissie bij het IWT, vergaderde in 2009 8 maal, met als belangrijkste agendapunten:

- promoten/aantrekken van vrouwelijke deskundigen in expertenjury: analyse resultaten, verderzetting traject;
- opvolging en rapportering VOICE;
- verhuis IWT;
- vertrouwensrelaties;
- nulmeting allochtonen IWT;
- vrouwelijk ondernemerschap;
- procedures en verplichtingen i.v.m. pesten en ongewenst gedrag
- ziekteverzuim: cijfers en oorzaken;
- kinderopvang;
- diversiteit: Nederlandstalige allochtonen in Brussel bereiken voor vacatures.

6.7 Vriendenkring

Het voorbije jaar kwam het bestuur van de Vriendenkring ongeveer tweemaandelijks samen om de activiteiten voor te bereiden. Dit omvatte zoals elk jaar een aantal korte ontbijt- of middagactiviteiten, het jaarlijkse Sinterklaasfeest en de IWT-daguitstap. De daguitstap ging door in Brussel met een bezoek aan de Sterrenwacht en een teambuildingactiviteit in Bruparck Mini Europa.

Aan het einde van het jaar werd via een hapjesmarkt, geld ingezameld voor een uitwisselingsproject van de vzw Levenslust, internaat en semi-internaat voor kinderen en jongeren van 6-21 jaar met licht mentale handicap en emotionele en/of gedragsstoornissen.

6.8 Sociale dienst

Het IWT is zoals vorige jaren lid van de vzw Sociale Dienst van de Vlaamse Overheid. Naast juridisch advies betekent dit voor het personeel ook toegang tot culturele activiteiten en evenementen tegen verlaagde kostprijs, en tot financiële ondersteuning, wanneer nuttig en nodig.

**agentschap voor Innovatie
door Wetenschap en Technologie**

Bijlagen Activiteitenverslag 2009

xxx

Inhoud

Bijlage 1	Onderzoek en Ontwikkeling	107
Bijlage 2	Kmo-programma	121
Bijlage 3	Specialisatiebeurzen	145
Bijlage 4	Onderzoeksmandaten	155
Bijlage 5	VIS-TD	156
Bijlage 6	VIS-TIS	157
Bijlage 7	VIS-CO	158
Bijlage 8	TETRA-fonds	159
Bijlage 9	SBO-programma	166
Bijlage 10	Landbouwonderzoek	172
Bijlage 11	TBM-programma	175
Bijlage 12	Baekelandmandaten	17

Bijlage 1 - Onderzoek en Ontwikkeling

AANVRAGER/ <i>Projecttitel</i> /Partners	Steun (€)	Extra steun
RADAR AUTOMATION NV <i>Hedging, VMI en buitendienst optimalisaties voor Operra & Libra, ondersteund door het integratie en distributie applicatie framework</i>	156.713	overgangstoelage
GALAPAGOS NV <i>Novel therapy for joint repair - Structural biology of novel targets and their inhibitors</i> GALAPAGOS SASU VIB-Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie	837.479	samenwerking OI
ALGONOMICS NV <i>Combining in vitro and in silico approaches to establish qualitative descriptors that correlate with the permissiveness of MHC-peptide recognition by the T-cell receptor</i> INSERM, Laboratoire U561 University of Copenhagen	894.303	KMO; samenwerking OI
Landsbond der Christelijke Mutualiteiten <i>ROSETTA - Guidance and Awareness Services for Independent Living</i>	100.757	AAL; EUREKA
TIGENIX NV <i>Meniscus biology: an investigation into the biology of meniscus tissue formation, homeostasis and repair: towards the development of novel cellular therapies for treatment of damaged menisci</i>	1.814.658	KMO
DYNAMICS, STRUCTURES & SYSTEMS INTERNATIONAL NV <i>Railway Vibration Mitigation in Transmission Path (soil) - SOILVIBES</i>	202.506	EUREKA; KMO
PITS NV Philips Research Leuven <i>IMPRES: Immersive and personalized sound</i>	109.180	overgangstoelage
MÖBIUS Business Redesign NV <i>Congestievermijdende transportplanning</i> Universiteit Hasselt, Instituut voor Mobiliteit	324.220	
NXP Semiconductors Belgium NV <i>SMART: Surface chemistry for massively parallel and reliable single-molecule detection technology</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum	341.771	samenwerking OI

NXP Semiconductors Belgium NV <i>MEDEA+ 2-A106: QSTREAM: Ultra-high data-rate wireless communication</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum	428.064	EUREKA; samenwerking OI
reMYND NV <i>Advancing lead compounds for clinical development of Alzheimer's disease therapeutics</i>	908.707	KMO
reMYND NV <i>Evaluation of therapeutic potential of lead compounds that counteract cellular toxicity associated with protein misfolding for treatment of hiAPP-induced diabetes type II</i>	50.000	KMO
DAFRA PHARMA Research & Development BVBA <i>Preclinical development of oleyl-phosphocholine (OIPC): a new promising treatment against leishmaniasis</i> UGent, Faculteit Farmaceutische Wetenschappen	381.987	KMO
ABLYNX NV <i>Alternative delivery routes for nanobody®-based therapeutics</i>	1.133.636	KMO
ABLYNX NV <i>Improving nanobody® drugability</i>	454.114	KMO
ON Semiconductor Belgium BVBA <i>E3CAR: Nanoelectronics for an energy efficient electrical car</i>	683.843	automobiel; EUREKA
ON Semiconductor Belgium BVBA <i>SmartPM: Smart Power Management in Home and Health</i>	524.887	EUREKA
ON Semiconductor Belgium BVBA <i>ISMA: Intelligente stappenmotor algoritmes</i> PsiControl Mechatronics NV UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	1.157.479	
ON Semiconductor Belgium BVBA <i>PROSE: Protections for system level ESD</i> NMDG NV Solutions for ICs BVBA	1.570.468	KMO
ON Semiconductor Belgium BVBA <i>GREENFETS: Transistor innovatie voor energie-efficiënte vermogenselektronica</i> OTT - Consejo Superior de Investigaciones Cientificas	2.522.905	DTO

ON Semiconductor Belgium BVBA <i>SPHERES: Sensor-less 3 phase BLDC motor drive for energy saving</i> DEKIMO PRODUCTS NV	510.260	automobiel; KMO
ST-ERICSSON NV <i>SCALOPES: SCALable LOw Power Embedded platformS</i> BARCO NV COWARE NV Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum NXP Semiconductors Belgium NV TARGET COMPILER TECHNOLOGIES NV	1.445.497	EUREKA
ST-ERICSSON NV <i>SR2: Short Range Radio</i> NXP Semiconductors Belgium NV	901.205	EUREKA
CARTAMUNDI NV <i>Gamebridge: A bridge between the classic, printed games and digital gaming</i>	50.000	
H. ESSERS & Zonen NV <i>AdMid - Adaptive Middleware for Logistics</i> IDX5 NV	249.552	KMO; samenwerking bedrijven
PORTHUS NV <i>PN 1976</i>	1.447.423	KMO
KUKA Automatisering + Robots NV <i>Applications: een framework voor het snel programmeren van industriële robots, toegepast op polijsten van kleine series</i> OPTIDRIVE NV	223.596	KMO; samenwerking bedrijven
ECHO NV <i>Onderzoek naar de technologie voor toepassing van zelfverdichtend beton</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	181.419	DTO
MAGWEL NV <i>CoSiP 2T405: Chip / Package system co-design</i>	628.644	EUREKA; KMO
EOC BELGIUM NV <i>Temperature control through intelligent carpet design</i>	21.448	
SIOEN INDUSTRIES NV Sioen Coating <i>TUC: Ontwikkeling van thermoplastische UV-coatings en inkten</i> DECEUNINCK NV	207.378	DTO

BARCO NV Simulation Division <i>ITEA 06043 3DT-BE: 3D-Testbench-BE</i> LMS INTERNATIONAL NV SPACE APPLICATIONS SERVICES NV VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen	348.602	EUREKA
BARCO NV Simulation Division <i>LCoS Life: Common reference model for augmented LCoS</i> <i>Life-Time and stabilization</i>	364.723	
3 WIN NV <i>Onderdrukken van oorsuizen (tinnitus) door externe</i> <i>elektrische stimulatie van het binnenoor (promontorium)</i>	49.750	
ICsense NV <i>HVLC: Enabling HV drivers</i>	395.836	KMO
CYTEC SURFACE SPECIALTIES NV <i>OPV - LIFE: Organische fotovoltatische cellen met verhoogde</i> <i>levensduur: nieuwe nanomorfologie stabilisatie en</i> <i>encapsulatie concept (PV-ERANET)</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum VZW	510.857	samenwerking OI
TAMINCO NV <i>PATHWAY: Ontwikkeling van een methode om de</i> <i>fysiologische functie en antibacteriële werking van</i> <i>methylamine derivaten te identificeren</i> UGent, Faculteit Diergeneeskunde	289.022	samenwerking OI
WIENERBERGER NV <i>AQUAPAVE</i> DD RECYCLING NV	254.601	DTO
BEP Europe NV <i>Haalbaarheidsstudie biomassa WKK, ORC en gasificatie</i>	50.000	
ESSENSIUM NV <i>ALOHA: Advanced locationing with high accuracy</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	1.395.381	KMO; samenwerking OI
BARCO NV Traffic, Surveillance & Monitoring Division <i>APOSTEL: A platform of solutions for seamless tiling and</i> <i>expansion of LCDs</i>	50.000	
BARCO NV Traffic, Surveillance & Monitoring Division <i>LUCAS: LCD-based unlimited -tileable control room</i> <i>application system</i>	434.125	overgangstoelage

Multi Mode Multi Media Solutions NV <i>FlexGen Part 1: A next generation platform for embedded 4G cellular data modems</i> OPTION NV	607.646	
ARRAKIS NV <i>LLINGO - Language Learning in an Interactive Game Environment</i> BUSINESS LANGUAGE AND COMMUNICATION CENTRE CVBA Televic Education NV	856.436	KMO; samenwerking bedrijven
ActoGeniX NV <i>Phase 1b clinical proof-of-concept study, to assess the safety and pharmacokinetics of topically applied, human trefoil factor 1-secreting Lactococcus lactis, in patients at risk of chemotherapy-induced oral mucositis</i>	899.193	KMO
ActoGeniX NV <i>Technieken om de bestaande TopAct™ applicaties uit te breiden en nieuwe implementaties te onderzoeken</i>	1.545.899	KMO
NXP Semiconductors Belgium NV <i>MEDEA+ 2-T210: MAXCAPS: Materials for next generation capacitors and memories</i> ASM Belgium NV Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum	1.572.638	EUREKA; samen- werking OI
NXP Semiconductors Belgium NV <i>NextGenITS: Next generation intelligent transport services</i> BE-MOBILE NV NIMERA MOBILE ICT BVBA	368.333	KMO
BE-MOBILE NV <i>MobiRoute - Mobility & Routing</i> DUO NV	396.332	KMO; samenwerk- ing bedrijven
SPIKES NV <i>ITEA 08018 GUARANTEE: a GUARdian ANgel for The Extended home Environment</i> COMmeto BVBA	421.976	EUREKA; KMO
CG HOLDINGS BELGIUM NV <i>A new concept for connection of an off-shore wind park to an on-shore electricity grid</i>	373.402	DTO
ReGenesys BVBA <i>FREESTEM: Design of an animal product-free culture expansion platform for human adult progenitor cells</i> FertiPro NV UA, Faculteit Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen	932.601	KMO; samenwerk- ing bedrijven; samenwerking OI

R&D INTERNATIONAL NV <i>Geoptimaliseerde en gedistribueerde decoding van HD en ultra-Hd video</i> VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen	273.436	samenwerking OI
SEPS Pharma NV <i>Synthesis and evaluation of novel prodrug systems that broaden the medical applications of existing drugs - Phase 1 clinical study</i>	1.525.757	KMO
AGFA GRAPHICS NV <i>CtP-4MAX: Duurzaam digitaal CtP technologie platform met maximale productiviteit</i> AGFA-GEVAERT NV Institut Charles Sadron Strasbourg CNRS - UPR22 Max-Planck-Institut für Polymerforschung Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen	3.516.150	samenwerking OI
OKAPI SCIENCES NV <i>Zoektocht naar bijkomende veterinaire indicatie van OSDC-1 en antiviraal kandidaat medicijnen</i>	50.000	KMO
DISTRILYTE BVBA <i>Toepasbaarheid van geëlektrolyseerde zoutoplossing bij de microbiële decontaminatie van landbouwgrondstoffen</i> Hogeschool Gent, Campus BME/CTL	50.523	samenwerking OI
Lubrizol Advanced Materials Europe BVBA <i>Onderzoek naar nieuwe katalysatoren voor het TPU proces</i> KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	298.420	samenwerking OI
OMCO INTERNATIONAL NV <i>MOTRICOT: Dikke tribologisch geoptimaliseerde deklagen voor plunjers van glasvormingsmachines</i> Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)	151.986	ERAN-ET; samenwerking OI
E-max Aluminium Profielen NV <i>Studie ter verbetering van de tribologische eigenschappen van matrijzen voor de extrusie van aluminiumprofielen</i> SIRRIS – GENT Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)	242.520	samenwerking OI
FORMAC Pharmaceuticals NV <i>OMS / AMS: Onderzoek naar nieuwe silica gebaseerde drug delivery technologieën</i> KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen KULeuven, Faculteit Farmaceutische Wetenschappen SIM vzw	1.166.166	KMO; samenwerking OI

Colruyt Group Services NV <i>CDP: Service oriented multi-tenancy multi-layered framework</i>	197.248	overgangstoelage
PROTON WORLD International NV <i>Kecak cryptographic function design</i>	155.827	
COMPLIX NV <i>De alphabody, een scaffold voor de ontwikkeling van eiwittherapeutica</i>	661.749	KMO
OXYRANE BELGIUM NV <i>New ERTs for LSDs: Therapeutic glycoproteins with cellular and tissue targeting for the treatment of Lysosomal Storage Diseases</i> VIB-Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie	768.751	KMO; samenwerking OI
CMOSIS NV <i>ABCIS: Achterzijde belichte CMOS beeldsensor</i>	598.600	KMO
CMOSIS NV <i>TRITONZ: Tri-dimensional technologies over networks with 2d + Z</i>	264.288	EUREKA; KMO
HMC International <i>CAP MOUSE – Development of a non-invasive CAPactive sensor oral MOUSE interface for the disabled elderly</i>	130.692	AAL; EUREKA
DYMO BVBA <i>Lange termijn identiteits- en innovatieprogramma, gebaseerd op user insights</i>	50.000	
STREAMOVATIONS BVBA <i>AQUA – Automated Quality assessment and Authentication based on watermarking and perceptual hashing</i>	158.669	KMO
MOBELIFE NV <i>Patient-specific trauma plating</i>	19.580	
RECTICEL NV <i>Pur-e-harmonie: Superieure interieurkwaliteit met Colo-Fast®</i>	352.298	automobiel
REZNOR EUROPE NV <i>NGGAH: New generation gas-fired air heater</i>	132.311	DTO

GEOGRAPHIC INFORMATION MANAGEMENT NV <i>Aanwending van nieuwe aard-observatie technologieën ten bate van producenten van landbouwzaden</i> SESVanderHave NV	239.221	KMO; samenwerking bedrijven
CENTRUM TECHNISCHE ORTHOPEDIE NV <i>Ontwerp van patiëntspecifieke enkel-voet ortheses uit koolstofcomposiet</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	574.206	samenwerking OI
ThromboGenics NV <i>Therapeutic potential of VPAC1-inhibition for treatment of thrombocytopenia</i> KULeuven, Faculteit Geneeskunde	3.221.364	KMO
ARGEN-X BVBA <i>Het SIMPLE Antibody™ Platform</i>	1.309.605	KMO
BALTA INDUSTRIES NV <i>Ontwikkelen tapijt met EASY CLEAN eigenschappen</i> Gesellschaft zur Förderung von Medizin-, Bio- und Umwelttechnologien e.V. Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	87.871	samenwerking OI
BARCO NV Corporate Research <i>SmartPixel</i>	50.000	
BARCO NV Medical Division <i>CIMI – Color Imaging and Multidimensional Image processing in medical applications</i> DIGITAL CELL IMAGING LABS BVBA	382.149	KMO
BARCO NV Medical Division <i>TARDIS: Total area display sensor</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	340.539	samenwerking OI
BARCO NV Medical Division <i>P-MELODIIIIE: Platform for Medical LCDs, optimized for dynamic images, image quality and interaction and environmentally-friendly</i>	297.849	overgangstoelage
BARCO NV Media & Entertainment <i>GOLD: Green outdoor LED displays</i>	223.676	DTO
BEKAERT NV – BTC <i>BE³ST: Breakthrough energy-efficient ecologically sustainable technology</i>	1.201.719	DTO

BEKAERT NV – BTC <i>Preprojecten 2008 – 2010</i>	640.000	
BEKAERT NV – BTC <i>HRSM: Heat resistant separation material</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	339.256	samenwerking OI
BEKAERT NV – BTC <i>FASAWI: Fixed abrasive sawing wire</i>	860.849	DTO
ALCATEL-LUCENT BELL NV <i>ITEA 08005 DIY: Do-it-yourself smart experiences</i> GEOSPARC NV Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie KULeuven, Faculteit Sociale Wetenschappen PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV VUB, Faculteit Letteren en Wijsbegeerte VUB, Faculteit Wetenschappen en Bio- ingenieurswetenschappen	2.662.819	EUREKA; KMO; samenwerking OI
ALCATEL-LUCENT BELL NV <i>FISHNET: Framework for the integration of sensors and services in the heterogeneous networks</i> GREENPEAK NV TELEVIC NV	1.134.635	KMO; samenwerking bedrijven
ALCATEL-LUCENT BELL NV <i>WTEPLUS: Beyond the web, telco enterprise 2.0 paradigm</i> DIGITAL CELL IMAGING LABS BVBA LMS INTERNATIONAL NV SCORE MEDIA BVBA	765.547	KMO; samenwerking bedrijven
ALCATEL-LUCENT BELL NV <i>ANGELS: Access node next generation with extended layer and services</i>	4.508.255	overgangstoelage
ALCATEL-LUCENT BELL NV <i>Entrepreneurial Boot Camps and Opportunity incubation process</i>	275.012	
CARGILL HAUBOURDIN SAS CARGILL R&D Europe <i>Portfolio proposal</i>	1.200.000	
HELVOET PHARMA BELGIUM NV <i>TORPEO</i>	44.587	
SESVanderHave NV <i>Transcriptoomanalyse van kiemende suikerbietzaden</i> UGent, Faculteit Wetenschappen	258.221	samenwerking OI

NIKON METROLOGY EUROPE NV <i>DIP: Het digitale inspectieproces</i>	346.697	automobiel
MATERIALISE NV <i>MaM4RM II: Mammoth for Rapid Manufacturing II</i>	417.412	overgangstoelage
MATERIALISE NV <i>AFO: Ankle / foot orthoses</i> CENTRUM TECHNISCHE ORTHOPEDIE NV Katholieke Hogeschool Kempen	579.142	
MICHEL VAN DE WIELE NV <i>ACTUATOR: Onderzoek van meervoudig opgestelde hoogdynamische electromagnetische actuator in compacte behuizing</i> FLANDERS MECHATRONICS Technology Centre SIRRIS – LEUVEN	197.165	
MICHEL VAN DE WIELE NV <i>Miniaturisatie selector: Onderzoek naar verkleinen footprint</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum SIRRIS – LEUVEN Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	644.471	DTO
OPRINS PLANT NV <i>Biosynthese van aromatische cytokininen en de ontwikkeling van toepassingen in land- en tuinbouw</i> UA, Faculteit Wetenschappen	152.644	KMO
PICANOL NV <i>NIRIS: New insertion rules for a new insertion system</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	978.578	samenwerking OI
RECTICEL NV <i>PUNEXGEN: Polyurethane next generation</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen UGent, Faculteit Wetenschappen	1.228.947	samenwerking OI
RECTICEL NV <i>Project proposal within the framework of clustered O&O- feasibility studies</i>	560.000	
SABCA LIMBURG NV <i>Composiet staartvlak met dubbele kromming voor een middelgroot vliegtuig</i>	221.522	
TYCO ELECTRONICS BELGIUM EC BVBA <i>Reluctance resolver</i>	167.427	automobiel

BEKAERT ADVANCED COATINGS NV <i>ROTAPI: Rotatable targets for photovoltaic industry</i>	693.748	DTO
JANSSEN PHARMACEUTICA NV <i>Feasibility studies: group proposal 2008</i>	2.000.000	
JANSSEN PHARMACEUTICA NV <i>AD_Tau: Identification of molecular partners of protein Tau and validation in pre-clinical models as therapeutic targets in Alzheimer's disease</i> KULeuven, Faculteit Geneeskunde KULeuven, Faculteit Wetenschappen	2.659.697	samenwerking OI
JANSSEN PHARMACEUTICA NV <i>Y-Kinase: Development of a cellular and whole-lysate kinase platform for use in cancer drug discovery</i> VIB-Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie	2.223.501	samenwerking OI
JANSSEN PHARMACEUTICA NV <i>CP_RP: Cell line based compound prioritization and response prediction</i> Johannes Kepler Universität Universiteit Hasselt, Faculteit Wetenschappen	2.104.480	samenwerking OI
JSR MICRO NV <i>Polymeerbeads voor purificatie</i>	50.000	
BIOBEST NV <i>FLYDOC: Opportunities for application of the flying doctor concept in horticulture</i>	48.656	
LVD COMPANY NV <i>PLASMOCO2N: Plasma monitoring and control in CO2 laser cutting</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	535.734	samenwerking OI
PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV Philips Innovative Applications BRUGGE <i>HD Wireless 4 AV: High resolution wireless audio / video interface</i>	33.400	
UMICORE NV UMICORE Electro-Optic Materials <i>Ge-based PV module for integration in selective ceramic emitter fired TPV system</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum	75.370	samenwerking OI
ANDROME NV <i>SANTE: Stylized animation technology</i>	345.079	KMO

DOBIT NV <i>HPPCDB: High performance, PAT compliant disposable bioreactor systems for development and manufacture of biopharmaceuticals</i>	139.001	ERA-NET; KMO
C-MAC ELECTROMAG NV <i>Thickfilm schakelingen voor geïntegreerde start/stop systemen</i>	80.359	automobiel
CNH BELGIUM NV <i>CAMMI: Cognitive Adaptive Man-Machine Interface</i>	70.102	samenwerking bedrijven
TELEVIC NV <i>TRACK - TRain Applications over an advanced Communication network</i> NEWTEC CY NV NOKIA SIEMENS NETWORKS NV	716.504	KMO; samenwerking bedrijven
KANEKA BELGIUM NV <i>Development of FR-KB material</i>	97.704	overgangstoelage
EGEMIN NV <i>E'SPLS: Software product lines for logistic systems</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	489.520	samenwerking OI
PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV Philips Innovative Applications Turnhout <i>MicroMIM: Micro metal injection molding of electrodes</i>	30.258	
ALPRO NV <i>Haalbaarheidsstudies</i>	400.000	
BARRY CALLEBAUT BELGIUM NV <i>Beheersen van de vloeigrens van chocolade door sturing van grondstof en/of proces</i> ILVO - Eenheid TECHNOLOGIE EN VOEDING UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	398.098	samenwerking OI
SANTENS NV <i>Onderzoek ten behoeve van ontwikkeling van badlinnen met zelfwarmende eigenschappen</i>	212.394	DTO
UMICORE NV UMICORE Research <i>Feasibilities 2009</i>	750.000	
UMICORE NV UMICORE Research <i>ANECDATE: Anode materialen op basis van tin verwerkt in een borofosfaat matrix voor toepassing in Li-ion batterijen</i>	489.773	EUREKA

UMICORE NV UMICORE Research <i>CABRIO: Development of catalytic active powders based on rare-earth inorganic oxides for automotive applications</i>	413.689	automobiel; DTO
UMICORE NV UMICORE Research <i>COPOLKA: New environmental health-friendly rubber adhesion promoters and driers</i>	387.107	overgangstoelag
TIBOTEC-VIRCO VIROLOGY BVBA <i>Bioenergetics: From basic research in Bioenergetics to novel antibiotics against 'superbugs'</i> Vrije Universiteit Amsterdam, Faculteit der Biologie	1.608.122	
TIBOTEC-VIRCO VIROLOGY BVBA <i>Feasibility studies - Group proposal 2009</i>	2.000.000	
COWARE NV <i>LegoSoC: Networks on chips 'Lego™'-like based design for multiple applications</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum	198.545	KMO; samenwerking OI
REYNAERS ALUMINIUM NV <i>Laagdrempelige oplossing voor schuiframen</i> T.PALM-ELBO NV Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf WINDOWMAKERS NV	58.346	KMO; samenwerking bedrijven
VOLYS STAR NV <i>Studie van strategieën voor het conserveren van gevogelteproducten</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	532.346	samenwerking OI
ORBAN MICROWAVE PRODUCTS NV <i>PANAMA: Power Amplifiers and antennas for mobile applications</i> AGILENT TECHNOLOGIES Belgium NV Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie KULeuven, Campus Kortrijk KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen ST-ERICSSON NV	3.376.607	EUREKA; KMO; samenwerking OI
SAMSONITE Europe NV <i>Verhogen van de stijfheid van lichtgewicht thermoplastische composieten met als doel te komen tot een nieuw hardschalig kofferconcept met 2- of 3- puntsluiting</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	261.845	samenwerking OI

MELEXIS TESSENDERLO NV <i>EMCROSI: EMC Robust CMOS Sensor Interfaces</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	305.739	samenwerking OI
PFIZER MANUFACTURING BELGIUM NV <i>DPUJ: Depo-Provera in Uniject</i>	703.020	overgangstoelag
PFIZER MANUFACTURING BELGIUM NV <i>Haalbaarheidsstudies</i>	386.324	
PFIZER MANUFACTURING BELGIUM NV <i>DC: Dual Chamber</i>	713.010	overgangstoelag
IMPERBEL NV <i>Groene Bitumen</i>	50.000	
DANA BELGIUM NV <i>CHOT: Conceptstudie van hybride transmissies voor Off-Highway</i> VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen	280.200	samenwerking OI
Artenius PET Packaging Belgium NV <i>Geavanceerde actieve zuurstofbarrière voor PET-verpakkingen</i>	338.078	DTO
Televic Education NV <i>MAPLE - Mobile, Adaptive & Personalized Learning Experience</i> BUSINESS LANGUAGE AND COMMUNICATION CENTRE CVBA RMM SIRUNA NV STREAMOVATIONS BVBA	776.341	KMO; samenwerking bedrijven
CHRISTEYNS NV <i>DRY AQUA: Onderzoek naar de mogelijkheden van volledige kringloopsluiting binnen industriële wasserijen voor het wassen van plat linnen</i> Karel de Grote-Hogeschool, Campus HOBOKEN	78.093	samenwerking OI

Bijlage 2 - Kmo-programma

AANVRAGER/ <i>Projecttitel</i> /Partners	Steun (€)	Extra steun
FIRE PROTECTION CONSULTANTS NV <i>NoKeos Emergency Response Process Modeling</i>	169.837	
OSARArchitects NV <i>Architectural Technology</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen SIRRIS - BRUSSEL	177.510	
CAMCO TECHNOLOGIES NV <i>Spreader Camera</i>	200.000	
INOTEC BVBA <i>Afp rider</i>	145.841	
BEXCO NV <i>De ontwikkeling van HT-PES touwen met hoge slijtvastheid en abrasieresistentie voor offshore-toepassingen: onderzoek naar de potentiële mogelijkheden van stralingsharde coatings</i> Hogeschool Gent, Textiel Opleidings- & Ontwikkelingscentrum		33.000
Werkhuizen LAPAUW NV <i>Verbeteren van het energetisch rendement van strijkmachines</i>	152.833	
Van den Berghe Engineering BVBA <i>Studievoorbereiding CRISTIFORI 300 - een piano-opname en reproductiesystemen</i>	10.000	
ELSYCA NV <i>Ontwikkeling van een softwaresysteem voor het integriteitmanagement van ondergrondse pijpleidingen tegen corrosie door middel van kathodische beschermingssystemen</i>	25.000	
ELSYCA NV <i>Optimisation methodology and process technology for realising low-cost, high-precision integrated electronic components by electrochemical pattern replication</i>	9.000	
ELSYCA NV <i>Ontwikkeling en validatie van een patroonhankelijke actieve elektrode configuratie voor de optimalisatie van de koperafzetting op gedrukte schakelingen</i>	188.758	

ELSYCA NV <i>Ontwikkeling van een in tijd stuurbare actieve elektrode configuratie voor de optimalisatie van de koperafzetting op wafers</i>	200.000	
ELSYCA NV <i>Ontwikkeling van micro-ECM simulaties</i>	9.563	
ACROSOMA NV <i>Draaiboek voor snellere productontwikkeling bij het Acrosoma proces met als doel een betere marktpenetratie</i>	57.200	
ACROSOMA NV <i>Materials and new production technology development for a trailer in composite materials with integrated suspension</i> SIRRIS - LEUVEN	20.000	
ES-INTERNATIONAL NV <i>Contactvrije vochtigheidssensor m.b.v. millimetergolven</i> VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen	98.799	
NEWSON ENGINEERING NV <i>Self-adapting laser joining system for fast reconfigurable assembly systems</i>	142.610	ERA-NET
SEPTENTRIO NV <i>Mobile-gEO Positioning - High Precision Positioning on enhanced mobile interfaces</i>	163.416	EUREKA
VdS Weaving NV <i>Nieuwe samengestelde weefsels</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	33.198	
AGRIMEX NV <i>Effect van toevoeging van verschillende anti-inflammatoire componenten in vleeskuikenvoer op performantie en immuun status bij vleeskuikens, na immunisatie met een niet-toxische lichaamsvreemde stof</i> KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen KULeuven, Onderzoeksbeleid	35.000	
AGRIMEX NV <i>Flexibiliteit van een multi-component mycotoxinebinder in functie van de mycotoxinecontaminatie</i> Centrum voor Onderzoek in Diergeneeskunde en Agrochemie	26.972	

DARVAN Invest NV <i>DARVAPAN</i> Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer I.D.B. BVBA Koeltechniek CLOET BVBA Quadrant CMS SIRRIS - LEUVEN Vlaams KunststofCentrum	33.000	
DARVAN Invest NV <i>Renosolpan</i> Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer Koeltechniek CLOET BVBA Quadrant CMS SIRRIS - LEUVEN	202.478	Samerwerking bedrijven
ACMT Engineering BVBA <i>Cryo-ventilator: ontwerp en berekening van diagonale ventilatoren voor koeltunnels</i>	22.000	
TOPCHIM NV <i>SNAP: Productie van geïmidiseerde styreen-maleïnezuur nanopartikels en oppervlakte-interacties met verschillende substraattypes</i>	14.000	
LODGON BVBA <i>Onderzoek naar de mogelijkheden en noodzakelijkheden van de open standaard OpenSocial in DaliCMS, het Web 2.0 platform van Lodgon</i>	22.000	
CoEnCo BVBA <i>Prototype ontwikkeling van een weegsysteem in RVS</i>	82.250	
INARAS NV <i>Studie met als doel het verbeteren van de beheersbaarheid en fout controle van een 7 dagen op 7 en 24 uren op 24 uren boekhouding op afstand</i>	22.000	
CVWarehouse NV <i>CVTube: Studie naar nieuwe informatiekkanalen tussen kandidaat en recruteerder in het werving en selectie proces</i>	22.998	
ONEA NV <i>Cloud computing model voor digitale archivering van inkomende en uitgaande facturen.</i>	74.002	
ARODO BVBA <i>Stabiliseren van zakgoed met een rekhoes</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent	33.108	

CONSTRUCTIEWERKHUIZEN R. DEWULF NV <i>Ontwikkeling van een 4-rijige aardappelrooier op rupsbanden: KWATRO</i>	133.782
Televic Education NV <i>WirLL: Wireless Language Learning</i> Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie	35.000
HYDROGENICS EUROPE NV <i>H2 electrolyser voor hernieuwbare energie</i> Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek-VITO	180.260
ABLYNX NV <i>FP7-HEALTH TTP</i>	10.000
OSTA CARPETS NV <i>Glossfelt Carpets</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	10.000
BELPARTS NV <i>GHREEC-P: Geavanceerde HVAC Regeling voor hogere Energie-Efficiëntie en Comfort - Prototype ontwikkeling</i> EXPERTS UNITED BVBA Karel de Grote-Hogeschool, Campus HOBOKEN	172.526
SKY MAN INTERNATIONAL NV <i>De ontwikkeling van een nieuwe tractietakel</i>	112.427
LBG Invest & Consulting NV <i>Onderzoek naar valorisatiemogelijkheden voor nevenstromen uit de eiverwerkende industrie</i> Hogeschool Gent, Campus BME/CTL KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen LODEWIJCKX NV	35.000
KOBA VISION BVBA <i>Ontwikkeling van een voorleesloep</i>	44.142
INVENTIVE DESIGNERS NV <i>Beveiliging van analoge en digitale documenten tegen fraude</i>	192.318
INNO-MOULD NV <i>Het ontwikkelen van een vlinderklep met schuin klepblad</i>	46.844
FOTOSTUDIO VAN DEN BOSCH BVBA <i>NOREPHS: herbelichting van HDRI-scans op real-life objecten</i>	92.741

BOONDOGGLE NV <i>ARRIBA: Advanced Re-usable Rich Internet Banking Application</i>	177.499	
TRANSPORT & MOBILITY LEUVEN NV <i>ISEEM-Benelux of Integrated spatio-economic model Benelux</i>	35.089	
ANUBEX NV <i>Modernising VB6 applications through a pluggable architecture</i>	154.908	
GOLD MEAT BELGIUM NV <i>Ontwikkeling, testing & valorisatie van innovatieve producten binnen een batch-continue processing van innovatieve kop- en geleiproducten</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent	188.418	
ANTENOR PAYMENT SYSTEMS NV <i>Een generiek inzetbaar privaat betaalsysteem</i>	25.000	
ADIFO NV <i>Omgevingsafhankelijke optimalisatie en certificatie van dierlijke en menselijke voedingsproducten: "BESTMIX EcoSystems</i>	200.000	
BEYOND PRODUCTS NV <i>Nieuwe binding voor snowboards</i>	46.706	
PATTYN PACKING LINES NV <i>X-sorter</i> BELGIAN ELECTRONIC SORTING TECHNOLOGY NV	250.000	Samerwerking bedrijven
PATTYN PACKING LINES NV <i>Ontwikkeling van een nieuwe generatie machines ter marktdiversificatie</i>	200.000	
ELASTA NV <i>DigiFab: Innovative digital printing concept for elastic narrow fabrics using customized UV-curable inks</i> Hogeschool Gent, Textiel Opleidings- & Ontwikkelingscentrum	174.529	ERA-NET
VISYS NV <i>Mantys bulksorteerder</i>	200.000	

<p>RMONI WIRELESS BVBA <i>ESKIMO: Energie Sparen in Koel Installaties door Monitoring en Onderhoud</i> Katholieke Hogeschool Limburg, Campus LUC</p>	136.984
<p>LAMPE TEXTILES NV <i>Coating van Likrol van decoratiestoffen en matrastijk</i></p>	35.410
<p>PRODUSOFT BVBA <i>YOCTO - De ontwikkeling van een state-of-the-art draadvonkengine</i></p>	22.000
<p>ROLTEX NV <i>Voorstudie lichtgewicht dienbladen</i> SIRRIS - GENT</p>	33.000
<p>e-BO Enterprises <i>Data & Voice Systeem (DVS)</i> Hogeschool West-Vlaanderen</p>	139.572
<p>MEPHISTO DESIGN AUTOMATION NV <i>Analysis and optimization of sensitivity and yield for analog integrated circuits</i></p>	94.500
<p>OMETA BVBA <i>Integratie Platform voor het creëren van ERP onafhankelijke Enterprise Informatie</i></p>	67.087
<p>NEW EURAC BVBA <i>Voorstudie voor het hergebruik van afval van composietprofielen</i> I&L INVEST BVBA</p>	30.450
<p>NEW EURAC BVBA <i>Voorstudie voor het verbeteren van de verlijming van de composietprofielen</i> I&L INVEST BVBA</p>	31.750
<p>CUB BVBA <i>Mobiele mechanische conditioneermachine voor kleiachtige grond</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent</p>	235.774
<p>MESware NV <i>Optimalisatie van een MES real-time scheduling door terugkoppeling van KPI en OEE resultaten</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent KULeuven, Campus Kortrijk</p>	224.437

EPSILON-BIOTECH BVBA <i>Atomic cluster enabled devices for the detection of disease</i>	3.736	
COVAN SYSTEMS NV <i>Optical Print Verification Scanner</i> DEKIMO PRODUCTS NV	200.000	
CREVETEC BVBA <i>CreveTope, a biotope for shrimp</i>	16.225	
TechWIN Software BVBA <i>JoSS (Joinery Shopfloor Scheduling)</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent VERTIRAMA BVBA	250.000	Samerwerking bedrijven
De Webfabriek CVBA <i>Live streaming platform</i>	49.572	
EXCENTIS NV <i>Creation of an environment for Universal Edge QAM compliance and interoperability testing</i>	200.000	
UserPlus <i>Onderzoek naar de haalbaarheid en commercialisatie van een usability testmethode</i> FORK CVOH	37.437	
PRG Odournet NV <i>Ontwikkeling OlfaMS ter snelle bepaling van geurconcentratie</i>	25.000	
COMMSQUARE BVBA <i>DAP: Distributed Active Probe system</i>	49.257	
NiXPS NV <i>Rosetta</i>	78.199	
RAMBLA BVBA <i>Onderzoek naar de voorwaarden voor context aware content delivery</i>	20.625	
EXUVIS BVBA <i>Community Based Recommender System</i>	139.618	

ULPower Aero Engines NV <i>UL350i</i> ROPA NV SIRRIS - LEUVEN SPARK ENGINES	231.845	
SANDER Weverij BVBA <i>Vorbereiding Europese projectaanvraag: INTIMIRE: Intumescent materials with improved fire retardant and flame resistant properties for building and transport applications</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	2.640	
BE-MOBILE NV <i>OVIRA: Onderzoek naar en ontwikkeling van een verkeersintegratieplatform en een routegebaseerde verkeersinformatie applicatie</i>	166.615	
DECCA NV <i>De ontwikkeling van superhydrofoob textiel voor actieve sportkledij</i> Hogeschool Gent, Textiel Opleidings- & Ontwikkelingscentrum LAMPE TEXTILES NV	153.044	Samerwerking bedrijven
SOiLUTIONS VOF <i>Ontwikkeling van een ontwateringmachine</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent	64.589	
DEBOMAT NV <i>Modular Putting Green</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	24.878	
Hengelhoef Concrete Joints Manufacturing NV <i>Ontwikkeling van een lichte uitzetvoeg voor industriële betonvloeren</i> SIRRIS - LEUVEN UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	118.663	
Etablissement Henri Levin BVBA <i>Prototype-ontwikkeling en uittesten innovatieve spanringen</i> CLUSTA	75.044	
J LEMAIRE NV <i>Ontwikkeling van een draaiduwboot</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	35.000	
J LEMAIRE NV <i>Ontwikkeling semi-automatische pallethaak</i>	52.194	

REYNAERT-VERSLUYS BVBA <i>Captatie van mosselzaad met behulp van cyclefoamsleeves</i>	21.026
Motion Music Production & Promotion BVBA <i>Motion Music Manager (MMM): shaping online strategies for bands and musicians</i>	76.100
ESSEC TELECOM SYSTEMS NV <i>Innovatief oproep en audio systeem voor rusthuis en thuiszorg</i>	130.269
SIRUNA NV <i>Device Driven Composition of Extended Mobile Web Applications</i> Interdisciplinair Instituut voor BreedBand Technologie	212.581
SIRUNA NV <i>Ontwikkelen van een geautomatiseerd testsysteem voor mobiele applicaties</i> Interdisciplinair Instituut voor BreedBand Technologie VODTEC BVBA	267.906
GENANO Benelux NV <i>Luchtzuiveringsmethode en -toestel</i>	30.893
VISION ENGINEERING BVBA <i>De ontwikkeling van een prototype van een lichtgewicht cabine voor graafmachines</i> SIRRIS - GENT	140.256
JOBETRADE NV <i>De ontwikkeling van een prototype audioverdeelsysteem met RF technologie, digitale media en bijhorende bedieningen</i> SIGNUM BVBA	118.258
LayerWise NV <i>IMDM: Innovative mouthpiece design and manufacturing</i>	43.650
I-COATS NV <i>Praktische ontwikkeling van een milieuvriendelijke aangroeiwerende coating voor toepassing op nettenmateriaal</i> ILVO - Eenheid DIER UA, Faculteit Wetenschappen UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	91.800
SIGASI BVBA <i>Refactoring van Hardware-talen</i>	122.350

SIGASI BVBA <i>Definitie van de nieuwe generatie VHDL front-end tool</i> RESOURCES BVBA	22.375
PRISMAX BVBA <i>Immopixel: Een full rendering service platform voor architecten</i>	59.631
AWB Schots NV <i>Prototype Grachtenruimerconcept</i> SCHOTS TECHNICS	35.100
Applied Oral Innovative Services NV <i>De AporisGuide (APG): een haalbaarheidsstudie naar een nieuwe innovatieve digitale implantologie</i>	72.420
SEPS Pharma NV <i>Innovatieve toedieningsvormen</i> UGent, Faculteit Farmaceutische Wetenschappen	215.869
IDXS NV <i>SEEDS - Opzoeking en modellering van semantische service componenten voor milieutoepassingen</i>	5.500
HANDELSMY DEWEERDT W BVBA <i>Afscherming van vriesdeuren</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	76.452
MU TECHNOLOGIES BVBA <i>Ontwikkeling van een modulair en SIMD geoptimaliseerd systeem voor realtime geluidseffecten in de sinusoidale parameterruimte</i>	66.150
Groep C NV <i>Signalisatiesimulator</i> iNFRANEA BVBA Universiteit Hasselt, Instituut voor Mobiliteit	96.452
iChoosr BVBA <i>COMDRIVE RFP: Community Driven Personal RFP Platform</i> VUB, Faculteit Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen	179.148
Tagger.fm BVBA <i>Haalbaarheid van impulse buying als business model voor een B2B service naar evenement organisatoren en broadcasters</i> SAMPLE SUMO BVBA	124.690

OSTEC BVBA <i>Vooronderzoek Elektrische Mobiliteit</i> SIRRIS - LEUVEN	78.517
1 OK Solutions BVBA <i>Onderzoek business-case elektronische contactloze portefeuilles</i>	75.720
BTR Services NV <i>DataSketch/DataStore/DataForm/DataFlow</i> KULeuven, Faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen	200.000
CROPSAFE BVBA <i>Creatieve oplossingen voor oogstzekerheid van fruit</i> P & C CONSULTING V.O.F. Proefcentrum Fruitteelt	66.355
iNFRANEA BVBA <i>Haalbaarheidsstudie voor de ontwikkeling van een SYSTEMATIEK en een ICT-PLATFORM voor de ondersteuning van INFRASTRUCTUURPROJECTEN door toepassing van SYSTEEM ENGINEERING gekoppeld aan 3D-MODELLERING</i>	17.991
ULDECO BVBA <i>Een haalbaarheidsstudie naar een efficiëntere luchtvrachtpalet en opstellen van een businessplan</i> SIRRIS - GENT	41.789
BELTI BVBA <i>Studie naar het optimale businessconcept voor het vermarkten van bedrukte kassabanden</i>	53.659
THERCON NV <i>TX (Tank X-changer)</i> Karel de Grote-Hogeschool, Campus HOBOKEN	104.430
DINGENS BG BVBA <i>Prototype-Ontwikkeling en testing van een kwikvrije barometer</i> SIRRIS - LEUVEN Universiteit Hasselt, Faculteit Wetenschappen	98.813
DEMERSTEE BVBA <i>Monitoring van beroepschauffeurs</i> FLANDERS' DRIVE CVBA	32.868
Carrosserie MOEYERSONS NV <i>Haalbaarheid nieuw modulair concept opbouw</i> SIRRIS - LEUVEN	33.000

SIGU BVBA <i>Ontwikkelen van een Structural Insulated Glass Unit (SIGU)</i> CLUSTA Technische Universiteit Delft, Faculteit der Luchtvaart- en Ruimtevaarttechniek UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	92.500	
PLAYLANE BVBA <i>Animated books</i>	67.346	
BETULA BVBA <i>The Bold Brush, de perfecte, hygiënische toiletreiniger</i> SIRRIS - LUIK	120.679	
FISystems GCV <i>Planten Vitaliteitsmeting op basis van Fluorescentiebeeldanalysesystemen (Fluorescence Imaging Systems, FIS)</i> Universiteit Hasselt, Faculteit Wetenschappen	117.663	
GEOSPARC NV <i>Software en diensten voor het bouwen van geografische informatiesystemen</i> DFC SOFTWARE ENGINEERING BVBA	200.000	
ISW Limits NV <i>Op innovatieve wijze stress en spanning reduceren: een aanbod op maat bij grote groepen</i>	133.613	
OK CONSULTING BVBA <i>Onderzoek naar de haalbaarheid van een PRP-systeem</i> Hogeschool West-Vlaanderen	64.388	
TRANSUNIVERSE GROUP NV <i>TransPro</i>	22.000	
ROBOJOB BVBA <i>IRS-CW: Integrated Robot Solution for Chuck Work</i>	200.000	
P&V Elektrotechniek NV <i>Ontwikkeling van een bedradingsmachine</i> ATOS ENGINEERING BVBA	221.872	Samenwerking bedrijven
Smart Sunday BVBA <i>Uitvoeringsprofilering voor Web 3.0</i>	73.968	

DL CHEMICALS DETAELENAERE-LOOSVELT NV <i>Haalbaarheidstudie naar de ontwikkeling van een semi-elastische parketlijm die voldoet aan de wensen van de eindgebruikers</i>	22.000
DL CHEMICALS DETAELENAERE-LOOSVELT NV <i>Grondige studie van de verschillende componenten in een acrylaatkit</i>	22.000
GATEWING BVBA <i>Ontwikkeling van een unmanned aircraft system voor burgerlijke toepassingen</i>	89.989
GATEWING BVBA <i>Studie van geografische dataproductie software als onderdeel van een UAS-gebaseerd rapid mapping systeem</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	25.125
T.M.C. Machines NV <i>Ontwikkeling van een prototype van een operatorarme industriële naaimachine</i>	129.710
VISIOMATICS NV <i>Van "Proof of concept" tot economisch verantwoorde verpakkingsmachine</i> Katholieke Hogeschool Limburg, Campus LUC	92.153
OTO Therapeutics BVBA <i>Is de inductie van tinnitus bij proefdieren reproduceerbaar?</i> BIO-PLUS SERVICES BVBA	22.000
OTO Therapeutics BVBA <i>Kan contractonderzoek op binnenoortoxiciteit en de medicamenteuze preventie ervan waarde scheppen?</i> <i>Marktstudie en Businessplan</i>	71.200
MEDIAMINE Next Generation NV <i>Impact de op de heroriëntering van Mediamine NG als service-bedrijf naar internationale Saas-aanbieder van een End-to-end Marketing Operations and Automation Platform</i>	22.000
BAEYENS BROTHERS TUINAANNEMINGEN BVBA <i>Haalbaarheid van een multifunctionele werktuigendrager</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent	32.000

ETN. P. VANASSCHE & CIE NV <i>Studie naar de haalbaarheid van een low-cost stabiliteitssysteem voor brandweervrachtwagens</i> FLANDERS' DRIVE CVBA StabiControl	32.690
Quinta Essentia Software Development NV <i>Prototypeontwikkeling en -testing van een digitaal op videobeelden gebaseerd centraal Voetballaboratorium (SoccerLAB)</i> Universiteit Hasselt, Faculteit Wetenschappen	200.000
SNICK INGREDIENTS BVBA <i>The ideal Fingerfood</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	17.266
@Vantage NV <i>Haalbaarheidsstudie en businessmodel voor de ontwikkeling van een "virtuele getrouwheidskaart"</i>	100.000
C.A.S. BVBA <i>Aanwerving industrieel ingenieur voor het uitwerken innovatietraject(en) en opvolgen van ontwikkelingen inzake HVAC-PLC communicatie protocollen en doorleren van de kennis naar de rest van de organisatie</i>	29.484
KickTease Print Media BVBA <i>Gimm-e, een nieuw B-to-C communicatie concept</i>	87.781
WORLDWIDE LOCAL PRINTING BVBA <i>Worldwide Local Printing & Fulfilment</i>	92.770
CHEVAL FATAL BVBA <i>Vernieuwend Modulair Concept voor High End Paardenstal Inrichting en Uitrusting</i> ILVO - Eenheid TECHNOLOGIE EN VOEDING Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf	63.959
BELVI NV <i>Optimalisatie van substraat en beplantingsconcept van Evergreen-geluidsschermen en -keermuren</i> Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen, Campus Roeselare	6.500

Aardappelen LIPPENS BVBA <i>Implementatiemogelijkheid van een online waterdesinfectiesysteem, optimalisering shelf life van de eindproducten, duurzame energiewinning uit afvalstroom en optimalisatie van het afvalbeheer</i> ECODIS NV UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	31.503	
90PLUS NV <i>Haalbaarheidsonderzoek 90Plus, een intelligente beslissingsondersteuningsmethodiek voor aankoop van consumptiegoederen</i>	55.707	
4POWER BVBA <i>Concept en voorontwerp Microwindturbine met diffuser</i>	100.000	
ITRUX NV <i>Internationale doorbraakstrategie in carrosseriebouw op bedrijfsvoertuigen door een technologische productinnovatie die samenbouw door niet geschoold personeel op andere locaties dan bij carrossiebouwers toelaat en door commercialisatie via de creatie ...</i>	100.000	
DOHMEYER NV <i>DOH-CRB-1200, de beheersing van de kinetiek van stochastische kristal</i>	200.000	
DELVANO NV <i>Euro Trac 5000</i> PERDU NV	237.331	Samenwerking bedrijven
Vose Software BVBA <i>Development of risk management tools for surveillance of emerging animal diseases (RISKEMERG)</i> Universiteit Hasselt, Faculteit Wetenschappen	100.000	
ALPHA REEL BVBA <i>Ergonomisch Oprolsysteem voor Autoassemblagebedrijven</i>	31.000	
DE RYCK KLIMA BVBA <i>LUWAGAM: Lucht water warmtepomp met gasmotor</i>	30.495	
CYBORN BVBA <i>3D karakter animatie systeem</i>	17.139	
Dentaaltechnisch bedrijfslabo W. Hoet & Co NV <i>Ontwikkeling frameprothese volgens CAD - CAM methode</i> UGent, Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	139.413	

BROUWERIJ DE VLIER BVBA <i>Weju (Wellness Juice): Een natuurlijke gefermenteerde gezondheidsdrank</i>	76.064
BELGIAN OPTICAL SUPPLY <i>Onderzoek naar het produceren van geavanceerde vormstabiele contactlenzen & optimaliseren van oppervlaktekwaliteit</i>	23.794
CASHCOLLIE <i>Economic & technological feasibility study of a peer-2-peer payment platform</i>	59.625
PEPRIC NV <i>Technologische en commerciële haalbaarheid van moleculaire en functionele beeldvorming met behulp van paramagnetische nanopartikels</i>	50.000
SWEETWELL NV <i>Studie van de mogelijkheden voor granulaire vormgeving van Sweetwell - poeder</i>	33.675
Ir. Arch. Jo Deflander BVBA <i>Productontwikkeling voor lichte terrasoverkappingen</i>	32.500
InsPyro BVBA <i>Haalbaarheid van een audit voor metallurgische processen</i>	100.000
MAZARO BVBA <i>RVT-haalbaarheidsstudie</i>	82.200
GEOAUTOMATION <i>Combineren van gps met beeldverwerking in mobile mapping</i>	50.001
WICOM <i>Haalbaarheid van een compacte reinigingswagen</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent	29.605
ALL CHEMIE BELGIUM NV <i>New nanomaterials4coatings</i> Universiteit Hasselt, Faculteit Wetenschappen ZWEKO BVBA	31.598
TRENTO ROBOTICS BELGIUM BVBA <i>Verspaningsrobot met CAD/CAM besturing</i> SIRRIS - DIEPENBEEK 2	90.398

CARROSSERIE LEMEIRE BVBA <i>Zelfdragend chassis</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent	33.813
POTENCO BVBA <i>Studie naar de mogelijkheden van Low-Cost Telematica Brokering (LCTB)</i>	80.000
RENDERS NV <i>Onderzoek naar een modulair lichtgewicht traileronderstel voor een gestuurde oplegger</i> FLANDERS' DRIVE CVBA	244.684
ITelegance BVBA <i>Instrument voor Onderwater BodemAnalyse, IOBA</i> UGent, Faculteit Wetenschappen	94.000
Apitope International NV <i>Knowledge acquisition to support the development of in vitro diagnostic devices for auto-immune diseases (API-IS- 01)</i> Universiteit Hasselt, Faculteit Geneeskunde	50.000
Studio SATRIMA BVBA <i>Ontwikkeling van een nieuw concept voor wastafels</i> Flanders Inshape - Competentiepool Productontwikkeling en Industrieel Design SIRRIS - DIEPENBEEK 1	31.644
TRI-VIZOR NV <i>Methode om bedrijven te overtuigen tot horizontale logistieke samenwerking</i> VUB, Faculteit Economische, Sociale en Politieke Wetenschappen & Solvay Business School (ES)	45.000
ZITMEUBELFABRIEK DE ZETEL NV <i>"Match" - Rendabele product/proces-afstemming door vernieuwing van het productenassortiment en herontwerp van het productieproces</i> Meubelinnovatie Cluster	33.575
EUROPLAY NV <i>Creatie van een nieuw productenplatform volgens een vernieuwende methodologie van het productontwikkelingsproces</i> Meubelinnovatie Cluster TUV RHEINLAND BELGIUM NV	25.000

ALMAGATES BVBA <i>Innagate: Ontwikkeling van een vrijdragende snelle industriële poort met een innovatieve elektromechanische aandrijving</i> OPTIDRIVE NV	53.492	
4Esys NV <i>Optimal Energy Flow Regulation for Dynamic Energy Storage</i>	191.723	
DOCBYTE NV <i>Enterprise Document Transformation Platform</i>	51.197	
QUASUS NV <i>Lab Maturity Optimisation - dé totaaloplossing voor laboratoria</i>	87.772	
SNOX Belgium NV <i>Autonome manipulatorbasis voor productie en kwaliteitscontrole</i>	175.361	ERA-NET
LANCER HOSTING BVBA <i>"Service Center for Data Management" - Virtualized & cluster hosting solutions set up in geographically dispersed data centers</i>	100.000	
ARISTOCO BVBA <i>TORIGI: Internet-gebaseerd platform voor het aanbieden van eenvoudig te gebruiken digitale diensten op verschillende toestellen</i> Universiteit Hasselt, Faculteit Wetenschappen	97.710	
DAS ACCESS SYSTEMS NV <i>DAS (Distributed Authentication, Authorization and Accounting System)</i> Twixel NV	159.133	
CreaTES NV <i>Sample Thief</i> Pro-C-epT NV	60.917	
Crius Group NV <i>Ontwikkeling van een dynamisch Publicatie platform (CPP)</i>	45.727	
KeyConcepts BVBA <i>Vertical Services Search Engines</i>	80.000	

<p>VERVETANK NV <i>Haalbaarheid van een multifunctionele pompwagen</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent</p>	35.000
<p>CLEAN ENERGY GENERATION NV <i>North Sea Island for Clean Energy (NICE)</i></p>	25.000
<p>FRIBONA NV <i>Studie en implementatie van een efficiënt beheersingssysteem van het temperatuurstraject bij opwarming en afkoeling van voedingsbereidingen</i> UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen</p>	75.400
<p>C3WAVE BVBA <i>An SME feasibility study towards the valorization potential of a billing engine for cloud services</i></p>	46.645
<p>DISPACK-projects BVBA <i>MACO: MARkt groei en COst-efficiëntie</i> SIRRIS - LUIK</p>	85.722
<p>PiD BVBA <i>Geïntegreerd "remote" optisch concept op basis van LED technologie</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent</p>	35.000
<p>PYXIMA NV <i>JobCoach - mensen met een arbeidshandicap beter begeleiden</i> WAAK BW</p>	72.019
<p>ACL FOOD BVBA <i>Toy Choc, een set die de consument alles aanbiedt voor een volledige chocolade-ervaring, als een echte chef</i></p>	69.250
<p>CUISINE LUTEA BVBA <i>Onderzoek tot ontwikkeling en commercialisering van een drankverdelingssysteem voor bier en frisdranken aan boord van vliegtuigen</i></p>	35.163
<p>QLT Engine Solutions BVBA <i>EFCO, Emission & Fuel Consumption Optimisation</i> DENOSPI BVBA KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen</p>	33.000

HINSCHA NV <i>Innovatieve productiewijze voor metalen scharnieren</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent	35.000	
GLOCOM NV <i>Folium, nature inspired sleep - een bedbodem uit composietmateriaal</i> NELEN & DELBEKE NV Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	27.509	
CopperSwitch BVBA <i>Local Loop automatisering: Markt Analyse en Positionering - Psellus</i>	80.000	
MARTENS E <i>Brainspot</i>	15.000	
DEVAN CHEMICALS NV <i>Vorbereitung Europese projectaanvraag: Intimire: Intumescent materials with improved fire retardant and flame resistant properties for building and transport applications</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	10.000	
GILBOS NV <i>Modules voor de verwerking van BCF-tapijt garens</i>	25.000	
ORAC NV <i>Het ontwikkelen van een industrieel productieproces voor de extrusie van PS-foam profiel met een densiteit van ca. 200 g/l</i>	9.000	
ORGANIC WASTE SYSTEMS NV <i>Meting en optimalisatie van effect van additieven en micronutriënten bij droge anaerobe vergisting</i>	197.521	
ROFIX NV <i>Klimaatplafonds met nieuwe buizenstructuur</i> JANSEN AFWERKINGSBEDRIJF NV	241.010	Samenwerking bedrijven
TRAFICON NV <i>Migratie van video detectie systeem van analoog naar IP-video</i>	200.000	
TRAFICON NV <i>Haalbaarheidsstudie van een nieuw video detectie algoritme voor gestopte voertuigen</i>	28.500	

EVELO CONSTRUCTIEWERKHUIZEN NV <i>Ontwikkelen van garenfixatieapparatuur</i> BALTA INDUSTRIES NV Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	164.460	Samenwerking bedrijven
AUTOMATION NV <i>Standaard software voor het beheer van industriële apparatuur: Generieke connectoren en expansie van evolueerbare patronen</i>	153.680	
EASICS NV <i>UniProc</i>	102.779	
L.E.T. NV <i>Universele hybride meetstand voor adaptive cruise control instelling</i>	215.198	
TELEVIC NV <i>CapTo- capacitieve toetsen</i>	22.000	
TELEVIC NV <i>Ethertrain: Ethernet backbone in a train</i>	200.000	
TELEVIC NV <i>HADIS: Hybrid Audio Distribution System</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum	200.000	
TELEVIC NV <i>NuCiA - Nurse Calls in Agentenwerelden</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent	35.000	
METIS NV <i>Haalbaarheidsstudie ter concipiëren van een automatische reinigingsinstallatie voor tanks verontreinigd met acrylaten en mercaptanen</i>	35.000	
BAUSCH DATACOM NV <i>Remote melding van status ophaalpunten gebruikte batterijen</i> DELTA DESIGN BVBA	10.725	
LABOREX BVBA <i>VAS-MACHINE</i>	25.000	

<p>Toxikon Europe NV <i>DAMUCEL PDP: Ontwikkeling van een methodologie voor de analyse van onbekende componenten in 'Extractables en Leachables' van farmaceutische geneesmiddelen</i> KULeuven, Interfacultair centrum voor Proteomics en Metabolomics</p>	28.481
<p>LUNOO NV <i>Onderzoek naar een reflex verlichtingstoestel voor algemene en accentverlichting in de fashion sector</i> Provinciale Hogeschool Limburg</p>	25.622
<p>Composite Damping Material NV <i>VITS: Vervangbaar Ingebed Tram Spoor</i></p>	61.957
<p>MEYLAND NV <i>Wetenschappelijk verantwoorde ontwerpmethodode voor trog Schroeven</i> INDURIUM ENGINEERING SERVICES NV</p>	31.416
<p>OVOBEL NV <i>Drogestofbepaling van eidooier mbv VIS-NIR spectroscopie</i> KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen</p>	6.500
<p>VERO DUCO NV <i>Modulair samengestelde geluidwerende muurroosters voor ventilatie</i></p>	110.175
<p>VERO DUCO NV <i>Duco VHV- Vraaggestuurde hybride ventilatie</i></p>	129.127
<p>ARTIMPEX NV <i>Ontwikkeling en karakterisatie van een universeel straalapparaat en uitbreiding van de toepasbaarheid van dit straalapparaat</i></p>	53.338
<p>BOGIMAC ENGINEERING NV <i>DuoSync</i></p>	40.743
<p>DE COENE PRODUCTS NV <i>Ontwikkelen van een passiefhuis deur concept</i> Technisch Centrum der Houtnijverheid</p>	28.879
<p>MAVA BODEMONDERZOEK NV <i>EnISSA: Enhanced In Situ Soil Analysis</i></p>	158.794
<p>MEERSSCHAERT G.R.J. NV <i>Doorsnijden van pool op roedenweefmachine</i></p>	25.000

MEYVAERT GLASS ENGINEERING NV <i>Studie naar de technische haalbaarheid van een innovatief brandwerend gamma</i> CLUSTA Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf	28.608	
TRISLOT NV <i>Ontwikkeling van nieuwe, kostenefficiënte productietechnologie voor spleetbuizen</i>	159.761	
LAVA BVBA <i>Realisatie van een zéér fijne "High Definition", en véél zachtere gebreide matrastijk</i>	60.527	
RGB Systems NV <i>AUDRE: Automatische Druk Regeling</i> Hogeschool Gent	128.028	
PILIPILI PRODUCTONTWERP BVBA <i>Elektronische fietshulp</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum	85.484	
BELINTRA NV <i>Haalbaarheidsstudie: Medicart voor gecontroleerde verspreiding van medisch materiaal op basis van RFID</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent	28.461	
BOONE NV <i>Verzorgingskamer van de toekomst</i> Cubist Creations Meubelinnovatie Cluster	25.000	
TRANSICS NV <i>Boordcomputerdesign voor een efficiënte en snelle installatie bij de klant</i>	25.000	
CONSTRUCTIEWERKHUIZEN G. VERBRUGGEN NV <i>Haalbaarheid van een mechanische fijnregeling voor het co-extrusieproces, zonder productiestilstand, waardoor DTO-voordelen kunnen gerealiseerd worden</i> SIRRIS - LEUVEN	35.000	
O.J. VAN MAELE NV <i>Envitextile - Surface processes to attain environmental compatible high added value natural textiles</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	179.003	ERA-NET

DEMAKO NV <i>Demarail</i>	75.236
BERNICO INTERNATIONAL <i>Deflector- & lift Deck Formule2 boot</i>	34.524
METIS INSTRUMENTS & EQUIPMENT NV <i>Robomag - Flexibele robot voor het magnetiseren van prototype generatoren voor windenergie</i> OPTIDRIVE NV	35.000
DENIS-PLANTS BVBA <i>Jaarrond bloei-inductie en -sturing bij Calathea F1-hybriden</i> ILVO - Eenheid PLANT ProefCentrum voor Sierteelt UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	165.787

Bijlage 3 - Specialisatiebeurzen

Bursaal	Universiteit	Projecttitel
Abbeloos Dirk	KULeuven	<i>Multigridmethoden voor de controle van tijdsperiodieke parabolische partiële differentiaalvergelijkingen</i>
Adriaenssens Nele	VU Brussel	<i>Prothesebeha's, aangepast aan anatomische veranderingen in de borst en biomechanische afwijkingen na borstheekunde</i>
Aelvoet Sarah-Ann	KULeuven	<i>Moleculaire beeldvorming van neurodegeneratie en neurogenese in diermodellen</i>
Ahmadi Bidakhvidi Mohammad	VU Brussel	<i>Ontwikkeling van een multidisciplinaire ontwerpoptimalisatiestrategie en toepassingen voor piezo fan systemen</i>
Audenaert Jan	KULeuven	<i>Optimalisatie van het optisch ontwerp van verlichtingstoestellen</i>
Baert Annelies	UGent	<i>Ontwikkeling van een plantgebaseerde strategie voor stressdetectie en irrigatiecontrole bij druif</i>
Barbez Elke	UGent	<i>Auxin transport components and their role in cellular auxin homeostasis</i>
Bertier Lien	UGent	<i>Phytophthora brassicae en aanverwante soorten in de winterteelt van volleveldsgroenten: belang, fylogenie, waardplantadaptatie en epidemiologie</i>
Beuls Katrien	VU Brussel	<i>Language games voor het taalonderwijs</i>
Boelaert Jente	UGent	<i>Ontwikkelen van metabolome analytische platforms voor de karakterisatie van uremische retentiestoffen.</i>
Boeykens Freek	UGent	<i>Optimale ontwerpstrategieën voor de volgende generatie flexibele antennes steunend op een combinatie van veldsimulators</i>
Boonen Jente	UGent	<i>Functioneel kwaliteitsonderzoek voor de ontwikkeling van topicaal toepasbare plantaardige stoffen</i>
Bracke Stefanie	UGent	<i>Synthese en karakterisatie van niet-virale liposomale dragers voor lokale afgifte van siRNA moleculen en antagomirs als therapeutische behandeling van psoriasis</i>
Breynaert Christine	KULeuven	<i>Rol van regulatoire T-cellen en IL-13 bij de behandeling van chronische inflammatoire darmziekten en fibrose</i>
Broos Stefan	UGent	<i>In silico identificatie van functionele transcriptiefactor bindingsplaatsen in hogere eukaryoten</i>
Brouwers Bas	KULeuven	<i>De rol van furine in beta-cel proliferatie</i>
Burg Josefin	KULeuven	<i>Optimalisatie van het design van een totale enkelprothese door biomechanische analyse van het enkel-voet complex</i>
Busschaert Sylvie	UAntwerpen	<i>Duurzame multimodale transportplanning met toepassing in de chemische industrie</i>
Buyens Tom	KULeuven	<i>Screening en in vivo validatie van bioactieve peptiden op axonale uitgroei en regeneratie</i>
Callebaut Gert	UGent	<i>Synthese en toepassingen van chirale N-sulfinylaziridinen als veelzijdige bouwsteen in de organische chemie</i>

Candaele Jasper	UGent	<i>Functionele analyse van DNA methylatie in de groeirespons op abiotische stress bij maïs</i>
Christiaen Steven	UGent	<i>Gebruik van biotherapeutische micro-organismen voor de interferentie met quorum sensing bij pathogene bacteriën</i>
Claessens Jolien	KULeuven	<i>Inductie van autoaggregatie als nieuwe antibacteriële strategie: Aggregatie van ClpC als 'proof-of-principle'</i>
Claeys Claus	KULeuven	<i>Ontwerp en ontwikkeling van periodieke sandwichstructuren met vibro-akoestisch stopbandgedrag</i>
Combaz Adrien	KULeuven	<i>A new generation of decoding algorithms for non-invasive Brain-Machine Interfacing</i>
Coppens Violette	VU Brussel	<i>Studie naar de potentiële rol van primaire humane pro-angiogene cellen in betaceltransplantatie</i>
Cornelissen Jonathan	KULeuven	<i>Nieuwe methoden voor optimale portfolioallocatie op basis van hoge frequentiedata en duurzaamheidsscores</i>
Cornu Pieter	VU Brussel	<i>Ontwikkeling van informatie- en beslissingshulpsystemen voor rationele farmacotherapie in ziekenhuizen</i>
Davidson Tom	UGent	<i>Geautomatiseerde run-time-herconfiguratie van op het algoritmisch niveau</i>
De Baets Greet	VU Brussel	<i>Ontwikkeling van een positie-specifiek herkenningsprofiel voor moleculaire chaperones</i>
De Bruyn Tom	KULeuven	<i>Interferentie met hepatische opname als strategie voor farmacokinetische boosting van antivirale geneesmiddelen</i>
De Cat Broes	KULeuven	<i>Optimalisatie- en revisie-inferentie in FO(.)</i>
De Geyter Nathan	UGent	<i>Studie van eiwitcomplexen betrokken bij de elicitering van het secundair metabolisme in <i>Medicago truncatula</i>.</i>
De Houwer Stéphanie	KULeuven	<i>Nucleaire import van HIV als doelwit voor nieuwe antivirale therapie</i>
De Meyer Thomas	UGent	<i>Ontwikkeling en productie van VHH-Fc antilichamen als 'functional tools' voor het plantbiotechnologisch onderzoek</i>
De Muynck Louis	KULeuven	<i>De rol van progranuline in neurodegeneratie, een translationeel onderzoeksproject</i>
De Pauw Jan	UGent	<i>Onderzoek naar fretting vermoeiing van mechanische verbindingen aan de hand van geavanceerde experimenten en inspectiemethodes</i>
De Schepper Mieke	UGent	<i>Volledig recycleerbaar beton voor een meer milieuvriendelijke bouwsector</i>
De Visscher Charlotte	UGent	<i>Expressie en glyco-engineering van lysosomale enzymen in gisten voor de behandeling van lysosomale stapelingsziekten</i>
De Vlieghe Elly	UGent	<i>Preventie van peritoneale metastasen door selectieve verwijdering potentieel invasieve kankercellen uit de peritoneale vloeistof</i>
Debroye Elke	KULeuven	<i>Luminescerende MRI-contrastreagentia voor moleculaire beeldvorming</i>
Dedeurwaerder Annelike	UGent	<i>Rol van de accessoire proteïnen in de evolutie van het Felien Enterisch Coronavirus naar het Felien Infectieuze Peritonitis Virus, perspectieven voor een nieuwe diagnose</i>

Deferm Noel	KULeuven	<i>Onderzoek naar analoge geïntegreerde schakelingen en ontwerptechnieken voor mm-golf draadloze toepassingen in CMOS</i>
Delorge Ines	KULeuven	<i>Functionele analyse van de trehalose biosynthese klasse I genfamilie in Physcomitrella patens</i>
Demeulenaere Marlies	UGent	<i>De studie van zijwortel-priming als sleutel tot het verhogen van de competentie tot wortelvorming</i>
Dermauw Veronique	UGent	<i>Mineralendeficiënties bij rundvee en hun betekenis voor nutriëntenbenutting en productiviteit</i>
Desloover Joachim	UGent	<i>Mitigatie van antropogene N2O-emissies</i>
Devis Annemarie	KULeuven	<i>Schatting van het toekomstig windklimaat van Vlaanderen op basis van twee downscaling technieken</i>
Dillemans Leander	KULeuven	<i>fabrication and characterization of correlated electron system devices switched with an electric field</i>
Dondelinger Yves	UGent	<i>Identificatie van RIP3 substraten en hun rol in necrotische celdood</i>
Donders Raf	UHasselt	<i>Therapeutische toepasbaarheid van multipotente stamcellen in een diermodel voor multiple sclerose</i>
Dries Ruben	KULeuven	<i>A multi-parametric esiRNA screen addressing reciprocal intra-TGFB family transcriptional regulatory signalling in ES cell identity and neural conversion</i>
Dunon Vincent	KULeuven	<i>Cultivatie onafhankelijke analyse van het mobiloom van gepollueerde ecosystemen: een nieuwe benadering in de zoektocht naar nieuwe biokatalysatoren</i>
Elton Lynn Susannah	UGent	<i>Karakterisering van groep I metabotrope glutamaat receptor geïnduceerde NF-kappaB signaaltransductie in T cellen</i>
Fislage Marcus	VU Brussel	<i>Structural and functional characterisation of the Elongator complex of S.cerevisiae</i>
Foket Christophe	UGent	<i>Globale obfuscatie van bytecode toepassingen</i>
Galle Jonas	UGent	<i>Studie van het vernevelings- & verbrandingsproces van alternatieve brandstoffen voor middelsnellopende dieselmotoren</i>
Gebruers Evelien	KULeuven	<i>Functionele karakterisering van nieuwe modulators van BMP en Wnt signaalpaden</i>
Gérard Joëlle	VU Brussel	<i>Relatieve groeisnelheid en strategie van invasieve exotische wateronkruiden</i>
Ghijsens Elke	KULeuven	<i>Supramoleculaire nanoporeuze netwerken: templates voor slimme oppervlakken</i>
Gielen Ruben	KULeuven	<i>Ontwikkeling van een entropie-gebaseerde ontwerpmethodologie voor koelsystemen in data-centra</i>
Gistelinck Marc	KULeuven	<i>Genetische identificatie van therapeutische doelwitten voor tauopathie in D. melanogaster</i>
Goorts Patrik	UHasselt	<i>Coëxploratie van Vrije Standpuntvideo in Sportscènes met Occlusieafhandeling via Spatiotemporele Bewegingsschatting en Ad-hoc Kalibratie op Parallele Architecturen</i>

Goovaerts Odin	UAntwerpen	<i>Immunopathogenese van het immuunrestitutie inflammatoir syndroom (IRIS) in HIV/TB-patiënten die antiretrovirale therapie ontvangen: Zoektocht naar prognostische en diagnostische markers</i>
Gordts Stephanie	KULeuven	<i>Systemische en topische HDL therapie voor bevordering van weefselherstel</i>
Grit Grietje	UGent	<i>De rol van dendritische cellen in de immuniteit tegen Giardia duodenalis bij het rund</i>
Haynes Carole	VU Brussel	<i>Karakterisatie van T. vivax sialidase als doelwit in de bestrijding van trypanosomiase</i>
Hendrix Katrien	KULeuven	<i>Ontwikkeling en karakterisatie van poly(ether ether keton) gebaseerde solventresistente nanofiltratiemembranen via fase-inversie</i>
Herremans Els	KULeuven	<i>Snelle evaluatie van inwendige vruchtkwaliteit van appel en peer door middel van X-stralenradiografie en -tomografie</i>
Heyvaert Stefaan	VU Brussel	<i>Microgestructureerde Optische Vezelsensoren voor Minimaal invasieve Procedures</i>
Hollebeke Jolien	UGent	<i>Karakterisatie van N-acetyltransferases en de studie van N-terminale eiwitacetylatie</i>
Houben Ken	KULeuven	<i>Studie van het endogene structuurbepalende potentieel van groenten en fruit in de context van split stream processing</i>
Ielasi Francesco	VU Brussel	<i>PA14 carbohydrate-binding domains from yeast adhesive proteins: biophysical characterisation and engineering towards clinical applications</i>
Jacobs William	KULeuven	<i>Online levensduurvoorspelling voor dynamisch belaste constructies</i>
Janssens Lizanne	KULeuven	<i>Functioneel-ecologische studie naar de gecombineerde effecten van pesticiden en natuurlijke vijanden: naar een evaluatiemethode van de ecologische impact van polluenten</i>
Janssens Jonathan	UAntwerpen	<i>Karakterisering van nieuwe muismodellen voor frontotemporale kwabdegeneratie (FTLD) en amyotrofe laterale sclerose (ALS)</i>
Janssens Pieter	UGent	<i>Synthese van nieuwe homochirale imidaatliganden en hun valorisatie in de asymmetrische transitie-metaalkatalyse</i>
Janssenswillen Sunita	VU Brussel	<i>Structurele en Functionele Evolutie van een Feromoon/Verdedigingssysteem in Amphibia</i>
Jozefczak Marijke	UHasselt	<i>De rol van Glutathion en Ascorbaat in de Regulatie van Superoxide Dismutase na Cadmium- en Koperstress in Arabidopsis thaliana</i>
Kam Benjamin	KULeuven	<i>Integratie van geheugens met circuits in organische elektronica</i>
Kellens Karel	KULeuven	<i>Low Impact Manufacturing / Eco-efficiënt Producenten</i>
Konijnendijk Nellie	KULeuven	<i>Een algemene selectiestrategie voor groeisnelheid en immuniteit in aquacultuur</i>
Lamkanfi Ahmed	UAntwerpen	<i>Impactanalyse van softwareonderhoud aan de hand van software traceability</i>
Lapeire Linsey	UGent	<i>Microstructurele evaluatie van het corrosiegedrag van koper</i>

Laukens Bram	UGent	<i>Glyco-engineering van IL-10 en IL-22 voor weefsel-specifieke aflevering via lectine-receptoren</i>
Lelie Steven	VU Brussel	<i>New materials for EMR-dosimetry in high energy photon beams</i>
Lepez Trees	UGent	<i>Detectie en fenotypering van foetale microchimere cellen in auto-immuun pathologieën</i>
Mangraviti Giovanni	VU Brussel	<i>Frequency synthesis for CMOS-based millimeter-wave communication systems</i>
Masure Dries	UGent	<i>Studie van de gastro-intestinale immuunrespons tijdens de pre- en post-hepatische fase van een Ascaris suum infectie bij het varken</i>
Mathijssen Robin	UGent	<i>Integratie van signaalcascades voor de expansie van hematopoëtische stamcellen met behoud van T cel potentieel</i>
Matthijs Michiel	UGent	<i>Metabolic engineering van vetzuurbiosynthese in Phaeodactylum tricornutum</i>
Mennink Bart	KU Leuven	<i>Bewijsbare veiligheid van symmetrische primitieven</i>
Mets Kevin	UGent	<i>Optimaal en Schaalbaar Beheer van Slimme Energienetwerken met Plug-In Hybride Elektrische Voertuigen</i>
Mollet Pieter	UGent	<i>Kwantitatieve beeldreconstructie voor multimodale TOF PET-MRI</i>
Mommaerts Hendrik	KU Leuven	<i>Investigation of molecular basis of osteoarthritis using developmental models</i>
Mutert Julie	KU Leuven	<i>Studie van de moleculaire mechanismen van AMPK functie in het zenuwstelsel van Drosophila melanogaster</i>
Naets Frank	KU Leuven	<i>Ontwikkeling en validatie van globale modelreductietechnieken voor real-time simulatie van flexibele meerlichamensystemen</i>
Natanelov Valeri	UGent	<i>Influence of oil futures price volatility on the prices of commodity futures: Corn; ethanol; rapeseed; soybean; soybean oil; wheat; sugar; and metals</i>
Nguyen Huu Minh	UGent	<i>Efficiënte ensemble-systemen voor de classificatie van grootschalige data</i>
Nikolaou Alexandros	VU Brussel	<i>Interactie tussen angiotensine IV, IRAP en macrofagen: implicaties in atherosclerose</i>
Nuyttens Benedicte	KU Leuven	<i>Identificatie van de functie van DCBLD2 op bloedplaatjes</i>
Olyslaegers Dominique	UGent	<i>Opregulatie van sialyl lewis X bij Felien Infectieuze Peritonitis, een basis voor de ontwikkeling van een diagnostische test</i>
Omari Abdoulghafar	UGent	<i>Fotonische componenten op basis van niet-lineaire kwantum dot/silicium op isolator hybride golfgeleiders</i>
Paulussen Caroline	U Antwerpen	<i>Systemische Mycosen: Innovatieve laboratorium modellen voor fundamenteel, toegepast en epidemiologisch onderzoek</i>
Pauwels Ine	UGent	<i>Ontwikkeling van een habitat- en migratiemodel voor snoekpopulaties ter ondersteuning van het rivierbeheer in Vlaanderen</i>
Penneman Niels	UGent	<i>RT-Hype: Virtualisatieraamwerk voor ware-tijdstoepassingen</i>
Penninck Lieven	UGent	<i>Luminescente deeltjes voor fotonische toepassingen</i>

Perini Ilaria	KULeuven	<i>Stem cell mediated muscle hypertrophy as a therapeutic strategy for muscular dystrophies</i>
Pierson Wim	KULeuven	<i>Genetic and cellular characterisation of Foxp3+ regulatory T cells during health and disease</i>
Pieters Sam	UGent	<i>Synthese van (+)-Peloruside A en zijketenanalogen als potentiële antikankergeneesmiddelen</i>
Piron Robin	UGent	<i>Optimalisatie van subunitvaccinproductie in een Arabidopsiszaadplatform</i>
Plets Gertjan	UGent	<i>Duurzame ontwikkeling van het archeologisch en landschappelijk erfgoed, een transdisciplinaire aanpak -casus het Altajgebergte</i>
Plevoets Bie	UHasselt	<i>Onderzoek naar het spanningsveld tussen erfgoed en retail in historische steden in Europa. Valorisatie voor retail- en erfgoedsector via casestudieonderzoek</i>
Pluym Liesbet	UGent	<i>Detectie, belang en preventie van kreupelheid bij zeugen in groepshuisvesting</i>
Polfliet Stijn	UGent	<i>Automatische stressmarkgeneratie voor het evalueren van computersystemen</i>
Priem Randy	KULeuven	<i>Syndicatie van Europese buyout transacties: De determinanten van syndicatie, de structuur van het syndicaat en de impact op de performantie van overgenomen doelondernemingen</i>
Pruniau Vincent	KULeuven	<i>De rol van furine in de lever: Karakterisering van een nieuw muismodel voor NASH</i>
Ratman Dariusz	UGent	<i>Study of the advantages of the combined activation of GRalpha & PPARalpha for combating inflammatory disorders</i>
Renzi Fabrizio	KULeuven	<i>Specific study of the molecular mechanisms of Spinal Muscular Atrophy and axonal mRNA transport</i>
Robijn Stef	UAntwerpen	<i>Evaluatie van intestinale oxalaat- en fosfaatbinding als preventiestrategie voor renale calcificaties</i>
Rochus Kristel	UGent	<i>Voedingsvezel als modulator van het aminozuurmetabolisme bij de kat</i>
Rockelé Maarten	KULeuven	<i>Complementaire dunne-film technologie: integratie van n-type oxide en p-type pentaceen dunne-film transistoren op plastic folie</i>
Rosseels Joram	KULeuven	<i>Ontwikkelen van een robuuste controle voor piëzo-elektrische nanopositioneringsystemen</i>
Rutten Koen	KULeuven	<i>Online Design of Experiments for Optimizing Complex Processes in the Agro-Food Chain</i>
Sifrim Alejandro	KULeuven	<i>High-throughput mutation analysis through genomic data integration, genomic DNA capture and ultra high-throughput sequencing: towards the discovery of mutation networks</i>
Slabbaert Jan	KULeuven	<i>Fosfoinositides in gezonde en zieke neuronen</i>
Smet Muriel	UGent	<i>Luchtweg-specifieke activering van Liver X Receptoren voor de behandeling van Mycobacterium tuberculosis infectie</i>
Spit Jornt	KULeuven	<i>Studie van de door protease-inhibitoren opgewekte adaptatierespons bij twee plaaginsecten</i>
Spitaels Freek	UGent	<i>Ontwikkeling en toepassing van een high-throughput massaspectrometrische technologie</i>

		<i>voor microbiële opvolging van spontane bierfermentaties</i>
Spruyt Vincent	UGent	<i>Handgestuurde mens-computer interface voor 3D design</i>
Spruyt Lorin	UGent	<i>Functionele Karakterisering van Weefselspecifieke Adaptatie aan Oxidatieve Stress</i>
Stella Alessandro	KULeuven	<i>Synthesis and biological evaluation of inhibitors of the UvrD helicase of Mycobacterium tuberculosis</i>
Steukers Lennert	UGent	<i>Invasie van alfaherpesvirussen doorheen de genitale mucosa: opheldering van het mechanisme met het oog op een betere preventie en behandeling</i>
Stevaert Annelies	KULeuven	<i>Het influenza virus endonuclease: een innovatief doelwit voor antivirale therapie</i>
Swart Pilar	UGent	<i>Development of a tool for the environmental sustainability assessment of the use of non-ferrous metals in advanced materials applications</i>
Thewissen Kristof	UHasselt	<i>Dendritische cellen als mediators van regulatoire T-celprocessen in multiple sclerose</i>
Thijs Lore	KULeuven	<i>Materiaalkundige aspecten van het Selectief Laser Smelten van metalen</i>
Timmermans Silke	UHasselt	<i>De rol van liver X receptoren in de macrofaag respons na myeline fagocytose</i>
Timperman Isaak	UGent	<i>Optimalisatie, automatisatie en toepassen van nieuwe methodes voor de studie van N-terminale sequentie-analyse en proteolytische processing</i>
Tits Laurent	KULeuven	<i>Hyperspectral image unmixing for the site-specific monitoring of Malus domestica and Pyrus communis orchards</i>
Tyberghein Koen	UGent	<i>Alpha-catenines: protein replacement in de strijd tegen kankerinvasie en -metastase</i>
Van Bockhaven Jonas	UGent	<i>Silicium-geïnduceerde breed spectrum resistentie in rijst (Oryza sativa L.)</i>
Van Cleemput Jeroen	UGent	<i>Efficiënte beveiliging tegen informatielekken in virtuele machines</i>
Van Damme Gauthier	KULeuven	<i>Efficiënte Cryptografische Implementaties ter Beveiliging van het Internet der Dingen</i>
Van de Moortel Wim	KULeuven	<i>Procesintensificatie van industriële O3/UV-reactoren: experimenteel onderzoek en modelbenadering</i>
Van den Bilcke Nina	UAntwerpen	<i>Optimaliseren van de teelttechniek van baobabboomgaarden (Adansonia digitata L.) in Mali</i>
Van Den Bossche Maarten	UAntwerpen	<i>454 sequencing-gebaseerde identificatie van causale varianten voor schizofrenie en bipolaire stoornis in multigenerationele families</i>
Van den Kerkhof Pieter	KULeuven	<i>Online foutdetectie en foutdiagnose voor niet-specialisten in (bio)chemische processen</i>
Van der Donckt Carole	UAntwerpen	<i>Ontwikkeling van een diemodel voor ruptuur van atherosclerotische plaques ter evaluatie van plaquestabiliserende therapieën</i>
Van der Jeught Margot	UGent	<i>Geïnduceerde pluripotente stamcellen: optimalisatie en vergelijkende analyse met humane embryonale stamcellen</i>

van der Tempel Maaike	VU Brussel	<i>Hergebruik en optimalisatie van warmte- en windversterkte lagedrukventilatiesystemen</i>
Van Deun Dorien	KU Leuven	<i>Ergonomie tijdens de slaap: biomechanisch onderbouwde sturing van houdingen</i>
Van Gassen Naomi	VU Brussel	<i>Rol van inflammatoire neovascularisatie in betacelregeneratie</i>
Van Hauwenhuyse Frédérique	KU Leuven	<i>Candida albicans Hsp90 als nieuw antischimmeldoelwit. Inactivatie met behulp van PROTEINi en de interactie met de cAMP-PKA signaalweg</i>
Van Heghe Lana	UGent	<i>De ontwikkeling en evaluatie van analytische methodes op basis van multi-collector ICP-massaspectrometrie voor hoog-precieze isotopenanalyse van Zn, inzetbaar in medische diagnostiek</i>
Van Hooreweder Brecht	KU Leuven	<i>Ontwikkeling van versnelde en vereenvoudigde levensduurtesten voor mechanische componenten</i>
Van Laer Koen	VU Brussel	<i>De karakterisatie en exploitatie van het mycothiol redox systeem van Mycobacterium tuberculosis</i>
Van Leuven Wendy	U Antwerpen	<i>Neuroglobine: een neuroprotectief eiwit</i>
Van Leuven Sebastiaan	UGent	<i>Spatiale schaling en extractie van interessegebieden voor de distributie van digitale video naar mobiele toestellen</i>
van Mierlo Pieter	UGent	<i>Multimodale medische beeldvorming voor de lokalisatie van de epileptogene zone bij patiënten met refractaire epilepsie</i>
Van Oevelen Tijs	KU Leuven	<i>Innovatieve numerieke optimalisatiemethodes voor het ontwerp van hoog-performante koellichamen</i>
Van Overbeke Wouter	UGent	<i>Gelsoline enkel-keten antilichamen (nanobodies) als therapeuticum en onderzoeksinstrument in de monogene aandoening FAF (Familial Amyloidosis of the Finnish type)</i>
Van Puyvelde Sandra	KU Leuven	<i>Kleine niet-coderende RNA (sRNA) moleculen en Salmonella virulentie</i>
Van Raemdonck Geert	U Antwerpen	<i>Identificatie van biomerkers d.m.v. proteoomanalyse voor het opsporen van cervixcarcinomen</i>
Van Vaerenbergh Matthias	UGent	<i>Het gif van de honingbij (Apis mellifera) en de aardhommel (Bombus terrestris): analyse en immunologische betekenis van het proteoom</i>
Van Wallendael Glenn	UGent	<i>Efficiënte transcoding voor migratie en ontsluiting van videoarchieven</i>
Vanbrabant Bart	KU Leuven	<i>Beheer van grootschalige ICT infrastructuur</i>
Vandecasteele Jan	UGent	<i>Kwaliteitsborging van hoge precisie radiotherapie door middel van 3D stralingsdosimetrie met behulp van polymeersystemen en optische uitleestechnieken</i>
Vandeghinste Bert	UGent	<i>Verbetering van zachtweefselcontrast bij kleine proefdieren in μCT</i>
Vanden Broeck Lies	KU Leuven	<i>Drosophila modellen voor TDP-43 en FUS proteïnopathie, nieuwe therapeutische doelwitten voor neurodegeneratie</i>
Vandenbergh Els	KU Leuven	<i>Optimalisatie van het snijproces van kaas met eindige elementen modellering</i>
Vandendriessche Benjamin	UGent	<i>Stimulatie van de NO/sGC/cGMP reactieweg als therapie voor sepsis</i>

Vandermeeren Pieter	KULeuven	<i>Gedrag van pesticiden in "wetland" bufferzones: reactief transport en invloed van seizoensgebonden omgevingsveranderingen</i>
Vandevyver Sofie	UGent	<i>Grondige studie naar de moleculaire basis van TNF-geïnduceerde glucocorticoid resistentie</i>
Vangindertael Jeroen	KULeuven	<i>In vivo single molecule fluorescentiemicroscopie</i>
Vangoidsenhoven Marieke	UAntwerpen	<i>Vermeden ontbossing als mitigatie van klimaatverandering: Een duurzaamheidsanalyse van een internationaal mechanisme voor het reduceren van emissies van ontbossing en bosdegradatie in ontwikkelingslanden</i>
Vanhie-Van Gerwen Jono	UGent	<i>Onderzoek naar intelligente protocolselectie op basis van real-life benchmarking</i>
Vanhove Daan	KULeuven	<i>De microchemie van vis-otolieten: een methode voor het ontrafelen van Paleocene en Eocene temperatuurschommelingen en klimatologische seizoensvariaties in de noordoostelijke Atlantische regio</i>
Vanhove Anne-Catherine	KULeuven	<i>De exploitatie van de bananenbiodiversiteit voor een beter inzicht in droogtetolerantie</i>
Vanlerberghe Filip	KULeuven	<i>3D-Gestructureerde elektrodes voor biomedische applicaties</i>
Vanuytsel Kim	KULeuven	<i>Opheldering van defecten in de hematopoiese bij Fanconi anemie</i>
Venken Lyn	KULeuven	<i>Ontwikkeling van een generisch bacto-elektronisch systeem als basis voor een microchipgebaseerde microbiële biosensor</i>
Verbruggen Svetlana	VU Brussel	<i>Versteving van dragende betonconstructies met extern opgelijmde cementmatrix composieten</i>
Verbrugghe Jochen	UGent	<i>Onderzoek naar een nieuwe generatie passieve optische netwerken en ontwerp van 10 Gbit/s burst-mode ontvangers met laag vermogenverbruik</i>
Vercammen Yannick	UAntwerpen	<i>Moleculaire 3D-analyse op nanoschaal van organische vezels, composieten en membranen met statische secundaire ionen massaspectrometrie (S-SIMS)</i>
Vercruyssen Dries	KULeuven	<i>Actieve plasmonische componenten voor geïntegreerde biosensoren</i>
Verheyen wouter	KULeuven	<i>Contractuele vervoerdersaansprakelijkheid in het internationaal goederenvervoer</i>
Vermoote Miet	UGent	<i>Beschermende antigenen van Helicobacter suis ter preventie van maagulcera bij varkens</i>
Versichele Mathias	UGent	<i>Extractie van informatie uit bewegende objecten</i>
Verstichel Jannes	KULeuven	<i>Ontwikkelen van een decompositiebenadering voor een complex scheduling probleem in de haven</i>
Verstraete Brecht	KULeuven	<i>Symbiose tussen Rubiaceae en bacteriën: dodelijke cocktail voor herkauwers in Zuid-Afrika?</i>
Verstraete Matthias	UGent	<i>Experimenteel-numerieke studie van de invloed van meerassige belasting op de stabiele uitbreiding van (las)fouten en op de rekcapaciteit van gelaste constructies</i>
Vleugels Rut	KULeuven	<i>Moleculaire dissectie van signaalwegen betrokken bij de faseovergang in de woestijnsprinkhaan, Schistocerca gregaria</i>

Voorend Wannes	UGent	<i>Verhogen van de biomassaproductie en beschikbaarheid van de celwand voor fermentatie in Brachypodium, modelorganisme voor grassen</i>
Waegeman Tim	UGent	<i>Adaptieve motorcontrole voor compliant robots met Reservoir Computing</i>
Wagemans Jeroen	KULeuven	<i>Pseudomonas aeruginosa / bacteriofaag interactoanalyse: Identificatie van nieuwe bacteriële doelwitten en antibacteriële moleculen</i>
Willems Stijn	KULeuven	<i>Translationeel onderzoek naar idiopatisch pulmonale fibrose</i>
Wilmans Nathalie	KULeuven	<i>Onderzoek naar het pathogenetisch mechanisme van FUS mutaties in amyotrofische laterale sclerose</i>
Windmolders Severina	UHasselt	<i>Studie van cardiale atrium stamcellen en van paracrine mechanismen voor myocardiale regeneratie</i>
Ydens Elke	UAntwerpen	<i>Negatieve regulatie van de aangeboren immuunrespons in de perifere zenuw</i>

Bijlage 4 - Onderzoeksmandaten

Aanvrager	Onderzoeks- instelling	Projecttitel
Van Bogaert Inge	UGent	<i>Ontwikkeling van moleculaire tools en stammen voor een generisch biosurfactant productieplatform</i>
Koch Marta	KULeuven	<i>Identifying pathways regulating axonal outgrowth, regeneration and degeneration in Drosophila melanogaster</i>
Stinckens Anneleen	KULeuven	<i>Naar merker ondersteunde selectie tegen aangeboren genetische defecten in varkens</i>
Celus Inge	KULeuven	<i>Valorisatie van de proteïnen uit tarwezemel via enzymtechnologie</i>
Verheesen Peter	VUB/VIB	<i>Targeted delivery of agrochemicals: a formulation based approach to sustainable crop protection</i>
Marzorati Massimo	UGent	<i>Development of a module to study the gut biofilm formation and the host-microbiota interaction</i>
Ceusters Johan	KULeuven	<i>Malaatmanagement ter controle van de bladfysiologie bij Aechmea en Phalaenopsis</i>
Schrauwen Jonathan	UGent	<i>Fiber-To-The-Home Transceiver</i>
Verkest Aurine	UGent	<i>Studie van transcriptionele netwerken met een rol in plantengroei via een combinatie van genomwijde chromatine immunoprecipitatie en tandem-affiniteitszuivering</i>
Verbrugghe Adronie	UGent	<i>Effect van beta-glucanen op milde ontstekingsreacties en verzadiging bij de kat</i>
Mertens Pascal	KULeuven	<i>Innovatieve katalytische technologie voor duurzame productie van hopafgeleiden</i>
Vandesteene Lies	KULeuven	<i>Evaluatie van de metabole stress sensor SnRK1 als doelwit voor verbetering van belangrijke commerciële eigenschappen in cultuurgewassen</i>
Glorieux Sarah	UGent	<i>Gebruik van uPA inhibitoren om invasie van alfa herpesvirussen doorheen de mucosa te blokkeren</i>
Charlier Johannes	UGent	<i>Naar computergestuurde beslissingsmethoden voor de controle van helminth-infecties bij volwassen melkvee</i>
De Muynck Willem	UGent	<i>Biodepositie en biologische kalkmortels voor de (restauratie-) bouwpraktijk: proof of principle en opschaling</i>

Bijlage 5 – VIS-TD

Hoofdaanvrager	Titel	Steun (€)
REDERSCENTRALE	<i>Communicatie en Innovatie met het oog op het verduurzamen van de zeeVISserijsector (CIVIS)</i>	331.377,60
Proefcentrum voor aardappelteelt	<i>Optimalisatie van aardappelbewaring door innovatie in de schuur</i>	172.664,00
CLUSTA	<i>Innovatief toepassen van microgelegeerd en ander hoge sterkte staal bij KMO's</i>	516.332,59
FLANDERSBIO	<i>Industriële Biotechnologie</i>	384.960,00
VOKA - West VI.	<i>Virtualisatie & stresstesting op maat van de KMO</i>	242.400,00
VIGC	<i>Optimalisering digitale workflow</i>	743.689,20
VIGC	<i>PDF (Portable Document Format) PDF/X-4, PDF/X-5 en PDF/VT in de grafische productieketen: problemen en opportuniteiten</i>	376.494,00
A.V.B.S.	<i>Energiebesparing in de sierteelt onder glas door introductie van innovatieve technieken op basis van fysiologische achtergronden of Adviesdienst Klimaatsturing</i>	321.683,04
Consortium Licht & Kleur	<i>Licht en Kleur</i>	774.141,60
SENSNET	<i>Objectieve geur- en smaakkaracterisering van levensmiddelen, levensmiddeleningredienten en - contact-materialen: basis voor product- en procesinnovatie</i>	497.610,96
Consortium Pack4Food	<i>Innoveren via een globale aanpak van verpakkingsmateriaal, vulsysteem en levensmiddel</i>	871.938,77
AGORIA	<i>Toegevoegde waarde creëren voor de Mechatronica sector door design management vanuit "customer perceived quality" aanpak</i>	243.602,06
SIRRIS	<i>Industriële geluidsbeheersing: vibro-akoestische technologie als differentiator voor stille machines</i>	351.424,67
SIRRIS	<i>Productiestrategie: Technologisch advies over nieuwe productieconcepten</i>	631.727,68
SIRRIS	<i>Productontwikkeling voor de Technologische Industrie</i>	596.585,22
SIRRIS	<i>Geïntegreerde veiligheid: Technologische enabler voor veiligere en productievere machines</i>	505.382,13
SIRRIS	<i>BERMUDA: Cruising the Bermuda Triangle of Software Product Development</i>	1.010.764,28

Bijlage 6 – VIS-TIS

Hoofdaanvrager	Titel	Steun (€)
ESSENSCIA-VL	<i>Versneld ontwikkelen van nieuwe materialen via high-throughput methodologieën</i>	298.275,60
VIGC	<i>Procesintegratie en procesoptimalisering in grafische bedrijven door de implementatie van JDF (job definition format)</i>	307.408,80
BEMEFA MIC	<i>Diervoeder voor de 21 ste eeuw - Feed 21 INNOFLOW: Doorbraak in procesinnovatie door stroomlijning van de integrale goederenbehandeling en -beweging in de hout- en meubelindustrie</i>	341.073,60 694.063,72
WTCB	<i>Intelligent bouwen: faciliteren en opvolgen van bouwprocessen en gebouwen op basis van elektronica</i>	192.594,00
V-ICT-OR	<i>3xI: Informatiekwaliteit, Informatieveiligheid en Informatiearchitectuur in lokale besturen in Vlaanderen</i>	468.000,00
BOERENBOND	<i>Bestrijding van geurhinder en fijn stof in de Vlaamse veredelingslandbouw</i>	105.644,40
VEI	<i>TechnologieWacht en Roadmap voor de elektro-installatie sector</i>	643.821,50
AGORIA	<i>Thematische Innovatiestimulering voor de vliegtuigbouw "Green safer better"</i>	306.530,00

Bijlage 7 – VIS-CO

Hoofdaanvrager	Titel	Steun (€)
WTOCD	<i>Wasasonafhankelijk slijpen van diamant</i>	607.448,40
CENTEXBEL	<i>Biotext II: Properties and potentials of biopolymers in textile extrusion for fibre and non-woven applications (CORNET-project)</i>	340.706,55
CENTEXBEL	<i>UVCOAT2: functionaliseren van UV-coatings voor textieltoepassingen</i>	274.032,24
Pack4Food	<i>Invloed van verpakkingsparameters en postmortale behandeling op het kwaliteitsbehoud van verpakt, vers vlees</i>	183.616,37
Flanders' Food	<i>Het gebruik van Stevia en steviolglycosiden in de bereiding van voedingsproducten</i>	225.252,00
BIL	<i>Innovatieve weerstandlastechnieken met procestape (TAPEWELD)</i>	145.633,20
WTCB	<i>Akoestische Optimalisatie van Houtskeletbouw (AH+)</i>	276.720,00
WTCB	<i>SOIL MIX in constructieve en permanente toepassingen - Karakterisatie van het materiaal en ontwikkeling van nieuwe mechanische wetmatigheden</i>	643.731,96
SIRRIS	<i>Ecological and economical machining (CORNET-project)</i>	330.246,00
SIRRIS	<i>Slijtvaste sensordeklagen voor gebruik in zwaar belaste omstandigheden</i>	826.735,94
SIRRIS	<i>Persvormen van vezelversterkte thermoplastische kunststoffen</i>	997.358,12
SIRRIS	<i>Intelligente kostenestimatie voor verspaningsprocessen</i>	255.780,00
SIRRIS	<i>Energie-opslag voor machines</i>	518.796,54
SIRRIS	<i>Robotondersteunend buigen: technische en economische haalbaarheid van robotondersteunend buigen voor kleine en middelgrote reeksten</i>	452.445,87

Projecten in 7de CORNET-oproep

Vlaamse hoofdaanvragers/uitvoerders	Titel	Steun (€)
Centexbel	<i>FAFEX: Inline fiber finishing at fiber extrusion (CORNET-project)</i>	405.866,79
Centexbel	<i>Biotext II: Properties and potentials of biopolymers in textile extrusion for fibre and non-woven applications (CORNET-project)</i>	(*) 340.706,55
Fenavian, Choprabisco, Ugent	<i>IMSFood: Innovative Management System for a Sustainable Food Industry</i>	180.000,00
Belgisch Verpakkingsinstituut	<i>HiPP-Packaging Material for High Pressure Treatment</i>	282.249,60

(*) de middelen voor BIOTEXT II werden reeds eerder vastgelegd

Bijlage 8 – TETRA-fonds

<i>Projecttitel/Aanvrager/Partners</i>	<i>Steun (€)</i>
<p><i>Bouwen met glas en adhesieven</i> UGent Technische Universiteit Delft, Faculteit der Luchtvaart- en Ruimtevaarttechniek - Vakgroep Vormgeving, Fabricage en Materialen</p> <p>CLUSTA vzw Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf - Maatschappelijke Zetel UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Bouwkundige Constructies</p>	357.367
<p><i>Broncoderichtlijnen voor kritische ingebedde systemen</i> Karel de Grote-Hogeschool - Administratieve hoofdzetel Universiteit Antwerpen</p> <p>FLANDERS MECHATRONICS vzw Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum vzw - INVOMECE Industrial Training Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum vzw - SMART SYSTEMS AND ENERGY TECHNOLOGY PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV - Philips Innovative Applications BRUGGE Karel de Grote-Hogeschool, Campus HOBOKEN - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Micro-electronica UA, Faculteit Wetenschappen - Dept Wiskunde-Informatica - Lab on Reengineering</p>	240.079
<p><i>COMFORTEX - Thermofysiologisch modelleren van actieve kledij voor werk, bescherming en sport</i> Hogeschool Gent - Administratieve hoofdzetel Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid - Maatschappelijke Zetel</p> <p>Hogeschool Gent - Dept Ingenieurswetenschappen - Textiel Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid - Divisie Gent</p>	308.574
<p><i>De OSMA Serious Game Engine voor Games-Based Learning</i> Provinciale Hogeschool Limburg - Administratieve Hoofdzetel HUB-EHSAL Europese Hogeschool Brussel Universiteit Hasselt</p> <p>EHSAL Europese Hogeschool Brussel - Faculteit Economie & Management Provinciale Hogeschool Limburg - Departement Architectuur en Beeldende Kunst - Afdeling Interieurarchitectuur Universiteit Hasselt, Faculteit Wetenschappen - Dept Wiskunde-Natuurkunde-Informatica (WNI) - Expertise Centrum Digitale Media</p>	311.666

<p><i>deLearyous: Training van interpersoonlijke communicatie door natuurlijke taalinteractie met autonome virtuele karakters</i></p> <p>Groep T - Internationale Hogeschool Leuven Universiteit Antwerpen</p> <p>Groep T - Internationale Leuven Hogeschool - vakgroep Informatie - Onderzoeksgroep e-Medialab UA, Faculteit Letteren en Wijsbegeerte - Dept Taalkunde - Centrum voor Nederlandse Taal en Spraak (CNTS)</p>	418.815
<p><i>Dunwandig koudgevormde profielen van theorie van praktijk.</i></p> <p>Hogeschool voor Wetenschap en Kunst KULeuven</p> <p>Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Bouw KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Burgerlijke Bouwkunde - Afd. Bouwmaterialen en Bouwtechnieken</p>	188.715
<p><i>Evaluatie en implementatie van biologische fungiciden bij de preventie en bestrijding van ziekten in vollegrondsgroenten</i></p> <p>Hogeschool Gent - Administratieve hoofdzetel UGent</p> <p>Hogeschool Gent, Campus BME/CTL - Departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur - Vakgroep Plantaardige Productie UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Vakgroep Gewasbescherming - Lab voor Fytopathologie</p>	384.652
<p><i>Fourier Transform Midden-Infrarood Spectrometrie (FT-MIR) als predictietool voor kwaliteitsparameters van vlees- en eiprodukten</i></p> <p>Hogeschool West-Vlaanderen UGent</p> <p>Hogeschool West-Vlaanderen - Departement PIH - Chemie UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Vakgroep Dierlijke Productie - Lab voor Diervoeding en Kwaliteit van Dierlijke Producten</p>	174.973
<p><i>Gebruik van microwindturbines voor het leveren van hernieuwbare energie aan particulieren en kleine bedrijven.</i></p> <p>Erasmushogeschool Brussel - Administratieve hoofdzetel</p> <p>VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Toegepaste Mechanica (MECH) - Onderzoeksgroep Acoustics & Vibration Research Erasmushogeschool Brussel, Campus IHB - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Electriciteit</p>	152.625

<p><i>Gestandaardiseerde productiesoftware op maat van elk bedrijf: een objectieve analyse- en verantwoordingsmethode</i> Hogeschool West-Vlaanderen</p> <p>AGORIA, federatie van de technologische industrie Hogeschool Gent - Dept Toegepaste Ingenieurswetenschappen - Informatica UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Technische Bedrijfsvoering Hogeschool West-Vlaanderen - Departement PIH - Automatisering</p>	277.272
<p><i>Haalbaarheid van geïntegreerde algenteelt op boerderijschaal</i> Hogeschool West-Vlaanderen KULeuven</p> <p>Biogas-E Hogeschool West-Vlaanderen - Departement PIH - Chemie KULeuven, Campus Kortrijk - Subfaculteit Wetenschappen</p>	110.629
<p><i>Impact van hernieuwbare decentrale productie op de spanningskwaliteit en invloed op de energie-efficiëntie van lineaire en niet-lineaire verbruikers.</i> Hogeschool West-Vlaanderen Katholieke Hogeschool Sint-Lieven - Administratieve hoofdzetel</p> <p>Hogeschool West-Vlaanderen - Departement PIH - Elektriciteit Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent - Departement Industrieel Ingenieur - Onderwijseenheid Elektronica</p>	444.000
<p><i>Karakterisatie en optimalisatie van continue installaties voor de selectieve verwijdering van probleemcomponenten met behulp van AOP's (AOPselect).</i> Hogeschool voor Wetenschap en Kunst Katholieke Hogeschool Limburg - Administratieve hoofdzetel</p> <p>KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Dept Microbiële en Moleculaire Systemen (M²S) - Centrum voor Oppervlaktechemie en Katalyse KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Chemische Ingenieurstechnieken - CIT - Afd. Toegepaste Fysische Scheikunde en Milieutechnologie Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Onderzoeksgroep Proces- en Milieutechnologie Katholieke Hogeschool Limburg, Campus LUC - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Chemie</p>	309.875
<p><i>Karakterisering van de geur van (bedrukte) papier- en kartonverpakkingen bestemd voor de voedingsindustrie</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven - Administratieve hoofdzetel</p> <p>Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent - Laboratorium voor Aromaonderzoek</p>	146.821

<p><i>Meer HEB door DSM. Optimalisatie van hernieuwbare energiebronnen in gebouwen door demand side management</i></p> <p>Katholieke Hogeschool Kempen Katholieke Hogeschool Limburg - Administratieve hoofdzetel</p> <p>KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Elektrotechniek (ESAT) - Afd. ESAT-ELECTA Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) - Energietechnologieën Katholieke Hogeschool Kempen, Campus Geel - Departement Industrieel Ingenieur en Biotechniek - Electriciteit Katholieke Hogeschool Limburg, Campus LUC - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Electriciteit</p>	340.715
<p><i>Ontwikkeling van een detectietest ter confirmatie van de visuele postmortem diagnose van rundercysticercose.</i></p> <p>Plantijnhogeschool van de Provincie Antwerpen - Administratieve hoofdzetel Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG) - Dept Diergeneeskunde - Unit Helminthologie</p> <p>Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen UA, Centrale Diensten - Departement Onderzoek UA, Faculteit Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen - Dept Biomedische Wetenschappen - Onderzoeksgroep Microbiologie, Parasitologie en Hygiëne Plantijnhogeschool van de Provincie Antwerpen - Laboratoriumtechnologie, Lerarenopleiding en Voedings- en dieetkunde</p>	277.725
<p><i>Ontwikkeling van Veilige Toepassingen voor Mobiele Draadloze Omgevingen (WISCY)</i></p> <p>Katholieke Hogeschool Sint-Lieven - Administratieve hoofdzetel</p> <p>DSP Valley KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Computerwetenschappen - Afd. Informatica KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Elektrotechniek (ESAT) - Afd. ESAT-TELEMIC SIRRIS - BRUSSEL Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent - Departement Industrieel Ingenieur - Onderwijseenheid Informatietechnologie</p>	327.197
<p><i>OVERAS = Ontwikkeling van meetmethodes en testprocedures voor VERAntwoord schoeisel: onderzoek naar de functionele dynamische eigenschappen van sport- en vrijetijdsschoeisel</i></p> <p>Katholieke Hogeschool Kempen</p> <p>KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Werktuigkunde - Afd. Biomechanica en Grafisch Ontwerpen Katholieke Hogeschool Kempen - Mobilab, Centraal onderzoekslaboratorium voor Biomedische- en Revalidatietechnologie</p>	443.314

<p><i>Plaatsingstijdstip van afwerklagen op cementgebonden dekvloeren - Van model naar plaatsingsprotocol.</i> Hogeschool Gent - Administratieve hoofdzetel UGent Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf - Maatschappelijke Zetel</p>	411.383
<p>Confederatie Bouw Gent-Eeklo-Dendermonde Innovatiecentrum Oost-Vlaanderen Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf - Structuren Hogeschool Gent - Dept Toegepaste Ingenieurswetenschappen - Bouwkunde UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Bouwkundige Constructies - Lab Magnel voor Betononderzoek Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf - Proefstation</p>	
<p><i>Procesintensificatie van klassieke biologische waterzuiveringen aan de hand van de fysische desintegratie van het retourslib.</i> Hogeschool voor Wetenschap en Kunst KULeuven</p>	357.050
<p>KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Chemische Ingenieurstechnieken - CIT - Afd. Toegepaste Fysische Scheikunde en Milieutechnologie Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Onderzoeksgroep Proces- en Milieutechnologie KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Chemische Ingenieurstechnieken - CIT - Afd. Chemische en Biochemische Procestechnologie en -regeling</p>	
<p><i>Prognose en controle van mens-geïnduceerde trillingen in bouwkundige constructies</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven - Administratieve hoofdzetel KULeuven</p>	271.466
<p>Vlaamse Overheid - Dept Mobiliteit en Openbare Werken Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Bouw KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Burgerlijke Bouwkunde - Afd. Bouwmechanica</p>	
<p><i>RecyFlowScreed: herbruik van puingranulaat als vervanger van zand in cementgebonden gietdekvloeren</i> Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende - Administratieve hoofdzetel</p>	149.980
<p>Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf - Proefstation Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende, Campus KIHVV - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Bouw</p>	

<p><i>Restwarmterecuperatie via een Organische Rankine Cyclus</i> Hogeschool West-Vlaanderen UGent</p> <p>UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Elektrische Energie, Systemen en Automatisering - Lab voor Elektrische Energietechniek Hogeschool West-Vlaanderen - Departement PIH - Electromechanica UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Mechanica van Stroming, Warmte en Verbranding - Applied Thermodynamics and Heat Transfer</p>	<p>435.368</p>
<p><i>SIVOL: Snelle implementatie van Vormgebaseerde objectherkenning in landbouwtoepassingen.</i> Hogeschool voor Wetenschap en Kunst</p> <p>KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Dept Biosystemen - Afd. Mechatronica, Biostatistiek en Sensoren (MeBioS) KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Elektrotechniek (ESAT) - Afd. ESAT-PSI Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Informatica</p>	<p>107.855</p>
<p><i>Testgedreven ontwikkeling van Embedded Software (TDD4ES).</i> Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende - Administratieve hoofdzetel</p> <p>KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Computerwetenschappen - Afd. Informatica KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Computerwetenschappen - Afd. Informatica / Onderzoeksgroep SOM Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende, Campus KIHVV - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Elektriciteit - Elektronica</p>	<p>196.119</p>
<p><i>Toepasbaarheid van het Foodtexture Puff Device voor reologische metingen in de voedingsindustrie.</i> Katholieke Hogeschool Kempen KULeuven</p> <p>KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Chemische Ingenieurstechnieken - CIT - Afd. Toegepaste Reologie en Kunststofverwerking Katholieke Hogeschool Kempen, Campus Geel - Departement Industrieel Ingenieur en Biotechniek - Electromechanica KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Dept Biosystemen - Afd. Mechatronica, Biostatistiek en Sensoren (MeBioS)</p>	<p>321.593</p>

<p>VALRECON20: Valorisatie van grove betonpuingranulaten in beton C20/25</p> <p>Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende - Administratieve hoofdzetel Hogeschool voor Wetenschap en Kunst Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf - Maatschappelijke Zetel</p> <p>KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Burgerlijke Bouwkunde - Afd. Bouwmaterialen en Bouwtechnieken Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Bouw Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende, Campus KIHVV - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Bouw Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf - Proefstation</p>	350.335
<p>Verantwoord Opbouwen van Vrachtvoertuigen</p> <p>Katholieke Hogeschool Sint-Lieven - Administratieve hoofdzetel FLANDERS' DRIVE CVBA</p> <p>Federauto vzw Koninklijke Beroepsvereniging Goederenvervoer Vlaams Gewest en Brussels Gewest (SAV vzw) Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent - Departement Industrieel Ingenieur - Onderwijseenheid IW&T, Electromechanica</p>	323.165
<p>Virtual Cloud Computing</p> <p>Hogeschool West-Vlaanderen</p> <p>UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Elektronica en Informatiesystemen (ELIS) - Afd. Parallele Informatiesystemen Hogeschool West-Vlaanderen - Departement PIH - Elektriciteit</p>	290.505
<p>Webgebaseerde Communicatie in een Industriële Omgeving.</p> <p>Artesis Hogeschool Antwerpen</p> <p>Hogeschool Gent - Dept Toegepaste Ingenieurswetenschappen - Informatica UA, Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen - Dept Beleidsinformatica Vlaamse Ingenieurskamer vzw Artesis Hogeschool Antwerpen, Campus Paardenmarkt - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Elektromechanica</p>	340.077

Bijlage 9 - SBO-programma

Maatschappelijke finaliteit - full projecten

<u>Aanvrager/Projecttitel/Partners</u>	<u>Steun (€)</u>
KULeuven, Faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen - Onderzoekseenheid Centrum voor Economische Studies (CES) - Onderzoeksgroep Economie en Overheid <i>FLEMOSI: A tool for ex ante evaluation of socio-economic policies in flanders</i>	2.975.602
UA, Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen - Dept Sociologie Université de Liège - CREPP, HEC University of Essex - Institute for social and Economic Research VUB, Faculteit Economische, Sociale en Politieke Wetenschappen & Solvay Business School (ES) - Vakgroep Sociaal Onderzoek - Interface Demography	
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Architectuur, Stedebouw en Ruimtelijke Ordening (ASRO) <i>ORDERin' F: Organizing Rhizomic DEvelopment along a Regional pilot network in Flanders.</i>	1.204628
Bureau voor Urbanisme Université Paris-Val de Marne - Institut d'Urbanisme de Paris - Centre de Recherche sur l'Espace, les Transports, l' Environnement et les Institutions Locales (CRETEIL) Universiteit Hasselt, Instituut voor Mobiliteit VUB, Faculteit Geneeskunde en Farmacie - Vakgroep Sociaal Medische Wetenschappen - Onderzoeksgroep Menselijke Ecologie (MEKO)	
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Architectuur, Stedebouw en Ruimtelijke Ordening (ASRO) <i>Spatial Innovation, Planning, Design and User Involvement "Spindus"</i>	2.238.212
Newcastle University, Faculty of Humanities and Social Sciences - School of Architecture, Planning and Landscape - Global Urban Research Unit	
UA, Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen - Dept Accounting & Financiering <i>Effective Governance in private organisations: the influence of multiple stakeholders' incentives on organizational outcome and the mediating role of governance</i>	2.156.721
UA, Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen - Dept Management UGent, Faculteit Rechtsgeleerdheid - Vakgroep Economisch Recht VUB, Faculteit Economische, Sociale en Politieke Wetenschappen & Solvay Business School (ES) - Vakgroep Micro-economics for Profit and Non Profit Sector (MICE)	

UGent, Faculteit Psychologische en Pedagogische Wetenschappen - Vakgroep Experimenteel-Klinische en Gezondheidspsychologie (PP05)
Sexual Health in Flanders "SEXPert" 1.204.635
 KULeuven, Faculteit Geneeskunde - Interfacultair Instituut voor Familiale en Seksuologische Wetenschappen -
 UGent, Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen - Vakgroep Inwendige Ziekten -
 UGent, Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen - Vakgroep Sociologie (PS04)

UGent, Faculteit Psychologische en Pedagogische Wetenschappen - Vakgroep Personeelsbeleid, Arbeids- en Organisationspsychologie (PP09)
Innovative work behaviour and innovative labour organisations: a process-based multi-level approach 2.518.235
 KULeuven, Faculteit Sociale Wetenschappen - Centrum voor Sociologisch Onderzoek
 KULeuven, Hoger Instituut voor de Arbeid
 UGent, Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen - Vakgroep Sociologie (PS04)

Maatschappelijke finaliteit - voortrajecten

Aanvrager/Projecttitel/Partners	Steun (€)
---------------------------------	-----------

KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Elektrotechniek (ESAT) - Afd. ESAT-PSI <i>ZIZO: Zelflerende Interfaces in de ZOrg</i> Innovatiecentrum voor Huisvestiging met Aangepaste Middelen Katholieke Hogeschool Kempen - Mobilab, Centraal onderzoekslaboratorium voor Biomedische- en Revalidatietechnologie	94.140
---	--------

Provinciale Hogeschool Limburg - Departement Architectuur en Beeldende Kunst - Onderzoeksinstituut ArcK <i>Urban planning as coproduction: towards a set of instruments supporting negotiating by design</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Architectuur, Stedebouw en Ruimtelijke Ordening (ASRO)	97.500
--	--------

<p>UA, Faculteit Geneeskunde - Vakgroep Thorax - Onderzoeksgroep Pneumologie <i>Characterizing the effects of inhaled particulate matter on airways: an overall study design from atmosphere to alveoli</i> FluidDA NV KULeuven, Faculteit Geneeskunde - Dept Pathofysiologie - Afd. Pneumologie UA, Faculteit Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen - Dept Diergeneeskundige Wetenschappen - Onderzoeksgroep Cel- en Weefselleer UA, Faculteit Wetenschappen - Dept Chemie - Centrum voor Micro- en Sporenanalyse (MITAC) / 1 UA, Faculteit Wetenschappen - Dept Fysica - Onderzoeksgroep Elektronenmicroscopie voor Materiaalonderzoek (EMAT) Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek - Integrale Milieusystemen (IMS) Von Karman Institute for Fluid Dynamics (VKI)</p>	100.000
<p>UA, Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen - Dept Sociologie - Onderzoeksgroep Armoede, Sociale Uitsluiting en de Stad (OASeS) <i>People, places, policies, and social assistance trajectories. A mixed-method multilevel analysis of social assistance trajectories in Flanders and its implications for policy-making</i> KULeuven, LUCAS - Centrum voor Zorgonderzoek & Consultancy - Dept Maatschappelijke Gezondheidszorg</p>	83.886
<p>UA, Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen - Dept Transport en Ruimtelijke Economie <i>Welke plaats voor zeehavens in Vlaanderen? Optimalisering van havenuitbouw en haveninvesteringen in Vlaanderen.</i> Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek - Ruimtelijke Milieuaspecten VUB, Faculteit Economische, Sociale en Politieke Wetenschappen & Solvay Business School (ES) - Vakgroep Mathematics, Operational research, Statistics and Information systems in the human sciences (MOSI) - Transport and Logistics</p>	94.500
<p>UA, Faculteit Wetenschappen - Dept Biologie - Onderzoeksgroep Ecosysteembeheer ECOPLAN Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek - Expertisecentrum Integrale Milieustudies - Integrale milieustudie</p>	99.933

Economische finaliteit

Aanvrager/Projecttitel/Partners

Steun (€)

<p>FLANDERS MECHATRONICS Technology Centre <i>POM: Prognostics for Optimal Maintenance</i> Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Electromechanica Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie - Onderzoeksgroep Dept Elektronica & Informatieverwerking KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Dept Biosystemen - Afd. Mechatronica, Biostatistiek en Sensoren (MeBioS) KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Computerwetenschappen - Afd. Informatica / Onderzoeksgroep DTAI KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Elektrotechniek (ESAT) - Afd. SCD:SISTA KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Werktuigkunde - Afd. Industrieel Beleid / Verkeer & Infrastructuur KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Werktuigkunde - Afd. Produktietechnieken, Machinebouw en Automatisering (PMA)</p>	892.484
<p>Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum - DEsign technology for integrated Information and Communication Systems (DESICS) <i>Effective Spectrum Sensing ENabling Communication and Economical Stimulation, towards (co-)operating concepts: ESSENCES</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Elektrotechniek (ESAT) - Afd. ESAT-MICAS VUB, Faculteit Letteren en Wijsbegeerte - Vakgroep Communicatiewetenschappen - Centrum voor Studies over Media, Informatie & Telecommunicatie (SMIT)</p>	892.483
<p>Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum - Microsystems, Components & Packaging (MCP) <i>Platform for Advanced 3D-Stacked Image Sensors (3SIS)</i> Hogeschool Gent - Dept Toegepaste Ingenieurswetenschappen - Elektriciteit KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Elektrotechniek (ESAT) - Afd. ESAT-MICAS VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Toegepaste Natuurkunde en Fotonica (TONA)</p>	2.993.994
<p>Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum - Microsystems, Components & Packaging (MCP) <i>SILASOL: New Silicon Materials for Solar Applications</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Werktuigkunde - Afd. Produktietechnieken, Machinebouw en Automatisering (PMA) UA, Faculteit Wetenschappen - Dept Fysica - Onderzoeksgroep Theorie van de Gecondenseerde Materie UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Elektronica en Informatiesystemen (ELIS) - Afd. Zonnecellen Universiteit Hasselt, Faculteit Wetenschappen - Dept Wiskunde- Natuurkunde-Informatica (WNI) - Onderzoeksgroep Materiaalfysica</p>	2.475.077

Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum - Microsystems, Components & Packaging (MCP)
Smart actuation systems based on electroactive polymeric gels 892.464
"PolymAct"

KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Elektrotechniek (ESAT) - Afd. ESAT-MICAS
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Werktuigkunde - Afd. Produktietechnieken, Machinebouw en Automatisering (PMA)
UGent, Faculteit Wetenschappen - Vakgroep Organische Chemie - Onderzoeksgroep Polymeerchemie

Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum - NEXT / Bioelectronic Systems Group
Wireless miniaturized microsystem for Brain STimulation And Recording in small animal models. 2.901.218

ICsense NV
JANSSEN PHARMACEUTICA NV
KULeuven, Faculteit Geneeskunde - Dept Neurowetenschappen - Afd. Experimentele Neurochirurgie en Neuroanatomie
KULeuven, Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen - Onderzoekseenheid Psychologie - Lab voor Biologische Psychologie
UGent, Centre for Microsystems Technology

KULeuven, Campus Kortrijk - Interdisciplinair Research Centrum (IRC) - Lab voor Trombose-onderzoek

Development of an innovative platform for generation of tailor-made fully human therapeutic monoclonal antibodies against human targets 1.907.215

KULeuven, Faculteit Farmaceutische Wetenschappen - Dept Farmaceutische Wetenschappen - Lab voor Farmaceutische Biologie
KULeuven, Faculteit Geneeskunde - Dept Moleculaire en Cellulaire Geneeskunde - Centrum voor Moleculaire en Vasculaire Biologie
KULeuven, Faculteit Wetenschappen - Dept Chemie - Afd. Biochemie, Moleculaire en Structurele Biologie
Universitair Ziekenhuis Leuven - Laboratoriumgeneeskunde - Immunologie

KULeuven, Faculteit Geneeskunde - Interdepartementaal Stamcelinstituut
Functional Human HEPatocytes, Stellate Cells and Sinusoidal Endothelial Cells from STEM Cells (HEPSTEM) 3.025.077

Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum - ELIS
KULeuven, Faculteit Geneeskunde - Dept Medisch Diagnostische Wetenschappen - Afd. Morfologie en Moleculaire Pathologie
KULeuven, Faculteit Geneeskunde - Dept Medisch Diagnostische Wetenschappen - Afd. Radiologie
UGent, Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen - Vakgroep Medische Basiswetenschappen -
UGent, Faculteit Wetenschappen - Vakgroep Organische Chemie - Onderzoeksgroep Polymeerchemie
VUB, Faculteit Geneeskunde en Farmacie - Vakgroep Basis Medische Wetenschappen - Onderzoeksgroep Celbiologie (CYTO)

KULeuven, Faculteit Wetenschappen - Dept Biologie - Afd. Moleculaire Microbiologie en Biotechnologie/Lab voor Moleculaire Celbiologie
Genetic modification and polygenic screening for industrial yeast strain development 1.965.000
Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent -
Laboratorium voor Enzym-, Fermentatie- en Brouwerijtechnologie
KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen

UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Informatietechnologie (INTEC) - Afd. Breedband-Communicatienetwerken (IBCN)
Symbiotic networks 1.897.423
Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie -
Onderzoeksgroep geDistribueerde systemen en computerNetwerken
UA, Faculteit Wetenschappen - Dept Wiskunde-Informatica -
Onderzoeksgroep Prestatieanalyse van Telecommunicatiesystemen (PATS)
UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep
Informatietechnologie (INTEC) - Onderzoeksgroep Wireless & Cable

UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Informatietechnologie (INTEC) - Afd. Fotonica
Glucosens: Enabling Technologies for Continuous Glucose Monitoring using Implantable Single-Chip Optical Sensors 3.266.104
Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum - Microsystems,
Components & Packaging (MCP)
KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Dept Biosystemen - Afd. Mechatronica, Biostatistiek en Sensoren (MeBioS)
UGent, Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen -
Vakgroep Medische Basiswetenschappen -
UGent, Faculteit Wetenschappen - Vakgroep Organische Chemie -
Onderzoeksgroep Polymeerchemie

Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek - Milieutechnologie
Optimised Chemical Production with Electricity Cogeneration "OCPEC" 2.627.438
KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Dept
Microbiële en Moleculaire Systemen (M²S) - Centrum voor
Oppervlaktechemie en Katalyse
VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Chemische
Ingenieurstechniek en Industriële Scheikunde (CHIS)
VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Materialen
en Chemie (MACH)

Bijlage 10 - Landbouwonderzoek

<i>Projecttitel/Aanvrager/Partners</i>	<i>Steun (€)</i>
<i>Bedrijfsgerichte opvolging en analyse van risico in land- en tuinbouw</i> ILVO - Eenheid LANDBOUW & MAATSCHAPPIJ	614.163
Universiteit Hasselt, Faculteit Bedrijfseconomische Wetenschappen	
<i>Cross-protectie en klimaatsturing ter beheersing van Pepinomozaïekvirus (PepMV) in de tomatenteelt</i> Scientia Terrae	973.482
Proefcentrum Hoogstraten Proefstation voor de Groententeelt	
<i>De genetische controle van plantarchitectuur bij twee representatieve landbouwgewassen als basis voor opbrengstverbetering via een aangepaste teelttechniek en een efficiëntere veredeling</i> ILVO - Eenheid PLANT - Groei en Ontwikkeling	713.230
KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Dept Biosystemen	
<i>Epidemiologisch onderzoek naar de etiologie van takschurft op peer als basis voor een rationele en ecologisch verantwoorde bestrijding</i> Proefcentrum Fruitteelt	979.912
KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Dept Biosystemen	
<i>Faag-gecodeerde endolysines als nieuw bestrijdingsmiddel tegen methicilline resistente Staphylococcus aureus bij varkens</i> UGent, Faculteit Diergeneeskunde - Vakgroep Pathologie, Bacteriologie en Pluimveeziekten	417.036
VUB, Faculteit Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen - Onderzoeksgroep Structural Biology (ULTR) - Onderzoeksgroep Genetische Virologie (GEVI)	
<i>Geïntegreerde beheersing van Cylindrocladium buxicola bij Buxus</i> Proefcentrum voor Sierteelt	906.583
ILVO - Eenheid PLANT - Toegepaste Genetica en Veredeling	
<i>Integrale evaluatie en optimalisatie van het toepassingsproces van gewasbeschermingsmiddelen voor diverse fruitteeltsystemen in functie van het toekomstig wettelijke en commerciële kader</i> KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Dept Biosystemen	780.405
ILVO - Eenheid TECHNOLOGIE EN VOEDING - Agrotechniek Proefcentrum Fruitteelt	

<i>Mechatronische systemen voor optimale dunning bij peer</i>	931.779
Proefcentrum Fruitteelt	
KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Dept Biosystemen	
<i>Moleculaire merkers als tool voor een duurzame bestrijding van bladseptoria bij wintertarwe</i>	703.119
UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Vakgroep Moleculaire Biotechnologie	
Hogeschool Gent, Departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur	
Provinciaal Onderzoek- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw	
<i>Naar een objectieve meetmethode voor welzijn en gezondheid van varkens</i>	605.494
KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Dept Biosystemen	
UGent, Faculteit Diergeneeskunde - Vakgroep Voeding, Genetica en Ethologie	
<i>Naar selectie op F4 en F18 ETEC resistentie bij biggen voor bestrijding van speediarree</i>	418.301
UGent, Faculteit Diergeneeskunde - Vakgroep Virologie, Parasitologie en Immunologie -Vakgroep Voeding, Genetica en Ethologie	
UGent, Faculteit Farmaceutische Wetenschappen - Vakgroep Geneesmiddelenleer	
<i>Opwaardering van gezuiverde effluenten uit mestverwerking tot herbruikbaar water voor de landbouw</i>	196.322
UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Vakgroep Toegepaste Analytische en Fysische Chemie	
Provinciaal Onderzoek- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw	
<i>Perceelsgerichte aanpak van Phytophthora porri in prei gebaseerd op nieuwe inzichten in de epidemiologie van papiervlekkenziekte</i>	359.316
UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Vakgroep Gewasbescherming	
Proefstation voor de Groententeelt	
Proefcentrum voor de Groententeelt	
Provinciaal Onderzoek- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw	
<i>Selectie tegen berengeur als duurzaam alternatief voor castratie van biggen</i>	626.690
KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Dept Biosystemen	
ILVO - Eenheid DIER - Veehouderij en Dierenwelzijn	

<p><i>Strategieën en instrumenten voor de vergoeding van publieke diensten van landbouw</i></p> <p>UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Vakgroep Landbouweconomie</p> <p>ILVO - Eenheid LANDBOUW & MAATSCHAPPIJ</p>	392.661
<p><i>Systeembioologische analyse van bruinverkleuring in appel</i></p> <p>KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Dept Biosystemen</p> <p>KULeuven, Interfacultair centrum voor Proteomics en Metabolomics Proefcentrum Fruitteelt Vlaams Centrum voor Bewaring van Tuinbouwproducten</p>	539.659
<p><i>TIPRELET: Beheersing van rand in bladgewassen</i></p> <p>Provinciaal Onderzoek- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw</p> <p>Proefstation voor de Groententeelt Proefcentrum voor de Groententeelt UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Vakgroep Plantaardige Productie - Vakgroep Toegepaste Ecologie en Milieubiologie</p>	877.916
<p><i>Voederwaardering van DGS en andere bijproducten van de bio-ethanolwinning voor rundvee, varkens en pluimvee</i></p> <p>ILVO - Eenheid DIER - Veehouderij en Dierenwelzijn</p>	719.336

Bijlage 11 – TBM-programma

<u>Aanvrager/Projecttitel/Partners</u>	<u>Steun (€)</u>
Universiteit Antwerpen, Faculteit Geneeskunde, Vakgroep Neurowetenschappen, Onderzoeksgroep Psychiatrie <i>Diagnosis of the psychomotor syndrome in schizophrenia</i>	259 372,49
Gezondheidszorg Bermhertigheid Jesu vzw - Psychiatrisch Ziekenhuis OLV Brugge Ziekenhuisnetwerk Antwerpen, Psychiatrisch Ziekenhuis Stuivenberg Emmaus vzw, Psychiatrisch Centrum Sint Norbertus, Psychiatrie Universiteit Antwerpen, Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen, Dept Wiskunde, Statistiek en Actuarieat	
KULeuven/UZLeuven, Afdeling Neurologie <i>Prospective validation of electroencephalography-correlated functional MRI (EEG-fMRI) in the presurgical work-up for epilepsy surgery</i>	437 997,00 (19/03/2009)
KULeuven/UZLeuven, Afdeling Radiologie KULeuven/UZLeuven, Afdeling Nucleaire Geneeskunde KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen, Dept Elektrotechniek (ESAT), Afd. SCD:SISTA	
KULeuven, Faculteit Bewegings- en Revalidatiewetenschappen, Dept Revalidatiewetenschappen, Musculoskeletale Revalidatie <i>An advanced clinical examination platform for the examination of the diabetic foot</i>	731 644,42
KULeuven/UZLeuven, Diabetes Voetklinik KULeuven/UZLeuven, Orthopedie KULeuven/UZLeuven, Physical Medicine and Rehabilitation KULeuven, Faculteit Bewegings- en Revalidatiewetenschappen, Dept. Revalidatiewetenschappen, Afdeling Neuromotorische, Pediatrische en Pelvische Revalidatie KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen, Dept Werktuigkunde, Afd. Biomechanica en Grafisch Ontwerpen OLV-Ziekenhuis Aalst, Dept. Inwendige geneeskunde, Endocrinologie-Diabetologie Ziekenhuis Oost Limburg, Internal Medicine, Multidisciplinary Diabetic Foot Clinic UGent, Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen, Vakgroep Revalidatiewetenschappen en Kinesitherapie, Musculoskeletal rehabilitation	
Universitair Ziekenhuis Antwerpen, Afdeling Neurochirurgie <i>Individualized targeted management in neurocritical care</i>	696 037,41
Universitair Ziekenhuis Antwerpen, Intensieve Zorgen Universitair Ziekenhuis Antwerpen, Radiologie	
Universitair Ziekenhuis Antwerpen, Dept. Oto-rhino-laryngology - Head & Neck Surgery, Afdeling Rehabilitation Centre for Communication Disorders <i>Computerized assessment and treatment of rate, intonation and stress (CATRIS)</i>	639 074,09
VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen, Vakgroep Electronica en Informatieverwerking (ETRO), Onderzoekseenheid Digital Signal and Speech Processing (DSSP)	

Universitair Ziekenhuis Brussel, Oncologisch Centrum, Medische Oncologie <i>Therapeutic vaccination with autologous TriMix dendritic cell vaccine (TriMix-DC) for the treatment of patients with AJCC stage III/IV melanoma</i>	748 125,00
Vrije Universiteit Brussel, Department of Immunology-Physiology, LMCT Universitair Ziekenhuis Brussel, Afdeling Dermatologie Universitair Ziekenhuis Gent, Laboratory for Immunoregulation Universitair Ziekenhuis Gent, Afdeling Dermatologie Universitair Ziekenhuis Gent, Afdeling Medische Oncologie	
Universitair Ziekenhuis Antwerpen, Hematologie, Centrum voor Celtherapie en Regeneratieve Geneeskunde <i>Therapeutic efficacy of WT1 mRNA-electroporated autologous dendritic cell vaccination in patients with acute myeloid leukemia at risk for relapse: a phase II trial</i>	514 575,00
Universitair Ziekenhuis Antwerpen, Afdeling Clinical Biology Unit, Laboratory of Molecular Diagnosis	
KULeuven/UZLeuven, Pulmonology, Respiratory Oncology Unit <i>Predictive value of early response imaging on integrated PET-CT and prognostic value of combined morphometric-pathologic response in mediastinal lymph nodes and primary tumor response</i>	482 511,00
KULeuven, Faculteit Geneeskunde, Dept Menselijke Erfelijkheid, Afd. Menselijke Mutaties en Polymorfismen KULeuven, Faculteit Geneeskunde, Dept Maatschappelijke Gezondheidszorg, Leuvens Biostatistiek en Statistische Bioinformatica Centrum KULeuven/UZLeuven, Medical Image Center KULeuven/UZLeuven, Thoraxheelkunde KULeuven/UZLeuven, Nucleaire Geneeskunde KULeuven/UZLeuven, Pathologie KULeuven/UZLeuven, Radiologie Universitair Ziekenhuis Antwerpen, Nucleaire Geneeskunde Universitair Ziekenhuis Antwerpen, Thoracic Surgery Universitair Ziekenhuis Antwerpen, Radiologie Universitair Ziekenhuis Antwerpen, Pulmonology	
KULeuven/UZLeuven, Afdeling Reumatologie <i>CareRa: A 2 year prospective multicentre randomized controlled trial comparing effectiveness in daily practice of different treatment strategies for early RA</i>	733 763,69
Universitair Ziekenhuis Antwerpen, afdeling Pulmonologie <i>Functional imaging using computer methods to predict the effect of thoracic surgery and endoscopic volume reduction on post-intervention long volumes</i>	272 128,51
Universitair Ziekenhuis Antwerpen, Thoracic Surgery UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen, Vakgroep Civiele Techniek, Afd. Cardiovasculaire Mechanica en Biovloeiodynamica Hogeschool Gent, Dept Toegepaste Ingenieurswetenschappen, Afdeling Mechanica Universitair Ziekenhuis Gent, Thoracic Surgery VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen, Vakgroep Toegepaste Mechanica (MECH), Onderzoeksgroep Fluid Mechanics & Thermodynamics Universitair Ziekenhuis Brussel, Department of Respiratory Medicine Universitair Ziekenhuis Brussel, Oncologisch Centrum, Oncologische Heelkunde	

KULeuven/UZLeuven, Physical Medicine and Rehabilitation

Influence of pre- and post-operative pelvic floor muscle exercises on urinary incontinence after retropubic radical prostatectomy and robotic radical prostatectomy

484 771,39

KULeuven/UZLeuven, Dept. Heelkunde, Afdeling Urologie

Bijlage 12 – Baekelandmandaten

Aanvrager/Projecttitel/Partners	Steun (€)	Extra steun
Applied Maths NV <i>Mining of (micro)biological profiles: going beyond cluster analysis</i> UGent, Faculteit Wetenschappen	233.994	
Cochlear Technology Centre Belgium (CTCB) <i>Music pre-processing for cochlear implants</i> KULeuven, Faculteit Geneeskunde KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	247.453	
Ortec Belgium BVBA <i>Robuuste routing met grote volumes, variabele klantenlocaties en ordergroottes</i> UA, Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen	163.113	
BE-MOBILE NV <i>ATA-FCD: Geavanceerde Reistijd Inwinning door Bewegende Voertuig Gegevens</i> UGent, Faculteit Wetenschappen	232.747	KMO
SIRUNA NV <i>Ontsluiting van het ubiquitous internet d.m.v. geavanceerde semantische algoritmes</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	315.447	KMO
OTOCONSULT BVBA <i>Een model voor de relatie tussen de elektrische parameters van een cochleair implantaat en meetbare gehoorprestaties</i> UA, Faculteit Wetenschappen	244.677	KMO
BEKAERT NV - BTC <i>Thermohydraulische studie en modellering van open cel metaalschuim</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	310.520	
ALCATEL-LUCENT BELL NV <i>Dynamic cognitive routing on scale-free networks</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	125.454	
JANSSEN PHARMACEUTICA NV <i>Neuronal networks in vitro: spontaneous activity and synaptic plasticity in health and disease</i> UA, Faculteit Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen	187.200	
MELEXIS NV <i>Volledig geïntegreerde CMOS bouwblokken voor infotainment POF-netwerken</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	189.663	

LMS INTERNATIONAL NV <i>Integratie van model predictive controle in het ontwikkelingstraject van voertuigen</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	174.855	
UMICORE NV UMICORE Research <i>Reactiefenomenen in pyrometallurgische gasinjectiereactoren</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	189.765	
UMICORE NV UMICORE Research <i>Atomaire laag depositie voor surface engineering van poeders</i> UGent, Faculteit Wetenschappen	192.452	
ThromboGenics NV <i>Modulatie van wondheling na glaucoomchirurgie</i> KULeuven, Faculteit Geneeskunde	205.599	KMO

Lijst met afkortingen

AAL	Ambient Assisted Living
ARTEMIS	Advanced Research & Technology for EMbedded Intelligence and Systems
BOM	Bewaring en Ontsluiting Multimedia
CELTIC	Cooperation for a European sustained Leadership In Telecommunications
CFS	Commissie Federale Samenwerking
CIP	Competitiveness and Innovation Framework Programme
CMI	Centrum voor Medische Innovatie
CO	Collectief Onderzoek
COG	Centrale OverlegGroep
DTO	Duurzame Technologische Ontwikkeling
EC	Europese Commissie
EEN	Enterprise Europe Network
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EIS	Europese InnovatieStimulering
ENIAC	European Nanoelectronics Initiative Advisory Council
ERA	European Research Area
EVA	Extern Verzelfstandigd Agentschap
EWI	Economie, Wetenschap en Innovatie
FIT	Flanders Investment and Trade
FLAMAC	FLAnders MAterials Centre
FMTC	Flanders' Mechatronics Technology Center
GBO	Gemeenschappelijk BasisOnderzoek
GBOU	Generisch BasisOnderzoek aan de Universiteiten
GOK	Gesplitst OrdonnanceringsKrediet
GTA	Grondig Technologisch Advies
GVK	Gesplitst VastleggingsKrediet
HOBu	Hoger Onderwijs Buiten de Universiteit
IBBT	Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie
ICON	Interdisciplinair Coöperatief ONderzoek
IE	Intellectuele Eigendom
ILVO	Instituut voor Landbouw- en VisserijOnderzoek
IMEC	Interuniversitair Micro-Elektronica Centrum
IN	Innovatienetwerk e-Nieuwsbrief
IOF	Industrieel OnderzoeksFonds
IPC	Interne PreventieCommissie
IRC's	Innovation Relay Centres
ITEA2	Information Technology for European Advancement
JTI	Joint Technology Initiatives
kmo	Klein en Middelgrote Onderneming
LCA	Life Cycle Assesment
LO	LandbouwOnderzoek
M&A	Monitoring&Analyse
MEDEA	Micro-Electronics Development for European Applications
MIP	Milieu- en energie Innovatie Platform
NCP	National Contact Point
O&O	Onderzoek&Ontwikkeliing
OEM	Original Equipment Manufacturer
OMC	Open Method of Coordination

OZM	OnderZoeksMandaten
PMV	ParticipatieMaatschappij Vlaanderen
RFID	Radio Frequency IDentification
RIS	(sub)Regionale InnovatieSamenwerkingsverband
SB	SpecialisatieBeurzen
SBO	Strategisch BasisOnderzoek
SIM	Strategisch Initiatie Materialen
TAFTIE	The Association For Technology Implementation in Europe
TBM	Toegepast Biomedisch onderzoek met een primair Maatschappelijke finaliteit
TD	Technologische Dienstverlening
TETRA	TEchnologie TRAnsfer
TIS	Thematische InnovatieSamenwerkingsverband
VCP	Vlaams ContactPunt
VIA	Vlaanderen In Actie
VIB	Vlaams interuniversitair Instituut voor Biotechnologie
VIL	Vlaams Instituut voor de Logistiek
VIM	Vlaams Instituut voor de Mobiliteit
VIN	Vlaams InnovatieNetwerk
VINNOF	Vlaams INNOvatieFonds
VIS	Vlaamse InnovatieSamenwerkingsverband
VITO	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
VLAO	VLaams Agentschap Ondernemen
VRWB	Vlaamse Raad voor WetenschapsBeleid
VTE	VolTijds Equivalenten
WECOM	Welzijns- en EmancipatieCOMmissie

Meer weten?

Wenst u meer informatie over het IWT? Of bent u geïnteresseerd in onze instrumenten en diensten?

Contacteer ons dan op:

Ellipsgebouw
Koning Albert II-laan 35 bus 16
1030 Brussel

Tel. +32 (0)2 432 42 00
Fax +32 (0)2 432 43 99
info@iwt.be

Of bezoek onze site op:

www.iwt.be